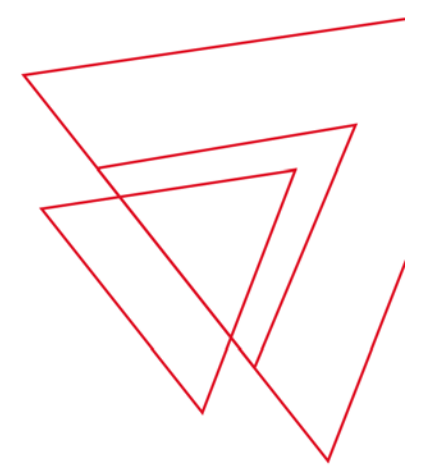
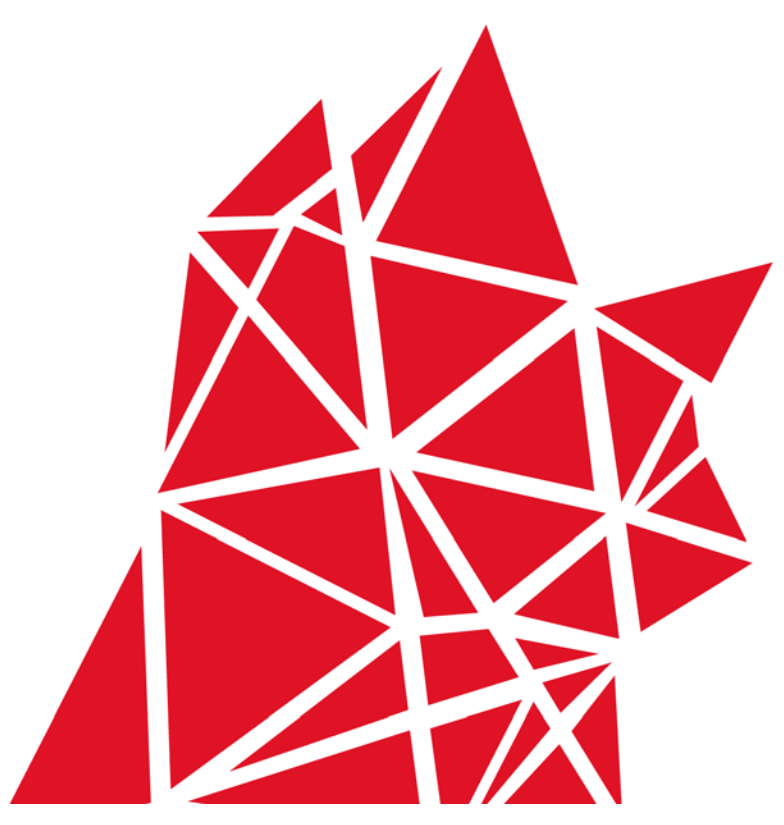
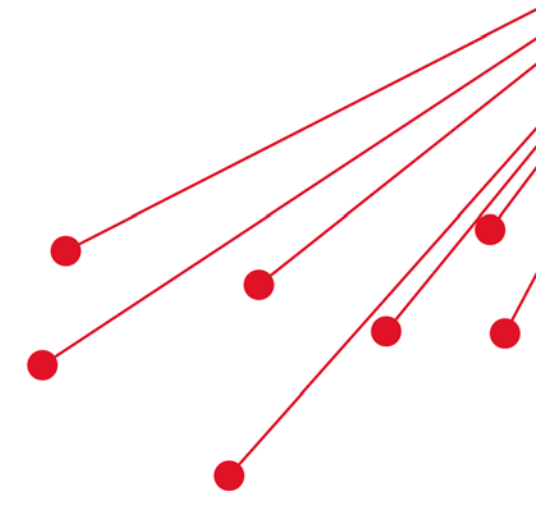

Memòria

ELISAVA 2008-2009

Memòria 2008-2009 ELISAVA

Barcelona 2009

Edició

Fundació Privada ELISAVA
Escola Universitària

La Rambla 30-32
08002 Barcelona
+(34) 93 317 47 15
elisava@elisava.net
www.elisava.net

Redacció

Departament de Comunicació
i Màrqueting ELISAVA

Disseny Gràfic i Maquetació

Taller de Disseny ELISAVA

Dipòsit legal

© Fundació Privada ELISAVA
Escola Universitària

Fundació Privada Elisava
Escola Universitària

Centre adscrit a la

Memòria

ELISAVA 2008-2009

Sumari

7	Patronat
8	Presentació
11	Direcció
12	Informe de Gestió
15	ELISAVA 2008-2009
17	Graduat Superior en Disseny
19	Arquitectura Tècnica
25	Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
29	Màsters i Postgraus
42	Cicles Formatius de Disseny
45	Intercanvis Internacionals
49	Activitats i Publicacions
55	Premis
61	Col·laboracions amb Empreses i Institucions
69	Serveis
73	Dades Econòmiques
75	Equip
80	Versión en Castellano
110	English Version

Manuel Raventós, Jordi Cortada, Aleix Carrió, Joaquim Triadó i Antoni Clariana, patrons de la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària.

Patronat

Aleix Carrió Millà

President

Jordi Cortada Pasola

Secretari

Antoni Clariana Ortoll

Patró

Manuel Raventós Negra

Patró

Joaquim Triadú Vila-Abadal

Patró

Presentació

ALEIX CARRIÓ

President de la Fundació Privada
ELISAVA Escola Universitària

La coincidència en el temps de la posada en funcionament d'un conjunt de projectes llargament desitjats, ben planificats i fortament treballats ha fet del curs 2008-2009 un any especialment satisfactori per al desenvolupament dels objectius de situar l'Escola com a institució líder en la innovació, la creativitat i la recerca en disseny, adequant els continguts de l'activitat educativa a les necessitats de la societat i excel·lir en la qualitat dels mateixos, anticipant-se a les necessitats formatives tot assegurant la contínua actualització dels professionals i projectar nacionalment i internacionalment la imatge de marca d'ELISAVA per assegurar alhora la projecció, l'aportació a la societat i l'empleabilitat dels professionals que s'hi formen.

L'aprovació per part del Consejo de Universidades dels plans d'estudi de les tres carreres universitàries que s'imparteixen a ELISAVA: Grau en Disseny, Grau en Enginyeria d'Edificació i Grau en Enginyeria en Disseny Industrial no solament implica la consolidació de l'oferta educativa que representen, sinó que comporten que l'Escola entri de ple en el nou escenari educatiu europeu que l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES) representa. En aquest marc i d'acord amb els criteris que impulsa l'EEES, entre els que cal ressaltar la promoció de la mobilitat dels estudiants, la incorporació dels graduats al mercat laboral, la qualitat de l'ensenyament i l'aprenentatge permanent, tots ells presents en l'enfocament dels estudis d'ELISAVA, l'Escola ha ampliat els lligams amb la Universitat de Southampton, amb la que ha col·laborat molt satisfactòriament des de l'any 1994, de manera que els alumnes no només obtindran la titulació de Graduat en Disseny, sinó que també rebran el Bachelor of Arts with Honours in Design d'aquest centre del Regne Unit.

Per altra banda, l'Escola i en la línia d'impulsar i consolidar el seu perfil universitari, ha desenvolupat amb una titulació reconeguda en l'EEES, el primer màster universitari en disseny de l'Estat. Així, amb el títol de Disseny i Comunicació, i formant part del Programa Oficial de Postgrau en Comunicació Social del Departament de Periodisme i Comunicació Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra, s'ha fet un pas pioner en el reposicionament acadèmic dels estudis de disseny.

Tots aquests projectes s'han compartit amb la il·lusió i l'esforç que la preparació del canvi de seu comporten. Així, durant tot aquest curs acadèmic s'han dut a terme les obres de rehabilitació, condicionament i millora d'infraestructures de l'Edifici Rambla, un espai de 10.500 metres quadrats on tots els alumnes d'ELISAVA, tant de les carreres universitàries com de programes Màsters i Postgraus, i de formació continuada, iniciaran les classes del curs 2009-2010.

Aquest esperat i necessari canvi, fruit de la voluntat i persistència de l'Escola juntament amb la bona sintonia que la nostra Institució comparteix amb la Universitat Pompeu Fabra, ens permet disposar d'un emplaçament envejable al bell mig de Barcelona i mantenir la identificació d'ELISAVA amb l'entorn urbà i ciutadà tot apostant de nou per Ciutat Vella, districte on s'ubica l'actual seu de l'Escola des del 1997.

ELISAVA és plenament conscient que no es troba al marge de l'impacte conjuntural i estructural que el present escenari econòmic té i tindrà durant els propers anys en els models de comportament social. Pensa, però, que la formació és un dels factors més importants que poden ajudar a afrontar aquest escenari de canvi que tenim davant i que per tant s'ha d'esforçar, encara més, per adequar l'oferta educativa a les noves necessitats que indefectiblement sorgiran. Donar resposta a aquest repte és una de les feines més importants que l'Escola ha d'afrontar. El fet que el disseny i la innovació tinguin per ells mateixos una forta capacitat transformadora serà sense dubte de gran ajut en aquesta situació. Aquesta presència activa del disseny i la innovació en l'economia queda ben reflectida en el treball de la Comissió Europea *Design as a driver of user-centred innovation*, que té per objectiu identificar la via òptima per posar el disseny com a part integral de les polítiques europees d'innovació.

L'Escola està treballant i ho continuarà fent per crear una xarxa de relacions que serveixi per apropar els interessos de la societat i de la universitat més enllà de les nostres fronteres, amb l'objectiu de consolidar el prestigi d'ELISAVA com un dels millors centres mundials de disseny. En aquest sentit queden recollits l'increment que hi ha hagut en el nombre de relacions amb centres internacionals i l'augment en el desenvolupament de projectes amb empreses i institucions nacionals i internacionals. La confiança d'empreses com el Group Oxilane (antic Dechatlon), Mango, Santa&Cole, Roca Sanitarios S.A. o Sony denoten el valor que té el disseny com a element diferenciador, com a agent actiu en el procés d'innovació, en el què ELISAVA ha estat sempre present.

Tots aquests projectes realitzats, i els que sense cap dubte s'aniran desenvolupant en els propers anys, no podrien veure la llum sense la dedicació, l'esforç i la confiança d'un gran equip humà compromès amb la formació i l'Escola, que mira al futur amb la voluntat de què ELISAVA sigui cada dia més activa, participativa, creativa i compromesa.

MANGO

ELISAVA Escola Superior
de Disseny
Liceu Clotilde, Liceu Cortagosa, Barri del Penitencier

Direcció Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària

Xavier Costa Guix

Director

Daniel Cid Moragas

Cap d'Estudis de Graduat Superior en Disseny

Guillem Martín Casacuberta

Cap d'Estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial

Ignasi Pérez Arnal

Cap d'Estudis d'Arquitectura Tècnica

Anna Iglesias Monravà

Cap d'Estudis de Cicles Formatius de Disseny

Ramon Parramon Arimany

Cap d'Estudis de Màsters i Postgraus

Marta Carrió Sala

Cap de Comunicació i Màrqueting

Montse Masana Mas

Cap d'Administració i Serveis

M. Àngels Miralpeix Güell

Cap d'Ordenació i Gestió Acadèmica

Informe de Gestió

XAVIER COSTA I GUIX
Director de la Fundació Privada
ELISAVA Escola Universitària

ELISAVA afronta tres reptes aquest curs acadèmic. El primer és el de vincular el disseny amb les tecnologies i sectors industrials més avançats, més innovadors relacionats amb la comunicació i amb les tecnologies digitals.

El segon és vincular el disseny a la nova diversitat social i cultural a través de la màxima internacionalització i cooperació, ja que actualment el disseny no es dirigeix a uns usuaris homogenis i unificats, sinó que, ja sigui per la composició de les nostres societats o perquè l'ús i el consum d'aquests dissenys són cada vegada més globals, han d'anar dirigits a uns perfils més diferenciats.

El tercer repte té a veure amb la sensibilitat mediambiental i la sostenibilitat que és una resposta a condicions i fenòmens relativament nous, però que afecten de ple al disseny. En aquests darrers anys s'ha plantejat un escenari completament nou en les nostres societats postindustrials, on apareixen aquests nous paràmetres.

El primer pas consisteix en reconèixer aquestes noves condicions amb les quals es troba el disseny. Hem de ser capaços de realitzar una anàlisi i una diagnosi que ens permeti entendre les noves necessitats. Per a l'Escola és important saber respondre a les noves condicions i saber anticipar-se a aquestes noves transformacions de la indústria, del sector empresarial, de la societat i del context cultural. Una altra línia consisteix en establir lligams més efectius amb la societat. Moltes vegades es parla del perill que la universitat es converteixi en una torre d'ivori, en un àmbit autoreferencial i no vinculat a la societat, per tant hem de ser capaços de treballar conjuntament amb els sectors professionals, empresarials i amb la societat en general. Això vol dir bastir xarxes a diferents nivells.

Una d'elles té a veure amb la pedagogia sobre quin és el paper del disseny, que hem de saber explicar més enllà de les nostres aules i dels nostres alumnes. També hi ha una altra xarxa de relacions molt important que és la internacional. Avui en dia el disseny és una activitat inevitablement globalitzada i per tant no estar en contacte amb les tendències internacionals vol dir estar condemnat a la irrellevància. Per a una escola, la internacionalització és fonamental i sobretot per una escola com la nostra, que ha deixat de ser una escola de Barcelona per jugar un paper a una altra escala. Es pot parlar d'una xarxa internacional de centres formalment o informal vinculats entre ells que comparteixen coneixement i experiència i són capaços de convertir-se en motors d'aquestes tendències globals o internacionals del disseny.

Aquest curs 2008-2009, per tant, ELISAVA pot fer balanç d'un any marcat per dues grans passes de futur: l'adaptació al nou marc de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES), i el compromís de trasllat a una nova i millor seu. Respecte l'EEES, s'ha completat el procés d'elaboració de nous Plans d'Estudis i la seva avaluació per part del sistema universitari, que s'ha concretat en l'oferta dels tres nous Graus en Disseny, Enginyeria en Disseny Industrial, i Enginyeria d'Edificació, i en la introducció d'un nou model docent d'acord amb el marc Europeu. Els nous Graus s'inicien el curs 2009-2010.

En relació a la nova seu, s'ha completat el projecte per als nous espais de l'edifici de La Rambla 30-32, i s'han iniciat les obres que es completaran al final de setembre de 2009, coincidint amb l'inici del nou curs. En aquest projecte han participat equips d'estudiants de l'Escola en la nova senyalització, en l'interiorisme i en l'elaboració d'un gran mural a la zona d'accés.

En el capítol d'assoliments en temps present, els resultats del curs han estat clarament positius, definits per la progressiva diversificació de l'oferta acadèmica; per l'aposta decidida de modernització i excel·lència en els models d'aprenentatge; per la creixent activitat Escola-empresa i els avanços en recerca i innovació que en resulten; i per una creixent sensibilitat vers les responsabilitats socials i mediambientals.

En el seu assaig *Tesi sobre la filosofia de la història*, Walter Benjamin diu: "En cada moment cal fer l'esforç d'arrancar la tradició del conformisme que està a punt de sobreposar-s'hi". Ens parla de com la dinàmica de la tradició és molt important però l'altra cara de la moneda de la tradició és el conformisme, donar per bona la manera de fer que s'ha anat consolidant amb el temps. Aquesta doble vessant que identifica Benjamin, les virtuts de la tradició i els perills del conformisme que la tradició comporta s'ha de tenir sempre molt present. Cal valorar aquesta tradició en una Escola que té una història de gairebé 50 anys, que ha estat pionera i que ha anat construint de manera continuada tota aquesta visió del disseny, però alhora l'amenaça de conformar-se en el que s'hereta és un perill constant. Ens cal, per tant, ser capaços de construir sobre un llegat extraordinàriament ric les bases d'un futur que miri cap a noves direccions.

WARUM DESIGN ?

PREGUNTA
DEL
DISSENY:
A QUI
SERVEIX
EL DISSENY ?

DISSENY
ORIGINA A
PARTIR DELS
PROFESSIONALS
DE L'ÚS ?

QUAN EL
DISSENY
ENS
MOSTRA
EL CAMÍ,
HEM DE
SEGUIR-LO ?

PODEN
ELS
DISSENYADORS
CANVIAR /
MILLORAR
EL MON ?

É BÒNIC, SEMPRE
LUXE PER A POCOS ?

EL BELL DISSENY
APORTA QUALITAT
A LA BELLESA D'UN
OBJECTE

HOW DO
YOU
DESIGN
THE
ENERGY ?

QUÈ SIGNIFICA
RESISTIR,
CANVIAR I DONAR
PERANCES EN EL
DISSENY

EL DISSENY NECESITA
UNA IDEA AL DARRERE ?

EL DISSENY
REQUERIX
DISCIPLINA
UNA DICTA

EL DISSENY ÉS UNA ACTIVITAT O UN
PROCES ? ALLO APRES, LIMITA ?

CAN WE TRUST DESIGN ?
CAN WE DESIGN TRUS

É SOLO
QUIERES
SER UN
DISEÑA-

QUANT DE TU ÉS
SIMPLEMENT DISSENY ?

ON ES
DISS
HUM

ELISAVA

2008-2009

DOCÈNCIA

Durant el curs 2008-2009 des d'ELISAVA s'han implementat les següents iniciatives:

- Procés d'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) amb tres passes decisives: completar el procés de redacció dels plans d'estudis i l'oferta dels tres nous Graus en Disseny, Enginyeria en Disseny Industrial, i Enginyeria d'Edificació, i la introducció d'un nou model docent d'acord amb el marc Europeu. Els nous Graus s'inicien el curs 2009-2010.
- Inici de nous programes de Màster i de Postgrau: Màster en Disseny i Gestió de la Producció Gràfica i Màster en Disseny de Projectes Web.
- Inici del programa de Doctorat en disseny vinculat al Màster Universitari en Disseny i Comunicació.
- Primera edició d'ELISAVA Escola d'Estiu, una programació de formació contínua dirigida a professionals i estudiants avançats.
- Consolidació del nou Campus Virtual d'ELISAVA, un espai de treball i de relació entre estudiants i professors.
- Acord definitiu entre ELISAVA i UPF que assegura com a futura seu de l'Escola l'edifici de La Rambla 30-32, una estructura d'10.500 m² i que permetrà unes millors condicions per a l'Escola. La nova ubicació, que s'inaugura el pròxim curs acadèmic 2009-2010, consolida la identificació d'ELISAVA amb la ciutat i el seu recinte històric.
- S'han desenvolupat un total de 174 projectes amb empreses i institucions, i s'ha formalitzat un important projecte entre ELISAVA i SEAT que culminarà a finals de 2009.

ALUMNAT

Al curs 2008-2009 el nombre total d'alumnes d'ELISAVA s'ha incrementat un 0,3% en relació al període anterior.

- Evolució del nombre total d'alumnes d'ELISAVA

2005-06	1.882
2006-07	1.996
2007-08	2.234
2008-09	2.241

FREEFOOD.es

LIVL
Rúscaly Núñez 241
00811 VÍSCAO
Av. Mare de Déu de Montserrat 271
BIA
Av. Mare de Déu de Montserrat 271

FREE
FOOD

GRADUAT SUPERIOR EN DISSENY

DOCÈNCIA

Durant el curs 2008-2009, des dels estudis de Graduat Superior en Disseny cal destacar les iniciatives següents:

Espai Europeu d'Educació Superior (EEES)

Durant aquest curs s'han estat elaborant els plans docents per a les assignatures del primer curs del nou Grau en Disseny previst per al curs 2009-2010. El pla docent és el document rector o full de ruta d'una assignatura i conté les competències a assolir per part de l'estudiant, els mecanismes d'avaluació, els continguts, el calendari docent o els recursos bibliogràfics i digitals.

Projecte Final d'Estudis

Per tal d'aportar un marc referencial, els diferents equips de professors de PFE han plantejat als seus alumnes un seguit de temes sobre els quals treballar.

Els projectes de comunicació gràfica s'han plantejat a partir dels següents àmbits de treball: *Hubble (una mirada al futur)* i *Dissenyar per a canviar*.

Els projectes de producte s'han plantejat a partir dels següents àmbits de treball: *Disseny de codi obert* i *Disseny per a col·lectivitats*.

Els projectes d'interiors s'han plantejat a partir dels següents àmbits de treball: *En la pell de l'altre* i *Noves tecnologies del comportament humà. El factor humà en el nou ambient tecnològic*.

Àrees professionals

El conjunt d'assignatures que componen les àrees professionals són un dels elements claus en la formació del dissenyador del GSD i cada any acadèmic s'adapten en base al panorama professional. Aquest any els estudiants han pogut optar entre les següents àrees:

- Arquitectura de la informació
- L'experiència del color
- La matèria mal-leable
- Llum i espai
- Ergonomia
- La matèria del espai
- Disseny audiovisual
- Il·lustració
- Projecte tipogràfic
- Muntatges efímers
- Disseny d'estands
- Mobiliari urbà
- Disseny web
- Animació digital
- Packaging
- Espais híbrids
- Projectes i tecnologies
- Mobiliari d'interiors
- Projectes audiovisuals
- Lettering
- Disseny per a televisió
- Retail design
- Nous llenguatges expositius
- Disseny amb materials econòmics
- Projectes web
- Disseny d'informació en premsa
- Disseny de transport
- Espai contract
- Petits objectes
- Tendències
- Disseny de moda
- Del magazine al fanzine
- Ready-made
- Hàbitat futur
- Direcció d'art en publicitat
- Interiors i mobiliari

ACTIVITATS

Les principals conferències i workshops han estat:

- *Com es cuina un nom?*
Xavier Grau.
- *Cultural Hybrids.*
Robert E. D'Souza i Alex Schady.
- *Enginys per reproduir un ritme.*
Tomàs Bedós i Ernest Parera.
- *Anem a wiki-col·laborar.*
David Gómez.
- *Microescenes.*
Ferran Utzet.
- *Taller chawan "el bol de te".*
Carmen Balada.
- *Color i sentiments: aplicació en moda.*
Jorge Zuazo.
- *Dissenyar el temps.*
Fernando Magán i Carles Lurqui.
- *La finestra.*
Jordi Hidalgo i Daniela Hartmann.
- *Tres en un.*
Ivan Pomés.
- *Gastón y Daniela. Noves aplicacions tèxtils.*
Ana Mir i Susana Zarco.
- *El noi que va marxar de casa per aprendre a tenir por.*
Winchester School of Art.

ALUMNAT

Al curs 2008-2009 el nombre total d'alumnes matriculats al Graduat Superior en Disseny s'ha incrementat prop d'un 4,2% en relació al curs 2007-2008.

Per altra banda, el nombre d'estudiants matriculats al BA in Honours in Design de la Universitat de Southampton ha experimentat un increment del 3,2% en relació al curs passat.

- Evolució del nombre total d'alumnes de Graduat Superior en Disseny

2005-06	589
2006-07	568
2007-08	596
2008-09	621

- Evolució del nombre total d'alumnes matriculats al BA with Honours in Design

2005-06	267
2006-07	258
2007-08	285
2008-09	294

Mostra de maquetes de Case Study House, elaborades pels alumnes d'Arquitectura Tècnica.

ARQUITECTURA TÈCNICA

DOCÈNCIA

Durant el curs 2008-2009, les àrees dels estudis d'Arquitectura Tècnica han coordinat i realitzat diferents accions entorn la docència de grau.

Espai d'Ensenyament Superior Europeu (EEES)

Després d'haver redactat el nou Pla Docent que acull les directrius de l'Espai d'Ensenyament Superior Europeu (EEES) i els principis del Protocol de Bolonya per ajustar els estudis d'Arquitectura Tècnica al nou grau d'Enginyeria d'Edificació, l'ANECA aprova el mes de març el seu contingut i dona llum verda a la seva posada en marxa per al curs 2009-2010.

Programes nacionals

- Com a membres de la Xarxa de Recerca en Educació per a la Sostenibilitat es participa dins el grup de treball de Competències per a la Sostenibilitat a la Universitat comptant amb la participació dels professors Rafael Balanzó i Ignasi Pérez Arnal.
- Participació en l'estudi per al pla d'internacionalització de serveis de disseny BCN Design Export endegat per BCD Barcelona Centre de Disseny.
- Participació en el programa EnginyCat!, www.enginy.cat, endegat pel Comissionat per a Universitats i Recerca del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa.
- Participació en el Pla de Mentors-EnginyCat. S'ha redactat i presentat la proposta per al programa nacional d'Accions Col·laboratives que té com a

objectiu facilitar la recerca entre centres de tecnologia, en aquest cas CIDEMCO del País Basc, i centres universitaris, amb els estudis d'Enginyeria d'Edificació per desenvolupar solucions arquitectòniques per implementar la Societat del Coneixement en els espais construïts.

Programes europeus

- S'han incrementat els convenis de Learning Agreement afegint la Facoltà di Architettura di Alghero (Sardenya, Itàlia) als existents amb l'escola de Saint Jacques de Bèlgica, la de Florència a Itàlia i la Fachhochschule de Salzburg, d'Àustria.
- Dins el marc d'Uni.EMA (on participa AT ELISAVA amb la Université de Limoges i el Dipartimento di Conservazione e Restauro della Facoltà di Architettura della Università di Firenze) i juntament amb PANORMEDIL-Ente Scuola Edile di Palermo i SPEF-Scuola Professionale Edile di Firenze, el professor Albert Plà ha participat en el Congrés Restauro: le figure professionali tra formazione e istruzione in una dimensione europea celebrat al Palazzo Forcell DeSeta el 23 i 24 d'octubre de 2008.
- Vuit alumnes han participat enguany a la restauració pràctica d'immobles en la ciutat de Certaldo (Toscana, Itàlia) dins el conveni col·laboració entre la Scuola Professionale Edile di Firenze del Consorzio Formedil Toscana que ha suposat la posada en marxa d'una estança per segon any consecutiu per

tal de fer l'axe-cament d'un edifici a restaurar i la presentació a la convocatòria del programa europeu AVA durant el mes de juliol sota la direcció d'Albert Pla.

- La Fédération Compagnonnique, organisme de formació professional dirigida per Armand Labarre, juntament amb ELISAVA AT han donat suport al Projet Eurogip Lim acceptant la GIFPCIP de l'Académie de Limoges dins el Programa Mobilité Léonardo 2009-2010. Així s'ha afavorit la mobilitat transnacional dins empreses europees. ELISAVA AT es va comprometre a afavorir l'acolliment de practicants de la Région Limousin de Limoges (França).
- S'ha signat el Protocol d'Entesa entre el Centro Regionale per la Progettazione ed il Restauro e per le Scienze Naturali ed applicate ai Beni Culturali della Regione Siciliana, el Corso di Laurea in Conservazione e Restauro dei Beni Culturali della Facoltà di Architettura di Palermo, l'Ente Scuola Edile di Palermo, la Scuola Professionale Edile di Firenze i la Université Européenne des Métiers et des Arts per a la informació recíproca de programes, creació de programes didàctics, presentació a fons públics i europeus per activitats formatives i l'intercanvi d'experiències i competències.
- S'han presentats 2 programes europeus: el primer dins l'àmbit ACP (Àfrica-Carib-Pacífic) per a fer una tasca de posicionament i compilació de maneres de construcció de baix cost i en el sector social en països africans de les seves quatre

regions (anomenades Northern, Southern, West i Central Africa) juntament amb les universitats de Makerere, Addis Ababa, Yaoundé i amb la participació del grup de recerca hídrica de la UPC. El segon programa ha estat desenvolupat dins l'acció ACI-COLABORA de cooperació interuniversitària i en aquest cas l'objecte del programa era la recerca i desenvolupament per espais sanitaris entre Espanya i Índia amb la participació del director de la Vastu Foundation de Ammedabadh, el Dr. Yatin Pandya.

- S'ha participat també en les reunions preparatòries per la posada en marxa d'un màster universitari internacional dins el programa Erasmus Mundus sobre Interaction Design amb la Facoltà di Architettura di Alghero, la Joanneum University of Applied Sciences de Graz i el seu departament d'Information Design, i la universitat italiana de Bolzano.

Treball Final d'Estudis

Enguany el nombre d'estudiants presentats a TFE ha augmentat i han aprovat 73. Els projectes presentats han tingut una forta tendència sobre els temes de Seguretat i Salut (resultat de la invitació per part dels estudis d'Enginyeria Tècnica de Disseny Industrial per participar conjuntament en TechWeek d'enguany) i en temes de sostenibilitat aplicada al món de la construcció entre l'ampli ventall de temàtiques tant tècniques com de materials passant per estudis històrics i projectuals. Un d'aquests treballs es troba en fase d'estudi per ser convertit en patent

i producte comercial com inici del programa "Be Real" per desenvolupar com empreses les idees dels estudiants.

Per primera vegada ha hagut la presentació d'un TFE conjunt entre dos alumnes dels estudis d'Enginyeria Tècnica de Disseny Industrial i d'Arquitectura Tècnica per al desenvolupament del disseny i emplaçament de miniaerogeneradors urbans.

Professorat

- La professora Rosario Hernández s'incorpora com a cap d'àrea donant relleu a l'excel·lent treball realitzat per Albert Fuster fins aquest curs.
- L'Equip docent consta de 61 professors i s'ha incorporat a l'equip docent el professor Ramon Cortasa per a l'assignatura de Pre-projectuals, provinent de l'equip directiu de Construccions PAI i amb experiència com a professor de màsters i postgraus en el Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Barcelona, i Ignasi Ubach, director general de PromoBuilding, vinculat a ESADE per a les assignatures d'Economia.
- En el curs 2008-2009 els professors següents dels estudis d'Arquitectura Tècnica han millorat la seva formació amb l'ajut d'ELISAVA assistint als esdeveniments següents:
 - Jose Manuel Garcés López, Aplicació del Codi Tècnic de l'Edificació, COATB.

- Anna Baldrich, Càlcul i disseny d'estructures metàl·liques segons la normativa EC-3 i CTE-SE-A, Fundació UPC.
- Miguel Ungueti Fernández, Aplicació del Codi Tècnic de l'Edificació, COATB.
- Albert Pla Gisbert, II Simposio de Profesores de Patología y Rehabilitación de las Escuelas de Arquitectura Técnica.
- Rafael Balanzó, III Congreso Internacional Arquitectura, Ciudad y Energía, CSCAE y CENER, Pamplona.
- Rafael Balanzó, Disseny públic i regeneració urbana, UB.
- Rafael Balanzó, Global Eco Forum.
- Ignasi Pérez Arnal, Global Eco Forum.
- Joaquim Matutano, Jornada de Senyalització del patrimoni, Museu d'Història, Sant Feliu de Guíxols.

- La professora doctoranda Marta Janeras ha organitzat el curs MathCAD per a la implementació d'aquest programari dins altres assignatures dels mateixos estudis.
- Enguany s'han celebrat 4 reunions de professors, en comptes de les dues anuals que es feia en cursos anteriors per tal d'actualitzar informació i coneixements per poder endegar el procés de Bolonya d'una forma més efectiva.

Recerca

- Assistència a la jornada de *Polítiques de mobilitat d'investigadors* a la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, el 7 de novembre de 2008.

- Acord de col·laboració per a la participació en l'organització de les conferències TEDxArquitectes (la filial de l'organització nord-americana que organitza les conferències TED que acull a pensadors d'àmbit i repercussió mundial) sota el títol Arquitectura i Compromís.

- Acord de col·laboració amb el Centre Català de Reciclatge de l'Agència de Residus de Catalunya per a l'organització del taller *Loucomcau*.

Campus virtual

Establiment de la segona fase d'aquest canal de comunicació acadèmic per facilitar i millorar la interacció entre l'alumne i el professor i enguany s'ha aconseguit la introducció del 100% de programes lectius de totes les assignatures i trimestres.

ACTIVITATS

Durant el curs 2008-2009 s'han desenvolupat les següents activitats:

Congressos nacionals

- Assistència al Congreso Nacional de Aparejadores, Arquitectos Técnicos e Ingenieros de Edificación a Albacete el mes de maig de 2009.

Congressos internacionals

- I Congreso Internacional sobre Investigación en la Edificación celebrat a Madrid, amb la participació de Rosario Hernández, el mes de juny de 2009.
- Convegno Restauro celebrat a Palermo (Itàlia), amb la participació d'Albert Pla, el mes d'octubre de 2008.

Congressos mundials

- III Jornada de Clústers Urbans, organitzada per 22@Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, el 12 de febrer en el Centre de Convencions Internacional de Barcelona.
- També s'ha donat suport a l'assistència a les reunions d'àmbit nacional d'IAESTE amb la representació dins de la delegació espanyola és un alumne d'ELISAVA d'AT, Joan Mercadé.

Acords i convenis

- Participació a la Comissió de Recerca de la Xarxa de Recerca en Educació per a la Sostenibilitat, reunions de 13 de novembre de 2008.

- Signatura de conveni amb l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya ITEC per a la cessió de programari TCQ i els seus mòduls.

- Signatura de conveni per a la realització de docència per a professorat sobre ArchiCAD durant dues setmanes de juliol 2009 i la celebració del Fòrum ArchiCAD promogut a nivell espanyol per IOCAD.

- Signatura de conveni amb el Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Barcelona.

- Signatura de conveni amb Sostres 8 Arquitectura per a la presentació conjunta de una candidatura per a l'assistència tècnica per a les inspeccions d'edificis de les obres de la Línia 9 del Metro de Barcelona executat per GISA.

Conferències

- Taula Rodona a Construjove'08, el 13 de novembre de 2008. Participació d'Ignasi Pérez Arnal com a cap d'estudis i ponent en aquesta trobada, juntament amb Francesc Jordana (EPSEB), Gabriel Robert (La Salle), Javier Llovera (en representació de la Comissió de la Conferència de Directors d'AT) i Teresa Pallàs, CAATB. La taula rodona era entorn com cadascuna de les escoles d'AT té estructurat el seu pla d'estudis i quines solucions donarà als seus estudiants per poder obtenir el títol de Grau d'Enginyer d'Edificació.

- Barcelona Meeting Point. Participació en diverses jornades d'aquest esdeveniment.

Exposicions

- Casa Decor 08. ELISAVA participa a Casa Decor amb el projecte *Bio-Dissenya*, una proposta sobre la relació entre sostenibilitat i arquitectura, enginyeria i disseny, desenvolupada per estudiants i amb textos i criteris de Rafael Balanzó (Cap d'Àrea i professor d'AT) i Ignasi Pérez Arnal (Cap d'Estudis i professor d'AT).
- naked TFE'07-08. Mostra dels millors projectes i treballs finals d'estudis d'investigació i desenvolupament sobre un tema relacionat amb la construcció i l'arquitectura. Els treballs mostren l'aplicació del conjunt de coneixements generals adquirits durant la carrera i la selecció agrupa vuit treballs amb notes d'excel·lent i notable. En tots ells es fa palesa la influència que en el futur professional de l'arquitectura tindran les noves cultures tècniques i ambientals. Els treballs exposats han estat: *Façanes fotovoltaïques* de Carlos Aguilar Olaria, *Les colònies industrials del Ripollès* de Marta Bosch Alier, *Las implicaciones medioambientales en la edificación sostenible* de Carles Climent Fernández, *Comparativa entre el sistema constructiu tradicional i el sistema ascendent-descendent* de Joan Esteller Ortega, *Pautas per a la implantació d'ascensors als polígons* de Ramon Flores Mompert, *Cubierta aljibe con losa filtrante y aislante* d'Alejandro Fuentes Ballesteros,

Comparación de técnicas de rehabilitación de fachadas de Lorena Montserrat Gala, *Los pilares mixtos en edificación* de Álvaro Navarro Rodríguez, *Aluminio estructural* de Borja Navas Sánchez, *La influencia de la arquitectura popular en las obras de Josep Lluís Sert* en Ibiza de Ana Maria Ribas Alonso i *Els polígons de vivendes a Barcelona* d'Ariadna Sierra Cano.

- Disseny per al Reciclatge. L'exposició presenta els productes i projectes premiats en la seva darrera edició. El dimecres 3 de desembre, per inaugurar l'exposició es va celebrar una taula rodona amb la intervenció de la Directora del Centre Català de Reciclatge (Agència de Residus de Catalunya), Pilar Chiva; els professors d'ELISAVA Javier Peña i Curro Claret; i l'arquitecta italiana, Valentina Maini. Les conclusions de la taula rodona es poden llegir al web www.arc.cat/ca/noticies/noticies_detall.asp?oid=1111. Complementant l'exposició es va celebrar el taller *Loucomcau* el dijous 4 de desembre, per tal d'empentar l'enginyer de com crear un embalatge sostenible a partir de residus per a evitar que un ou es trenqui si cau al terra.

Jornades

- Jornada d'Instal·lacions amb Rafael Riera d'ABN Pipe, José Sánchez de Roca Sanitarios i José Maria Colell de Biotrit.
- Assistència a la Jornada d'Investigació celebrada a la Fundació Catalana de Recerca i Investigació el mes de novembre de 2008.

- Tot l'alumnat ha participat en la jornada Construjove organitzada pel Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona i el Consell de Col·legis d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Catalunya el mes de novembre.

Tallers

- Participació al Taller Green Engines celebrat a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona el mes de juliol 2009.

Premis

- Assistència a La Nit de la Construcció i l'entrega de Premis Catalunya Construcció 2009 que organitza el Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Barcelona (CAATEEB) el 2 de juliol.
- Assistència a l'entrega de Premis Europes Holcim Awards for Sustainable Construction a Madrid el mes de setembre de 2008.

Visites

- Habitatge plurifamiliar a Castelldefels amb Jose Manuel Garcés, 6 d'octubre de 2008.
- Visita al Museu Agbar el mes de novembre de 2008.
- Spa Las Arenas amb Xavier Campos, 13 de novembre de 2008.
- MEDIA TIC, desembre de 2008.

- Terminal 2 de l'Aeroport de Barcelona, 28 de gener de 2009.
- Visita a Prefabricats Pujol a Lleida, el mes de maig de 2009.
- Visita a l'habitatge plurifamiliar Premi FAD 2009 d'Emiliano López a Barcelona.
- Visita a l'Escola d'Arquitectura Tècnica de la Universitat Jaume I de Castelló.

Les visites organitzades per assignatures han estat:

- Showroom de CA2L, Jornada de Materials i Laboratori del Foc i de la Termodinàmica d'Applu, a l'assignatura de Condicionament i control.
- Fàbrica de Gres Catalán i fàbrica de Ciments Molins Industrial S.A., a l'assignatura de Característiques de materials.
- Edifici del Palau de Capitania i edificis de La Maternitat, a l'assignatura d'Expressió gràfica.
- Catedral de Barcelona, a l'assignatura de Tècniques de rehabilitació i manteniment.

Altres

- L'Associació de Sectoriales de Arquitectura Tècnica han convidat a la participació de dos alumnes de la nostra Escola per a la seva reunió anual a la ciutat de San Sebastián en el mes d'abril, organitzada per l'EUAT de Madrid.

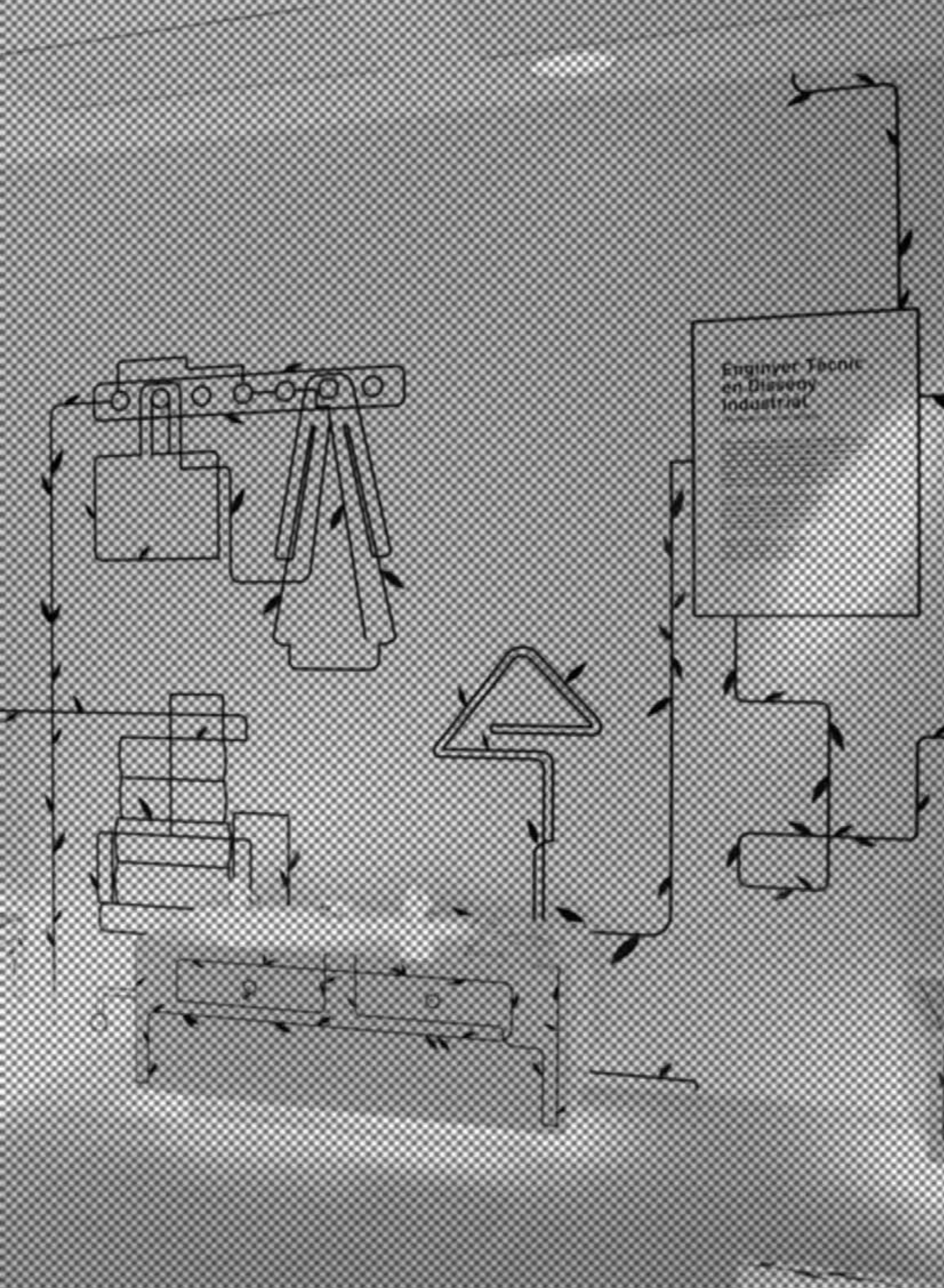
ALUMNAT

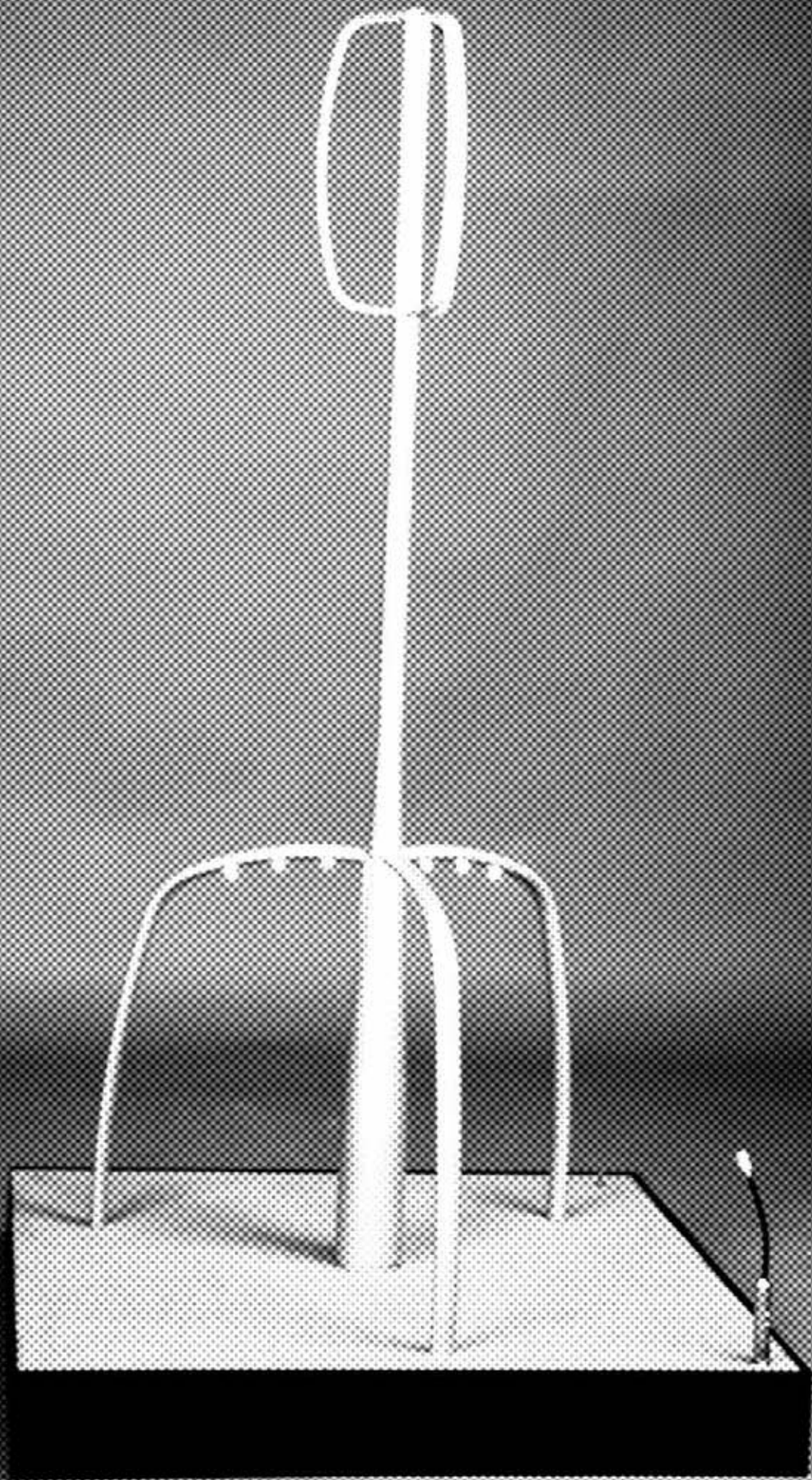
En el curs 2008-2009 els estudis d'Arquitectura Tècnica la matrícula ha estat influenciada per la greu crisi del sector de la construcció i s'han cobert 62 places.

Per el proper any acadèmic s'han estudiat mesures de compensació i adequació a aquesta situació del sector.

- Evolució del nombre total d'alumnes d'Arquitectura Tècnica

2005-06	315
2006-07	319
2007-08	326
2008-09	292

ENGINYERIA TÈCNICA EN DISSENY INDUSTRIAL

DOCÈNCIA

Durant el curs 2008-2009, des dels estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial i en el marc acadèmic, cal destacar:

Espai Europeu d'Educació Superior (EEES)

Aquest curs 2008-2009, que ha estat el segon any de la posada a prova dels sistemes didàctics i la metodologia operativa del sistema Bolonya, s'ha caracteritzat per una profunda reflexió al voltant dels procediments i l'estructuració dels continguts de les assignatures dels estudis.

L'important canvi en la manera d'organitzar la distribució de les tasques docents i la participació de l'estudiant en aquest procés ha estat, sens dubte, uns dels temes centrals d'aquesta reflexió.

Una bona part del resultat d'aquesta experiència pedagògica dels dos primers cursos amb l'experiència Bolonya ha servit profusament en el desenvolupament del nou Pla d'Estudis d'Enginyeria en Disseny Industrial (EDI), que ha estat l'autèntic protagonista d'aquest curs lectiu 2008-2009.

En efecte, la necessitat de posar en marxa de manera definitiva els programes de l'EEES en el curs 2009-2010, ha exigint un important debat entorn a l'encaix de les diferents matèries en el conjunt del nou pla d'estudis i per aquest motiu es va crear una comissió específica integrada pel cap d'estudis d'EDI, els caps de les diferents àrees de la carrera, un representant de la Universitat Pompeu Fabra i un professional de reconegut prestigi.

Fruit de les reunions d'aquesta comissió va néixer el Pla d'Estudis d'EDI que, després de nombroses revisions va ser aprovat per l'ANECA i es posarà en marxa per primera vegada en aquest curs vinent, iniciant de manera definitiva la inserció dels estudis d'EDI d'ELISAVA dins del Espai Europeu de l'Ensenyament Superior.

Projectes de Final d'Estudis (PFE)

S'han realitzat els següents projectes vinculats a empreses:

- NAVITAS PARADIGMA
PFE: *Disseny de mini aereogeneradors*.
Tutors: Alfred Puig i José Garcés.
Empresa: Fernando Pérez.
- CASALS VENTILACIÓ
PFE: *Ventilador jet-fan per a garatges*.
Tutors: Dr. Javier Peña i Jesús Martínez.
Empresa: Arnau Tintó.
- BICICLETAS MONTY
PFE: *Bicicleta plegable*.
Tutor: Xavier Riudor.
Empresa: Sergio Moyano.
- METALARTE
PFE: *Luminària Nawa*.
Tutor: Isidre Donadeu.
Empresa: Franco Piacentino.
- SONY
PFE: *Marc de televisió*.
Tutors: José Luis Junquera i Sergio Bueno.
Empresa: Juan Antonio Pérez.

Projectes d'empresa

- Projecte: *Esport i sostenibilitat*.
Empresa: Suris, CETIB. Ramón Gasch. Desenvolupament del projecte: recerca de solucions aplicables a sistemes d'aprofitament energètic. Treball realitzat per Enric Gelabert, Carlos López, Elena Macazaga, i tutoritzat per José M^a. Ibáñez.
- Projecte: *Termix*.
Empresa: Dols Industrial de Peluquería. Víctor del Castillo. Desenvolupament del projecte: millora del prototip i ajustar el disseny i desenvolupament per al seu funcionament. Treball realitzat per Albert Delgado, Pau Estape i Óscar Pérez, i tutoritzat per Manel L. Membrilla.
- Projecte: *Marine Bussines*.
Empresa: Sra. Gemma Torra.
Proposta de col·laboració.
- Projecte: *Cobertes telescòpiques*.
Empresa: Sr. Joaquim Forcada.
Proposta de col·laboració.

Participació en concursos

Aquest any s'ha promogut la participació dels alumnes d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial en el concurs de les Medalles ADI FAD. Raquel Díaz, Joan Maymí, Laia Puig i Sergi Vich, alumnes del darrer curs, han presentat els seus projectes de final de carrera al concurs. El coordinador del projecte ha estat José Maria Ibáñez. Per a l'elaboració i lliurament de la documentació necessària s'ha comptat amb la col·laboració de Marta Carrió i Lupi Asensio.

ACTIVITATS

Des del marc propi d'aquests estudis, s'han desenvolupat les següents activitats al llarg del curs 2008-2009:

Àrea de Ciències

Conferències

- *Creació de nous revestiments amb propietats foto i termo-cròmiques*, a càrrec de Jordi Pla i Pol A. Fantoba de l'estudi PLAFANTOBA.
- *Nous materials polimèrics*, a càrrec de Toni González de Cabañes.

Concursos

Participació al Concurs Crea! Mater, edició 2008. Guanyadors: Raquel Díaz, Fernando Giner i Laia Puig.

Projectes

Dins de l'assignatura Fonaments de física es desenvolupen per a l'empresa EPS Escuela de Mecànica de Motos els següents projectes tutoritzats per Souad El Aamrani i Guillem Martín:

- Un elevador per a motos de qualitat cilíndrica, que pugui alçar les dues rodes a la vegada i que permeti manipular rodes, pines de fre i barres de suspensió.
- Un suport de motor amb taula auxiliar per a la col·locació de safates i subjeccions universals que donin llibertat de moviments al mecànic.

Activitats formatives per als professors

Amb l'objectiu d'oferir un suport per a les noves assignatures del curs 2009-2010, es van impartir el curs de formació per al personal docent.

Curs d'iniciació al programa MathCad

Curs orientat a la docència de l'estudi guiat de l'assignatura de Matemàtiques, que té per objectiu central l'estudi de les possibilitats matemàtiques d'un software informàtic i la seva aplicació al Disseny Industrial.

Exposicions

Mater in Progress. Nuevos Materiales Nueva Industria.
El Dr. Javier Peña va exercir de comissari de l'exposició que es va desenvolupar de març a maig de 2009 a Saragossa.

Àrea d'Enginyeria

Visites

- Visites en grup a les fires EQUIPLAST, EXPOQUIMIA i EUROSURFAS (maquinària industrial, matèries primeres, motllos i matrius, mecanitzat, injecció de plastic, extrussió, ràpid manufacturing, automatització, control numèric, medi ambient).
- Visites individuals d'alumnes a diversos centres productius: Tallers Massaguer, Centro Nacional de Microelectrónica, Technotraf, Grupo Sapa Profiles La Selva SL, Cermecal S.L, Ripleg S.L., Max- For, Caldererías Gil S.A., Farga

Rossell, Lecom mecanizados y montajes, Ribas Agrícola, Utiles Mecánicos Milvus, entre d'altres.

Seminaris

Nous seminaris de Processos Industrials per a la realització de peces per al modelatge i termoformat en el taller de l'Escola.

Sistemes

Incorporació de mètodes informàtics de simulació per a l'estudi de Sistemes Mecànics.

Àrea de Disseny

Conferències de la Tech-Week

La Tech-Week '09 va centrar la seva temàtica en els elements de seguretat i protecció en la construcció. En els darrers anys, l'ús de proteccions individuals i col·lectives s'ha incrementat per combatre la sinistralitat laboral. L'interès del tema, tant per als estudis d'Enginyeria com per als d'Arquitectura Tècnica, ha permès una organització conjunta de les jornades.

Es es van plantejar unes ponències al voltant del disseny i la fabricació d'elements, així com de l'aplicació i la normativa vigent en qüestions de seguretat, amb la participació tant de representants del camp universitari com del món empresarial. A més de les conferències, la Tech Week va anar acompanyada d'un espai de treball i fòrum amb la participació dels professors de les diferents àrees que estan relacionats amb els estudis i va finalitzar amb la realització d'un projecte per part dels alumnes entorn la Seguretat, proposat en l'assignatura de Disseny

i Producte de 2n curs d' Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial.

Les ponències realitzades van ser les següents:

- *La seguretat en la construcció.* Xavier Campos. Arquitecte, coordinador de seguretat en fase de projecte i obra de SOSTRES 8 arquitectura. Professor de Seguretat i Prevenció d'Arquitectura Tècnica d'ELISAVA.
- *Disseny d'elements de seguretat.* Arnaud de Witte. Director general de Securman, treballs en altura.
- *La seguretat en l'encofrat; un exemple de desenvolupament de producte.* Jordi Garcia. Arquitecte i responsable de Comunicació Tècnica d'Encofrats Alsina.
- *Producció i fabricació d'elements de protecció.* Fernando González. Gerent de l'empresa Airbox.
- *Inspecció de seguretat en el treball.* José Hernández. Coordinador de l'Àrea de la Promoció de la Prevenció de la Generalitat de Catalunya.
- *Projecte Capitán.* Àlex Domínguez, promotor del projecte, i José María Ibáñez, cap de l'Àrea de projectes d'ETDI, van presentar el projecte Capitán, aparell adaptat per al treball vertical i que va ser desenvolupat pels alumnes de segon curs d'etdi el curs pasat.

Disseny de mobiliari i de l'entorn

Dins d'aquesta assignatura de 3r curs d'Enginyeria Tècnica en

Disseny Industrial es van dur a terme dues activitats:

- Una visita guiada sobre *L'arquitectura i la història de l'edifici del Palau de Mar*, seu de l'actual Museu d' Història de Catalunya.
- Una xerrada-conferència sobre *Disseny i distribució de cuines*, a càrrec de Gloria Piqueras, dissenyadora industrial de l'empresa B. Solanes, distribuïdors de cuines de la marca alemana Nolte Kuechen.

Activitats formatives per als professors

Amb l'objectiu d'oferir un suport per a les noves assignatures del curs 2009-2010, es van impartir el curs de formació per al personal docent.

Curs d'iniciació al programa 3D Studio de renderitzat

Curs orientat a la docència de l'estudi guiat de l'assignatura Expressió artística, que té per a objectiu central l'estudi de les possibilitats de renderitzacions d'objectes industrials. El curs es va estructurar en un conjunt de pràctiques destinades a l'adquisició de les eines bàsiques del programa per al renderitzat i per la presentació visual i gràfica dels diferents productes industrials.

Àrea de Representació

Activitats formatives per als professors

Amb l'objectiu d'oferir un suport per a les noves assignatures del curs 2009-2010, es van impartir dos cursos de formació per al personal docent.

Curs d'iniciació al programa Rhinoceros de modelatge de superfícies

Curs orientat a la docència de l'estudi guiat de l'assignatura Metodologia de l'Enginyeria en Disseny Industrial, que té per a objectiu central l'estudi de la geometria bi i tridimensional mitjançant el modelatge de superfícies tipus nurbs. El curs es va estructurar en un conjunt de pràctiques destinades a l'adquisició de les eines bàsiques del programa per al modelatge i l'edició de superfícies planes i superfícies corbes de segon grau.

Curs de mecanismes cinemàtic amb el programa Pro-Engineer

El curs va dirigit al professorat d'ELISAVA que ja estan habituats a emprar aquest programari, i que el coneixen de formà bàsica en el seu us com a modelador de sòlids, i que vulguin entrar en la simulació de mecanismes.

Àrea de Projectes

Conferències

De manera complementària al desenvolupament dels Projectes Finals d'Estudis (PFE) es promouen les conferències següents:

- Empresa Marquespatent, a càrrec de Fernando Marqués. Es van presentar diversos exemples de productes registrats (propietat intel·lectual, propietat industrial). Es va fomentar el debat amb els alumnes entorn a la conferència i als exemples presentats. Conferència per a tot l'alumnat de Projectes II.

- Fundació Ascamm. *Inici al disseny de peces plàstiques*, a càrrec d'Alfonso Sánchez, per a tot l'alumnat de Projectes II.

- Santa&Cole. Conferència sobre mobiliari urbà a càrrec de José Maria Serra, organitzada per la professora Montse Periel en el marc de la seva assignatura dels estudis de Graduat Superior en Disseny, on van participar els alumnes de Projectes II.

Àrea d'Empresa

Al llarg del curs 2008-2009, s'han establert contactes amb diverses empreses i institucions. En l'àmbit dels centres de formació destaquen la Universitat Pompeu Fabra, la Universitat Politècnica de Catalunya, i el Col·legi Maristes de Les Corts.

En referència a la relació de fires i esdeveniments on s'ha participat, cal esmentar:

- EXPO 2008. Saragossa.
- EXPOQUIMIA i Construmat 2009 a Fira de Barcelona, i Associació/Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya.

Alhora s'han establert contactes i visites a organismes oficials:

- Centre d'atenció a l'empresa. Cambra de Comerç de Barcelona.
- Consorci per a la formació continua de Catalunya. Àrea de gestió de programes de formació.
- Institut Català d'Energia (ICAEN). Generalitat de Catalunya.

- Centro de Investigaciones Energéticas Medioambientales y Tecnológicas (CIEMAT). Ministeri de Ciència i Innovació.

- Centro Aragonés de Diseño Industrial (CADI).

- www.cetib.cat. Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona (CETIB).

Visites realitzades

Bicicletas Monty, Casals Ventilació, Centro Español de Plásticos, Metalarte, Reial Club Deportivo Espanyol de Barcelona, Rücker Lypsa, Soler i Palau, i Solter Soldadura.

ALUMNAT

El curs 2008-2009 el nombre total d'alumnes matriculats a Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial, així com el nombre d'alumnes de nou ingrès a aquests estudis s'han mantingut, tot cobrint totes les places oferides.

- Evolució del nombre total d'alumnes matriculats a Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial

2005-06	320
2006-07	338
2007-08	333
2008-09	337

AFTER BALTHUS, fotografia d'Ana Darder, alumna del Diploma de Postgrau en Disseny i Fotografia d'ELISAVA, finalista de la Beca de Fotografia "Caixa Penedès".

MÀSTERS I POSTGRAUS

DOCÈNCIA

Els estudis de postgrau constitueixen una àrea dinàmica que combina la transmissió de coneixement, la connexió de l'alumne amb l'àmbit professional i la capacitat per aportar elements d'innovació.

Apliquem una metodologia que promou un aprenentatge basat en la resolució de problemes (mitjançant la creació de projectes), el coneixement de l'entorn social en el que s'insereix (mitjançant l'anàlisi i la investigació) i la seva aplicabilitat (a través de propostes creatives).

El disseny és l'eix central que articula la diversitat dels nostres cursos en tot el seu conjunt. Constitueix un camp de coneixement que ha anat ampliant les seves fronteres com a disciplina, però també com a element articulador que es relaciona amb múltiples àmbits i activitats.

La nostra feina consisteix en detectar aquests desplaçaments contemporanis del disseny i facilitar un espai de formació que ho reculli i ho transmeti tant a aquells que actualment hi treballen, com als que s'hi dedicaran en un futur.

El disseny com a pràctica transversal i el disseny com a disciplina especialitzada és el plantejament que orienta i situa, en diferents nivells, els estudis de postgrau en relació amb l'entorn professional i la seva activitat en el context social.

L'àrea de postgrau a ELISAVA ha assolit un grau de maduresa i estabilitat després d'un progressiu creixement anual que ha permès un ric desplegament d'activitat educativa entorn el disseny.

Els diferents cursos que es porten a terme combinen programes de

caràcter més genèrics amb altres més especialitzats.

Un cop estabilitzat el creixement quantitatiu de l'oferta formativa estem treballant per tal de fomentar al màxim la seva excel·lència acadèmica, mitjançant el reforçament de la relació entre contingut, entorn i procediments.

Els elements de consolidació i millora de l'àrea de postgrau han estat:

- L'actualització constant dels programes que permet el desplegament d'una oferta adequada a l'Escola. En uns casos vinculada als diferents estudis de grau, en altres incorporant noves àrees o incrementant aspectes que no tenen cabuda en l'estructura dels estudis. Aquestes àrees en aquests moments són: Disseny Gràfic i Comunicació, Disseny i Espai, Disseny i Producte, i Disseny i Moda.
- La detecció d'àmbits de coneixement d'interès per a la professió, per tal de liderar nous camps d'activitat que encara no han estat desplegats. S'amplia oferta d'especialitats, que abasteix pràcticament tots els espais d'activitat del disseny.
- L'articulació adequada dels continguts, que combinen temàtiques d'actualitat, professorat qualificat tant del món universitari com del professional i la possibilitat d'inserir-se/millorar la posició dels participants al món laboral.

- L'estructura modular dels màsters en postgraus. La flexibilitat modular és clarament decisiva i

enfortidora en quan a la potencialitat de combinatòria.

- Millora dels sistemes d'informació/comunicació amb els estudiants i els candidats. Millora en la definició dels continguts dels programes i en el servei d'informació i atenció a l'estudiant i als candidats.
- Fomentar la realització de pràctiques professionals en empreses i la inserció laboral dels estudiants.
- El creixement qualitatiu i quantitatiu basat en el reforç del professorat per tal de donar una atenció més individualitzada a l'estudiant.
- La flexibilització dels programes.
- La millora del grau de satisfacció dels estudiants. A través de la bona coordinació dels continguts dels programes i de la seva gestió a través de la Unitat de Gestió del Postgrau.
- El foment d'activitats amb projecció a l'exterior, especialment desenvolupades amb la col·laboració d'empreses o institucions.
- Iniciar el Màster Oficial en Disseny i Comunicació que dona accés al doctorat, promovent que diferents professors d'ELISAVA puguin assolir aquesta titulació.
- Desplegar cursos de curta durada agrupats en els mesos de juny i juliol com Escola d'Estiu.

Enguany, els programes de Màster i de Postgrau oferts i portats a terme són 1 màster universitari, 17 màsters professionalitzadors

articulats en 36 postgraus diferents, a més d'un postgrau independent. Aquests han estat els següents:

Àrea de Disseny Gràfic i Comunicació

Màster en Disseny Gràfic

- Diploma de Postgrau en Disseny Gràfic aplicat a la Comunicació
- Diploma de Postgrau en Disseny Gràfic i Projectes Editorials

Màster en Disseny de la Identitat Corporativa

- Diploma de Postgrau en Disseny i Gestió de la Identitat Corporativa
- Diploma de Postgrau en Disseny i Aplicació de la Identitat Corporativa

Màster en Disseny, Estratègies de Comunicació i Publicitat

- Diploma de Postgrau en Disseny i Estratègies de Comunicació
- Diploma de Postgrau en Creativitat i Publicitat

Màster en Disseny i Direcció d'Art

- Diploma de Postgrau en Disseny i Estratègies de Comunicació
- Diploma de Postgrau en Direcció d'Art

Màster en Disseny i Gestió de la Producció Gràfica

- Diploma de Postgrau en Disseny i Producció Gràfica
- Diploma de Postgrau en Gestió de Projectes Gràfics

Màster en Disseny de Packaging

- Diploma de Postgrau en Disseny i Estratègia de Packaging
- Diploma de Postgrau en Packaging, Producte i Mercat

Màster en Digital Media Design. Disseny Multimèdia

- Diploma de Postgrau en Disseny de la Interacció
- Diploma de Postgrau en Disseny de Presentacions Multimèdia

Màster en Disseny de Projectes Web

- Diploma de Postgrau en Disseny i Direcció de Projectes Web
- Diploma de Postgrau en Disseny Web 2.0

Màster en Visual Media Design. Disseny i Imatge

- Diploma de Postgrau en Disseny i Televisió
- Diploma de Postgrau en Disseny i Fotografia

Àrea de Disseny i Espai

Màster en Disseny de l'Espai Interior

- Diploma de Postgrau en Espai Interior. Perímetres Privats
- Diploma de Postgrau en Disseny de l'Espai de Treball

Màster en Disseny i Espai Públic

- Diploma de Postgrau en Exteriorisme. Esdeveniments i Espais Efímers
- Diploma de Postgrau en Disseny, Art i Societat. Intervencions a l'Espai Públic

Màster en Disseny i Direcció de Projectes Expositius

- Diploma de Postgrau en Direcció de Projectes Expositius
- Diploma de Postgrau en Disseny i Nous Formats Expositius

Màster en Disseny i Arquitectura

- Diploma de Postgrau en Disseny, Imatge i Arquitectura
- Diploma de Postgrau en Disseny, Entorn i Arquitectura

Màster en Disseny de l'Espai Comercial: Retail Design

- Diploma de Postgrau en Retail Design. Disseny i Espai: Shopping
- Diploma de Postgrau en Retail Design. Disseny i Concepte: Branding

Àrea de Disseny i Producte

Màster Disseny de Producte

- Diploma de Postgrau Conceptualització de Producte
- Diploma de Postgrau Desenvolupament de Producte

Màster Disseny de Vehicles de Transport

- Diploma de Postgrau en Disseny de Vehicles de Transport: Estratègies i Concepte
- Diploma de Postgrau en Modelatge Digital
- Diploma de Postgrau en Disseny de Vehicles de Transport: Desenvolupament de Projectes

Diploma de Postgrau en Disseny de Mobiliari

Àrea de Disseny i Moda

Màster en Fashion Design. Disseny i Moda

- Diploma de Postgrau en Disseny i Moda: Creativitat i Tendències
- Diploma de Postgrau en Disseny i Moda: Col·lecció i Context

Màster Universitari

En el transcurs d'aquest curs acadèmic, s'ha desenvolupat a ELISAVA la primera edició del Màster Universitari sota el títol Màster en Disseny i Comunicació, que forma part del Programa Oficial de Postgrau en Comunicació Social dins del Departament de Periodisme i Comunicació Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra.

El Màster Universitari en Disseny i Comunicació constitueix el primer màster universitari de l'estat espanyol en disseny.

ELISAVA conjuntament amb el Departament de Comunicació Social de la Universitat Pompeu Fabra han pogut ser pioners en la implementació d'uns estudis de tercer cicle en disseny amb una titulació reconeguda en l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), i en un moment en que el disseny encara en aquest curs, no tenia un reconeixement com a titulació oficial.

ACTIVITATS

L'activitat docent dels estudis de postgrau combina les classes magistrals i les conferències, amb la realització de seminaris, tallers i desenvolupament de projectes. La metodologia s'adequa perfectament als criteris de Bolonya de manera que les sessions més teòriques són posades en relació amb les més projectuals, perseguint incentivar l'autoaprenentatge i l'aprenentatge basat en el desenvolupament de projectes. Any rere any, les activitats que es promouen a cada curs es revisen, es renoven i s'actualitzen tenint en compte la seva adequació a la temàtica proposada o als projectes que es treballen en cada edició. Des del marc propi d'aquests estudis, s'han desenvolupat les activitats següents al llarg del curs 2008-2009:

Màster en Disseny Gràfic

- Diploma de Postgrau en Disseny Gràfic aplicat a la Comunicació
- Diploma de Postgrau en Disseny Gràfic i Projectes Editorials

Conferències

- *Naming*, a càrrec d'Ignasi Fontvila Batalla, Director de Nomen Espanya, consultoria de Naming i Branding.
- Norberto Chaves Martínez, Assessor en disseny, imatge i comunicació.
- Enric Casas Gironella, Director de comunicació corporativa i qualitat. Ajuntament de Barcelona.
- Chris Baret.
- Federico Joselevich, Artista digital, Colectivo área3.
- Beatriz Soler, Professora d'ESADE, especialitzada en innovació i tendències en disseny.

- *Los Futuros del Libro*, a càrrec de Joaquín Rodríguez, Doctor en Sociologia, autor del blog *Los Futuros del Libro*.
- *Publicaciones Infantiles*, a càrrec de Teresa Duran Armengol, Escriptora i il·lustradora catalana molt destacada per la seva dedicació al llibre infantil i juvenil.
- Antoni Casas, Director de Casas i Associats.
- René Lönngren, Fundador de LE COOL PUBLISHING, un grup de comunicació de guies alternatives líder a nivell europeu.

Les classes teòriques, pràctiques i workshops impartits per professors i professionals destacats en els camps del disseny gràfic i editorial, així com en els camps de la investigació entorn a la comunicació gràfica, han estat impartides per:

Ramón Prat, Raquel Pelta, Marta Marín, Keith Adams, Martín Lorenz, Lupi Asensio, Angel Garcia, Miquel Tur, Jesus del Hoyo, Antoni Planells, Dolors Soriano, Stephane Tirion, Martin Allais, Josep Maria Martín, Xavier Roig, Andrés Hispano, Christian Sharmer, Reinhard Steger, Estudi Gominola, Omar Sosa, TMC Jordi Hernández Coderch, Iñigo Jerez, Albert Cano, David Ruiz, Robert Muñoz, Estudi Bisdixt, Leila Mendez, Daniel Riera.

Màster en Disseny de la Identitat Corporativa

- Diploma de Postgrau en Disseny i Gestió de la Identitat Corporativa
- Diploma de Postgrau en Disseny i Aplicació de la Identitat Corporativa

Conferències

- *Posicionamiento*, a càrrec de Beatriz Soler, Professora del Departament de Direcció de Màrqueting d'ESADE, titular de les assignatures Marketing Management i Brand Management.

Case Study

- *ANTONIO PUIG, S.A.*, a càrrec de Mercè Riera, International Marketing Manager Antonio Banderas fragàncies.
- *Empresa Morillas Brand Design*, a càrrec de Luis Morillas, Dissenyador gràfic i director Morillas Brand Design, i Jordi Aguilar, Estratega i director d'estratègia de Morillas Brand Design.
- *Empresa Landor*, a càrrec de Luis Manzano, Director General de Landor & Associates.
- *Empresa Interbrand*, a càrrec de Raul Garcia, Director d'art d'Interbrand.

Workshops

- *Empresa Interbrand*, a càrrec de Gonzalo Brujó, Conseller Delegat d'Interbrand.
- *Disseny de símbols i logotips: el sistema*, a càrrec de Mario Eskenazi, Dissenyador gràfic.
- *TwoPoints.Net (Visual identity)*, a càrrec de Martín Lorenz, Dissenyador gràfic i director TwoPoints.Net.

Màster en Disseny, Estratègies de Comunicació i Publicitat

- Diploma de Postgrau en Disseny i Estratègies de Comunicació
- Diploma de Postgrau en Creativitat i Publicitat

Conferències

- *Networking*, a càrrec de Philippe Rouger, Director de la seu del Club de Creatius a Barcelona, i director de comunicació i relacions públiques de la productora Boolab. Networking.
- *Storytelling. Será mejor que lo cuentes*, a càrrec d'Antonio Nuñez, Professor i consultor en estratègia de comunicació, autor del llibre *¡Será mejor que lo cuentes! Los relatos como herramientas de comunicación (Storytelling)*.
- *Una milionèsima de segon*, a càrrec de Josep Mª Piera, Vicepresident i soci de l'agència SCPF. "Grand Prix" en el Festival de Cine Publicitari de Cannes i "Gran Premio" en el Festival de Cine Publicitari de Sant Sebastià.

Seminaris

- *Anàlisi i generació de discursos persuasius*, a càrrec de Xavier Ruíz Collantes, Llicenciat en Ciències de la Informació per la Universitat Autònoma de Barcelona, Doctor en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona.
- *Neurobiologia en actes de compra. El cervell reptilià, el cervell mamífer i el cervell imaginatiu*, a càrrec de Beatriz Barco, Llicenciada en Biologia

(especialitat Biosanitària) per la Universitat de Barcelona. Guionista i reportera en el programa REDES de Televisió Espanyola, 2000-2009.

- *Creativitat. Pràctica creativa publicitària (Workshop/ Insights)*, a càrrec de Matilde Obradors, Llicenciada en Filosofia i Lletres (Psicologia) per la Universitat Autònoma de Barcelona. Doctora en Comunicació Audiovisual per la Universitat Pompeu Fabra. Autora del llibre *Creativitat i generació d'idees*.

El curs ha comptat amb la presència d'un important nombre de creatius de publicitat tots ells de reconegut prestigi com a perfils innovadors entre el sector de la comunicació gràfica, audiovisual i de la publicitat, que han transmès la seva metodologia i la seva experiència professional, com ara: Javi Donada i Àngelo Palma, Creatius de Soonintokyo; Rory Lambert, Director creatiu a l'agència barcelonina Pavlov; Francesc Talamino, Director creatiu de Bassat Ogilvy i guanyador de nombrosos premis publicitaris, Lleó de Or a Cannes i al festival de Sant Sebastià; Esteve Traveset, Director d'art d'HerrazSoto, i Aixalà, realitzador d'espots publicitaris, vídeo-clips i curtmétratges.

Blog

Com a element de comunicació interna i difusió externa, el curs compta amb un Blog (www.pub-elisava.com) on els estudiants troben informació de darrera hora respecte al sector, els principals professionals que la dinamitzen, les últimes tendències, universos i llenguatges referencials, exemples de creativitat, produccions destacables, notícies, convocatòries i concursos.

Màster en Disseny i Direcció d'Art

- Diploma de Postgrau en Disseny i Estratègies de Comunicació
- Diploma de Postgrau en Direcció d'Art

Conferències

- *L'òpera: Suma de llenguatges*, a càrrec de Lluís Trullen, Professor i crític musical.
- *Disseny i espai públic*, a càrrec de Ruedi Baur, fundador d'Intégral Concept, un estudi multidisciplinar dedicat al disseny, l'arquitectura, l'escenografia, el disseny de producte, la fotografia i l'edició.
- *La imatge del Sònar*, a càrrec de Biel Capllonch, Director d'art de fotografia, d'autor i publicitat.
- *El director d'art en la publicitat interactiva*, a càrrec d'Es-teve Travesset i Sergi Cullerell, Directores d'art de l'agència Herraizsoto & Co, especialitzada en comunicació digital interactiva.
- *Mr. SONY*, a càrrec de Chu Uroz, Director artístic de Bigas Luna, Fura dels Baus i President de Moda Fad.

Seminaris

- *L'eficàcia simbòlica de les imatges*, a càrrec de Manuel Delgado, Doctor en Antropologia per la Universitat de Barcelona, professor titular d'Antropologia Religiosa en el departament d'Antropologia Social de la UB i coordinador del Doctorat d'Antropologia de l'Espai i del Territori.
- *Imaginari i creació*, a càrrec d'Alain Verjat, Doctor en

Filosofia i Lletres, Fundador del GRIM (Grup de Recerca sobre Imaginari i Mitocrítica), laboratori de recerca associat al "Centre de Recherches sur l'Imaginaire" (Universidades de Grenoble II i III, París V, Bordeaux, Dijon, Lyon II Lumière).

- *Concept & Context Book*, a càrrec de Jordi Cano, Director del curs, i Víctor Curto, Director creatiu de l'Agència Zink. Exposició i aplicació del mètode CB&CB, per a la conceptualització i generació d'imatges en un projecte de Direcció d'Art.

Tallers

- *Stop Motion*, a càrrec de Joaquín Urbina, Director d'art de No Domain, agència especialitzada en produccions audiovisuals.

Blog

Com a element de comunicació interna i difusió externa, el curs compta amb un Blog (www.ddda-elisava.com) on els estudiants troben informació de darrera hora respecte al sector, els principals professionals que la dinamitzen, les últimes tendències, universos i llenguatges referencials, exemples de creativitat, produccions destacables, notícies, convocatòries i concursos.

Màster en Disseny de Packaging

- Diploma de Postgrau en Disseny i Estratègia de Packaging

Conferències

- Pati Núñez, Premi Nacional de Disseny 07, i Directora de Paty Núñez&Associats. Conferència oberta a tots els públics.
- Pati Núñez, ponència exclusiva per als alumnes del Postgrau.
- América Sánchez, Premi Nacional de Disseny 1992.
- David Espluga, Espluga&Associats.
- Jordi Almuni, Director creatiu. Young&Rubcam.
- Enric Aguilera, Estudi Aguilera.
- David Ruiz, Director creatiu. Ruiz&Company.

Tallers

- *Introducció al disseny de packaging*. Eva Minguella.
- *Presentacions en públic*. Aurora Michavila.
- *El packaging creatiu*. David Espluga.
- *L'escriptura creativa*. Daniel Tanzer i Pepón Prades.
- *Tipografia i lettering*. Jordi Duró.
- *Packaging de gran consum*. Cesc Ribot.
- *El packaging d'alimentació*. Enric Aguilera.

- Diploma de Postgrau en Packaging. Producte i Mercat

Conferències

- Antoni Arola, Director d'Estudi Arola. Conferència oberta a tots els públics.

- Christophe Blin, In Spirit Design.
- *Responsabilitat social i packaging*, a càrrec de Joana Pérez, Unicef.

Tallers

- *Box Orbit de 70 càpsules*. Ion Elola. Projecte real per Wrigley.
- *Box Orbit de 70 càpsules*. Disseny industrial. Alex Pirard.
- *Packaging estructural*. Isaac Salom.
- *Disseny gràfic per a packaging estructural*. Enric Aguilera.
- *Disseny estructural i gràfic per a ampolla de Codorniu*. Enric Dachs.
- *El segon ús en packaging*. Curro Claret.
- *Ecologia i packaging*. Raul García.
- *Nou projecte Orbit*. Guillem Virgili. Projecte real per Wrigley.

Visites

- Metalogràfica Hermanos Cano. El Prat de Llobregat.
- Saló Hispack 09.
- Itinerari Cervell i compres amb Beatriz Barco. Barcelona.
- Impremta Relleus Egara. Terrassa.
- Fàbrica AC Marca. Industrialització i packaging.

Workshops

- *Nou packaging per a Sabateries FOSCO*. Tutora: Eva Minguella. Projecte real per a FOSCO. Workshop extern a la programació del curs i de caràcter voluntari per als alumnes del Postgrau.

Màster en Disseny i Gestió de la Producció Gràfica

- Diploma de Postgrau en Disseny i Producció Gràfica

Conferències

- *La creativitat i el mètode de treball*, a càrrec de Norberto Chaves, Consultor de comunicació i disseny.
- *Creativitat tipogràfica*, a càrrec de Marc Salinas, Dissenyador gràfic i tipògraf.
- *Disseny del paper moneda*, a càrrec d'Oriol Miró, especialista en cal·ligrafia i tipografia.
- *La memòria d'investigació i de projecte*, a càrrec de Raquel Pelta, Historiadora del disseny.
- *Elaboració del paper artesà*, a càrrec de Victòria Rabal, Directora del Museu Molí de Capellades.
- *Història de la impressió*, a càrrec de Francesc Orenes, Doctor en Belles Arts.

- Diploma de Postgrau en Gestió de Projectes Gràfics

Conferències:

- *El projecte gràfic*, a càrrec de Jesús del Hoyo Arjona, Degà del Col·legi Professional del Disseny Gràfic de Catalunya.
- *Màrqueting i comunicació*, a càrrec d'Enric Jaulent, Diplomant en Direcció de Màrqueting per ESADE.
- *La serigrafia*, a càrrec de Josep Tobella, President del Gremi de Serigrafia de Catalunya.
- *Enquadernació artística*, a càrrec d'Elvira Postigo, Especialista en enquadernació artística.

Projectes d'empresa realitzats en el marc del programa:

- OETI: Organització Europea de la Televisió Infantil.
- IDENSITAT: Projectes d'intervenció crítica i interacció social en l'espai públic.
- ETDI: Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial, ELISAVA.

Màster Digital Media Design. Disseny Multimèdia

En el Màster s'ha treballat el desenvolupament de projectes sota el tema "Naturalmedia".

- Diploma de Postgrau en Disseny de la Interacció

Conferències

- Josep Lascurain. Biòleg, medi ambient i ecologia.
- Gerard Passola. Biòleg, especialista en vegetació.
- Mónica Bello. Responsable de programes educatius de LABoral (Gijón) i membre del jurat dels Premis Vida de la Fundació Telefónica.
- Raquel Paricio. Artista especialitzada en tecnologies digitals i BioArt.
- Ulla Taipale. Capsula.org.

Workshops

- *Computació Física*, a càrrec de Federico Joselevich, Area3 Argentina.
- *Computació Física*, a càrrec d'Alex Posada, Director d'interactius d'Hangar, i Víctor Viña, Dissenyador de la interacció.
- *Visualització de dades*, a càrrec de Cristóbal Castilla,

component d'Aerlab, i Víctor Garcia, component de Doubleyou.

- *Computació sonora*, a càrrec de Carlos Gómez, component de l'Orquesta del Caos.

Exposició

- Projectes realitzats en els diferents workshops sota el tema "NaturalMedia" realitzada en la sala d'exposicions d'ELISAVA.

- Diploma de Postgrau en Disseny de Presentacions Multimèdia

Projectes

- Visuals Reactius. Participació per tercer any consecutiu en el festival de videoart de Barcelona LOOP amb un projecte d'interactius visuals que porta per títol "Naturalmedia. Allò repetitiu, allò Evolutiu". Es va projectar a la façana d'ELISAVA en una intervenció a l'espai públic de la plaça de la Mercè.
- Videojocs Animats. Projecte de Videojocs en vuit bits, seleccionat per a una exposició organitzada pel Departament de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona.

Màster en Disseny de Projectes Web

- Diploma de Postgrau en Disseny i Direcció de Projectes Web
- Diploma de Postgrau en Disseny Web 2.0

En els dos programes es va realitzar un únic projecte, creat i produït pels estudiants i professors: "Mediaculum", pensat per poder desenvolupar-se en ambdós cursos i cobrir l'aprenentatge de totes les àrees proposades en els programes.

Es tracta d'un projecte pertanyent a l'àmbit de serveis en Internet, que permet una nova manera de crear el portfoli personal, aglutinant tots els continguts d'altres servidors com youtube, facebook, flickr, vimeo. Una vegada s'ha finalitzat el Màster, els estudiants i professors han creat una associació per tancar el projecte i cercar aplicacions reals.

Conferències

Cicle de conferències compartides entre el Diploma de Postgrau en Disseny Multimèdia i el Diploma de Postgrau en Disseny Web 2.0:

- *Drets d'autor i propietat intel·lectual*, a càrrec d'Eva-Soria i Iban Garcia.
- Steph Thirion. Creador del videojoc Eliss per I-phone.
- Alfons Cornella. President d'Infonomia.
- Albert Feliu. Co-fundador a Infojobs.
- Gregor Gimmy. Sclipo, plataforma d'educació on-line.

Workshops

- *Publicitat expandida*, a càrrec de Federico Joselevich, component d'Area3.
- *Visualització de dades*, a càrrec de Susana Tesconi, Videoartista, educadora i dissenyadora de la interacció, i Giovanni Civitenga. Artista sonor i de la interacció.

Màster en Visual Media Design. Disseny i Imatge

- Diploma de Postgrau en Disseny i Fotografia

Conferències

- Col·lectiu Nophoto.
- Mariona Fernández, Directora de SCAN.
- Pepe Baeza, Editor gràfic de La Vanguardia.
- Emilio Álvarez, Director de la Galeria Àngels de Barcelona.
- Ricard Martínez, Fotògraf.
- Enric Aguilera, Disseny i fotografia.

Visites

- Exposició *El Archivo Universal*, MACBA.
- *Rodchenko*, Obra Social Caixa Catalunya.
- *De Facto. Joan Fontcuberta 1982-2008*, La Virreina Centre de la Imatge.
- Laboratoris fotogràfics Sabaté.
- Taller del col·lectiu ATELIERETAGUARDIA.

Exposicions

- Projectes dels alumnes al Hall d'ELISAVA.

— Diploma de Postgrau en Disseny i Televisió

Conferències

- *La direcció d'art a televisió*, a càrrec de Joaquim Ribes, Director d'art del grup Turner.
- *La creativitat no depèn de la intel·ligència*, a càrrec de Nathan Cornes, Director creatiu.
- *Noves audiències*, a càrrec de Nathan Cornes, Director creatiu.
- *Els drets musicals en produccions audiovisuals*, a càrrec de Josep Mª Romero

Fillat, Muntador musical. TV3, Televisió de Catalunya.

Tallers

- *La gestió de projectes en after effects*, a càrrec de Rubén Córdoba, Director d'art, i Roger Córdoba, Motion graphics. Kotoc.
- *La tipografia en el audiovisual*, a càrrec de Xavier Sindreu, Dissenyador gràfic. TV3, Televisió de Catalunya.

Col·laboracions

Amb l'objectiu que l'alumne experimenti la realitat en el procés de disseny en televisió, aquest any s'ha establert una col·laboració amb el Màster d'Innovació i Qualitat Televisiva de TV3, Universitat Pompeu Fabra i Universitat Autònoma de Barcelona, MIQT3. Això ha permès elaborar simultàniament cinc projectes d'identitat per a un programa de televisió incloent les principals aplicacions per a un producte d'aquestes característiques.

Visites

- Instal·lacions de TV3, Televisió de Catalunya.

Màster en Disseny de l'Espai Interior

— Diploma de Postgrau en Espai Interior Perímetres Privats

Conferències

- *L'obra de l'estudi d'interioristes López-Turruella*, a càrrec d'Isabel López, Dissenyadora.

- *Obra pròpia: Estudi Francesc Rifé*, a càrrec de Francesc Rifé, Dissenyador.
- *Obra i reflexions. Bany Espai Roca*, a càrrec de Martín Ruiz de Azúa, Dissenyador.
- *Obra pròpia: Estudi Agustí Costa*, a càrrec d'Agustí Costa, Arquitecte tècnic.
- *Cases i habitants*, a càrrec de Carlos Ferrater, Dr. Arquitecte. Conferència de clausura del programa.

Llibres

- Presentació de llibre *Espai interior. Actituds, sensacions i conceptes projectats*, d'Agustí Costa, Arquitecte tècnic.

Presentació d'obra pròpia

- Josep Llobet, Arquitecte.
- Lola Domenech, Arquitecte.
- Joaquim Matutano, Arquitecte.
- Daniela Hartamann, Dissenyadora.

Visites d'obra d'interiorisme

- A Vilada comentada per l'autor Agustí Costa.
- A diverses obres a Vidreres comentades per l'autor Josep Llobet.

Visites

- Showroom Ca2l (il·luminació).
- Showroom Azulacocsa (materials).
- Showroom Greek (cuines).
- Sala Barcelona (domòtica).
- Materioteca MATER.

— Diploma de Postgrau en Disseny de l'Espai de Treball

Conferències

- *Arquitectura del trabajo*, a càrrec d'Iñaki Ábalos, Responsable del despatx d'arquitectura Ábalos Sentkiewicz.
- *El color*, a càrrec de Jordi Pericot, Catedràtic emèrit Universitat Pompeu Fabra (UPF).
- *Ronan and Erwan Bouroullec*, a càrrec de Ronan Bouroullec, Dissenyador.
- *Obra pròpia*, a càrrec d'Antoni Arola, Dissenyador.

Case Study

- Philips. Elena Seron, il·luminació, conceptes bàsics i actualització de models de làmpades.
- Flos. Mario Suñer (Flos) i Laura Murguía (iGuzzini), il·luminació de sistema.
- Signes. Monserrat Estella i Nèlida Falcó. Jornada sobre producció d'elements de senyalització.

Workshops

- *Interiorisme aplicat a una imatge de marca*, a càrrec de Natalie Denys i Patricia von Arend, Interioristes.
- *Racionalització de l'espai d'oficina*, a càrrec de Lluís Peiró, Arquitecte.
- *Elaboració del prototip d'un seient a escala 1:1*, a càrrec d'Antonio Bustamante, Arquitecte ergònom.
- *La barra d'un bar*, a càrrec de Marc Cuixart, Arquitecte.

Visites

- Torre AGBAR, comentada per Joan Ragull i Joaquín Calpe, del Gabinet tècnic d'AGBAR.
- Seu corporativa de GAS NATURAL, comentada per Albert López, Arquitecte, Project manager de la construcció de l'edifici, obra de Miralles-Tagliabue.
- Biblioteca de la UPF (antic dipòsit de les aigües).

Viatges i visites

- Fàbrica de DYNAMOBEL, mobles d'oficina a Peralta, Navarra.
- Fàbrica d'ARLEX, sistemes divisoris, Les Franqueses del Vallès.

Màster en Disseny i Espai Públic

- Diploma de Postgrau en Exteriorisme. Esdeveniments i Espais Efímers

Conferències

- Pep Gatell, Co-director de La Fura dels Baus.

Visites

- Parc Arqueològic Mines de Gavà, amb Anton Hansen de Croquis S.A.
- Visita guiada i conferència a l'espai Barcelona Food Cultura, a càrrec d'Antoni Miralda.

Workshop i presentació de projectes a la Fàbrica de Cerveses Damm a càrrec de Sofæexperience.

- Diploma de Postgrau en Disseny, Art i Societat. Intervencions a l'Espai Públic

En el curs s'ha treballat sota el tema de la temporalitat i provisionalitat en l'espai públic.

Conferències

- Ruedi Baur sobre l'obra recent. Conferència realitzada conjuntament amb el Màster en Direcció d'Art.
- *Espai públic a la ciutat dispersa*, a càrrec de Francesc Muñoz, Geògraf.
- *Antropologia de l'espai públic*, a càrrec de Manuel Delgado, Doctor en Antropologia i professor titular a la Universitat de Barcelona.

Visites

- Barri de La Florida. L'Hospitalet de Llobregat. Visita guiada per l'Associació de Veïns de la Florida.
- Barri de Sant Cosme d'El Prat de Llobregat. Visita guiada a través del Pla d'Actuació de Sant Cosme.

Tallers

- *Espai social i mitjans. Espai públic de lo físic a lo virtual*, a càrrec de Daniel G. Andújar, Artista.
- *Espais de trànsit*, a càrrec de David Bravo, arquitecte.

Workshops

- *Public Spaces at Work*, a càrrec de Francesc Muñoz, Geògraf. Taller de projectes realitzat al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona

conjuntament amb el Màster d'Intervenció i Gestió del Paisatge per a l'Ordenació del Territori i del Medi Ambient.

- *L'espai públic com a factor de pau i conflicte*, a càrrec de Ruedi Baur, Dissenyador integral, i Vera Kockot, Sociòloga.
- *Ocupacions temporals de l'espai*, a càrrec de Santiago Cirugeda, Arquitecte i artista.
- *Jardins temporals*, a càrrec de Josep-Maria Martín, Artista. Taller residència d'una setmana a Calaf realitzat en col·laboració amb Identitat.

Màster en Disseny i Direcció de Projectes Expositius

- Diploma de Postgrau en Direcció de Projectes Expositius

Tallers

- Conceptualització. Eduard Màrquez, Escriptor.
- Recerca. Jorge Luís Marzo.
- Disseny de l'espai conceptual. Francesc Torres.
- Disseny de l'espai arquitectònic. Emili Pedrós.
- Producció. Mery Cuesta, Comissària d'exposicions.
- Muntatge. Mario Corea, Cap de muntatges del CCCB.
- Comunicació. Roberta Bosco, Periodista.
- Difusió. Alexandra Laudo, Cap de premsa de la Fundació Antoni Tàpies.

Visites

- Festival Kosmopolis, al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), conduïda per Juan Insua, Comissari de la mostra i cap d'activitats del CCCB.

- Muntatge de l'exposició *Cildo Meireles*, al MACBA, conduïda pel cap de muntatges del Centre, Xavier Torrent.
- Showroom Iguzzini, amb sessió conduïda pel seu Director tècnic i per l'especialista en il·luminació d'exposicions, Maria Güell.
- Centre de producció d'Arts visuals Can Xalant (Mataró), conduïda pel seu Director, Pep Dardanyà.
- CosmoCaixa, conduïda per Jorge Wagensberg, Director.
- Magatzems i recinte tècnic del CCCB, conduïda per Mario Corea, Cap de muntatges i manteniment tècnic.
- *En Construcció. Receptes des de la Carència, la Ubiquïtat i l'Excés*, al Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona, conduïda per la directora del Centre i comissària de l'exposició, Rosa Pera.

- Diploma de Postgrau en Disseny i Nous Formats Expositius

El programa ha centrat la seva activitat a l'entorn de projectes i personatges que han treballat el fenomen expositiu.

Conferències

- Lluís Mayol, Director del concurs Projecte Públic.
- Josep Bohigas, Arquitecte de l'estudi Boopba.
- Estudi Cadaval-Sola Morales, Arquitectes.
- Martí Perán, Comissari.
- Mich Micemmacher, Coordinador general del Primavera Sound.
- Olga Subirós i Mona Kim. Arquitecta i dissenyadora.
- Carles Muro. Arquitecte.

- Conferència i taller amb David Juárez, Arquitecte de l'estudi Straddle3 sobre l'estructura geodèsica i Buckminster Fuller.
- Beatriz Colomina, Professora d'Arquitectura. Directora del Doctorand en Arquitectura i del Programa Media and Modernity de la Universitat de Princeton.

Col·laboracions

- Festival Eme3. Els alumnes han realitzat diferents instal·lacions a l'espai públic integrades al Festival.
- IaaC (Institut d'Arquitectura Avançada) per tal de construir una cúpula geodèsica en els seus centres que va servir com a aula per a nosaltres i com a lloc de conferències per a ells.

Seminaris

- *Museografia i audiovisual*, a càrrec d'Andrés Hispano, Realitzador i historiador audiovisual i comissari d'exposicions.

Visites a exposicions

- *Il·luminacions*. Catalunya visionària (CCCB), conduïda per Pilar Parcerisas, Comissària.
- *Barcelona Sensacions* (Edifici Fòrum), i posterior treball d'anàlisi i redisseny.
- *Montar/Grapar/Plegar* (Dhub Montacada), coincidint amb la seva inauguració amb Beatriz Colomina.
- *Turisme, Espais de Ficció*. Dhub Montacada.

Workshops

- *Projecte expositiu i espai*, a càrrec de Toni Montes i Roger Paez, Arquitectes.

Màster en Disseny i Arquitectura

- Diploma de Postgrau en Disseny, Imatge i Arquitectura
- Diploma de Postgrau en Disseny, Entorn i Arquitectura

Conferències

- *Cambium*, a càrrec d'Antonio Scotti. Dins el Cas d'estudi Post-Oil Cities.
- Dins del marc de Professional World Series: Paul Minifie (Austràlia); Gretchen Wilkins (EUA); Jan van Schaik (Austràlia); Tohru Horiguchi (Japó); Masashige Motoe (Japó); Bjarke Ingels (Dinamarca); Dennis Dollens (EUA); Jane McAllister (Gran Bretanya); i Ben Stringer (Gran Bretanya).
- *Ooops*, a càrrec de Manuel Gausa.

Seminaris

- Per primera vegada s'ha organitzat el seminari *Tomorrow matters Pop-up Week*, d'una setmana de durada, conjuntament amb el Postgrau de Retail Design, sota la direcció de Carmen Malvar i Carlota Magrinyà; amb la participació d'Andrea tapia (Argentina), Maria Callis, Federica Sandretti (Itàlia), Marisa Leiria (Portugal), Michel Campioni (Bèlgica) i Guillem Balaguer.

Workshops

- *You, me and I. Com generar hiper-creativitat*, a càrrec d'Ana Batory.

- *En búsqueda del espacio sensible (ssh)pace*, a càrrec de Federica Sandretti (Itàlia), Marisa Leiria (Portugal), Bet Cantallops, Carles Sora, Enrique Perezalba, Alex Posadas, Ignasi Lloradó, Pedro Mendes, i Luca Lacomino.
- *Tú serás tu producto*, a càrrec d'Uri Altell i Guillermo López.
- *Edit Me. Estratègies d'auto-publicació*, a càrrec de Mauri O'Brien, Patrick Thomas, Javier Inocuo, Irene Ferrer i Toni Sellés.
- *Post-Oil Cities*, a càrrec de Lluís Sabadell, Laura Cantarella, Daniel Calatayud, Lorenzo Correa, i Mauro Costa.
- *Teixint arquitectura*, amb la participació de Dennis Dollens, Joan Farré i Diego Oliver.
- *Infografies de l'ambient*, a càrrec de Bea Ramo.
- *Re-use*, a càrrec de Patricio Abreu, Stella Lo Sciuotto, José Luis Rodríguez i Mauri O'Brien.

Tallers

- *Tooling. Com construir el que dissenyem digitalment*, realitzat al centre CNC de MedioDesign amb Juan Pablo Quintero, Affonso Orciuoli, Ernesto Bueno i Maruan Halabi; amb el suport de Du Pont, Jordi Sagristà SL, Porcelanosa-Krion, Formica, Gabarró Hermanos.

Visites

- ca2L, empresa d'enllumenat.
- Centre de producció digital de la Sagrada Família amb Maruan Halabi.
- S'ha assistit a la setmana cultural *Portugal Convida* amb les conferències d'Eduardo

Souto de Moura i Fernando Guerra, Guta Moura Guedes i Martín Ruiz de Azúa, en el CCCB. En aquesta línia per trobar més llaços amb un país veí, es varen organitzar dues conferències complementàries amb Nadir Bonaccorso de nbAA i Andreia Salavessa i Tiago Saraiva d'Ateliermob.

Aquest programa ha finalitzat el curs amb la plantada de 64 arbres fruiters en la finca d'Univerd a Mas Carbó de Palafoxs per compensar les emissions de CO₂ emeses durant la celebració del curs.

El Màster ha estat referenciat i anunciat a la web Arquitectura.PT, a la revista MONU d'Rotterdam (Holanda) i en el quadre d'activitats de la Fundació Nau Ivanow. I ha estat present a l'exposició FutureSonic a Manchester (Anglaterra) i els seus treballs s'exposaran a la Casa da Vizinha a Lisboa (Portugal). Els resultats del Màster han estat presentats dins

eme3: *COLLAPSE Laboratorios* celebrat al MACBA en el marc de les recerques desenvolupades per 8 universitats espanyoles. Per altra banda, l'estudiant Carlos Briceño (Venezuela) ha estat escollit i convidat a participar al *GreenEngines Productive Landscapes for self-sustainable cities*, organitzat per Ana Moya Pellitero d'Istanbul Kültür University i la Yıldız Technical University; amb la participació de la Technical University Delft, la Wageningen University, la Technical University Eindhoven, la Universitat Politècnica de Catalunya i l'Observatori del Paisatge. Els tribunals finals en cada postgrau han comptat amb la col·laboració de Félix Arranz, Joan Pascual i Martín Ruiz de Azúa,

i de Marc Garcia-Duran, Anna Nufrio, Ricardo Devesa i Antonio Sanmartín. El tribunal final del Màster s'ha celebrat a la Fundació Palo Alto amb l'estreta col·laboració amb Laura Fabregó i Pilar Chiva del Centre Català del Reciclatge de l'Agència de Residus de Catalunya de la Generalitat de Catalunya.

Màster en Disseny de l'Espai Comercial: Retail Design

- Diploma de Postgrau en Retail Design. Disseny i Espai: Shopping
- Diploma de Postgrau en Retail Design. Disseny i Concepte: Branding

Conferències

- María Callis, sòcia consultora d'Alpenstock, especialitzada en la creació de conceptes de retail, sobre la teoria del màrqueting.
- *Conferència i workshop sobre casos professionals*, a càrrec d'Ignasi Bonjoch, Dissenyador d'interiors i d'espai. Professor de ELISAVA i soci fundador de Bonjoch Associats.
- *Comunicació marca i estratègies*, a càrrec d'Enric Jaulent, Joandó Reverter i Jordi Cano.
- *Conferències i Tour-Retail per Barcelona*, a càrrec d'Emma Capellera, Visual merchandiser, sòcia fundadora d'Alpenstock.

Projectes

- Dirigit per Ramón Malvar, Director de Atelier Malvar+Tusch a Barcelona, estudi especialitzat en disseny comercial i disseny gràfic. S'ha treballat el concepte i el disseny

integral d'un espai comercial totalment innovador des de tots els seus punts de vista tant estratègics com tècnics i formals.

- Dirigit per Asdrúbal Franco, Arquitecte DOMO - Atelier Malvar + Tusch; Carmen Malvar, Arquitecte independent, especialitzada en disseny comercial; i Javier Lozano, Artista i professor d'estètica de la Politècnica de Madrid. Disseny d'un espai comercial entre un artista i una marca on es fusiona el concepte d'espai i el producte que s'hi ven. Treball intensiu i molt tècnic on es desenvolupa el projecte fins al final, amb tota mena de detalls constructius i plànols necessaris per a la total realització.

Workshops

- *Estratègia i innovació en el brand*, a càrrec d'Elisabeth M de Moretin, Design planner & Strategist, independent. Graduada en Design Methods, Planning per ID, Illinois Institute of Technology, Chicago.

Visites

- Essa Punt, empresa de rotulació i senyalització amb fàbrica pròpia.

Màster Disseny de Producte

- Diploma de Postgrau en Conceptualització de Producte

Conferències

- Joan Rieradevall. ICTA.
- Joan Sabata. ANIMA.
- Ana Roquero. LINK DESIGN.

- Pilar Casellas. CIDEM/COPCA.
- Marcelo Alegre. ALEGRE INDUSTRIAL.
- André Ricard. RICARD DESIGN.

Convenis per a la realització del projecte del curs:

- ROCA Sanitario.
- Hewlett Packard.

Projectes

- *Eco-disseny*, amb Joan Rieradevall i Raúl García ICTA-UAB.
- *ROCA: Diseño de equipamientos y espacio de los aseos de la terminal Aeropuerto BCN* i intervenció especial del tècnic de ROCA José Contreras Customer Training Manager.
- *HP: Design the work infrastructure of workgroups in emerging markets in 2020*. Intervencions especials dels tècnics d'HP: Daniel Martínez. HP Emerging Market specialist; Marina Talavera. HP User Interaction Function Manager; Christian Sturm. HP Human factor specialist; Emilio Angulo, HP R&D Chief engineer.
- *Souvenir del Raval*, amb Núria Coll. S'ha editat una col·lecció de postals amb els resultats dels projectes. L'excusa d'aquest exercici era conèixer l'oferta de recursos (llibreries especialitzades, museus, comerços d'interès) d'unes determinades zones de Barcelona, especialment útil per a estudiants estrangers.

Visites

- CETEMMSA (Mataró).
- ROCA (Gavà).

- Hewlett Packard (Sant Cugat).
- Diploma de Postgrau en Desenvolupament de Producte

Conferències

- *Comercialització d'un producte. Cas de la cadireta plegable desenvolupada en el Postgrau de Desenvolupament de Producte d'ELISAVA*, a càrrec de l'empresa PLAY. Conferència inaugural.
- Michele Chiumenti, Centre CIMNE. International Center for Numerical Methods in Engineering.
- Simulació CAE en el desenvolupament de producte, a càrrec d'Anja Querol. Empresa T-Systems.
- *La gestió del desenvolupament de producte*, a càrrec de Raimon Albiol, de l'empresa INDRA. Conferència clausura del curs.

Visites

- Centre Tecnològic ASCAMM. Associació Catalana d'Empreses de Motlles i Matrius.
- Fundació Centre CIM, en el Parc Tecnològic de Barcelona. Centre de l'àmbit de les Tecnologies de la Producció.
- MAQUITEC 2009. Maquinària, productes i serveis per a la indústria.
- Empresa PLAY.
- Centre de Materials MATER, creat pel FAD (Foment de les Arts i del Disseny).

S'han realitzat projectes de desenvolupament de producte amb les empreses Santa&Cole (Indoor i Outdoor) i PLAY.

Màster Disseny de Vehicles de Transport

- Diploma de Postgrau en Disseny de Vehicles de Transport: Estratègies i Concepte
- Diploma de Postgrau en Modelatge Digital
- Diploma de Postgrau en Disseny de Vehicles de Transport: Desenvolupament de Projectes

Jornades temàtiques

Celebració de la II Jornada de Disseny de l'Automòbil. Projectes SEAT ELISAVA.

La sessió d'oberta va comptar amb la participació de: Dr. Aleix Carrió, President del Patronat de la Fundació ELISAVA; Toni Clariana, Membre del Patronat de la Fundació ELISAVA; Dr. Xavier Costa, Director d'ELISAVA Escola Superior de Disseny; Ramon Paredes, Vicepresident de Recursos Humans de SEAT; i Luis Santos, Disseny Vehicle Complet SEAT. Posteriorment, Josep M. Montseny, Director del Màster en Disseny de Vehicles de Transport, va presentar els projectes SEAT Terranova, SEAT Technetium i SEAT 2050. Les conferències que van tenir lloc dins del marc d'aquesta jornada van ser:

- *Del disseny/concepte a la realització*, a càrrec de Teo Garcia, Technical Project Leader A00/A0 SEAT.
- *SEAT Diseño*, a càrrec de Luis Santos, Disseny Vehicle Complet SEAT.

La jornada va finalitzar amb el Degree Show, presentació dels Projectes Finals del Màster en Disseny de Vehicles de Transport 2008.

Conferències

- Diego Ledesma. Director d'Avantprojectes i Màrqueting de Peguform.
- Renan Legloire. Dissenyador d'IBO Group.
- Eduardo Cuadrado. ICEM International (Dassault Systèmes Iberia).
- Ferran Esquiús. Styling Department Ficosa.
- Tancredi. Dissenyador d'automòbils.

Visites

- SEAT Design Center.
- Ficosa International.

Diploma de Postgrau en Disseny de Mobiliari

Conferències

- Carles Riart, Mobiliari i dissenyador d'interiors, amb formació eminentment artesanal.
- Vicent Martínez, Dissenyador industrial. Director de Punt Mobles, Premio Nacional de Diseño 1997.
- Martín Ruiz de Azúa, Dissenyador industrial i professor d'ELISAVA.
- Josep Mañà, Dissenyador i professor de la Escola Massana, comissari i impulsor de diverses iniciatives vinculades al món del mobiliari com la exposició *L'elogi del moble* del Museu d'Arts decoratives de Barcelona.
- Josep Maria Tremoleda, Dissenyador industrial. Director de Mobles 114, Premio Nacional de Diseño 2001.
- Josep Puig, Dissenyador industrial (Novell-Puig Design) i professor d'ELISAVA.

- Alberto Liévore, Dissenyador industrial (Liévore-Altherr-Molina). Premio Nacional de Diseño 1999.
- Gabriel Teixidó, Dissenyador industrial.
- Sergio Chismol, Product Manager (Andreu World), responsable del desenvolupament de nous productes.
- Antoni Arola, Dissenyador industrial i interiorista. Premio Nacional de Diseño 2003.
- Miguel Milà i Santa&Cole. Miguel Milà pioner del disseny al nostre país i Premio Nacional de Diseño i Josep Maria Serra responsable de producte de la Divisió de Mobiliari Urbà de Santa&Cole.

Exposicions

- *En el banc del Sr. Milà* a la Roca Village (Barcelona). Els alumnes del Postgrau, amb la col·laboració Santa & Cole i promogut per la Roca Village, van presentar el seus projectes prospectius entorn el Banc NeoRomàntic de Miguel Milà.

Visites

- Show Room de Nani Marquina a Barcelona. Guiada i comentada per Nani Marquina, Dissenyadora industrial, gerent de l'empresa i actual Presidenta d'ADP (Associació de Dissenyadors Professionals); i Ariadna Miquel, Dissenyadora industrial i product manager responsable del desenvolupament de nous productes.
- Show Room i Taller de Tapicerías JOQUER S.A. a Viladecans (Barcelona). Guiada i comentada per Miquel Àngel Carretero,

Product manager, dissenyador industrial i enginyer tècnic en disseny industrial, responsable del desenvolupament de nous productes.

- Show Room i Centre de Disseny de FIGUERAS International Seating a Lliçà d'Amunt i a La Garriga (Barcelona). Guiada i comentada per Pau Borràs, Dissenyador industrial i cap de Figueras Design.
- Show Room d'ARKITEKTURA a Barcelona. Guiada i comentada per Marta Ventós, Gerent i interiorista.
- Fàbrica de Corbats i Portes VILMA a Terrassa. Guiada i comentada per Xavier Solanellas, Enginyer i gerent de VILMA.

Màster en Fashion Design. Disseny i Moda

- Diploma de Postgrau en Disseny i Moda: Creativitat i Tendències
- Diploma de Postgrau en Disseny i Moda: Col·lecció i Context

Visites

- Fàbrica tèxtil TEXTIL SANTANDERINA a Monistrol de Montserrat.
- *Què se li pot demanar a un teixit?* Visita i taller a l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica en Teixits de Punt de Canet de Mar.
- *Smart Textiles/smart clothes: introducció als teixits intel·ligents*. Visita i classes al Centre CETEMMSA de Mataró.
- TWENTY, empresa de confecció de Sant Joan Despí. El procés productiu: Twenty disposa a l'actualitat de la marca Antonio Miró.

Conferències

- Conferència i workshop a càrrec de Chu Uroz, President de Modafad.
- Josep Abril, Dissenyador de moda amb marca pròpia. Director creatiu de la marca Armand Basi.
- *Hola Por Qué*, marca creada per Ana Escalera i Eduardo Villamañán, professionals de la il·lustració, estampació i serigrafia en teixit per a col·leccions de marca pròpia i proveïdors i col·laboradors d'altres marques i dissenyadors.

Exposicions

- *Bits de moda '09*. Mostra i presentació de les col·leccions creades pels estudiants en un entorn desenvolupat per ells mateixos. A més de les seves creacions en moda i complements, els estudiants exposen les seves propostes de marca i comunicació pròpies que han generat al voltant de les mateixes (accions, audiovisuals, plataformes d'Internet, música, etc.), reflectint la interdisciplinarietat del Màster in Fashion Design.

Workshops

- *El Vestit Personatge* a càrrec de Mariaelena Roqué, Artista que investiga amb l'ús de diferents materials (teixits nous i vells, industrials, ètnics, metalls, etc.) amb els que crea personatges i elements escènics.
- *Interdisciplinari*. Dirigit per Antoni Miró, Dissenyador i director creatiu de Antonio Miró; Chu Uroz, Director Artístic i President de Moda-FAD; Mariana Méndez, Dissenyadora de complements amb marca pròpia i dissenyadora per a Yamamoto i Mandarina Duck; i Josep Puig, Dissenyador industrial, professor de Graduat Superior en Disseny d'ELISAVA i codirector del Màster en Disseny de Producte.
- *Improvització i creativitat*, a càrrec de Txell Miras, Dissenyadora de moda amb marca pròpia.
- *Modelatge* a càrrec de Teresa Helbig, Dissenyadora de moda amb marca pròpia.

ELISAVA, de la mà de Santa&Cole i La Roca Village, van realitzar l'exposició EN EL BANC DEL SENYOR MILÀ.

ESCOLA D'ESTIU

Per primera vegada ELISAVA ha desplegat una programació de cursos de curta durada agrupats en el mes de juliol, que formen part de la Formació Oberta i que s'han constituït com a programació de l'Escola d'Estiu.

- *Stop Motion Workshop*
Hores de formació: 20
Direcció: Beatriu Malaret.
Professor: No-Domain.
Taller de creació audiovisual a partir de la imatge fixa que ofereix l'oportunitat de desenvolupar coneixements teòrics i pràctics per a la creació, guió i producció d'un projecte audiovisual.
- *Creació: La producció d'idees*
Hores de formació: 20
Direcció: Beatriu Malaret.
Professora: Laura Soler.
Aquest curs treballa posant en pràctica tècniques per aprendre a estimular i controlar la nostra capacitat de crear. En ell s'utilitzen diferents tàctiques d'anàlisi per activar noves idees; i mecanismes generatius per augmentar la creativitat.
- *Mobiliari i materials intel·ligents*
Hores de formació: 32
Direcció: Ramon Malvar.
Professors: Ricard Ferrer, Idoya Urdiain, Jan Bayo, José Manuel Gómez.
Curs orientat a conèixer i entendre l'actual mercat de materials recents, les noves tecnologies i la seva aplicació al disseny del mobiliari. La tecnologia de nova generació com a part integrant del mobiliari. Les seves aplicacions en el disseny i producció de mobiliari mitjançant les eines més eficaces per a desenvolupar un disseny innovador.
- *Lighting*
Hores de formació: 20
Direcció: Ramon Malvar.
Professores: Maria Güell, i Birgit Walter.
Aquest curs s'especialitza en temes d'il·luminació i les seves aplicacions en l'espai tant per configurar ambients com per a comunicar i transmetre sensacions. S'analitzen i es donen a conèixer els recursos tècnics i estètics bàsics per a una bona comprensió de l'art de la il·luminació i la seva aplicació a l'espai.
- *3D Studio Max*
Hores de formació: 20
Direcció: Guillem Martín.
Professor: Andreu Roca.
Curs instrumental que proposa l'aprenentatge del programari de 3DSTUDIO MAX mitjançant la realització de pràctiques. Aquesta eina és un potent modelador tridimensional que permet generar imatges fotorrealistes.
- *Retail Design Workshop.*
Taller de disseny de l'espai comercial
Hores de formació: 40
Direcció: Carmen Malvar.
Curs que aprofundeix en projectar i aplicar propostes de disseny d'interiors per a espais comercials.
- *Curs intensiu de Packaging*
Hores de formació: 120
Direcció: Eva Minguella i Xavier Costa.
Curs impartit per a un grup d'estudiants de l'Instituto Técnico de Monterrey.
- *CATIA V5-MD2*
Hores de formació: 72
Direcció: José María Ibáñez.
Els objectius d'aquest curs són ampliar els coneixements per mitjà del maneig d'un programa de CAD de referència al sector de l'enginyeria.

FORMACIÓ OBERTA

- *Cohabitar.* Curs en Disseny i Arquitectura dins del marc de la Cooperació Internacional

El desenvolupament del programa *Cohabitar* ha permès tenir una experiència pionera en l'àmbit del disseny i l'arquitectura en el context de la cooperació internacional. Després d'una primera experiència realitzada l'any anterior a l'Havana, enguany a comptat amb alumnes becats per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya per a realitzar el curs a Barcelona.

ALUMNAT

En els darrers cursos el pes de l'àrea de màsters en relació al nombre d'alumnes i l'activitat que desplega en el conjunt de l'Escola ha experimentant un creixement molt important.

En el curs 2008-2009 s'ha estancat de manera que el nombre d'alumnes en relació amb el curs anterior es sensiblement superior però amb una marcada tendència a l'estabilització.

D'altra banda amb la incorporació del Màster Universitari es propicia un nou tipus d'alumnat que cerca en el disseny un espai de recerca que fins ara no existia, possibilitant que els alumnes puguin optar a doctorar-se en disseny.

Enguany s'ha portat a terme la primera edició de l'Escola d'Estiu que s'ha pogut desplegar amb un notable nombre d'alumnes. S'han realitzat 7 cursos i hi ha participat 98 alumnes. Tot plegat contribueix a constatar que de manera progressiva el prestigi d'ELISAVA s'ha anat consolidant a l'espai empresa.

- Evolució del nombre total d'estudiants de Màsters i Postgrau

2005-06	462
2006-07	572
2007-08	772
2008-09	758

CICLES FORMATIUS DE DISSENY

DOCÈNCIA

Durant el curs 2008-2009, des dels estudis de Cicles Formatius de Disseny i en el marc acadèmic, cal destacar les següents iniciatives:

- Els cicles de disseny han superat per tercer cop consecutiu les auditories internes i externes de la Norma UNE-EN-ISO 9001:2008 en relació als requisits dels sistemes de Gestió de Qualitat i els requisits del Manual i Procediments derivats de la Norma.
- S'han organitzat les Segones Jornades de Disseny en col·laboració amb l'Escola de Música Virtual de la Institució Cultural del CIC. A les Jornades han participat tots els alumnes i professors de l'Escola.
- S'ha realitzat la reestructuració del curs de preparació per a la prova d'accés a cicles formatius de grau superior en un curs de preparació per a grau superior on el desenvolupament del procés projectual ha estat la seva essència.
- S'han consolidat les pràctiques en empresa dels alumnes de cicles de disseny i s'ha donat un important impuls a la borsa de treball.

ACTIVITATS

Des del marc propi d'aquests estudis, s'han desenvolupat les següents activitats al llarg del curs 2008-2009:

- Acte de graduació dels Cicles Formatius de Disseny d'Autoedició, Gràfica Publicitària i Projectes i Direcció d'Obres de Decoració de les promocions dels cursos 2007-2008 i 2008-2009.
- Participació a les Segones Jornades de Disseny de tots els cicles, inclòs el Curs de Preparació per a Grau Superior, amb la col·laboració de l'Escola Virtual de Música de la Institució Cultural del CIC
- Conferència sobre les Avantguardes Artístiques a càrrec del Doctor Francesc Orenes, en el marc de les Jornades de Disseny.
- Presentació dels Màsters i Postgraus d'ELISAVA a càrrec de Ramon Parramon, Cap de programes.
- Visita a l'escola SEPR de Lió (França) amb el professor Jean-Marc Sohier.

Cicles Formatius de Grau Mitjà d'Autoedició

- Visita a la Impremta Municipal de Barcelona amb els professors Toni Casas i Paco Garcia.

Cicles Formatius de Grau Superior Gràfica Publicitària

- Exposició d'un cas real del desenvolupament d'una marca a càrrec de José Arcos d'Imagine de Marque, per a tots els alumnes.
- Exposició de projectes reals de branding i packaging en productes de gran consum a càrrec de Jaume Ros, de Chili Design, per als estudiants de 1r i 2n curs.
- Visita guiada a l'exposició de Alphonse Mucha al CaixaForum per als alumnes de segon curs amb el professor Henry Naranjo.
- Visita a l'exposició de Fontcuberta al Palau de la Virreina per als alumnes de segon amb el professor Jordi Anguera.
- Conferència sobre multimèdia a càrrec d'Anna Coll Marfagon per als estudiants de segon curs.
- Sortida al Born per realitzar un treball de fotografia B/N analògica dels alumnes de segon amb al professor Jordi Anguera.
- Visita a una impremta dels estudiants de segon amb el professor Jorge Wimes.

Cicles Formatius de Grau Superior Projectes i Direcció d'Obres de Decoració

- Xerrada sobre il·luminació a càrrec de Mario Suñer, de FLOS, per als estudiants de primer i segon.
- Visites realitzades per als alumnes de primer curs, amb els professors Marc Cuixart i Rafael Perera, al Palau de la Virreina (exposició Fontcuberta) i al Museu d'Història; i al CaixaForum a les exposicions de *Richard Rogers+Arquitectos. De la casa a la ciutat i Joaquim Mir. Antològica (1873-1940)*, amb els professors Anna Iglesias i Rafael Perera.
- Visita dels alumnes de primer curs al Pavelló de la República de la Universitat de Barcelona, amb els professors Ana Miguel i Òscar Engroba, i al Showroom d'il·luminació "ca2L", amb Ana Miguel.
- Visites realitzades per als alumnes de segon curs, amb el professor Marc Tintoré, a diverses institucions: Casa de la Convalescència, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), Foment de les Arts Decoratives i del Disseny (FAD), Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) i Museu Picasso.

ALUMNAT

– Visita dels alumnes de segon amb el professor Marc Cuixart al CaixaForum a les exposicions de *Richard Rogers + Arquitectos. De la casa a la ciudad* i *Joaquim Mir. Antològica (1873-1940)* i a la presentació d'un llibre especial sobre cuines.

– Visites dels estudiants de segon curs al GREK i a NEOCERAMICA, amb la professora Mar Esplà; a KNAUF, amb els professors Marc Tintoré i Toni Grabulosa; a un àtic amb el professor Marc Cuixart; i a CONSTRUMAT.

– Visites d'obra dels alumnes de segon realitzades amb el professor Toni Grabulosa, i amb la professora Mar Esplà.

El curs 2008-2009 el nombre total d'alumnes matriculats a Cicles Formatius s'ha incrementat un 12,5% en relació al curs 2007-2008.

– Evolució del nombre total d'estudiants de Cicles Formatius

2005-06	196
2006-07	199
2007-08	207
2008-09	233

Classe magistral a la Zürcher Hochschule der Künste de Zürich (Suïssa), on va realitzar l'intercanvi l'estudiant Eduardo Iborra. Foto: E. Iborra.

Intercanvis Internacionals

Durant el curs 2008-2009, ELISAVA ha intensificat la relació amb universitats i escoles en les quals els alumnes poden realitzar estades per estudis i complementar la seva formació des d'una perspectiva internacional.

En aquest sentit, les escoles participants al programa europeu Lifelong Learning/Erasmus de cooperació en l'àmbit de l'educació o amb convenis bilaterals d'intercanvi amb són les següents:

- Alemanya: Universität der Künste Berlin (Berlín); Akademie der Bildenden Künste München (Munic); School of Design, Fachhochschule Potsdam (Potsdam) i Faculty of Art and Design, Bauhaus-Universität Weimar (Weimar).
- Àustria: Fachhochschule Salzburg (Salzburg) i Universität für angewandte Kunst Wien (Viena).
- Bèlgica: College of Design Sciences, Artesis Hogeschool Antwerpen (Antwerpen); Institute Supérieur d'Architecture Saint-Luc de Wallonie (Lieja) i Katholieke Hogeschool Mechelen (Mechelen).
- Canadà: École de Design Industriel, Faculté d'Aménagement, Université de Montréal (Montreal).
- Dinamarca: Danmarks Designskole (Copenhaguen) i Designskolen Kolding (Kolding).
- Eslovènia: Academy of Fine Arts, University of Ljubljana (Ljubljana).
- Estats Units: California College of the Arts (San Francisco) i Rhode Island School of Design (Providence).
- Finlàndia: University of Art and Design Helsinki, Taik, Aalto University (Hèlsinki); Institute of Design, Lahti University of Applied Sciences (Lahti) i Institute of Art and Design, Helsinki Metropolia University of Applied Sciences (Vantaa).

- França: L'École de Design Nantes Atlantique (Nantes); École Supérieure d'Arts Graphiques d'Architecture Interieure, ESAG (París); École Nationale Supérieure de Création Industrielle, ENSCI /Les Ateliers (París); Olivier de Serres-School of Art and Design (París) i Parsons-Paris School of Art and Design (París).
- Països Baixos: Gerrit Rietveld Academie (Amsterdam); ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem (Arnhem); Faculty of Industrial Design Engineering, Delft University of Technology (Delft); Design Academy Eindhoven (Eindhoven) i Faculty of Visual Arts and Design, Utrecht School of the Arts (Utrecht).
- Hongria: Moholy-Nagy University of Craft and Design (Budapest).
- Polònia: Jan Matejko Academy of Fine Arts in Cracow (Cracòvia).
- Irlanda: National College of Art and Design, NCAD (Dublín).
- Portugal: Instituto de Artes Visuais Design e Marketing, IADE (Lisboa).
- Israel: Bezalel Academy of Arts and Design (Jerusalem) i Colman Academic Studies Division, College of Management (Rishon Le Zion).
- Regne Unit: The Glasgow School of Art (Glasgow) i Winchester School of Art, University of Southampton (Winchester).
- Itàlia: Nuova Accademia di Belle Arti Milano, NABA (Milà) i School of Design, Politecnico di Milano (Milà).
- Suècia: School of Design and Crafts, Göteborg University, HDK (Göteborg) i Konstfack Stockholm, University College of Arts, Crafts and Design (Estocolm).
- Mèxic: Instituto Tecnológico de Estudios Superiores de Monterrey, Campus Monterrey (Monterrey).
- Suïssa: École Cantonale d'Art de Lausanne, ECAL (Lausana) i Zürcher Hochschule der Künste Zürich, ZHDK (Zuric).
- Noruega: Faculty of Design, Oslo National College of the Arts, KHIO (Oslo) i Norwegian University of Science and Technology, NTNU (Trondheim).
- Xile: Pontificia Universidad Católica de Chile (Santiago de Xile).

ALUMNAT

- Evolució del nombre total d'estudiants que han participat en els programes d'intercanvis

2005-06	16
2006-07	20
2007-08	22
2008-09	31

Participació en el Festival de videoart de Barcelona LOOP, amb el projecte d'interactius visuals Naturalmedia desenvolupats pels alumnes del Màster en Digital Media Design. Disseny Multimèdia. Foto: A. Darder.

Activitats i Publicacions

ELISAVA ha desenvolupat diverses activitats al llarg del curs 2008-2009 en les que han participat els diferents estudis universitaris i de Màsters i Postgraus. Entre totes elles, cal destacar les següents:

Conferències

- *Recerca en Disseny.*
Conferència a càrrec de Jon Rodríguez amb motiu de la presentació del número 25 de Temes de Disseny.
- *Civic Design in Situs.*
Conferència de Ruedi Bauer, dins del marc del Màster en Disseny i Espai Públic.
- *Design Day.*
Conferències organitzades per reflexionar sobre el valor que aporta el disseny des de diverses vessants a càrrec de:
 - Armand Mevis de l'estudi Mevis & Van Deursen dels Països Baixos.
 - Dels integrants de l'estudi Colors and The Kids, Alemanya.
- *Disseny Hub Barcelona.*
Conferència a càrrec d'Angelo Palma i Anna Gasulla dins el marc de l'Acte de Graduació de la promoció dels estudiants de l'any 2008.
- *Obra de Ronan i Ewan Bourullec.*
Conferència a càrrec de l'arquitecte Ronan Bourullec, organitzada dins del marc dels Diplomes de Postgrau en Disseny de l'Espai de Treball; Disseny de Mobiliari; i Disseny, Entorn i Arquitectura.
- *Añoz Luz.*
Conferència de Toni Arola, vinculada a la programació del Màster de Disseny i Estratègia de Packaging.
- *Cases i Habitants.*
Conferència clausura del Postgrau en Espai Interior.
- *Perímetres Privats* a càrrec de Carlos Ferrater.
- *Actituds, sensacions i conceptes projectats.*
Presentació i conferència del llibre *L'Espai Interior* a càrrec del seu autor, Agustí Costa, dins del marc dels estudis d'Arquitectura Tècnica i del Postgrau en Espai Interior Perímetres Privats.
- *Fotografia, cultura Pop i contractultura.*
Conferència d'Òscar Mariné i Ignasi Andreu, organitzada dins del marc del Màster en Disseny Gràfic i del Postgrau en Disseny Gràfic i Projectes Editorials.

Jornades

- *II Jornada de Disseny de l'Automòbil. Projectes SEAT-ELISAVA.*
Conjunt de comunicacions de professionals de l'empresa SEAT i d'altres vinculats al Màster en Disseny de Vehicles de Transport en la que es van presentar els projectes que els alumnes d'aquest programa, que van realitzar amb el tutela de SEAT. Conferències que es van impartir:
 - *Del Disseny/Concepte a la realització.* Teo Garcia, Technical Project Leader A00/A0.
 - *Seat Disseny.* Luis Santos, Disseny de Vehicle Complet de SEAT.
- *Jornada de Coolhunting i Innovació: Tendència en les tendències.*
Conjunt de comunicacions de professionals vinculats al món de la moda, tendències i coolhunting dins el marc del futur Postgrau en Coolhunting: Disseny i Tendències Globals d'ELISAVA. Conferències que es van impartir:
 - *L'aplicació de les tendències: la veritable clau per al mercat.* Gemma Requena, de Boom Estratègies. • *Trendhunting per a Pronto Moda.* Gustaf Esters i Paula Delgada, de CODE per a H&M.
 - *Coolhunting i Trends Forecasting per a grans i petites empreses.* Cristina Bifano.
 - *Cultura i Mercat.* Alex Brahim, de DiBina.
 - *Oportunitats i subvencions per a la innovació.* Joan Martí, d'ACCÍO CIDEM i COPCA.
- *Sóc un Idea Catalyst.* Gustavo Carvajal, de The Vidal Partnership New York.
- *Networking i presentació de projectes i blogs.* Alex Cebal Studio.
- *Coolhunting: investigació cultural com a eines per a a innovació.* Silvia Ospina i Jorge Rodríguez.

- *Jornada Professional. Present i futur de les façanes arquitectòniques*
Amb la participació de Xavier Ferrés, Michela Mezzavilla, Joaquín Adell, Javier Peña i Valerie Vergeron. Jornada organitzada per Elisava Professionals, Associació d'Antics Alumnes d'ELISAVA.

- *Jornada Disseny per al Reciclatge.*
Taula Rodona i tallers organitzats conjuntament amb ELISAVA i l'Agència Catalana de Residus de Catalunya de la Generalitat de Catalunya.

Exposicions

- *Expo Naked. PFE 08.*
Recull dels Projectes Finals d'Estudis de la promoció 2007 de Graduat Superior en Disseny, Arquitectura Tècnica i Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial.
- *Pro Photo Start.*
Mostra de treballs del la promoció 2008 del Postgrau en Disseny i Fotografia.
- *Bio-Disseny.*
Exposició que recull projectes sostenibles o que tenen en compte el medi ambient desenvolupats per estudiants dels diversos estudis de l'Escola, dins del marc de Casadecor 2008.
- *Photographic.*
Mostra de projectes dels estudiants del Postgrau en Disseny i Fotografia, i d'alumnes de Graduat Superior en Disseny de l'assignatura Imatge.
- *Disseny per al reciclatge.*
Exposició que recull els projectes guardonats en els Premis Medi Ambient Disseny per al Reciclatge 2009 organitzats per l'Agència Catalana de Residus de la Generalitat de Catalunya.
- *Elisava Nous Reptes i Nous Espais.*
Exposició que mostra el context històric i el model de l'Escola així com un recull dels diversos espais on s'ha ubicat ELISAVA.
- *Befeeter.*
Mostra de Projectes realitzats a l'assignatura de Packaging de Graduat Superior en Disseny.
- *Intercanvis Internacionals.*
Exposició que recull els projectes que els estudiants d'ELISAVA han desenvolupat durant les seves estades en altres universitats fora del país dins del programa ERASMUS.
- *Degree Show.*
Mostra dels treballs del Màster en Disseny de Vehicles de Transport i especialment dels projectes que ha desenvolupat col·laboració amb SEAT.
- *Noves Aplicacions Textils.*
Exposició dels projectes realitzats per als alumnes de Graduat Superior en Disseny en el workshop d'aparadurisme desenvolupat per a l'Empresa Gaston y Daniela.
- *Experimentació en Temps de crisi. Maquetes de Case Study House.*
Exposició de maquetes desenvolupades en l'assignatura d'Introducció al disseny de projectes d'interiors d'Arquitectura Tècnica.
- *Disseny Barcelona Saint-Étienne.*
Mostra de treballs d'estudiants de l'École Supérieure d'Art et Design de Saint-Étienne i d'ELISAVA Escola Superior de Disseny, dins del marc de la setmana de Rhône-Alpes a Catalunya.
- *Bits de moda'09. Underconstrucció*
Exposició de les col·leccions creades pels estudiants del Postgrau en Disseny i Moda: Col·lecció i Context, 2009.

- *Espais Híbrids.*
Intervencions en diversos espais de l'Escola elaborades pels estudiants de l'assignatura Espais Híbrids de Graduat Superior en Disseny.
- *Naturalmedia.*
Exposició del projectes del Màster Digital Media Design. Disseny Multimèdia.

Altres activitats

- *Acte de Graduació.*
Promoció 2009 d'ELISAVA a l'Auditori de Barcelona.
- *El cerce de guix caucasià.*
Representació d'aquesta obra a partir del text de Bertolt Brecht a càrrec de l'Aula de Teatre d'ELISAVA, integrada per estudiants de l'Escola.
- *Naturalmedia. Festival Loop.*
Participació al Festival Loop amb una intervenció amb projeccions sobre la façana de l'Escola i una posterior participació a l'hotel on se celebra l'esdeveniment.
- *Festa d'estiu d'ELISAVA Professionals.*
Organitzada per l'Associació d'Antics alumnes d'ELISAVA.

Publicacions

- *Temes de Disseny 25. Recerca en Disseny.*
Editors: Daniel Cid i Víctor Viña.
Articles: Gillian Crampton-Smith, Mark Stevens, Lekshmy Parameswaran, Laszlo Herczegh, Jon Rodríguez, Cale Tompson, Karmen Franinovic
- *Naked.*
Llibre que recull els treballs dels estudiants de la promoció de 2006 de Graduat Superior en Disseny.
- *Bio-Disseny, Selecció d'Ecoprojectes.*
Catàleg de l'exposició que porta el mateix nom realitzada amb motiu de Casadecor 08.
- *Innovative Polymers in Street Furniture.*
Publicació que recull els diversos projectes desenvolupats conjuntament amb ELISAVA i BAYER Material Science.
- *100% ELISAVA.*
Catàleg de la intervenció que es va tenir lloc al Saló 100% Design de Londres.

Publicacions d'Arquitectura Tècnica

- Presentació del llibre *ECOProductos para la arquitectura y el diseño* d'Ignasi Pérez Arnal a la Sala d'Actes del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya el 16 de desembre de 2008.
- Presentació del llibre *L'espai interior* d'Agustí Costa a l'Aula 18 d'ELISAVA el 23 de gener de 2009.
- Article a L'Informatiu, número 314 de Juliol 2009 fent referència als plans d'estudi del nou grau a Espanya.
- Article-entrevista sobre sostenibilitat i rehabilitació urbana a la revista portuguesa *Arquitectura & Construcción*, número 56 d'Agost i Setembre 2009.
- Booklet Edifici Plurifamiliar Premi FAD 2009 d'Emiliano López.
- Booklet Edifici MediaTIC d'Enric Ruiz-Geli.
- Booklet Edifici Terminal 1 de Ricard Bofill.
- Llibret Biodisseny per a les jornades CasaDecor 08.
- Article a El Periódico de Catalunya sobre els reptes de la climatització, 11 de setembre de 2009.

Publicacions d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial

La relació d'articles publicats des dels estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial (ETDI) inclou la preparació per a l'empresa ICC (Integral Cad Cam) d'un articles sobre el projecte *Nou Semàfor* Barcelona (premiat per l'Ajuntament de Barcelona, i desenvolupat pels alumnes i professors d'ETDI, per a la seva publicació en el butlletí ICC On line News. L'empresa ICC és consultora de sistemes avançats en disseny, enginyeria, gestió de projectes (CAD/CAM/PDM), i comercialitza el software de PTC Pro-Engineer.

Àrea de Ciències

– Llibres

Javier Peña Andrés. *Selección de materiales en el proceso de diseño*. ISBN: 8493132977 / 84-931329-7-7. Barcelona. Ediciones CPG 2008.

– Articles científics en revistes indexades

Fruit del conveni de col·laboració entre la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i ELISAVA per a la realització de tesis Doctoral a càrrec de Marta González Colominas, dirigida per José María Manero (UPC) i Javier Peña (ELISAVA), s'han presentat diverses publicacions:

– *Quantum parameters for guiding the design of Ti-alloys with shape memory and/or low elastic modulus*. Autors: M. Arciniegas, J. Peña, J.M. Manero, J.C. Paniagua, F.J. Gil. Revista : Philosophical Magazine. Clau: A. Volum: 88. Pàgines, inicial: 2529; final: 2548. Data: 2008.

– *Shape memory properties of TiNi alloys under cyclic instrumented indentation*. Autors: M. Arciniegas, Y. Gaillard, J. Peña, J.M. Manero, F.J. Gil. J.A. Planell. Revista: Intermetàl·lics. Clau: A. Volum: 17. Issue:10. Pàgines, inicial: 784; final: 791. Data: 2009.

– *Optimization of the Ti-16.2Hf-24.8Nb-1Zr alloy by cold working*. Autors: González M., Peña J., Manero J.M., Arciniegas M., Gil F.J. Revista: Journal of Materials and Engineering Performance, Special issue from the Shape Memory and Superelastic Technology Conference. (Aceptat). Clau: A. Volum: 18. Pàgines, inicial:506; final: 510. Data: 2009.

– *Design and characterization of new Ti-Nb-Hf alloys*. Autors: González M., Peña J., Manero J.M., Arciniegas M., Gil F.J. Revista: Journal of Materials and Engineering Performance, Special issue from the Shape Memory and Superelastic Technology Conference. Clau: A. Volum: 18. Pàgines, inicial: 490; final: 495. Data: 2009.

Publicacions de Màsters i Postgraus

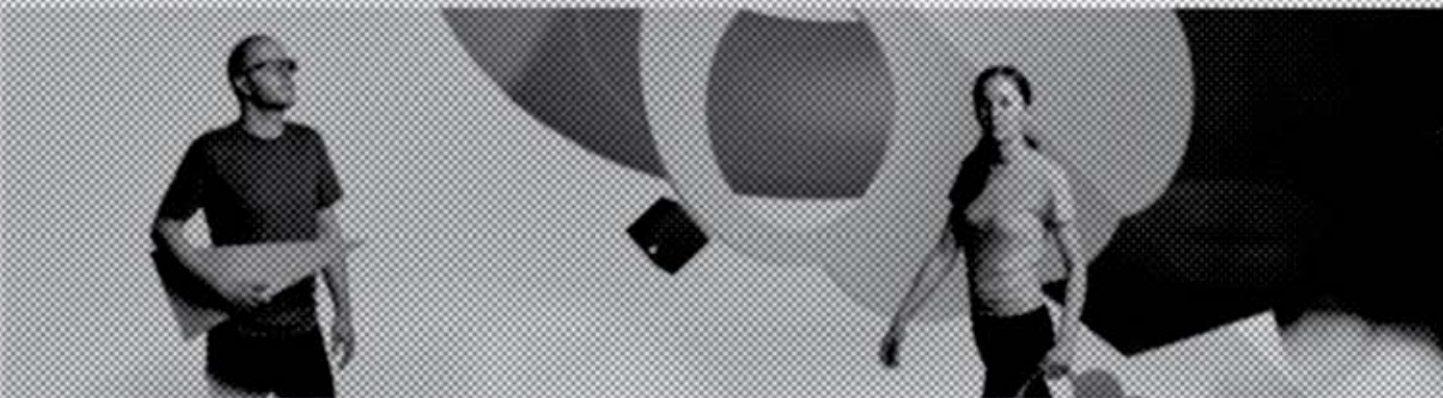
– *Màster en Disseny de l'Espai Interior*
Publicació en la Revista Eben de 3 projectes realitzats per a alumnes del Diploma de Postgrau en Disseny de l'Espai Interior. Perímetres Privats.

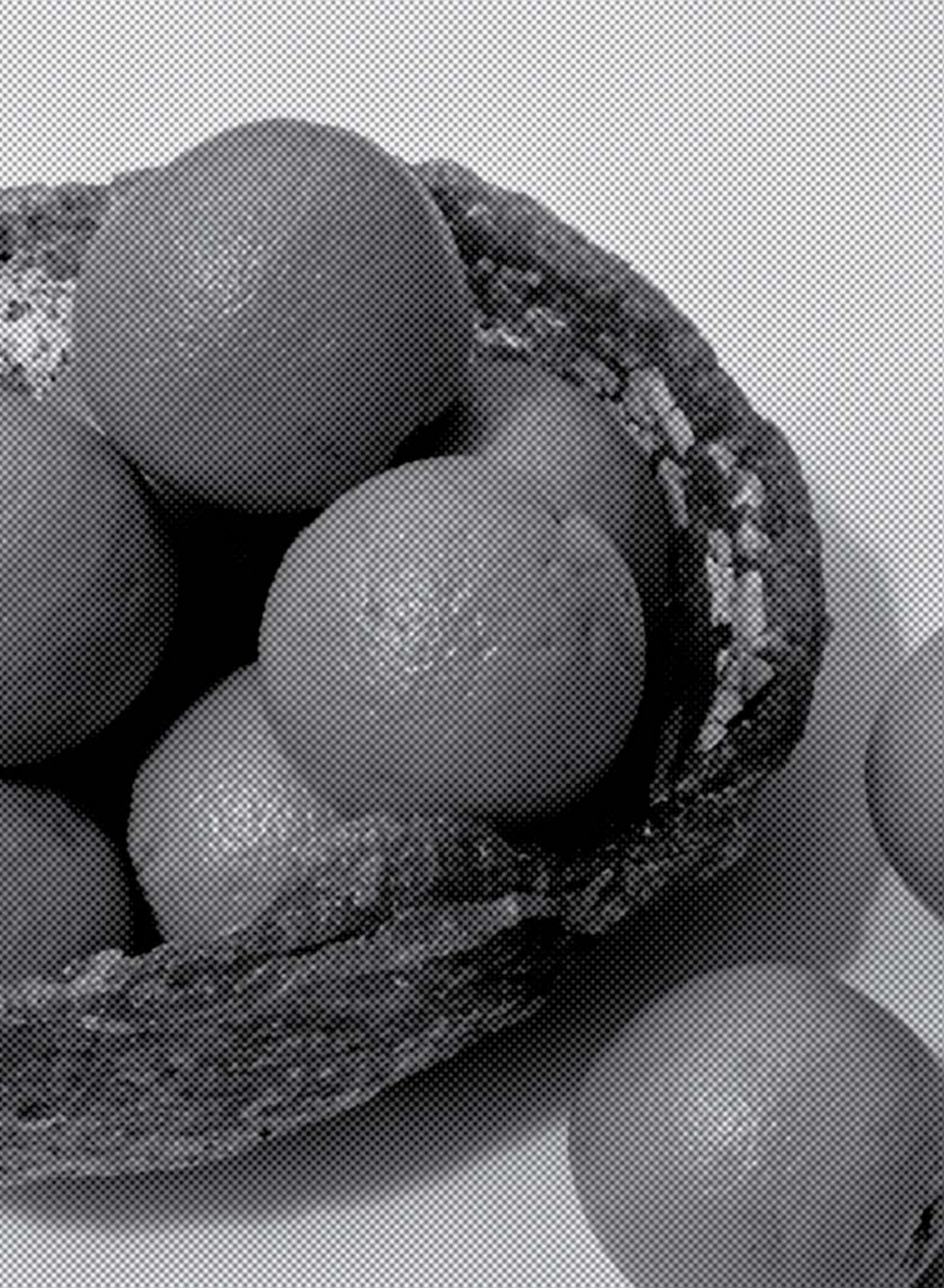
ELISAVA DESIGN DAY

MEVIS & VAN DEURSEN

COLORS AND THE KIDS

Premis

Durant el curs 2008-2009, ELISAVA ha estat guardonada amb els següents premis en certàmens nacionals i internacionals.

“I'm not an artist”, premiada als Laus i pel Club de Creativos d'Espanya

El vídeo WOOORK, un mini musical escrit i dirigit per Soon in Tokyo, dins de la campanya de publicitat I'M NOT AN ARTIST d'ELISAVA del curs 2007-2008 va obtenir el Bronze dins de la categoria d'Interactius & Digital Media a la 39a edició dels Premis Internacionals Laus.

A la vegada, el projecte WOOORK, realitzat amb la tècnica Stop Motion, també va ser premiat pel Club de Creativos d'Espanya (c de c) dins de la categoria altres suports exteriors- imatge en el marc de la sisena edició del Dia C, quan es van conèixer 222 treballs que es van seleccionar com a les millors peces de comunicació de l'any.

ELISAVA, l'escola més premiada als LAUS

ELISAVA va ser l'Escola més premiada a la darrera edició dels Premis Laus. El Centre va obtenir 8 guardons de Bronze a la categoria estudiants de la 39a edició

dels Premis Internacionals Laus. Bersagol, Carvalho, Casanova i Miranda han realitzat el Màster en Disseny Gràfic d'ELISAVA, mentre que la resta de premiats han cursat els estudis de Graduat Superior en Disseny a l'Escola.

– EUGÈNE IONESCO/ABSURDO. Chloé Bersagol Projecte basat en l'obra d'Eugène Ionesco, pare del teatre absurd. Per a subratllar la futilitat humana de la que parla Ionesco, tenim dos nivells de lectura: una llegible i una altra il·legible. Aquesta darrera està creada mitjançant uns acetats que es superposen de vegades sobre les pàgines per ratllar el

text deixant veure només algunes de les paraules, tot creant un joc absurd.

– BOA NOITE A TODOS/ ANTONIO LOBO ANTÚNEZ. Maria Carvahlo BOA NOITE A TODOS és un projecte editorial basat en l'obra d'António Lobo Antunes, que es desenvolupa a partir de la separació de l'estructura: entre cròniques, autobiografies i cançons. La distinció entre les tres parts es realitza amb un canvi d'encapçalament. El concepte llibre és un discurs de l'autor a dues veus perquè aquest sempre utilitza en els seus

textos dos sentits: experiència personal i arquitectura mental.

– EXQUISITE CORTÁZAR/ CORTÁZAR EXQUISITE.

Mónica Casanova
El contingut d'aquest projecte editorial són diversos textos de l'escriptor Julio Cortázar, sent l'eix principal d'aquesta obra *Historias de cronopios y de famas*, juntament amb una selecció de relats curs i algunes poesies d'aquest autor. El llibre es basa en la tècnica surrealista del cadàver exquisit per generar tota la seva estructura formal, oferint al lector tres formes de lectura d'un llibre, que a la vegada són dos.

– DISTINCT VISIONS I VISIONES DISTINTAS.

Sofia Miranda
La idea principal del projecte va ser construir un llibre bilingüe (anglès i castellà) fent servir sistemes visuals que ajudin i guiïn al lector de la millor manera, amb la temàtica de diversos realitzadors de cinema. El llibre s'obre per la meitat en dues parts: a la part esquerra, de color groc, es pot veure tot el text. A la part dreta, de color taronja, es poden trobar les imatges que complementen els textos.

– INSIDE HOUSES.

Ariadna Rius Ferrer
El projecte és el redisseny del material d'un llibre de fotografia amb el mateix títol, que tracta dels interiors de les cases rurals d'Europa. En el nou enfocament, la peça esdevé a la vegada nostàlgica i educativa. El llibre és un híbrid entre àlbum de fotografia antiga, enquadernació

japonesa i enquadernació tradicional.

– HOTEL PLEK.

Roger González Mora
Creació de la topologia d'hotel namming i imatge corporativa. Es tracta d'un hotel on predomina el cartró com a material d'ús. És molt econòmic ja que un mateix es pot personalitzar la cambra. Per a la imatge corporativa, s'ha triat una línia gràfica directament relacionada amb el llenguatge utilitzat en el transport i l'emmagatzement en caixes de cartró, de fàcil comprensió per a tothom.

– SEARCH FOR TRUTH.

Xavi Mauri Alarcón
El projecte parteix de la dualitat entre dos conceptes a priori contradictoris, però complementaris, com són: versió oficial i versió no-oficial. Ens calen aquestes dues versions per arribar a conformar una història completa. L'oficial amb un fons políticament correcte, mentre que la no-oficial aporta reflexions, opinions i idees sense proves que ens ajudin a enlluernar de forma més clara un esdeveniment.

– UNDERCOSMETICS.

Miriam Torres Margarit
És un projecte crític que vol evidenciar la manipulació la qual estem sotmesos i conscienciar a la societat de la realitat del món que ens amaguen sota el maquillatge que li posen. Consta de 30 envasos de productes cosmètics organitzats en una capsula. Cada producte rep el nom d'un dels grans problemes de la humanitat dividits en 4 grups: individual, social, mundial i planetari.

Premis de disseny 2008 Bayer-ELISAVA on life style

Bayer va atorgar als estudiants de Graduat Superior en Disseny d'Elisava els premis ON LIFE STILE pel desenvolupament de sis innovadors projectes, en una cerimònia celebrada a l'Institut Català d'Investigació Química (ICIQ) de Tarragona el 21 de novembre de 2008.

A principis del 2008, Bayer Polímeros i Elisava van establir un conveni de col·laboració pel qual els alumnes del Graduat Superior en Disseny treballarien en la conceptualització i desenvolupament de productes basats en diferents materials aportats per Bayer. Per fer-ho es van organitzar uns tallers o *workshops* tutoritzats per la Núria Coll, dissenyadora industrial i professora de tecnologies del Graduat d'Elisava en col·laboració Antoni Mairata, coordinador d'R+D de Bayer MaterialScience.

Els alumnes participants en el projecte han estat: Daniel Cabezas López, Joana Fernández Cardoso de Matos, Eva García Capdevila, Francesc Gasch García, Àngels Gratacós Colomer, Juan Izquierdo Pallás, Pau Jordà Hualde, Laia Klose García, Diana Larrauri Vives, Carmen López Franco, Mª Antonia Márquez García, Elisa Padrón Olivé, Marina Parramon Costa, Pau Romagosa Palomar i Albert Vallhonrat García.

El resultat ha estat molt fructífer. Els alumnes han treballat en l'àmbit de la seguretat, la sostenibilitat, la mobilitat, l'ecodisseny, etc. Hi ha un total de sis projectes que, per la seva originalitat, funcionalitat o

viabilitat comercial, han meregut la realització d'un prototip.

– EARLY WARNING.

Són sensors situats davant els passos de vianants perquè els vehicles disminueixin la velocitat.

– RAIL GUARD.

És un protector de rails per evitar accidents de trànsit.

– SAVIA GREEN SPACE.

És un mobiliari urbà que pretén aprofitar l'energia solar i reciclar l'aigua de la pluja per generar espais verds en ciutats que siguin autosuficients i sostenibles.

– NYMPHAEA, LIGHTING TREE.

L'arbre lluminós *Nymphaea* és una làmpada que, de manera intel·ligent, captura tota l'energia generada per ella mateixa durant el dia per transformar-la en llum.

– COCOON JACKET.

És la nova manera de prendre's un descans. Es tracta d'una jaqueta intel·ligent que es pot transformar fàcilment en una malfrega que envolta tot el cos.

– BASTONET.

És un bastó per dirigir els vianants invidents. El vianant cec pot recórrer tranquil·lament la ciutat mentre és guiat per satèl·lits que reben informació sobre com arribar a la seva destinació.

Premis Ciutat de Barcelona

El projecte MATER va guanyar la Menció Especial als Premis Ciutat de Barcelona 2008, en la categoria Disseny. El Jurat va acordar per majoria atorgar una menció especial a l'equip MATER, pel projecte de Foment de les Arts i del Disseny (FAD), que ha comptat amb la participació del Dr. Javier Peña, professor i cap d'àrea de Ciències dels estudis de Graduat Superior en Disseny i d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial d'ELISAVA, com a director científic i comissari.

El jurat va valorar l'aportació científica i estratègica que facilita als dissenyadors el coneixement dels nous materials.

Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi

El professor emèrit de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), Jordi Pericot, va ingressar com a acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi (RACBASJ) per la seva tasca en el camp del disseny i de la comunicació, on ha destacat per la seva reflexió teòrica.

La investidura de Pericot, director d'ELISAVA entre 1967 i 1980 i director de la revisa de l'Escola Temes de Disseny des del 1987 fins el 2007, es va produir el 19 de novembre de 2008 en un acte públic a la Casa Llotja de Mar de Barcelona.

International Design Awards (IDA)

Ariadna Giralt, Àngels Gratacós i Judit Vila, antigues alumnes dels estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial d'ELISAVA, van aconseguir el primer premi a la categoria Students-Product-Kitchen Appliances dels International Design Awards (IDA), un certamen que reconeix els millors dissenys mundials, amb el projecte BAT-U A MIXER FOR CHILDREN, una batedora de vas dirigida al públic infantil amb l'objectiu que els més menuts puguin introduir-se en el món culinari a través d'un electrodomèstic pensat exclusivament per a ells.

Premis 2009 Disseny per al Reciclatge

Laura Liberal Olcoz, antiga alumna dels estudis de Graduat Superior en Disseny, especialitat producte, va guanyar la menció especial, categoria projectes, amb CITRUS a la 5a edició del Premi Disseny per al Reciclatge: producte reciclat/reciclable, que organitza el Centre Català del Reciclatge de l'Agència de Residus de Catalunya del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Premis Crea! Mater

Raquel Díaz, Fernando Giner i Laia Puig, alumnes de tercer d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial d'ELISAVA, van guanyar la primera edició dels premis Crea! Mater amb CAFEPLAST, un suport amb contenidor biodegradable per a testos biodegradable i nutritiu per aquelles plantes que necessiten

trasplantar-se quan es fan més grans o, simplement, per a les plantes d'interior.

València Crea 2008

Pilar Sola i Mónica Casanova, antigues alumnes del Màster en Disseny Gràfic d'ELISAVA, van guanyar el Premi Nacional del IX Certamen de Creació Jove València Crea, en la categoria de Comunicació Corporativa, amb BERLIN EXPORT, realitzat com a projecte final del Postgrau en Disseny aplicat a la Comunicació de l'Escola, que desenvolupa la identitat visual per a un esdeveniment expositiu, la temàtica del qual són les ciutats.

València Crea 2009

Rubén García Castro i Andreas Hidber Stalder, alumnes del Màster en Disseny Gràfic, van rebre un guardó a la X edició dels premis València Crea, en la categoria de Comunicació Corporativa, amb el projecte CODES, que desenvolupa la identitat visual d'aquest congrés de lingüística, traducció i tipografia, que té com a seu la ciutat de Toledo (Espanya) i Basilea (Suïssa), com a ciutat convidada.

Barcelona Visualsound

Raimundo Morte, antic alumne de Graduat Superior en Disseny, especialitat gràfic, va guanyar el premi del públic i el premi del jurat a la categoria de vídeo creació a la 6a edició del Barcelona VisualSound, festival audiovisual de creació jove celebrat el passat mes de febrer, amb el seu projecte TU, HABRÁS SIDO MI CUERPO, basat en la poesia d'Àngel Mota "La possessió d'un altre cos com a metàfora d'un trencadís o abocat al fracàs".

Festival Musiclip

Marc Esteban, Jordi Matosas i Oriol Rello, antics alumnes del Graduat Superior en Disseny d'ELISAVA, van guanyar el 3er premi, categoria Animació, a la 3a edició del Musiclip (Festival Internacional de la Música, les Arts Visuals i el Videoclip de Barcelona), que es va celebrar del 27 d'abril al 3 de maig, amb DAME OTRO PAPEL, un videoclip dirigit i realitzat per l'estudi d'animació Home de Caramel, fundat el 2008 per aquests tres antics estudiants d'ELISAVA.

Concurs Pure Creativity

Óscar Pérez Sellarès, alumne de 3r d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial d'ELISAVA, va ser finalista de la primera edició del Concurs Pure Creativity, destinat a crear un objecte innovador, intel·ligent i pràctic basat en les noves possibilitats que ofereix el Rapid Manufacturing, amb el projecte STOOLY, una joguina per a infants que inclou funcions de caminador i es pot convertir en un còmode tamboret.

Concurs de Disseny Trofeu "La Caixa"

Martí Morral, alumne de tercer d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial de l'Escola, va ser finalista de la primera edició del Concurs de Disseny Trofeu "la Caixa" amb el seu projecte 1,8 KG. Partint d'un element sòlid com és una biga, s'incorpora al centre la copa, amb un conjunt combinat que aplega, entre d'altres característiques, innovació, modernitat, qualitat.

Concurs Modafad Low Cost

Isabel Moncayo i Pia Aspillaga, antigues alumnes del Màster en Fashion Design. Disseny i Moda que s'imparteix a ELISAVA, van ser finalistes amb la seva col·lecció LOW COST a la 27 edició del concurs Modafad Low Cost, destinat a joves dissenyadors emergents. Isabel i Pia treballen conjuntament a Barcelona desenvolupant la seva marca de roba QUERIDA JULIA.

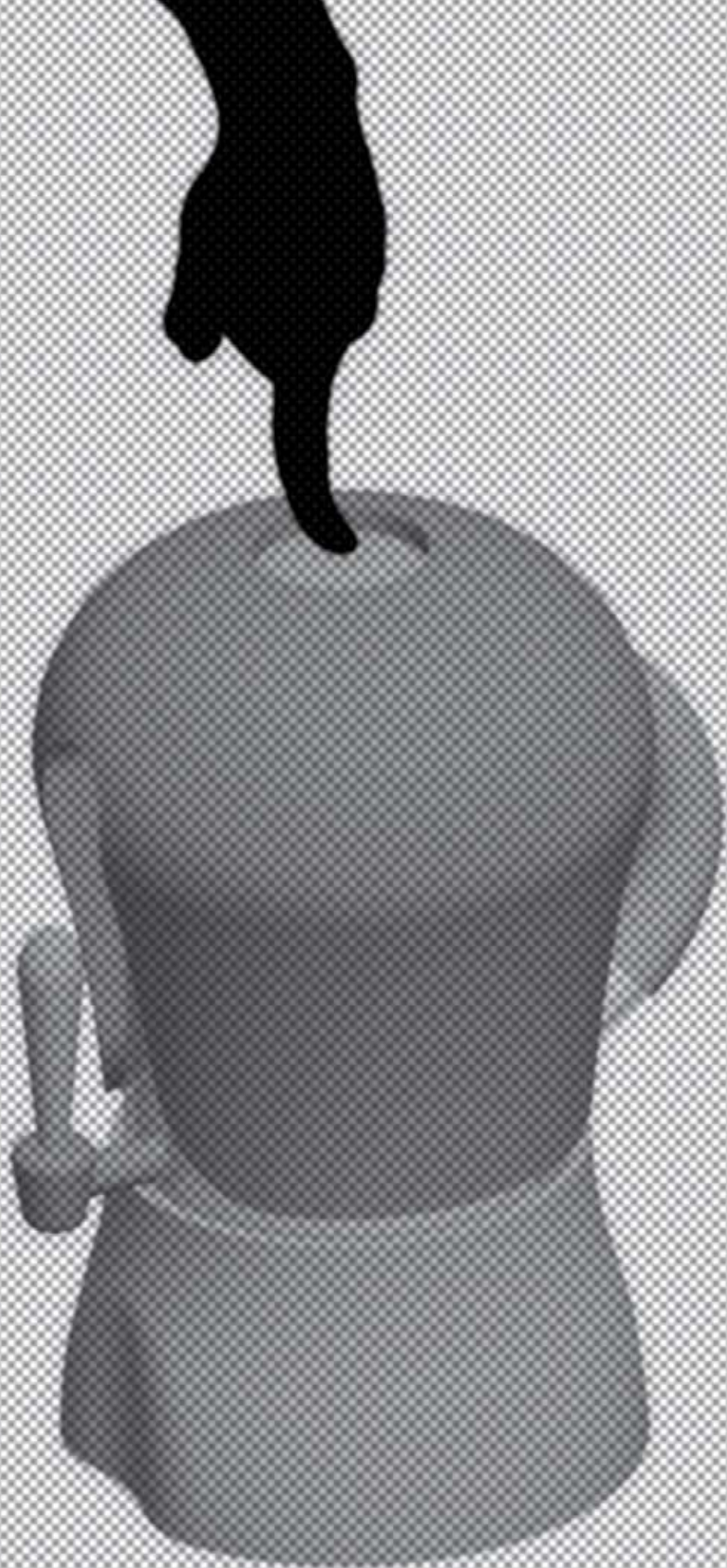
Concurs Nuevo Diseño 2008

Bernat Martorell, antic alumne de Graduat Superior en Disseny especialitat Producte d'ELISAVA, va ser finalista de la segona edició del concurs Nuevo Diseño 2008, organitzat per la revista Magazine i Living DECO, amb el projecte mOm (mobiliari d'oficina mòbil), que reuneix importants innovacions tècniques i estètiques a l'hora de plantejar i solucionar la integració d'espais de treball dins l'àmbit domèstic.

DADES

— Evolució del nombre total de premis obtinguts

2005-06	11
2006-07	22
2007-08	26
2008-09	29

Col·laboració amb Empreses i Institucions

DOCÈNCIA

Des d'ELISAVA es valoren molt especialment les relacions amb el món empresarial i institucional, ja que es considera que són els espais futurs per al desenvolupament dels nostres estudiants. En aquest sentit és import per l'Escola ampliar i consolidar, any rere any, aquestes relacions, tot definint estructures de treball conjunt més enriquidores tant per a les entitats col·laboradores com per a ELISAVA.

Durant el curs 2008-2009, s'ha consolidat la unitat d'empreses responsable de la gestió, coordinació i centralització dels contactes i acords, tant a nivell nacional com internacional, creada fa dos anys.

Alhora que també s'ha continuat detectant i generant noves oportunitats de projectes d'empresa i d'investigació que abasten tots els estudis de l'Escola des dels diferents àmbits de referència: Disseny, l'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial, l'Arquitectura Tècnica i els programes de Màsters i Postgraus, tot generant noves sinèrgies, i establint una relació amb la societat i l'empresa molt més directa, dinàmica i internacional.

D'altra banda, hi ha hagut un increment quantitatiu i qualitatiu tan de les empreses i institucions que formen part de la Borsa de

Pràctiques com de les que son de la Borsa de Treball d'ELISAVA, que ha assolit un bon nivell dos anys després de transferir les seves competències a l'associació d'antics alumnes, Elisava Professions (EP!) i de la creació d'un servei de consulta de la Borsa on-line.

Entre les empreses i institucions que al llarg del curs 2008-2009 han col·laborat amb l'Escola es troben organismes de l'Administració, universitats, col·legis oficials, associacions professionals, fundacions i empreses del sector del disseny, el mobiliari, la comunicació, les noves tecnologies, l'arquitectura i l'automoció, entre d'altres.

Durant aquest període acadèmic s'han vist plasmada una relació creixent convenis de col·laboració amb aquestes entitats a l'igual que un increment de la participació d'ELISAVA a concursos nacionals i internacionals, que ha quedat reflectida en l'obtenció de múltiples guardons.

MODALITATS DE COL-LABORACIÓ

Les modalitats de col·laboració amb ELISAVA són molt diverses, ja que depenen de les necessitats acadèmiques del Centre i dels requeriments empresarials. Amb tot, es poden agrupar de la manera següent:

- Borsa de Pràctiques
- Borsa de Treball. Actualment gestionada per ELISAVA Professionals
- Projectes específics desenvolupats amb empreses i institucions:
 - Projectes acadèmics
 - Workshops prospectius
 - Muntatges efímers
 - Investigació sobre el context quotidià dels usuaris
- Incubadora de joves talents
- Beques
- Patrocini
- Concursos

COL-LABORACIONS EN XIFRES

Durant el curs 2008 -2009 ELISAVA s'han establert 174 col·laboracions amb empreses i institucions. Això suposa un increment de les col·laboracions establertes d'un 26,09% en relació al curs 2007-2008.

- Evolució del nombre total de projectes amb empreses

2005-06	102
2006-07	112
2007-08	137
2008-09	174

PROJECTES AMB EMPRESES I INSTITUCIONS

- 3M España
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- ABN PIPESYSTEMS
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- ADIGSA (ADMINISTRACIÓ, PROMOCIÓ I GESTIÓ, S.A.)
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- ADOBE Systems Ibèrica, S.L.
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- AGÈNCIA CATALANA DE RESIDUS
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
Col·laboració en els estudis d'Arquitectura Tècnica
- AIRBORNE
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- AIRBOX
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- AJUNTAMENT DE BARCELONA. Entitat del Transport.
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- AJUNTAMENT DE SITGES
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Espai Públic
- ALICER
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- ALSINA SEGURIDAD SRL
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- ANTONIO MIRÓ
Col·laboració amb el Màster en Fashion Design. Disseny i Moda
- Api (Agents de la Propietat Immobiliària de Barcelona)
Col·laboració amb el Màster en Disseny de la Identitat Corporativa
- APPLUS
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- ASCER
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- ASSOCIACIÓ / COL·LEGI D'ENGINYERS INDUSTRIALS DE CATALUNYA
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- ASSOCIACIÓ 3G de Gràcia
Col·laboració amb el Màster en Disseny de la Identitat Corporativa
- AtelieRetaguardia
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau en Disseny i Fotografia

- ASCAMM Centre Tecnològic
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau en Desenvolupament de Producte
- BANCO SANTANDER S.A.
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- BASI S.A.
Col·laboració amb els estudis de Formació Oberta
- BAUERTYPES
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- BAYER MATERIALSCIENCE S.L.
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- BCD
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- BICICLETES MONTY, S.A.
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- BICING (B.S.M)
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- BIOTRIT
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- CAROLINA HERRERA
Col·laboració amb els estudis de Formació Oberta
- CASA DECOR BCN'08
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- CASA KYOTO
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- CASALS VENTILACIÓN, S.L.
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- CATEDRAL DE BARCELONA
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- CA2L
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- CETIB (Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona)
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- CENTRE CATALÀ DE RECICLATGE
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- CENTRE GRAPHISPACK ASOCIACIÓN
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- CETEMMSA Centre d'Innovació i Desenvolupament Tecnològic
Col·laboració amb el Màster en Fashion Design. Disseny i Moda
- CIDEM
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- CIDEMCO
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- CIMNE (Centro Internacional de Métodos Numéricos en Ingeniería)
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- CLOUD 9
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- COAATB
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- COL·LEGI D'APARELLADORS, ARQUITECTES TÈCNICS I ENGINYERS D'EDIFICACIÓ DE BARCELONA
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- CONSTRUCCIONS FELIPE JORDAN
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- COAC (Col·legi d'Arquitectes de Catalunya)
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- CTAE Centre de Tecnologia Aeroespacial
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- CREART
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Direcció de Projectes Expositius
- DOLS, INDUSTRIAL DE PELUQUERÍA, S.A.
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- DU PONT
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- DYNAMOBEL S.A.
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau en Disseny de l'Espai de Treball
- ECO-UNIÓN (Asociación de Profesionales por el Medio Ambiente)
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- EDELMAN
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- EME3
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- EP (Elisava Professionals)
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- ENCOFRADOS J. ALSINA, S.A.
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- ENTEC INGENIERIA Y SERVICIOS, S.L.
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- ESSA PUNT, S.A.
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària

- FAD
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- FUNDACIÓ CENTRE DEL VIDRE DE BARCELONA
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- FEDERACIÓN DE IDEAS
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- FERRARI TEXTILES
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- FESTIVAL D'ARQUITECTURA EME3
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- FIRA DE BARCELONA
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- FOSCO SHOES & ACCESSORIES
Col·laboració amb el Màster en Disseny de Packaging
- FUNDACIÓ CATALANA DE RECERCA I INNOVACIÓ
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- FUNDACIÓ EDUARD SOLER
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- FUNDACIÓ LICEU
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- GASTON & DANIELA, S.A.
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- GENERALITAT DE CATALUNYA
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- GISCOSA
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- GLOBAL HUMANITARIA
Col·laboració amb el Màster en Disseny de la Identitat Corporativa
- GRAPHISOFT S.A.
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- GRAPHISPACK, S.A.
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- GREEN ENGINES
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- GROUP OXILANE (DECATHLON)
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- GRUPO INDITEX
Col·laboració amb els estudis de Formació Oberta
- HANGAR.ORG
Col·laboració amb el Màster en Digital Media Design. Disseny Multimèdia
- HEWLLET PACKARD ESPAÑOLA, S.L.
Col·laboració amb el Màster en Disseny de Producte
- HOTELES CATALONIA
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau en Disseny i Fotografia
- HUNIVERS
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- H2SOL
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- IDENSITAT
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Espai Públic
- IGUZZINI ILLUMINAZIONE, S.L.
Col·laboració amb els estudis de Formació Oberta
- INDEHOLD S.A.
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- INDEX BOOK
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- INGENIA AIE
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- INGENIERIA Y SERVICIOS, S.L.
Col·laboració amb els estudis de Formació Oberta
- INNOVATIVE HANDCRAFT - UE
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- IOKAD
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- ISOVER
Col·laboració en els estudis d'Arquitectura Tècnica
- ITEC (Instituto de Tecnología de la Construcción de Cataluña)
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- JORDI SAGRISTÀ, S.L.
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- JOVOTO
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- JUTJATS DE SANT BOI
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- KOTOC Produccions
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau de Disseny i Televisió
- LA CAIXA
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- LA FACTORÍA DE VINILO
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- LA ROCA VILLAGE
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau en Disseny de Mobiliari

- LATIENDELCAD
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- LEGO Company
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- LEITAT
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- LOOP, FESTIVAL VIDEOART
Col·laboració amb el Màster en Digital Media Design. Disseny Multimèdia
- M&M Estudi de Disseny
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau en Disseny i Fotografia
- MANGO
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- MARCELO VILA, S.A.
Col·laboració amb el Màster en Fashion Design. Disseny i Moda
- MEDIODESIGN
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- METALARTE
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- MON VÍNIC
Col·laboració amb els estudis de Formació Oberta
- MORITZ
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- MUSEU AGBAR DE LES AIGÜES I EDAR
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- NAVITAS PARADIGMA
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- NOPHOTO Colectivo de Fotografia Contemporànea
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau en Disseny i Fotografia
- NLUX
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- OFFSET CONSULTING DE PRODUCCIÓN GRÁFICA, S.L.
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Gestió de la Producció Gràfica
- PAL TECHNOLOGY ROBOTICS
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- PIEDRA PAPEL TIJERAS
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- PLAN BARCELONA AENA
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- PLASTICOS TATAY, S.A.
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- PLAY, S.A.
Col·laboració amb el Màster en Disseny de Producte
- PORCELANOSA
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- PRAE – TRADE, S.L.
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- PREFABRICATS PUJOL, S.A.
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- PROMOCIONS MONTSE PUJOL, S.L.
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- QUANTECH
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- REHABIMED
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- REPRODUCCIONES SABATÉ, S.L.
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau en Disseny i Fotografia
- ROCA SANITARIO, S.A.
Col·laboració amb el Màster en Disseny de Producte
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny i d'Arquitectura Tècnica
- RUCKER LYPSA
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
Col·laboració amb el Màster en Disseny de Vehicles de Transport
- RUMTAL
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- SALA BCN DIGITAL
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- SANTA & COLE Ediciones de Diseño, S.A.
Col·laboració amb el Màster en Disseny de Producte
- SANTA EULALIA S.A.
Col·laboració amb els estudis de Formació Oberta
- SEAT, S.A.
Col·laboració amb el Màster en Disseny de Vehicles de Transport
- SECURMAN Protección en altura, S.L.
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- SENSING FABRICS, S.L.
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- SERVEI ESTACIÓ
Col·laboració amb els estudis de Graduat Superior en Disseny
- SOLBRISA: CERRAMIENTOS Y CUBIERTAS S.L.
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- SITA MURT S.A.
Col·laboració amb el Màster en Fashion Design. Disseny i Moda
- SONY
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial

COL-LABORACIÓ AMB EMPRESSES I INSTITUCIONS

- SONY Life Style
Col·laboració amb el Màster en Disseny de l'Espai Comercial: Retail Design
- SOPREMA
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- SOSTRES & ARQUITECTURA S.A.
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- SPA LAS ARENAS
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- SURIS, S.L.
Col·laboració amb els estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- TEMPE, S.A.
Col·laboració amb el Màster en Fashion Design. Disseny i Moda
- TEXTIL SANTANDERINA, S.A.
Col·laboració amb el Màster en Fashion Design. Disseny i Moda
- TIBIDABO
Col·laboració amb els estudis de Formació Oberta
- TURNER CARTOON NETWORKS
Col·laboració amb el Diploma de Postgrau en Disseny i Fotografia
- TV3
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- TWENTY S.A.
Col·laboració amb el Màster en Fashion Design. Disseny i Moda
- UNIVERD
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- UNIVERSITAT JAUME I
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
Col·laboració amb el Màster en Disseny de Vehicles de Transport
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- VAHO
Col·laboració amb el Màster en Disseny i Arquitectura
- VALIRA S.A.
Col·laboració amb els estudis de Formació Oberta
- VILEDÀ (Freudenberg Group)
Col·laboració amb la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària
- WRIGLEY CO., S.L.U.
Col·laboració amb el Màster en Disseny de Packaging
- XARXA EUROPEA FOCUS DE SEGURETAT EN LA CONSTRUCCIÓ
Col·laboració amb els estudis d'Arquitectura Tècnica
- ABASIC, S.L.
Accions Integrals de Marketing, S.L.
- ACN 2 Arquitect, S.L.
- Activos de Comunicación Visual, S.A.
- ADN Diseño Industrial, S.L.
- Ageinfo, S.L.
- Agulló Gestión, S.L.
- Ajuntament de Mollet del Vallès
- Albert Plà i Gisbert
- Aleria Biodevices, S.L.
- Àlex Martí Carrete
- Àlex Verdaguer, Social & Cultural Design
- Alfa 9 Servicios Web, S.L.
- Algo Bueno Management Cultura, S.C.C.L.
- Altour, S.L.
- Altra Software, S.L.
- Altran Technologies, S.L.
- Amer Sports Spain, S.A.
- Antonio Puig, S.A.
- Argila Arquitectura, S.L.P.
- Arquitectos Sin Fronteras
- Arquitectura Research, S.L.
- Artec Coordinaciones, S.L.
- Aryanour Djalali Arquitectos Asociados B71, S.L.
- Asociación Global Humanitaria
- Assistència Tècnica Industrial, Sae, S.A.
- Associació Turisme Rural Girona
- ATHM2, S.L.U.
- Atrapalo, S.L.
- Axioma Comunicació Visual, S.L.
- B2i Design and Industrialization, S.L.
- Bag in Progress, S.L.
- Bassat, Ogilvy & Mather, S.A.
- BCB Construcción y Rehabilitación, S.L.
- Blanch Cristal, S.A.
- Blawcel, S.L.
- Bonacuista Brainworks Global Services, S.L.
- Booker 35, S.L.
- Botey Produccions de Disseny, S.L.
- BSB Publicidad, S.A.
- BV TEX, S.L. (Vibe)
- Cactus Design & Communication, S.L.
- Calot Works, S.L.
- Camps Boixadera Associats, S.L.
- Carlitos y Patricia, S.L.
- Casa Santiveri, S.L.
- Centre Tècnic SEAT, S.A.
- Civita Llar, S.L.
- Coblonal, S.L.
- Colomer Beauty and Professional Products, S.L.
- Columna Brand Strategy & Colors, S.A.
- Conorva, S.L.
- Construcciones Joan Felip Jordan, S.L.
- Consultor de Ingenieria Civil, S.A.
- Cool Print Solutions, S.L.
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals
- Cortefiel, S.A.
- Cosmo Aplicaciones, S.L.
- CPM Construcciones, Pintura y Mantenimiento, S.A.U.
- Cristina Pertiñez Juncosa
- Cube 2 Limited
- Cuixart Goday, S.L.P.
- Curro Claret Martí
- Daniel Mòdol i Deltell
- Danone, S.A.
- David López Loran
- De Castro & Partners, S.L.
- DECATHLON, S.A. - Oxylane Design
- Dein Interdecor, S.A.
- Design Studio & Barcelona, S.L.
- Diba Product Solutions, S.C.P.
- Diego Nakamatshu Shiira
- Diesel Iberia, S.A.
- Diseño Gráfico del Envase, S.L.
- DNA Arquitectos Asociados B71, S.L.
- Doga Gestió, S.L.
- Dolmen Consulting Inmobiliario, S.L.
- Domingo Redondo (Disparala)
- Doskasde, S.A.
- Duplex Marketing, S.L.
- Ediciones Bonal, S.L.

- Ediciones Farmavet, S.L.
- Editorial de Serveis i Obres Literàries, S.L.
- EGO Gallery, S.L.
- El Castell de Sentmenat, S.L.
- Elevation Components, S.L.
- Elia Felices Pérez
- Emilio Álvarez Costa
- Esdemarka 2007, S.L.
- Espais Xavier Martín, S.L.
- ESSA Estructura de Comunicació, S.L.
- Esteve Aguilera, S.A.
- Estudi Bonjoch, S.L.
- Estudi Mònica Mestanza, S.L.
- Estudi Virgili, S.L.
- Eumogràfic, S.A.
- Eurotitle, S.L.
- Eventoplus Medios, S.L.
- Exit de Disseny, S.L.
- F & G Promoción y Gestión de Obra, S.L.P.
- Fernando Trueba PC, S.A. y Estudio Mariscal, S.A., UTE
- Ferroberica, S.L.
- Fictio Comunicació Integral, S.L.
- Francesc Rifé, S.L.
- Futbol Corner, S.L.
- G2 Worldwide Spain, S.L.
- Gerard Moliné, Estudi Moliné
- Gestiones Tecnopublicitarias Conesa, S.L.
- Gestora Club DIR, S.L.
- GMK Unlimited, S.L.
- Grey España, S.L.U.
- Grupo General Cable Sistemas, S.A.
- Haiku Media, S.L.
- Hermes Editora General, S.A.
- Hewlett Packard, S.L.
- Hikaluce, S.L.
- Hiroshi Tsunada Design Studio, S.L.
- Ibo Design, S.L.
- Ice Studio, S.L.
- Ignasi Paré Busto
- Image de Marque, S.L.
- Impactmedia, S.A.
- Ingràvid, S.L.
- Interbrand Branding, S.L.
- Intercom Factory, S.L.
- Interiorvista Decoración Digital, S.L.
- Inypsa, Informes y Proyectos, S.A.
- J. Walter Thompson, S.A.
- J.A. Romero Polo, S.A.
- Jan Puig, Arquitecte
- Jessie Ledenvic
- JMG Garrofé Disseny, S.L.
- Johan Cruyff Institute for Sport Studies, S.L.
- Jordi Ubanell Vila
- José M. Ibáñez García
- José Manuel Garcés López
- Juan José Gomariz Orozco
- Justinmind, S.L.
- Karpa Marketing Group, S.L.
- Laia Guarro Roig (La-nevera Design)
- Leopoldo Bautista, S.L.
- Lleal, S.A.
- Looklisten Living Communication, S.L.
- Lorem Ipsum, S.L.
- Magma Design, S.L.
- Material Punto de Venta, S.A.
- Mayoral i Planas, S.L.
- Media Sports Marketing, S.L.
- Meltemi Media, S.L.
- Menage Design 1870, S.L.
- Mestre Ferre Edificios en Renta, S.A.
- Modiss Iluminación, S.L.
- Monretex, S.A.
- MRM Worldwide, S.A.
- MUF Laboratori d'Imatge, Art i Animació, S.L.
- Mundocolor Iluminación Técnica, S.L.U.
- Neo Advertising, S.A.
- Nissan Iberia, S.A.
- Nissan Motor Iberica, S.A.
- Noetha, S.C.P.
- Nutrexpia, S.L.
- Odeco Electrónica, S.A.
- Ómada Interactiva, S.L.L.
- Òscar Martínez Comas
- Panrico, S.L.U.
- Patatabrava, S.L.
- Peguform Ibérica, S.L.
- Perspective Consultoria, S.L.L.
- Planning Sisplano, S.L.
- Play, S.A.
- Poko Frecuente, S.C.P.
- Posición Gráfica, S.L.
- Pro Comunicació Integral 97, S.L.
- Projectes i Decoració, S.L.
- Proxima Comunicacion, S.L.
- Publiverd, S.L.
- Punt Taronja Interiors, S.L.
- Puntgroc Associats, S.A.
- Punto Fa, S.L.
- Quality Choice Worldwide, S.L.
- Qüestions, Utopies, Emergències, S.L.
- RedCats, S.A.U.
- Reservas de Restaurantes, S.L.
- Reverse Arquitectura, S.L.
- Roca Sanitario, S.A.
- Roseta Mus Pons
- Ruter Tecnología, S.L.
- Salados Comunicació, S.L.
- Santa & Cole Neoseries, S.L.
- Sapiens Design, S.L.
- Sensalia, S.L.
- Sergrup Morales, S.L.
- Serveis de l'Espectacle Focus, S.A.
- Servicios Financieros Experimentales Serfiex, S.A.
- Sezam Disseny d'Interiors, S.L.
- Silvia Contreras López
- Soltrapun Consulting, S.L.
- Soluciones Multimedia Grup, S.L.
- Sony España, S.A.
- Stimulo Design ,S.L.
- Suigeneris Communicatio, S.L.
- Summa, S.A.
- Swing Taller de comunicació virtual, S.L.
- Tàctica Gráfica, S.C.P.
- Talking Box, S.L.
- Taller de Imagen, S.C.C.L.
- TANDEM Innovación, Gestión y Des. de Producto, S.A.
- TBWA España, S.A.
- Tecnocat 21, S.L.
- Televisió de Catalunya, S.A.
- The Love Comes, S.L.
- The Partner Communications Consulting, S.L.
- Tiendas Santiveri, S.L.
- Tois Estudio Creativo, S.L.
- Torgu Multiscreen, S.L.
- Trafalgar13 Produccions Musicals, S.L.
- Triartek, S.L.
- T-Systems ITC Iberia, S.A.U.
- Twenty, S.A.
- Unit Elements, S.L.
- Universitat Pompeu Fabra
- Valverde de Miquel-Dorland, S.L.
- Vértigo Graphix, S.C.P.
- VICE Iberia Media Group, S.L.
- Vidallarsson - Duprez
- Vistagràfica, S.L.
- Visual Media Comunicació Audiovisual, S.L.
- XNF Bustos. Regusci. Grau Arquitectes, S.L.P.

Escena de la representació de l'obra *El cercle de guix caucasià*, de Bertolt Brecht, a càrrec de l'Aula de Teatre d'ELISAVA. Foto: Jesús Molina.

Serveis

ELISAVA compta amb els següents serveis que recolzen les activitats docents als quals s'han introduït millores al llarg del curs 2008-2009:

Centre d'Informàtica

Les aules tecnològiques i teòriques estan dotades amb equips i programes necessaris per donar suport a la docència i adaptats a les necessitats professionals del mercat laboral. Disposem de maquinari de darrera generació tant en entorns PC com Macintosh així com connexió WI-FI a les nostres instal·lacions.

Biblioteca

Compta amb un fons de més de 7.000 llibres i revistes especialitzades i amb una base de dades de buidats d'articles de revistes en CD-ROM. La biblioteca compta amb PC's per realitzar consultes a Internet i connexió WI-FI.

Taller de Maquetes i de Prototips

Amb una superfície de 300 m², està equipat amb màquines i eines per a l'elaboració de prototips, models a escala i maquetes.

Laboratori de Ciència i Tecnologia

Espai destinat a la recerca científica i a l'experimentació tecnològica, que recolza l'activitat científica i/o docent dels estudis d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial.

Servei d'Informació i Coordinació de l'Activitat Docent (SICAD)

Servei orientat a informar de les activitats que es desenvolupen a l'escola així com de coordinar-ne l'activitat docent. A més, gestiona els Convenis de Col·laboració Educativa.

Secretaria Acadèmica

S'encarrega de tramitar totes les sol·licituds relacionades amb l'expedient acadèmic de l'estudiant.

Administració

S'encarrega de la gestió dels recursos de l'Escola, així com de la seva comptabilitat. Punt de recollida dels justificants de pagament de títols, certificacions i matrícules.

Laboratori de Fotografia

Equipat amb 15 ampliadores de negatius per al revelat en B/N.

Pel que fa a les novetats incorporades als espais de l'Escola cal destacar:

Biblioteca

ELISAVA ha signat un conveni amb el CCUC (Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya) i tot el fons documental de la nostra biblioteca es pot consultar des d'Internet gràcies a la implantació d'una nova eina de gestió bibliotecària.

Nou espai per al taller de disseny

Implementació de noves infraestructures per a aquest departament.

Millores informàtiques

En aquest sentit hi ha hagut un canvi de servidors, cinc en total. Així mateix també s'han substituït una cinquantena d'ordinadors de les aules tecnològiques i tots els ordinadors de les aules teòriques de l'Escola. S'han renovat un 75% dels projectors de les aules. S'ha activat el nou Campus Virtual que permet donar suport a l'aprenentatge guiat i millora la comunicació entre estudiants i professors. S'ha dotat a tots els estudiants de correu electrònic. S'ha renovat el Plotter a disposició dels estudiants.

Administració

El departament d'Administració a implementat un ERP que millora la gestió dels recursos de l'Escola.

Exposició Disseny Barcelona Saint-Étienne. Mostra de projectes d'estudiants de l'École Supérieure d'Art et Design de Saint-Étienne i d'ELISAVA Escola Superior de Disseny.

Imatge de les noves instal·lacions d'ELISAVA a l'Edifici Rambla. Foto: Ana Darder.

Dades Econòmiques

Des de la perspectiva econòmica, el fet més significatiu del curs 2008-2009 ha estat la inversió efectuada en la nova seu de l'Escola, i la preparació del trasllat de l'activitat per afrontar el nou curs 2009-2010 a les noves instal·lacions. Cal assenyalar també que aquest fet ha provocat que l'increment de les despeses d'explotació hagi superat en un 0,89% l'augment dels ingressos.

Pel que fa al curs 2009-2010, el Patronat de la Fundació ha aprovat un pressupost que incorpora en la seva composició, la voluntat d'afrontar l'actual escenari econòmic mitjançant l'austeritat en totes les seves partides. Aquest fet però, no malmetrà la continuïtat de la qualitat

i novetat del projecte educatiu ni l'aposta per impulsar la recerca, els projectes amb les empreses i l'interès per la internacionalització que tant des de la perspectiva de l'oferta educativa com de la preparació dels estudiants s'ha convertit en una necessitat i un objectiu per integrar-se en un món cada cop més globalitzat.

A continuació es reflecteix l'evolució econòmica dels estats financers de la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària¹, durant els darrers tres cursos, concretats en els comptes de Pèrdues i Guanys i els balanços de situació. En el curs 2008-2009 s'ha aplicat el Nou Pla General Comptable, així com, les dades dels dos cursos anteriors s'han adaptat als criteris de la nova normativa.

1. Els estats financers de la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària que s'exposen, auditats per l'empresa Gabinet Tècnic d'Auditoria, S.A., incorporen els estats financers de la Societat d'Estudi i Divulgació del Disseny Elisava, S.L. participada al 100% per la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària.

2. Dades adaptades als criteris del Nou Pla General Comptable.

Compte de pèrdues i guanys (dades en milers d'Euros)

Conceptes	2006-2007 ²	2007-2008 ²	2008-2009
Ingressos per les activitats	9.133	11.002	11.504
Despeses d'explotació	8.835	10.825	11.415
Resultat d'explotació	298	177	89
Resultat de l'exercici	540	588	473

Balanç de situació (dades en milers d'Euros)

Conceptes	2006-2007 ²	2007-2008 ²	2008-2009
Actiu no corrent	583	429	3.028
Actiu corrent	8.235	10.892	11.109
Total actiu	8.818	11.321	14.137
Patrimoni net	2.346	2.934	5.478
Passiu no corrent	1.443	2.553	453
Passiu corrent	5.029	5.834	8.206
Total patrimoni net i passiu	8.818	11.321	14.137

Acte de graduació de la promoció d'estudiants d'ELISAVA 2008-2009 al Palau de la Música Catalana. Foto: Ana Darder.

Equip

Graduat Superior en Disseny

- Arrausi Valdezate, Juan Jesús
Cap d'àrea d'Expressió i Representació
- Peña Andrés, Franciso Javier
Cap d'àrea de Ciències
- Perrone, Raffaella
Cap d'àrea de Disseny i Gestió
- Pujol Cruells, Adrià
Cap d'àrea d'Humanitats
- Nakamatsu Shiira, Diego Fernando
Professor responsable de Disseny d'Interiors
- Guersenzvaig, Ariel
Professor responsable de Disseny Gràfic
- Novell Ferrando, Josep
Professor responsable de Producte

Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial

- Ibáñez García, José María
Cap d'àrea de Projectes
- Junquera Fernández-Diez, José Luis
Cap d'àrea d'Enginyeria
- Nocito Marasco, Gustavo José
Cap d'àrea de Representació
- Peña Andrés, Francisco Javier
Cap d'àrea de Ciències
- Pujol Ferran, Anna
Cap d'àrea de Disseny

Arquitectura Tècnica

- Balanzó Joue, Rafael
Cap d'àrea de Gestió
- Fuster Martí, Albert
Cap d'àrea de Ciències
- Matutano Ros, Joaquim
Cap d'àrea de Construcció

Màsters i Postgraus

- **Benloch Serrano, Josep**
Codirector del Màster en Visual Media Design. Disseny i Imatge
- **Cano Cunill, Jordi**
 - Codirector del Màster en Disseny. Direcció d'Art
 - Director del Màster en Disseny, Estratègies de Comunicació i Publicitat
 - Codirector del Màster Universitari en Disseny i Comunicació
- **Carrió Sala, Marta**
Codirectora del Màster en Disseny de la Identitat Corporativa
- **Colomer Campos, Antonio**
Codirector del Màster en Visual Media Design. Disseny i Imatge
- **Costa Guix, Xavier**
Codirector del Màster Universitari en Disseny i Comunicació
- **De Vicente Guerrero, José Luis**
Codirector del Màster en Disseny de Projectes Web
- **Díaz Castañon, Nuria**
 - Directora del Màster en Digital Media Design. Disseny Multimèdia
 - Codirectora del Màster en Disseny de Projectes Web
- **Ferrer Velasco, Ricard**
Director del Postgrau en Disseny de Mobiliari
- **Guasch Ceballos, Ricardo**
Codirector del Màster en Disseny de l'Espai Interior
- **Malaret Garcia, Beatriu**
 - Codirectora del Màster en Disseny i Direcció d'Art
 - Codirectora del Màster en Fashion Design. Disseny i Moda
- **Malvar Vazquez, Carmen**
Directora del Màster en Disseny de l'Espai Comercial: Retail Design
- **Martinez Puerta, Oscar**
Codirector del Màster en Disseny i Direcció de Projectes Expositius
- **Mas Gallen, Vicenç**
Codirector del Màster en Disseny i Espai Públic
- **Matutano Ros, Joaquim**
Codirector del Màster en Disseny de l'Espai Interior
- **Minguella Mas, Eva**
Directora del Màster en Disseny de Packaging
- **Miro Tinto, Antoni**
Codirector del Màster en Fashion Design. Disseny i Moda
- **Montseny Iglesias, Josep Maria**
Director del Màster en Disseny de Vehicles de Transport
- **Parramon Arimany, Ramon**
Codirector del Màster en Disseny i Espai Públic
- **Pera Roca, Rosa**
Codirectora del Màster en Disseny i Direcció de Projectes Expositius
- **Perez Arnal, Ignasi**
Director Màster en Disseny i Arquitectura

- **Pozo Puertolas, Rafael**
Director del Màster en Disseny i Gestió de la Producció Gràfica
- **Prat Homs, Ramon**
Director del Màster en Disseny Gràfic
- **Puig Cabeza, Josep**
Codirector del Màster en Disseny de Producte
- **Riudor Buscà, Xavier**
Codirector del Màster en Disseny de Producte

- **Salvador Ariza, Ana**
Codirectora del Màster en Disseny de la Identitat Corporativa

Coordinadors d'Estudis

- **Baldrich Aragó, Anna**
Coordinadora d'Arquitectura Tècnica
- **Díaz Castañon, Noel**
Coordinador de Relacions Internacionals
- **Gondomar Miñana, Romualdo**
Coordinador de Segon Cicle de Graduat Superior en Disseny
Coordinador d'Àrees Professionals de Graduat Superior en Disseny i Projecte Final d'Estudis
- **Riudor Buscà, Xavier**
Coordinador d'Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial
- **Sustersic, Paolo**
Coordinador de Primer Cicle de Graduat Superior en Disseny

Caps de Serveis

- **Boixadera Ariza, Núria**
Cap de l'Arxiu
- **Dot Sayós, Arnau**
Cap del Taller de Disseny
- **Garcia Forés, Natàlia**
Cap de la Biblioteca
- **Garcia Garcia, M. Amparo**
Cap del Servei d'Informació i Coordinació d'Activitats Docents
- **Gómez Ramos, Domingo**
Cap de Sistemes d'Informació
- **Gusils Mari, Isabel M.**
Cap de Comptabilitat

- **Hidalgo Téllez, Rubén**
Cap del Taller de Maquetes i Prototips
- **Navarro Carrillo, Francisco**
Cap de Manteniment
- **Sáez Carreras, Lourdes**
Cap de Secretaria Acadèmica

Serveis

- **Baamonde Carballedo, Francisco**
Unitat de Gestió de Postgrau
- **Barangé Viladomiu, Marta**
Administració
- **Blanco Martin, Anna**
Administració
- **Brenes Prieto, Silvia**
Departament de Comunicació i Màrqueting
- **Buil Curto, Pilar**
Neteja

- Buil Medrano, Esther
Activitats i Publicacions
 - Caballero Sabater, Thais
Unitat de Gestió de Postgrau
 - Calaff Martínez, Carme
Secretaria Acadèmica
 - Codina Pi, Pia
Secretaria Acadèmica
 - Criado López, Noel
Responsable d'Empreses
 - de la Fuente Fernández, Júlia
Secretaria Acadèmica
 - Estrader Miralles, Ainhoa
Servei d'Informació i
Coordinació d'Activitats Docents
 - Falomir Esteve, Teresa
Taller de Maquetes i Prototips
 - Fernández Ruiz, Begoña
Servei d'Informació i
Coordinació d'Activitats Docents
 - Garcia Alvero, Núria
Departament de Comunicació
i Màrqueting
 - Garcia Hernández, Leandro
Arxiu
 - Garcia Juan, Marta
Secretaria Acadèmica
 - Garcia Parellada, Eloi
Sistemes d'Informació
 - Garriga Vallcorba, Elisabet
Taller de Disseny
 - Gelabert Camprubi, Maribel
Secretaria de Direcció
 - Guerrero Valero, Andrea
Servei d'Informació i
Coordinació d'Activitats Docents
 - Guitart Riart, Carles
Sistemes d'Informació
 - Janeras Casanova, Marta
Responsable de Laboratoris
 - Jansà Matussek, Andreu
Biblioteca
 - López Rovira, Encarnació
Secretaria Acadèmica
 - López Sáenz, Laura
Unitat de Gestió de Postgrau
 - Martínez Pérez, Eduard
Sistemes d'Informació
 - Maurell Paysal, Vanesa
Departament de Comunicació i
Màrqueting
 - Miret Torrents, Andreu
Taller de Maquetes i Prototips
 - Muñoz Justel, Sandra
Unitat de Gestió de Postgrau
 - Oliver Sánchez, Francisco Javier
Secretaria Acadèmica
 - Perera Benito, Iván
Taller de Maquetes i Prototips
 - Ramos López, Pablo
Unitat de Gestió de Postgrau
 - Rodríguez Rodríguez, Javier
Sistemes d'Informació
 - Saavedra Pérez, Rubén
Sistemes d'Informació
 - Sabe Richer, Isabel
Administració
 - Salvador Ariza, Ana
Departament de Comunicació
i Màrqueting
 - Tortajada Cantero, Eduard
Sistemes d'Informació
 - Ventosa Galcerán, Àlex
Manteniment
- ### Professors de Grau i de Màsters i Postgraus
- Abad Roses, Antonio
 - Abalos Vazquez, Iñaki
 - Abreu Bronchales,
Patricio Ernesto
 - Abril Ascaso, Oscar
 - Abril Janer, Josep
 - Adams, Keith
 - Aguilar Muñoz, Jorge
 - Aguilera Almira, Enrique
 - Ahumada, Gabriela Isabel
 - Aixala Martí, José Miguel
 - Albarracín García, Jesús
 - Albert Estevan, Juan José
 - Albet Matoses, Marta
 - Alegre Poussy, Marcelo
 - Alemany Marscareñas, Yuri
 - Alguacil Corpas, Angel
 - Allais Guevara, Martin
 - Almazan Fernández, Ismael
 - Almuni Font, Jordi
 - Alocen Guzman,
Carlos Francisco
 - Alsina Jodar, Mercè
 - Altell Albajes, Oriol
 - Altés Aguilo, M. Josep
 - Álvarez Berciano, Rosa
 - Álvarez Costa, Emilio
 - Amat Noguera, Federico
 - Angulo Falcés, Virginia
 - Angulo Navarro, Emilio
 - Antebi Arnó, Andrés
 - Antolínez Medrano, Angela
 - Aparicio Maydeu, Javier
 - Aponte Carrasco, Josep
 - Aquilué Abadías, Carlos
 - Ariño Torres, Israel
 - Armengol Torne, Albert
 - Arola Ferrer, Antoni
 - Arranz San Vicente, Luis Felix
 - Arrausi Valdezate, Juan Jesús
 - Asensio Lorente, Luisa Pilar
 - Augé Poch, Guillem
 - Aymerich Vilasau, Jaume
 - Ayuso Sanchís, Daniel
 - Balaguer Oliva, Guillem
 - Balanzó Joue, Rafael
 - Baldrich Aragón, Anna

- Balias Planelles, Andreu
- Balló Fantova, Jordi
- Ballús Sans, Jordi
- Baltanàs Ramírez, José
- Baranguer Codina, Carlos
- Barbajosa Fernández, Daniel
- Barco Correa, Beatriz
- Bareche Gonzalez, Juan Carlos
- Barnils Maltas, Isidro
- Baró Catafau, Maria Teresa
- Barrett, Christopher
- Baroso Gasco, Alexis
- Baroso Reinon, Sonia
- Bascuñan Martínez, Ona
- Basora Marimon, Josep
- Batory, Ana
- Baur, Rodolphe
- Bayó Soler, Joan
- Bello Bugallo, Mònica
- Berenguer Ros, Mario
- Bermudez de Castro Ponz, Loreto Cruz
- Bernado Tarragona, Jorge Emilio
- Berzosa Ortega, Marcos
- Blancafort Sansó, Jaume
- Blanch Llenas, Ferran
- Blanco Alvarez, Cristina
- Blasco Gallardo, Jorge
- Blin, Christophe Jacques
- Bohigas Arnau, José
- Bonaccorso, Nadir
- Bonet Delgado, Llorenç
- BoneT Monné, Sebastià
- Bonjoch Sese, Ignasi
- Borràs Pons, Pablo
- Borrero Pérez, Wyzton Eugenio
- Bosch Ten, Jaume
- Bosco, Roberta
- Bravo Bordas, David
- Brenes Prieto, Silvia
- Brengaret Piera, Josep Maria
- Broch Bellsollell, Javier
- Brosa Llinares, Esther
- Brufau Safont, Albert
- Brujó Sanchez-Hargunday, Gonzalo
- Brulles Arall, Francesca
- Brusadin, Vanni
- Bueno Arroyo, Sergi
- Bueno Wills, Jose Ernesto
- Bustamante Serrano, Antonio
- Buxadé Sarsanedas, Josep Lluís
- Cabedo, Julian
- Cadaval Narezo, Eduardo
- Calatayud Souweing, Daniel
- Callís Bañeres, María de la Asunción
- Camino Vallhonrat, Xavier
- Campioni, Michel
- Campmany Muñoz, Miquel
- Campos Vallès, Xavier
- Camps Banque, Marta
- Camps Boixadera, Jordi
- Camps Calvet, Clara
- Cano Cunill, Albert
- Cantallops Dalmau, Elisabet
- Capella Pifarré, Marià
- Capellera Font, Emma
- Capllonch Verdera, Gabriel
- Caraben Van der Meer, David
- Carbonell Castillo, Sergio
- Carbonell Ferret de Querol, Joaquim
- Carbonell Pallares, Javier Angel
- Cardelús Vidal, David
- Caro Dugo, Francisco Javier
- Carrasco Hernandez, Claudia Carolina
- Carreras Domènech, Enric
- Carreras Vilà, Josep
- Casacuberta Sevilla, David Jorge
- Casado Cerdeira, Franco
- Casalà Surribas, Iolanda
- Casares Vidal, Carmen
- Casas Estradé, Montserrat
- Casas Gironella, Enrique
- Casas Jané, Antoni
- Casas Pujol, Xavier
- Casellas Alfonso, Pilar
- Casellas Oriol, Silvia
- Castagno Duvillard, Máximo
- Castell Castells, Pere
- Castilla Lacomba, Cristóbal
- Castro Rodríguez, José Manuel
- Castro Valenzuela, Francisco Ivan
- Català Dominguez, Jorge
- Catalan Alucha, Marcos
- Cateura Murlans, Maria Lourdes
- Cecuk, Maja
- Chaves Martínez, Norberto Rodolfo
- Chaves Vivancos, Joan Pau
- Chismol Pérez, Sergio
- Chiumentì, Michele
- Cinca Travesset, Joan
- Cirugeda Parejo, Santiago
- Cisteró Fortuny, Laia
- Civitenga, Giovanni Marco
- Claret Martí, Francisco
- Clariana Ortoll, Antonio
- Codina Pich, Coaner
- Codinach Domènech, Javier
- Colet Gali, Joan
- Coll Campmany, Núria
- Colli, Stefano
- Colomer Cabré, Xavier
- Colominas Golobardes, Manuel
- Comas de la Paz, Jordi
- Contreras Contreras, Pablo José
- Corbella Cordomi, Juan Maria
- Córdoba Schwaneberg, Frederic
- Corea Dellepiane, Mario
- Cornella Solans, Alfons
- Cornes Vazquez, Nathaniel Cristian
- Correa de Jesús, Sergio
- Correa Lloreda, Lorenzo
- Cortasa Vidal, Roman Jose
- Cortes Corral, Jorge
- Costa Couceiro, Mauro
- Costa Curriu, Agustí
- Costa Solà-Segalés, Joan
- Criado López, Noel
- Cuartero Betriu, Gerard
- Cubero Egea, Francisco Javier
- Cuesta Reigada, Maria
- Cuixart Goday, Marc
- Curto Gordo, Víctor
- Cusó Mas, Albert
- Dachs Roig, Enric
- Daifuku Coan, Jonathan
- Dardaña Alsina, Josep
- De Jong Boronat, Oeds
- De la Rosa Herrero, Fernando
- De los Ángeles Rodríguez, Álvaro
- De Nys, Nathalie Marie Paula
- De Riba Cusó, Pau
- Del Hoyo Arjona, Jesús
- Del Val Redondo, Silvia
- Delgado Plaza, Pedro Antonio
- Delgado Ruiz, Manuel
- Devant Garrote, Juan Manuel
- Di Nella, Dino
- Díaz Castañon, Jose Antonio Noel
- Diaz Garcia, Diego Jose
- Diez Acon, Jorge
- Diez del Valle, Marc
- Dollens, Dennis
- Domenech Oliva, Dolors
- Domingo Callejon, Jose Ignacio
- Domingo Domingo, Teresa
- Domingo Perez, Susana
- Donada Molins, Javier
- Donadeu Díaz, Isidre
- Dorado Grillo, Fernanda
- Dot Sayós, Arnau
- Du Croo de Jongh, Karin Edwina Niniane
- Dueñas Sucrana, Pau
- Durán Armengol, Maria Teresa
- Duró Trouillet, Jordi
- El Aamrani, Souad
- Elola Irulegui, Yon Imanol
- Escalera Moura, Ana
- Escapa Solanas, Sandra
- Escoda Saloni, Francisco
- Eskenazi Boverman, Mario Roberto
- Espluga Campabadal, David
- Espuny Montserrat, Jordi
- Estapé Terns, Josep
- Esteban Perlas, Cristina
- Esteve Traveset, Anna
- Fàbregas Perucho, Salvador
- Farina, Stefania
- Farré Oliver, Joan
- Faura López de Haro, Bernat
- Felices Pérez, Maite
- Feliu Pociello, Albert
- Fenollosa Artès, Felip
- Fernandez Cordero, Francesc Xavier
- Fernández Gutiérrez, Nadala
- Fernandez Morales, Alfred
- Fernández Pérez, Cristina
- Fernandez Rodes, Jordi
- Fernández Zapico, José Manuel
- Ferragut Herranz, Catalina Irene
- Ferran Masip, Guillem

- Ferrater Lambarri, Carlos
- Ferraz, Ricardo
- Ferré Pueyo, Gemma
- Ferrer Escuer, Laura
- Ferrer Puig, Ramon
- Figueroa-Casasnovas, Miguel Jaime
- Fina Ribó, Francisco Javier
- Flores Sanjosé, Sergio
- Folch Rubio, Albert
- Fontvila Batalla, Ignasi
- Formentí Silvestre, Josep
- Framis Abella, Joan Anton
- Franch Miret, Enrique
- Franco, Asdrubal
- Frigola Pla, Ernest
- Fuster Martí, Albert
- Gallego Urbano, Sergi
- Galletti, Camilo A.
- Galtero, Nelson
- Gamo Suarez, José
- Garcés Gómez, Jose Antonio
- Garcés Lanciano, Joaquim
- Garcés Lopez, Jose Manuel
- García Andújar, Daniel
- Garcia Azorin, Antonia
- Garcia del Pomar Corada, Raul
- Garcia Grau, Angel
- Garcia Lopez, Cesar
- Garcia Lozano, Raul
- Garcia Mendez, Andrea Paula
- Garcia Moreno Meade, Tomas Jose
- Garcia Ortega, Ramon
- García Palacios, Ángel
- García Pujadas, Jordi
- Garcia San Vicente, Susana
- García Vergara, Marisa
- Garcia Vogedes, Daniel
- Garnica González-Bárcena, Julio
- Garrido, Santiago Juan
- Garriga Moyano, Abel
- Garrofé Nadal, Josep Maria
- Gaspar de Valenzuela de Ros, Jose Luis
- Gasulla Soler, Anna
- Gatell Calvo, Jose
- Gausa Navarro, Manuel
- Gebauer, Esther
- Gentile, Matteo
- Gil Delgado, Raquel
- Gil Escuin, Manuel Ángel
- Gil Garcia, Maria Vicenta
- Gimeno Cases, Eva
- Gimmy, Gregor Heinz
- Goday, Michel
- Gómez Caballero, Carlos Arturo
- Gomez Prieto, Jose Manuel
- Gonçalves Sousa Pinto, João Gonçalo
- Gondomar Miñana, Romualdo
- Gonzalez Colominas, Marta
- González Inés, Xavier
- Gorriz Hernando, Cecilia
- Gràcia Ferrer, Ricard
- Gracia Gomez, Carles
- Gracie, Andrew Duncan
- Grande Abella, Mariana
- Güell Ordis, Maria
- Guersenvaig, Ariel
- Guimerà Manrique, Oriol
- Guiradó Boudigou, Andros
- Guitart Grima, Bernat
- Guitart Moles, Marc
- Gutierrez Gil, Javier
- Gutierrez Torres, David
- Halabi, Maruan Camille
- Hansen Fors, Anton
- Hardisson Guimerà, Julio
- Hartmann, Daniela
- Helbig Blasco, Teresa
- Hernandez Coderch, Jorge
- Hernandez Gonzalez, Maria Rosario
- Hernandez Lopez, Pedro Andres
- Hernández Maluquer, Joan
- Herreros Agüí, Sebastià
- Hidalgo Tellez, Ruben
- Hispano Vilaseca, Andrés
- Horiguchi, Tohru
- Hwang, Irene Stephanie
- Iannuzzi, Maria Rosa
- Ibañez Garcia, Jose Maria
- Ibarra Garcia, Karina-Leticia
- Iglesias Martinez, Jorge
- Ingels, Bjarke Bundgaard
- Insúa Sigeroff, Juan
- Janeras Casanova, Marta
- Jardí Soler, Enric
- Jaulent Pons, Enric
- Jaurena Salas, Carles
- Jaurrieta Guarner, Lluïsa
- Jerez Quintana, Iñigo Rolando
- Jodar Invernon, Antoni
- Joselevich Puiggrós, Federico
- Juárez Latimer-Knowles, David
- Julià Lundgren, Daniel
- Junquera Fernandez-Díez, José Luís
- Kogler, Gerald
- Labastida Azemar, Francesc
- Lacasa Andrade, Antonio
- Lacasta Nuñez-Polo, Francisco Miguel
- Lacomba Cots, Josep
- Lacomino, Luca
- Lamas Miralles, Olga
- Lambert, Rory John
- Lana Costa, Eduardo
- Lascurain Golferichs, Jose Francisco
- Laudo Jiménez, Alexandra
- Ledesma Rodriguez, Diego
- Legloire, Renan, Jean-Claude, Marcel
- Leon Cabrero, Jose Maria
- Lievore Motta, Jose Alberto
- Llacer Echave, Antonio
- Llamas Ruiz, Andres
- Llinàs Llurba, Marta
- Lliterals Casas, Bernat
- Llobet Gelma, Josep
- Llongueras Reigt, Juan
- Llopart Sacasa, Ferran
- Lluch Galera, Enric
- Lluscà Querol, Daniel
- Longobardo Polanco, Jose Maria
- López Caballero, Carolina
- Lopez Cano, Antonio
- Lopez Carrillo, Daniel
- Lopez Crespo, Albert
- López Ginés, Guillermo
- Lopez Ginestra, Ignacio
- Lopez Membrilla, Manuel
- López Valcárcel, José Manuel
- Lopez Vilalta, Isabel
- Lora Cercós, Àlex
- Lorente Zaragoza, David
- Lorenz, Martin
- Lorenzo Calvo, Jesus
- Lozano Egea, Francisco Javier
- Macias Borrás, Ferran
- Madaula Canadell, Jose
- Magrinya Torner, Francesc
- Magriñà Nin, Carlota
- Male Cueto, Jaime
- Malvar Vazquez, Ramon
- Mansilla Ortoneda, Jordi
- Manso Otero, Eduardo
- Manzano Serrano, Luis Jose
- Mañá Delgado, Jordi
- Mañá Oller, Jose
- Mari O'Brien, Mauricio Christopher
- Marimon Soler, Ricard
- Marín Anglada, Marta
- Marnich, Wladimir
- Marotta, Floriana
- Marqués Morales, Juan Fernando
- Marquez Taña, Eduard
- Marquina Testor, Elena
- Martell Prat, Joaquim
- Martí Cañiz, Ignacio
- Martí Faber, Cristina
- Martin Fernandez, Jose Maria
- Martínez Bondía, Bárbara
- Martinez de Morentin Pujabet, Elisabeth
- Martinez de Sousa, Jose
- Martínez Fons, Eugenio Manuel
- Martínez Franco, Iago
- Martinez Garcia, Angela
- Martinez Harris, Daniel
- Martinez Peyrats, Txus
- Martínez Revert, Antonio
- Martinez Sancho, Vicent
- Martinez Teruel, Ricardo
- Martinez Tierno, Jesus
- Martínez Tierno, José Antonio
- Marxer Piñon, Ricardo Pau
- Marzabal Martinez, Carles
- Marzo Pérez, Jorge Luis
- Mases Ricart, Joan
- Mata Rigola, Jorge
- Mathieu Badt, Christophe
- Matud Juristo, Guillermo Jose
- Mayol Palouzie, Lluc
- Maza Gutierrez, Gaspar
- Mcallister, Janet Margaret

- Memba Ikuga, Laida
- Mendez Enrminy, Mariana Elena
- Mendez Rami, Leila
- Mercadé Brulles, Joan
- Merino Gonzalez, José Luis
- Meseguer Lafuente, Laura
- Mestanza Garcia, Monica
- Mestre Aramendia, Octavio
- Mestres Domenech, Francesc
- Micenmacher, Damian
- Michavila Garcia, Aurora
- Miguel Martinez-Soria, Marta
- Milà Plans, Jordi
- Mingarro de Uría, Alejandro Miguel
- Minifie, Paul
- Miquel SantamAria, Lucia
- Mir Pages, Agustí
- Mira Bernabeu, Jose Antonio
- Mira Pastor, Enric
- Miralda Bou, Antoni
- Miralpeix Güell, M. Àngels
- Miras Abella, Meritxell
- Miró Genovart, Josep Oriol
- Miró González, Maria de les Neus
- Molina, Claudio Gaston
- Mondine Natucci, Ignacio
- Monge Fernandez, Ines
- Monsarro Cerdà de Palou, Raimon
- Montes Boada, Antoni
- Montesinos Costa, Luis Gonzaga
- Montlleó Font, Marcel
- Montserrat Quadrada, Domènec
- Mora Solanilla, Charo
- Moragas Ragué, Elena
- Morales, Alexander Lycke
- Morales Moras, Joan
- Moreno Chillida, Albert
- Moreno Duran, Ana
- Morentin Farré, Jesús
- Moreta Burch, Cristina
- Morros Camps, Marc
- Morte Morales, Miquel
- Mota Saraiva, Tiago
- Motoe, Masashige
- Muñoz Ramirez, Francisco Manuel
- Muñoz Roncal, Judith
- Muñoz Ruiperez, Roberto
- Mur Biarnés, Enrique
- Murillo Fort, Ignacio
- Muro, Carles
- Muros Alcojor, Adrian
- Murray-Leslie, Alexandra Nicki
- Mus Pons, Roseta
- Nakamatsu Shiira, Diego Fernando
- Naranjo Niño, Juan
- Navarro Gonzalez, Laura
- Nicolás Quintana, Oriol
- Nieto Garcia, Rafael
- No Domain Productions
- Nocito Marasco, Gustavo José
- Novell Ferrando, Josep
- Núñez Lopez, Antonio
- Núñez Salmeron, Patricia
- Obiols Autonell, Aina
- Obradors Barba, Matilde
- O'fynn, Niall Cornelius
- Olcina Amigó, Elena
- Oliver Bultó, Diego
- Oliver Solà, Jordi
- Opisso Atienza, Sergi
- Orciuoli, Affonso Celso
- Orenes Navarro, Francesc
- Orozco Caracuel, Francisco de Borja
- Ortega Andreu, Pere
- Ortíz Egea, Juan José
- Pacheco da Rocha, Jorge Manuel
- Padros Ferrer, Emili
- Paez Blanch, Roger
- Palencia-Lefler Ors, Manuel
- Pallàs Cardeal, Roberto
- Pallicera Domenech, Jorge
- Palma, Angelo Hermano
- Parellada Bentz Mohamed, Enrique
- Parera Buxeres, Antoni
- Parés Burguès, Roc
- Paricio Garcia, Raquel
- Passola Parcerissa, Gerard
- Pavon Garcia, Susana
- Peiró Laredo, Lluís
- Pelta Resano, Raquel
- Peña Andres, Francisco Javier
- Peñin Llobell, Alberto
- Peran Rafart, Martín
- Perera Duran, Ernest
- Pereyra, Gabriela Melina
- Pérez Alvarez, Enrique
- Perez Latorre, Oliver
- Perez Martorell, Joana
- Perez Pañella, Monica
- Pérez Sánchez, Juan Carlos
- Perez Serrano, Juan
- Perez Torio, Francesc Xavier
- Pericot Canaleta, Jordi
- Periel Piquer, Montserrat
- Perrone, Raffaella
- Pertiñez Juncosa, Cristina
- Pey Vilches, David
- Picanyol Fuster, Joan
- Picazo Calvo, Glòria
- Piera Martorell, Josep Maria
- Pimstein Ratinoff, Victor
- Pinell Plius, Maria
- Pinto Baro, Carmelo Antonio
- Pintó Giralt, Anna
- Pintor Iranzo, Ivan
- Pinyol Escardó, Anton
- Piñeyro Irazábal, Ana
- Piqué Llorens, Meritxell
- Pirard, Alexandre
- Pla Ferrer, Francesc
- Pla Gisbert, Albert
- Playa Miró, Salvi
- Planas Rosselló, Miguel Angel
- Planells Torres, Antoni
- Polanco Noe, Horaci
- Pons Calaf, Francisca
- Pont Gasau, Lluís
- Poppinghaus, Hubertus
- Porlán Cervelló, Eduard
- Portell García, Jason
- Portillo Prat, David
- Posada Entrecanales, Alejandro
- Postigo Iranzo, Elvira
- Prats Moreno, Jordi
- Prats Nadal, Maria Àngels
- Prats Solé, Juan Alberto
- Pros Llavador, Francisco
- Proubasta Díaz, Roman
- Pueyo Arilla, Roman
- Puig Castells, Alfred
- Puig Fontanals, Jordi
- Pujol Cruells, Adrià
- Pujol Ferran, Anna
- Pujol Sanmartin, Josep Maria
- Quera Garcia, Jordi
- Querol Subirana, Anja
- Quesada Ayub, Laura
- Quintero Avila, Juan Pablo
- Rabal Merola, Maria Victoria
- Rabasco Peiró, Mario
- Raccagni, Cinthia
- Ramirez Pujolar, Jaime
- Ramo López de Angulo, Beatriz
- Rebocho Vaz Leiria, Marisa Joao
- Reboredo Ferrari, Diego Hernan
- Regàs Aymi, Salvador
- Reverte Vera, Sergio
- Reverter Guillot, Juan Jorge
- Reyes Vilaplana, Daniel
- Reyes Vio, Vicente
- Riart Llop, Carlos
- Riba Faura, Agustí
- Ribes Bellés, Joaquim
- Ribot Puntí, Francesc
- Ricard, André
- Ricarte Bescós, Jose Maria
- Riera Compte, Daniel
- Riera Fradera, Maria Merce
- Rieradevall Pons, Joan
- Rieradevall Pons, Josep Maria
- Rieradevall Ventosa, Claudia
- Rifé Bell, Francesc
- Ripoll Mauri, Xavier
- Rius Cardús, Oriol
- Rius Oliva, Joan Ramon
- Roca Berlanga, Andreu
- Roca Connétable, Xavier
- Rocha Diogo Pereira Santana, Carlos
- Rodero Anton, Emma
- Rodrigo Alsina, Miguel
- Rodriguez Brassó, Nicolas
- Rodriguez Carmona, Roman
- Rodriguez Galdeano, Xavier
- Rodriguez Garrido, Angela
- Rodriguez Hernandez, Rosa
- Rodriguez Lopez, Joaquin
- Rodriguez Luengo, Jose Alfonso
- Rodriguez Moya, Montserrat
- Roig Puig, Xavier
- Roigé Ventura, Xavier
- Rom Rodriguez, Josep A.
- Roma Serrano, Valentin

- Romero Fillat, Jose Maria
- Romero Muñoz, Gem
- Romero Navarro, Rosa
- Roqué Carratalá, María Elena
- Roquero Lopez, Ana
- Ros Fornés, Pau
- Rosell Gratacós, Joaquim
- Rouger, Philippe
- Rovira Viñas, Maria
- Rovira-Beleta Cuyàs, Enrique
- Rubio Palau, Carmen
- Ruiz Collantes, Francisco Javier
- Ruiz de Azúa Perez de Luco, Martín
- Ruiz Millet, David
- Ruiz Soliva, Bàrbara
- Sabadell Artiga, Luis
- Sàbat Ortiz, Jordi
- Sabata Rodríguez, Joan
- Sabatè Lopez, Joan
- Sabater Andreu, Juan Carlos
- Sacristan San Felipe, Maria Milagros
- Sáez Anton, Antoni
- Saez Casabo, Xavier
- Saiz Ardanaz, Maria del Mar
- Saldaña Acle, Rubén
- Salinas Claret, Marc
- Sallent Roig, Gloria
- Sallés Diego, Lluís
- Salom Lloberas, Isaac
- Salvarezza Scagliusi, Andrés Hector
- Sampedro Zamora, Gaizka
- Sanchez Brugarola, José Luis
- Sánchez Paredes, Manuel
- Sandretti, Federica
- Sans Letosa, Mario
- Sans Sallarés, Mateo
- Santacana Juncosa, Amadeo
- Santamaria Sorribes, David
- Santana Serra, Carmen
- Santiveri Ros, Miquel
- Santolino Prieto, Maria Montserrat
- Sanz Alonso, Alvaro
- Sanz Melguizo, Julio Ramon
- Saranz, Andreina
- Schieck, Petra
- Schneider, Claudia
- Scholtus, Claudine Justine
- Schulbaum, Olivier
- Scotti, Antonio
- Sellés Calabuig, Jose Antonio
- Seron De Moya, Elena
- Serra Majem, Josep Maria
- Serra Perez, Antoni
- Serrano Farrera, Sebastià
- Serrano Losa, Juan Rafael
- Serrat Benedicto, Pere
- Serrat Puig, Pedro
- SerratsVilar, Marta
- Shamer, Cristian
- Simon Miranda, Francisco Javier
- Sindreu Leoz, Francisco Javier
- Sistac Vicen, Francisco Javier
- Slemenson Fischmann, Diego
- Solà Casacuberta, Francesc
- Solanas Garcia, Isabel
- Solanellas Anglerill, Xavier
- Soldevila Grau, Ferran
- Soler, Pedro
- Soler Bigas, Beatriz
- Soler Canaleta, Laia
- Soler Luque, Miquel
- Soley Beltran, Patrícia
- Sora Domenjó, Carlos
- Sorensen, Cecilia
- Soria Alcázar, Pedro
- Soria Puig, Eva
- Soriano Jimenez, Maria Dolores
- Sort Gonzalez, Manuel
- Sosa Bartolome, Omar
- Soto Pimentel, Pablo
- Steger, Reinhard
- Stone, Edith
- Stringer, Benedict Nicholas
- Strum Fisher, Suzanne
- Sturm, Christian Bernhard
- Subirats Hofer, Xavier
- Subirós Viñuales, Olga
- Suñer Garriga, Mario
- Sustersic, Paolo
- Tagarro Bas, Mª Angeles
- Taipale, Ulla Katrina
- Talamino Pelicano, Josep Francesc
- Talavera Flores, Marina Martha
- Tamayo Aparicio, Jordi
- Tanzer Negro, Daniel
- Tapia, Maria Andrea
- Taverner Ribas, Cristina
- Teixidó Sabater, Gabriel
- Tesconi, Susanna
- Teuler Bou, Rosa
- Thirion de Almeida Cavaco, Stéphane Miguel
- Tintore Riviere, Marc
- Tobella Soler, Josep
- Torrent Aragonès, Xavier
- Torrent Escala, Marta
- Torres Iturrioz, Francesc
- Traid Gallego, Santiago
- Traveset Maeso, Esteve
- Tremoleda Alvarez-Castrillon, Josep Maria
- Trochut Morón, Alexandre
- Tropea, Fabio Claudio
- Truco Calbet, Jordi
- Trujillo Jimenez, Lara
- Trullén Thomas, Luis Maria
- Tsunoda, Hiroshi
- Tur Marí, Miquel Angel
- Tutó Cabedo, Xavier
- Ubach Torras, Ignasi
- Ungueti Fernandez, Miquel
- Urdiain Fores, Idoia
- Uroz Baeza, Jose
- Utzet Sadurní, Ferran
- Vaillo Daniel, Maria del Mar
- Valdivieso Rodrigo, Maria de las Mercedes
- Valls Puigcorbé, Elena
- Vallverdú Rivero, Xavier
- Valverde Gefaell, Teresa
- Van Schaik, Johan Niko
- Vasquez Bronfman, Sergio
- Veefkind, Menno
- Vega Esquerra, Xavier
- Ventura Casellas, Heura
- Verjat Massmann, Alain
- Vicente Barreira, Carolina
- Vicente Mullor, Pedro
- Vidal Fugardo, Pau Joan
- Vidal Martinez, Marcos
- Vidiella Anguera, Jaime
- Vignolo Quiroz, Enzo
- Vilageliu Arqués, Marina
- Vilanova de la Cruz, Manel
- Vilardaga Meseguer, Montserrat
- Vilaró Muñoz, Francesc
- Viña González, Victor
- Viñamata Urruela, Àgueda
- Viñolas Marlet, Sira
- Virgili Marquès, Guillem
- Viu Rebés, Lluís
- Vives Roig, Montserrat
- Von Arend Sallarés, Patricia
- Wagensberg Lubinski, Jorge
- Willcocks, Marcus Jon
- Winterfeld Trotuseanu, Joseph
- Xandri Gabarrós, Eduard
- Yebra Cunill, Núria
- Zambrano Gonzalez, Vicente José
- Zampa Cancelo, Daniel
- Zandundo Sanjuan, Juan José
- Zorraquin, Ignacio
- Zuaznabar Uzkudun, Guillermo
- Zuazo Torres, Jorge
- Zuazua Mensa, Marcel·lí
- Zuzunaga Schroder, Mariano

Versión en Castellano

PRESENTACIÓN

La coincidencia en el tiempo de la puesta en funcionamiento de un conjunto de proyectos largamente deseados, bien planificados y fuertemente trabajados ha hecho del curso 2008-2009 un año especialmente satisfactorio para el desarrollo de los objetivos de situar la Escuela como institución líder en la innovación, la creatividad y la investigación en diseño, adecuando los contenidos de la actividad educativa a las necesidades de la sociedad, y sobresalir en su calidad, anticipándose a las necesidades formativas asegurando la continua actualización de los profesionales y proyectando nacional e internacionalmente la imagen de marca de ELISAVA para garantizar, al mismo tiempo, la proyección, la aportación a la sociedad y la empleabilidad de los profesionales que en ella se forman.

La aprobación por parte del Consejo de Universidades de los planes de estudio de las tres carreras universitarias que se imparten en ELISAVA –Grado en Diseño, Grado en Ingeniería de Edificación y Grado en Ingeniería en Diseño Industrial–, no sólo significa la consolidación de la oferta educativa que representan, sino que conllevan que la Escuela entre de lleno en el nuevo escenario educativo europeo que el Espacio Europeo de Educación Superior (EEES) representa. En este marco, y de acuerdo con los criterios que impulsa el EEES, entre los cuales hay que destacar la promoción de la movilidad de los estudiantes, la incorporación de los graduados al mercado laboral, la calidad de la educación y el aprendizaje permanente, todos ellos presentes en el enfoque de los estudios de ELISAVA, la Escuela ha ampliado los lazos con la Universidad

de Southampton, con la que ha colaborado muy satisfactoriamente desde el año 1994, de forma que los alumnos no sólo obtendrán la titulación de Graduado en Diseño, sino que también recibirán el Bachelor of Arts with Honours in Design de este centro del Reino Unido.

Por otro lado, la Escuela, en la línea de impulsar y consolidar su perfil universitario, ha desarrollado, con una titulación reconocida en el EEES, el primer máster universitario en diseño del Estado. Así, con el título de Diseño y Comunicación, y formando parte del Programa Oficial de Postgrado en Comunicación Social del Departamento de Periodismo y Comunicación Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra, se ha dado un paso pionero en el reposicionamiento académico de los estudios de diseño.

Todos estos proyectos se han compartido con la ilusión y el esfuerzo que la preparación del cambio de sede comportan. Así, durante todo este curso académico se han llevado a cabo obras de rehabilitación, condicionamiento y mejora de infraestructuras del Edificio Rambla, espacio de 10.500 metros cuadrados, donde todos los alumnos de ELISAVA, tanto de las carreras universitarias como de programas de másters y postgrados y de formación continua, iniciarán las clases del curso 2009-2010.

Este esperado y necesario cambio, fruto de la voluntad y persistencia de la Escuela, junto con la buena sintonía que nuestra institución comparte con la Universitat Pompeu Fabra, nos permite disponer de un emplazamiento envidiable en pleno dentro de Barcelona, mantener la identificación de ELISAVA con el entorno urbano

y ciudadano apostando de nuevo por Ciutat Vella, distrito donde se encuentra la actual sede de la Escuela, desde 1997.

ELISAVA es plenamente consciente de que no se encuentra al margen del impacto coyuntural y estructural que el presente escenario económico tiene y tendrá durante los próximos años en los modelos de comportamiento social. Piensa, sin embargo, que la formación es uno de los factores más importantes que pueden ayudar a afrontar este escenario de cambio que tenemos delante y que, por tanto, tiene que esforzarse, todavía más, para adecuar la oferta educativa a las nuevas necesidades que indefectiblemente surgirán. Dar respuesta a este reto es una de las tareas más importantes que la Escuela tiene que afrontar. El hecho de que el diseño y la innovación tengan por ellos mismos una fuerte capacidad

transformadora será sin duda de gran ayuda en esta situación. Esta presencia activa del diseño y la innovación en la economía queda bien reflejada en el trabajo de la Comisión Europea *Design as a driver of user-centred innovation*, que tiene como objetivo identificar la vía óptima para situar el diseño como parte integral de las políticas europeas de innovación.

La Escuela está trabajando –y lo continuará haciendo– para crear una red de relaciones que sirva para acercar los intereses de la sociedad y de la universidad más allá de nuestras fronteras, con el objetivo de consolidar el prestigio de ELISAVA como uno de los mejores centros mundiales de diseño. En este sentido quedan recogidos el incremento que ha habido en el número de relaciones con centros internacionales y el aumento en el desarrollo de proyectos con

empresas e instituciones nacionales e internacionales. La confianza de empresas como el Group Oxilane (antiguo Decathlon), Mango, Santa&Cole, Roca Sanitario S.A. o Sony denotan el valor que tiene el diseño como elemento diferenciador, como agente activo en el proceso de innovación, en el que ELISAVA ha estado siempre presente.

Todos estos proyectos realizados y los que sin duda se irán desarrollando en los próximos años no podrían ver la luz sin la dedicación, el esfuerzo y la confianza de un gran equipo humano comprometido con la formación y con la Escuela, que mira hacia el futuro con la voluntad de que ELISAVA sea cada día más activa, participativa, creativa y comprometida.

ALEIX CARRIÓ

Presidente de la Fundació Privada
ELISAVA Escola Universitària

INFORME DE GESTIÓN

ELISAVA afronta tres retos este curso académico. El primero es el de vincular el diseño con las tecnologías y sectores industriales más avanzados, más innovadores relacionados con la comunicación y las tecnologías digitales.

El segundo es vincular el diseño a la nueva diversidad social y cultural a través de la máxima internacionalización y cooperación, ya que actualmente el diseño no se dirige a unos usuarios homogéneos y unificados, sino que, ya sea por la composición de nuestras sociedades o porque el uso y el consumo de estos diseños son cada vez más globales, tienen que ir dirigidos a unos perfiles más diferenciados.

El tercer reto tiene que ver con la sensibilidad medioambiental y la sostenibilidad, que es una respuesta a condiciones y fenómenos relativamente nuevos, pero que afectan de lleno al diseño. En estos últimos años se ha planteado un escenario completamente nuevo en nuestras sociedades postindustriales, donde aparecen estos nuevos parámetros.

El primer paso consiste en reconocer estas nuevas condiciones con las que se encuentra el diseño. Hemos de ser capaces de realizar un análisis y un diagnóstico que nos permita entender las nuevas necesidades. Para la Escuela es importante saber responder a las nuevas condiciones y saber anticiparse a estas nuevas transformaciones de la industria, del sector empresarial, de la sociedad y del contexto cultural. Otra línea consiste en establecer lazos más efectivos con la sociedad. Muchas veces se habla del peligro de que la universidad se convierta en una torre de marfil, en un ámbito autoreferencial y no vinculado a la sociedad; por lo tanto, tenemos que ser capaces de trabajar conjuntamente con los sectores profesionales, empresariales y con la sociedad en general. Esto significa construir redes a diferentes niveles.

Una de ellas tiene que ver con la pedagogía sobre cuál es el papel del diseño, un papel que tenemos que saber explicar más allá de nuestras aulas y de nuestros alumnos. También hay otra red de relaciones muy importante que es la internacional. Hoy en día el diseño es una actividad inevitablemente globalizada y, por lo tanto, no estar en contacto con las tendencias internacionales significa estar condenado a la irrelevancia. Para una escuela, la internacionalización es fundamental y sobre todo para una escuela como la nuestra, que ha dejado de ser una escuela de Barcelona para jugar un papel a otra escala. Se puede hablar de una red internacional de centros formal o informalmente vinculados entre ellos que comparten conocimiento y experiencia y son capaces de convertirse en motores de estas tendencias globales o internacionales del diseño.

Este curso 2008-2009, por lo tanto, ELISAVA puede hacer balance de un año marcado por dos grandes pasos de futuro: la adaptación al nuevo marco del Espacio Europeo de Enseñanza Superior (EEES), y el compromiso de traslado a una nueva y mejor sede. Respecto al EEES, se ha completado el proceso de elaboración de nuevos planes de estudio y su evaluación por parte del sistema universitario, que se ha concretado en la oferta de los tres nuevos grados –Grado en Diseño, Grado en Ingeniería Industrial y Grado en Ingeniería de Edificación–, y en la introducción de un nuevo

modelo docente de acuerdo con el marco europeo. Los nuevos grados se inician en el curso 2009-2010.

En relación a la nueva sede, se ha completado el proyecto para los nuevos espacios del edificio de La Rambla 30-32, y se han iniciado las obras que se completarán a finales de septiembre de 2009, coincidiendo con el inicio del nuevo curso. En este proyecto, equipos de estudiantes de la Escuela han participado en la nueva señalización, en el interiorismo y en la elaboración de un gran mural en la zona de acceso.

En el capítulo de hitos en tiempo presente, los resultados del curso han sido claramente positivos, definidos por la progresiva diversificación de la oferta académica; por la apuesta decidida de modernización y excelencia en los modelos de aprendizaje; por la creciente actividad Escuela-empresa y los avances en investigación e innovación que de ello resultan; y finalmente, por una creciente sensibilidad hacia las responsabilidades sociales y medioambientales.

En su ensayo *Tesis sobre la filosofía de la historia*, Walter Benjamin dice: "En cada momento hay que hacer el esfuerzo de arrancar la tradición del conformismo que está a punto de sobreponerse." Nos habla de cómo la dinámica de la tradición es muy importante pero la otra cara de la moneda de la tradición es el conformismo, dar por buena la manera de hacer que se ha ido consolidando con el tiempo. Esta doble vertiente que identifica Benjamin, las virtudes de la tradición y los peligros del conformismo que la tradición comporta, hay que tenerla siempre muy presente. Hay que valorar esta tradición en una Escuela que tiene una historia de casi 50 años, que ha sido pionera y que ha ido construyendo de forma continuada toda esta visión del diseño, pero a su vez la amenaza de conformarse con aquello que se hereda es un peligro constante. Necesitamos, por lo tanto, ser capaces de construir sobre un legado extraordinariamente rico las bases de un futuro que mire hacia nuevas direcciones.

XAVIER COSTA I GUIX

Director de la Fundació Privada
ELISAVA Escola Universitària

ELISAVA 2008-2009

Durante el curso 2008-2009 desde ELISAVA se han implementado las siguientes iniciativas:

- Proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior con tres pasos decisivos: completar el proceso de redacción de planes de estudio y oferta de los tres nuevos grados –Grado en Diseño, Ingeniería en Diseño Industrial e Ingeniería de Edificación–, y la introducción de un nuevo modelo docente de acuerdo con el marco europeo. Los nuevos grados se inician en el curso 2009-2010.
- Inicio de nuevos programas de máster y postgrado: Máster en Diseño y Gestión de la Producción Gráfica y Máster en Diseño de Proyectos Web.
- Inicio del programa de Doctorado en Diseño vinculado al Máster Universitario en Diseño y Comunicación.
- Primera edición de ELISAVA Escuela de Verano, una programación de formación continua dirigida a profesionales y a estudiantes avanzados.
- Consolidación del nuevo Campus Virtual de ELISAVA, un espacio de trabajo y de relación entre estudiantes y profesores.
- Acuerdo definitivo entre ELISAVA y la UPF que garantiza como futura sede de la Escuela el edificio de La Rambla, 30-32, una estructura de 10.500 m² que permitirá unas mejores condiciones para la Escuela. La nueva ubicación, que se prevé inaugurar el próximo curso 2009-2010, consolida la identificación de ELISAVA con la ciudad y su recinto histórico.
- Se han desarrollado un total de 174 proyectos con empresas e instituciones, y se ha formalizado un importante proyecto entre ELISAVA y SEAT que culminará a finales de 2009.

Alumnado

En el curso 2008-2009 el número total de alumnos de ELISAVA se ha incrementado en un 0,3% en relación al período anterior.

ESTUDIOS

Graduado Superior en Diseño

Docencia

Durante el curso 2008-2009, desde los estudios de Graduado Superior en Diseño hay que destacar las iniciativas siguientes:

Espacio Europeo de Educación Superior

Durante este curso se han estado elaborando los planes docentes para las asignaturas del primer curso del nuevo Graduado en Diseño previsto para el curso 2009-2010. El plan docente es el documento rector u hoja de ruta de una asignatura y contiene las competencias que hay que alcanzar por parte del estudiante, los mecanismos de evaluación, los contenidos, el calendario docente o los recursos bibliográficos y digitales.

Proyecto Final de Estudios (PFE)

Con el objetivo de aportar un marco referencial, los diferentes equipos de profesores de PFE han planteado a sus alumnos una serie de temas sobre los que trabajar.

Los proyectos de Comunicación Gráfica se han planteado a partir de los siguientes ámbitos de trabajo: *Hubble (una mirada al futuro)* y *Diseñar para cambiar*.

Los proyectos de Producto se han planteado a partir de los siguientes ámbitos de trabajo: *Diseño de código abierto* y *Diseño para colectividades*.

Los proyectos de Interiores se han planteado a partir de los siguientes ámbitos de trabajo:

En la piel del otro y *Nuevas tecnologías del comportamiento humano. El factor humano en el nuevo ambiente tecnológico*.

Áreas profesionales

El conjunto de asignaturas que componen las áreas profesionales es uno de los elementos clave en la formación del diseñador de GSD y cada año académico se adaptan en función del panorama profesional. Este año los estudiantes han podido optar entre las siguientes áreas:

- Arquitectura de la información
- La experiencia del color
- La materia maleable
- Luz y espacio
- Ergonomía
- La materia del espacio
- Diseño audiovisual
- Ilustración
- Proyecto tipográfico
- Montajes efímeros
- Diseño de stands
- Mobiliario urbano
- Diseño web
- Animación digital
- Packaging
- Espacios híbridos
- Proyectos y tecnologías
- Mobiliario de interiores
- Proyectos audiovisuales
- Lettering
- Diseño para televisión
- Retail design
- Nuevos lenguajes expositivos
- Diseño con materiales económicos
- Proyectos web
- Diseño de información en prensa
- Diseño de transporte
- Espacio contract
- Pequeños objetos
- Tendencias
- Diseño de moda
- Del magazine al fanzine
- Ready-made
- Hábitat futuro
- Dirección de arte en publicidad
- Interiores y mobiliario

Actividades

Las principales conferencias y *workshops* han sido:

- *¿Cómo se cocina un nombre?* Xavier Grau.
- *Cultural Hybrids*. Robert E. D'Souza y Alex Schady.
- *Ingenios para reproducir un ritmo*. Tomàs Bedós y Ernest Parera.
- *Vamos a wiki-colaborar*. David Gómez.
- *Microescenas*. Ferran Utzet.
- *Taller Chawan, el bol de te*. Carmen Balada.
- *Color y sentimientos: aplicación en moda*. Jorge Zuazo.
- *Diseñar el tiempo*. Fernando Magán y Carles Lurqui.
- *La ventana*. Jordi Hidalgo y Daniela Hartmann.
- *Tres en uno*. Ivan Pomés.
- *Gastón y Daniela. Nuevas aplicaciones textiles*. Ana Mir y Susana Zarco.
- *El chico que se fue de casa para aprender a tener miedo*. Winchester School of Art.

Alumnado

En el curso 2008-2009 el número total de alumnos matriculados al Graduado Superior en Diseño se ha incrementado cerca de un 4,2% en relación al curso 2007-2008.

Por otro lado, el número de estudiantes matriculados al BA in Honours in Design de la Universidad de Southampton ha experimentado un incremento del 3,2% en relación al pasado curso.

Arquitectura Técnica

Docencia

Durante el curso 2008-2009, las áreas de los estudios de Arquitectura Técnica han coordinado y realizado diferentes acciones entorno a la docencia de grado.

Espacio Europeo de Educación Superior

Después de haber redactado el nuevo Plan Docente que acoge las directrices del Espacio Europeo de Educación Superior (EEES) y los

principios del Protocolo de Bolonia para ajustar los estudios de Arquitectura Técnica al nuevo grado de Ingeniería de Edificación, la ANECA aprueba en el mes de marzo su contenido y da luz verde a su puesta en marcha para el curso 2009-2010.

Programas nacionales

- Como miembros de la Red de Investigación en Educación para la Sostenibilidad, se participa dentro del grupo de trabajo de Competencias para la Sostenibilidad en la Universidad, contando con la participación de los profesores Rafa Balanzó e Ignasi Pérez Arnal.
- Participación en el estudio para el plan de internacionalización de servicios de diseño BCN Design Export iniciado por BCD Barcelona Centro de Diseño.
- Participación en el programa EnginyCat!, www.enginy.cat, iniciado por el Comissionat per a Universitats i Recerca del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa.
- Participación en el Pla de Mentors-EnginyCat.
- Se ha redactado y presentado la propuesta para el Programa Nacional de Acciones Colaborativas que tiene como objetivo facilitar la investigación entre centros de tecnología, en este caso CIDEMCO del País Vasco, y centros universitarios con los estudios de Ingeniería de Edificación para desarrollar soluciones arquitectónicas para implementar la sociedad del conocimiento en los espacios construidos.

Programas europeos

- Se han incrementado los convenios de Learning Agreement añadiendo la Facoltà di Architettura di Alghero (Cerdeña, Italia) a los existentes con la escuela de Saint Jacques de Bélgica, la de Florencia en Italia y la Fachhochschule de Salzburgo de Austria.
- Dentro del marco de Uni.EMA (donde participa AT ELISAVA con la Université de Limoges y el Dipartimento di Conservazione e Restauro

della Facoltà di Architettura della Università di Firenze) y juntamente con PANORMEDIL-Ente Scuola Edile di Palermo y SPEF-Scuola Professionale Edile di Firenze, el profesor Albert Pla ha participado en el Congreso *Restauro: le figure professionali tra formazione e istruzione in una dimensione europea*, celebrado en el Palazzo Forcell DeSeta los días 23 y 24 de octubre de 2008.

- Ocho alumnos han participado este año en la restauración práctica de inmuebles en la ciudad de Certaldo (Toscana, Italia) dentro del convenio de colaboración entre la Scuola Professionale Edile di Firenze del Consorzio Formedil Toscana que ha supuesto la puesta en marcha de una estancia por segundo año consecutivo para hacer el levantamiento de un edificio para restaurar y la presentación a la convocatoria del programa europeo AVA durante el mes de julio bajo la dirección de Albert Pla.
- La Fédération Compagnonnique, organismo de formación profesional dirigida por Armand Labarre, juntamente con ELISAVA AT, han prestado apoyo al Projet Eurogip Lim aceptando la GIPFCIP de la Académie de Limoges dentro del programa Mobilité Léonardo 2009-2010. Así se ha favorecido la movilidad transnacional dentro de empresas europeas. ELISAVA AT se comprometió a favorecer la acogida de estudiantes en prácticas de la Région Limousin de Limoges (Francia).
- Se ha firmado el Protocolo de Acuerdo entre el Centro Regionale per la Progettazione ed il Restauro e per le Scienze Naturali ed Applicate ai Beni Culturali della Regione Siciliana, el Corso di Laurea in Conservazione e Restauro dei Beni Culturali della Facoltà di Architettura di Palermo, el Ente Scuola Edile di Palermo, la Scuola Professionale Edile di Firenze y la Université Européenne des Métiers et des Arts para la información recíproca de programas, creación de programas didácticos, presentación a fondos públicos y europeos para actividades formativas y el intercambio de experiencias y competencias.

- Se han presentado 2 programas europeos: el primero dentro del ámbito ACP (África, Caribe, Pacífico) para realizar una tarea de posicionamiento y compilación de formas de construcción de bajo coste y en el sector social en países africanos de sus cuatro regiones (llamadas Northern, Southern, West y Central Africa), juntamente con las universidades de Makerere, Addis Abeba, Yaoundé y con la participación del grupo de investigación hídrica de la UPC. El segundo programa ha sido desarrollado dentro de la acción ACI-COLABORA de cooperación interuniversitaria y en este caso el objeto del programa era la investigación y desarrollo para espacios sanitarios entre España y la India con la participación del director de la Vastu Foundation de Ammedabadh, el Dr. Yatin Pandya.
- Se ha participado también en las reuniones preparatorias para la puesta en marcha de un máster universitario internacional dentro del programa Erasmus Mundus sobre Interaction Design con la Facoltà di Architettura di Alghero, la Joanneum University of Applied Sciences de Graz y su departamento de Information Design, y la universidad italiana de Bolzano.

Trabajo Final de Estudios (TFE)

Este año el número de estudiantes que se han presentado a TFE ha aumentado y 73 lo han aprobado. Los proyectos presentados han tenido una fuerte tendencia hacia los temas de seguridad y salud (resultado de la invitación por parte de los estudios de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial para participar conjuntamente en la TechWeek de este año) y en temas de sostenibilidad aplicada al mundo de la construcción entre el amplio abanico de temáticas, tanto técnicas como de materiales, pasando por estudios históricos y proyectuales. Uno de estos trabajos se encuentra en fase de estudio para ser convertido en patente y producto comercial como inicio del programa "Be Real" para desarrollar como empresas las ideas de los estudiantes.

Por primera vez se ha realizado la presentación de un TFE conjunto entre dos alumnos e

los estudios de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial y de Arquitectura Técnica para el desarrollo del diseño y emplazamiento de mini-aerogeneradores urbanos.

Profesorado

- La profesora Rosario Hernández se incorpora como jefa de área relevando el excelente trabajo realizado por Albert Fuster hasta este curso.
- El equipo docente consta de 61 profesores y se ha incorporado al equipo docente el profesor Ramon Cortasa para la asignatura de Pre-proyectuales, procedente del equipo directivo de Construcciones PAI y con experiencia como profesor de másters y postgrados en el Colegio de Aparejadores, Arquitectos Técnicos e Ingenieros de Edificación de Barcelona, e Ignasi Ubach, director general de PromoBuilding, vinculado a ESADE, para las asignaturas de Economía.
- En el curso 2008-2009, los siguientes profesores de los estudios de Arquitectura Técnica han mejorado su formación con la ayuda de ELISAVA asistiendo a los siguientes eventos:

- Jose Manuel Garcés López, Aplicación del Código Técnico en la Edificación, COATB.
- Anna Baldrich Aragó, Cálculo y Diseño de Estructuras Metálicas según la Normativa EC-3 y CTE-SE-A, Fundación UPC.
- Miguel Ungueti Fernández, Aplicación del Código Técnico en la Edificación, COATB.
- Albert Pla Gisbert, II Simposio de Profesores de Patología y Rehabilitación de las Escuelas de Arquitectura Técnica.
- Rafael Balanzó, III Congreso Internacional Arquitectura, Ciudad y Energía, CSCAE y CENER, Pamplona.
- Rafael Balanzó, Diseño Público y Regeneración Urbana, UB.
- Rafael Balanzó, Global Eco Forum.
- Ignasi Pérez Arnal, Global Eco Forum.
- Joaquim Matutano, Jornada de Señalización del Patrimonio, Museo de Historia, Sant Feliu de Guíxols.

- La profesora doctoranda Marta Janeras ha organizado el curso MathCAD para la implementación de este software dentro de otras asignaturas de los mismos estudios.

- Este año se han celebrado 4 reuniones de profesores, en vez de las dos anuales que se hacían en cursos anteriores, para actualizar información y conocimientos para poder iniciar el proceso de Bolonia de una forma más efectiva.

Investigación

- Asistencia a la Jornada de Políticas de Movilidad de Investigadores, de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, el 7 de noviembre de 2008.
- Acuerdo de colaboración para la participación en la organización de las conferencias TEDxArchitects (la filial de la organización norteamericana que organiza las conferencias TED que acoge a pensadores de ámbito y repercusión mundial) bajo el título "Arquitectura y Compromiso".
- Acuerdo de colaboración con el Centro Catalán de Reciclaje de la Agencia de Residuos de Cataluña para la organización del taller "Loucomcau".

Campus virtual

Implementación de la segunda fase de este canal de comunicación académico para facilitar y mejorar la interacción entre el alumno y el profesor, y este año se ha conseguido la introducción del 100% de programas lectivos de todas las asignaturas y trimestres.

Actividades

Durante el curso 2008-2009 se han desarrollado las siguientes actividades:

Congresos nacionales

- Asistencia al Congreso Nacional de Aparejadores, Arquitectos Técnicos e Ingenieros de Edificación en Albacete en el mes de mayo de 2009.

Congresos internacionales

- I Congreso Internacional sobre Investigación en la Edificación celebrado en Madrid, con la participación de Rosario Hernández, el mes de junio de 2009.
- Convegno Restauero celebrado en Palermo (Italia), con la participación de Albert Pla, el mes de octubre de 2008.

Congresos mundiales

- III Jornada de Clústers Urbanos, organizada por 22@Barcelona y el Ayuntamiento de Barcelona, el 12 de febrero en el Centro de Convenciones Internacional de Barcelona.
- También se ha prestado apoyo a la asistencia a las reuniones de ámbito nacional de IAESTE con la representación dentro de la delegación española de un alumno de ELISAVA de AT, Joan Mercadé.

Acuerdos y convenios

- Participación en la Comisión de Investigación en Red de Investigación en Educación para la Sostenibilidad, reuniones de 13 de noviembre de 2008.
- Firma de convenio con el Instituto de Tecnología de la Construcción de Cataluña, ITEC, para la cesión de software TCQ y sus módulos.
- Firma de un convenio para la realización de docencia para profesorado sobre ArchiCAD durante dos semanas de julio de 2009 y la celebración del Fòrum ArchiCAD promovido a nivel español por IOCAD.
- Firma de un convenio con el Colegio de Aparejadores, Arquitectos Técnicos e Ingenieros de Edificación de Barcelona.
- Firma de un convenio con Sostres 8 Arquitectura para la presentación conjunta de una candidatura para la asistencia técnica para las inspecciones de edificios de las obras de la línea 9 del metro de Barcelona ejecutado por GISA.

Conferencias

- Mesa redonda en Construjove '08, el 13 de noviembre de 2008. Participación de Ignasi Pérez Arnal como jefe de estudios y ponente en este encuentro, juntamente con Francesc Jordana (EPSEB), Gabriel Robert (La Salle), Javier Llovera (en representación de la Comisión de la Conferencia de Directores de AT) y Teresa Pallàs, CAATB. La mesa redonda trató sobre cómo cada una de las escuelas de AT tiene estructurado su plan de estudios y qué soluciones dará a sus estudiantes para poder obtener el título de Grado de Ingeniero de Edificación.
- Barcelona Meeting Point. Participación en varias jornadas de este evento.

Exposiciones

- *Casa Decor 08*. ELISAVA participa en Casa Decor con el proyecto Bio-Diseña, una propuesta sobre la relación entre sostenibilidad y arquitectura, ingeniería y diseño, desarrollada por estudiantes y con textos y criterios de Rafael Balanzó (jefe de área y profesor de AT) e Ignasi Pérez Arnal (jefe de estudios y profesor de AT).
- *Naked TFE'07-08*. Muestra de los mejores proyectos y trabajos finales de estudios de investigación y desarrollo sobre un tema relacionado con la construcción y la arquitectura. Los trabajos muestran la aplicación del conjunto de conocimientos generales adquiridos durante la carrera y la selección agrupa ocho trabajos con notas de excelente y notable. En todos ellos se hace evidente la influencia que en el futuro profesional de la arquitectura tendrán las nuevas culturas técnicas y ambientales. Los trabajos expuestos han sido: *Façanes fotovoltaiques* de Carlos Aguilar Olaria, *Les colònies industrials del Ripollès* de Marta Bosch Alier, *Las implicaciones medioambientales en la edificación sostenible* de Carles Climent Fernández, *Comparativa entre el sistema constructiu tradicional i el sistema ascendent-descendent* de Joan

Esteller Ortega, *Pautes per a la implantació d'ascensors als polígons* de Ramon Flores Mompart, *Cubierta aljibe con losa filtrante y aislante* de Alejandro Fuentes Ballesteros, *Comparación de técnicas de rehabilitación de fachadas* de Lorena Montserrat Gala, *Los pilares mixtos en edificación* de Álvaro Navarro Rodríguez, *Aluminio estructural* de Borja Navas Sánchez, *La influencia de la arquitectura popular en las obras de Josep Lluís Sert en Ibiza* de Ana Maria Ribas Alonso, y *Els polígons de vivendes a Barcelona* de Ariadna Sierra Cano.

- *Diseño para el reciclaje*.

La exposición presenta los productos y proyectos premiados en su última edición. El miércoles 3 de diciembre, para inaugurar la exposición se celebró una mesa redonda con la intervención de la directora del Centro Catalán del Reciclaje (Agencia de Residuos de Cataluña), Pilar Chiva; los profesores de ELISAVA Javier Peña y Curro Claret, y la arquitecta italiana Valentina Maini. Las conclusiones de la mesa redonda se pueden leer en la web: www.arc.cat/ca/noticies/noticies_detall.asp?oid=1111.

Complementando la exposición se celebró el taller *Loucomcau* el jueves 4 de diciembre, para estimular el ingenio para crear un embalaje sostenible a partir de residuos para evitar que un huevo se rompa si se cae al suelo.

Jornadas

- Jornada de Instalaciones con Rafael Riera de ABN Pipe, José Sánchez de Roca Sanitarios y José Mª Colell de Biotrit.
- Asistencia a la Jornada de Investigación celebrada en la Fundació Catalana de Recerca i Investigació el mes de noviembre de 2008.
- Todo el alumnado ha participado en la jornada Construjove organizada por el Colegio de Aparejadores y Arquitectos Técnicos de Barcelona y el Consejo de Colegios de Aparejadores y Arquitectos Técnicos de Cataluña el mes de noviembre.

Talleres

- Participación en el taller Green Engines celebrado en la Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona el mes de julio de 2009.

Premios

- Asistencia a La Nit de la Construcció y la entrega de premios Catalunya Construcció 2009 que organiza el Colegio de Aparejadores, Arquitectos Técnicos e Ingenieros de Edificación de Barcelona (CAATEEB) el 2 de julio.
- Asistencia a la entrega de los premios europeos Holcim Awards for Sustainable Construction en Madrid el mes de septiembre de 2008.

Visitas

- Vivienda plurifamiliar en Castelldefels con Jose Manuel Garcés, 6 de octubre de 2008.
- Visita al Museo Agbar el mes de noviembre de 2008.
- Spa Las Arenas con Xavier Campos, 13 de noviembre de 2008.
- MEDIA TIC, diciembre de 2008.
- Terminal 2 del aeropuerto de Barcelona, 28 de enero de 2009.
- Visita a Prefabricats Pujol en Lleida, el mes de mayo de 2009.
- Visita a la vivienda plurifamiliar Premio FAD 2009 de Emiliano López en Barcelona.
- Visita a la Escuela de Arquitectura Técnica de la Universitat Jaume I de Castellón.
- Las visitas organizadas por asignaturas han sido:
 - Showroom de CA2L, Jornada de Materiales y Laboratorio del Fuego y de la Termotecnia de Applus, en la asignatura de Condicionamiento y Control.

- Fábrica de Gres Catalán y fábrica de Ciments Molins Industrial S.A., en la asignatura de Características de Materiales.
- Edificio del Palau de Capitanía y edificios de La Maternitat, en la asignatura de Expresión Gráfica.
- Catedral de Barcelona, en la asignatura de Técnicas de Rehabilitación y Mantenimiento.

Otros

- La Asociación de Sectoriales de Arquitectura Técnica ha invitado a dos alumnos de nuestra Escuela a participar en su reunión anual en la ciudad de San Sebastián en el mes de abril, organizada por la EUAT de Madrid.

Alumnado

En el curso 2008-2009, la matriculación a los estudios de Arquitectura Técnica se ha visto influida por la grave crisis del sector de la construcción y se han cubierto 62 plazas. Para el próximo curso académico se han estudiado medidas de compensación y adecuación a esta situación del sector.

Ingeniería Técnica en Diseño Industrial

Docència

Durante el curso 2008-2009, desde los estudios de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial y en el marco académico, hay que destacar:

Espacio Europeo de Educación Superior (EEES)

Este curso 2008-2009, que ha sido el segundo año de la puesta a prueba de los sistemas didácticos y la metodología operativa del sistema Bolonia, se ha caracterizado por una profunda reflexión entorno a los procedimientos y la estructuración de los contenidos de las asignaturas de los estudios. El importante cambio en la manera de organizar la distribución de las tareas docentes y la participación del estudiante en este proceso ha sido, sin duda, uno de los temas centrales de esta reflexión.

Una buena parte del resultado de esta experiencia pedagógica de los dos primeros cursos

con la experiencia Bolonia ha sido altamente provechoso para el desarrollo del nuevo plan de estudios de Ingeniería en Diseño Industrial (EDI), que ha sido el auténtico protagonista de este curso lectivo 2008-2009.

En efecto, la necesidad de poner en marcha de forma definitiva los programas del EEES para el curso 2009-2010 ha exigido un importante debate entorno al encaje de las diferentes materias en el conjunto del nuevo plan de estudios, y por este motivo se creó una comisión específica integrada por el jefe de estudios de EDI, los jefes de las distintas áreas de la carrera, un representante de la Universitat Pompeu Fabra y un profesional de reconocido prestigio.

Como fruto de las reuniones de esta comisión nació el plan de estudios de EDI que, después de numerosas revisiones, fue aprobado por la ANECA y se pondrá en marcha por primera vez este próximo curso, iniciando de forma definitiva la inserción de los estudios de EDI de ELISAVA dentro del Espacio Europeo de Educación Superior.

Proyectos de Fin de Estudios (PFE)

Realización de los siguientes proyectos vinculados a empresas:

- NAVITAS PARADIGMA
PFE: Diseño de mini aerogeneradores.
Tutores: Alfred Puig y José Garcés.
Empresa: Fernando Pérez.

- CASALS VENTILACIÓ
PFE: Ventilador jet-fan para garajes.
Tutores: Dr. Javier Peña y Jesús Martínez.
Empresa: Arnau Tintó

- BICICLETAS MONTY
PFE: Bicicleta plegable.
Tutor: Xavier Riudor.
Empresa: Sergio Moyano.

- METALARTE
PFE: Luminaria Nawa.
Tutor: Isidre Donadeu.
Empresa: Franco Piacentino.

- SONY
PFE: Marco de televisión.
Tutores: José Luis Junquera y Sergio Bueno.
Empresa: Juan Antonio Pérez.

Proyectos de empresa

- Proyecto: *Deporte y sostenibilidad*.
Empresa: Suris, CETIB. Ramón Gasch.
Desarrollo del proyecto: investigación de soluciones aplicables a sistemas de aprovechamiento energético. Trabajo realizado por Enric Gelabert, Carlos López y Elena Macazaga, y tutorizado por José Mª Ibáñez.
- Proyecto: *Termix*. Empresa: Dols Industrial de Peluquería. Víctor del Castillo. Desarrollo del proyecto: mejora del prototipo y ajustar el diseño y desarrollo para su funcionamiento. Trabajo realizado por Albert Delgado, Pau Estapé y Óscar Pérez, y tutorizado por Manel L. Membrilla.
- Proyecto: *Marine Bussines*. Empresa: Sra. Gemma Torra. Propuesta de colaboración.
- Proyecto: *Cubiertas telescópicas*. Empresa: Sr. Joaquim Forcada. Propuesta de colaboración.

Participación en concursos

Este año se ha promovido la participación de los alumnos de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial en el concurso de las Medallas ADI FAD. Raquel Díaz, Joan Maymí, Laia Puig y Sergi Vich, alumnos del último curso, han presentado sus proyectos de fin de carrera al concurso. El coordinador del proyecto ha sido José Mª Ibáñez. Para la elaboración y entrega de la documentación necesaria se ha contado con la colaboración de Marta Carrió y Lupi Asensio.

Actividades

Desde el marco propio de estos estudios se han desarrollado las siguientes actividades a lo largo del curso 2008-2009:

Área de Ciencias

- Conferencias
 - *Creación de nuevos revestimientos con propiedades foto y termocrómicas*, a cargo de Jordi Pla y Pol A. Fantoba del estudio PLAFANTOBA.
 - *Nuevos materiales poliméricos*, a cargo de Toni Gonzalez de Cabañes.
- Concursos
 - Participación en el concurso *Crea! Mater*, edición 2008. Ganadores: Raquel Díaz, Fernando Ginery Laia Puig.
- Proyectos

Dentro de la asignatura Fundamentos de Física se desarrollan para la empresa EPS Escuela de Mecánica de Motos los siguientes proyectos tutorizados por Souad El Aamrani y Guillem Martín:

 - Un elevador para motos de cualquier cilindrada, que pueda levantar las dos ruedas al mismo tiempo y que permita manipular ruedas, pinzas de freno y barras de suspensión.
 - Un soporte de motor con mesa auxiliar para la colocación de bandejas y sujeciones universales que den libertad de movimientos al mecánico.
- Actividades formativas para los profesores

Con el objetivo de ofrecer un apoyo para las nuevas asignaturas del curso 2009-2010, se impartió el curso de formación para el personal docente.
- Curso de iniciación al programa MathCad

Curso orientado a la docencia del estudio guiado de la asignatura de Matemáticas, que tiene como objetivo central el estudio de las posibilidades matemáticas de un software informático y su aplicación al diseño industrial.

- Exposiciones

Mater in Progress. Nuevos materiales, nueva industria. El Dr. Javier Peña ejerció de comisario de la exposición que se desarrolló de marzo a mayo de 2009 en Zaragoza.

Área de Ingeniería

- Visitas
 - Visitas en grupo a las ferias EQUIPLAST, EXPOQUIMIA y EUROSURFAS (maquinaria industrial, materias primas, moldes y matrices, mecanizado, inyección de plástico, extrusión, rapid manufacturing, automatización, control numérico, medio ambiente).
 - Visitas individuales de alumnos a varios centros productivos: Tallers Massaguer, Centro Nacional de Microelectrónica, Technotraf, Grupo Sapa Profiles La Selva SL, Cermecal SL, Ripleg SL, Max- For, Caldererías Gil SA, Farga Rossell, Lecom Mecanizados y Montajes, entre otros.
- Seminarios

Nuevos seminarios de Procesos Industriales para la realización de piezas para el modelado y termoconformado en el taller de la Escuela.
- Sistemas

Incorporación de métodos informáticos de simulación para el estudio de Sistemas Mecánicos.
- Conferencias de la Tech-Week

La Tech-Week '09 centró su temática en los elementos de seguridad y protección en la construcción. En los últimos años, el uso de protecciones individuales y colectivas se ha incrementado para combatir la siniestralidad laboral. El interés del tema, tanto para los estudios de Ingeniería como para los de Arquitectura Técnica, ha permitido una organización conjunta de las jornadas.

Se plantearon unas ponencias entorno al diseño y la fabricación de elementos, así como a la aplicación y la normativa vigente en cuestiones de seguridad, con la participación tanto de representantes del campo universitario como del mundo empresarial.

Además de las conferencias, la Tech-Week se acompañó con un espacio de trabajo y forum con la participación de los profesores de las diferentes áreas que están relacionadas con los estudios y finalizó con la realización de un proyecto por parte de los alumnos entorno a la seguridad, propuesto en la asignatura de Diseño y Producto de 2º curso de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial.

Las ponencias realizadas fueron las siguientes:

- *La seguridad en la construcción.* Xavier Campos. Arquitecto, coordinador de Seguridad en fase de proyecto y obra de SOSTRES 8 Arquitectura. Profesor de Seguridad y Prevención de Arquitectura Técnica de ELISAVA.
- *Diseño de elementos de seguridad.* Arnaud de Witte. Director general de Securman, trabajos en altura.
- *La seguridad en el encofrado; un ejemplo de desarrollo de producto.* Jordi Garcia. Arquitecto y responsable de Comunicación Técnica de Encofrats Alsina.
- *Producción y fabricación de elementos de protección.* Fernando González. Gerente de la empresa Airbox.
- *Inspección de seguridad en el trabajo.* José Hernández. Coordinador del Área de la Promoción de la Prevención de la Generalitat de Catalunya.
- *Proyecto Capitán.* Àlex Domínguez, promotor del proyecto, y José María Ibáñez, jefe del Área de Proyectos de ETDI, presentaron el proyecto Capitán, aparato adaptado para el trabajo vertical y que fue desarrollado por los alumnos de segundo curso de ETDI el pasado curso.

– Diseño de Mobiliario y del Entorno

Dentro de esta asignatura de tercer curso de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial se llevaron a cabo dos actividades:

- Una visita guiada sobre La arquitectura y la historia del edificio del Palau de Mar, sede actual del Museu d'Història de Catalunya.
- Una charla-conferencia sobre *Diseño y distribución de cocinas*, a cargo de Gloria Piqueras, diseñadora industrial de la empresa B. Solanes, distribuidores de cocinas de la marca alemana Nolte Kuechen.

– Actividades formativas para los profesores

Con el objetivo de ofrecer un apoyo para las nuevas asignaturas del curso 2009-2010, se impartió el curso de formación para el personal docente.

– Curso de iniciación al programa 3D Studio de renderizado

Curso a la docencia del estudio guiado de la asignatura Expresión Artística, que tiene como objetivo central el estudio de las posibilidades de renderización de objetos industriales. El curso se estructuró en un conjunto de prácticas destinadas a la adquisición de las herramientas básicas del programa para el renderizado y la presentación visual y gráfica de los diferentes productos industriales.

Área de Representación

Actividades formativas para los profesores Con el objetivo de ofrecer un apoyo para las nuevas asignaturas del curso 2009-2010, se impartieron dos cursos de formación para el personal docente.

– Curso de iniciación al programa Rhinoceros de modelaje de superficies.

Curso orientado a la docencia del estudio guiado de la asignatura Metodología de la Ingeniería en Diseño Industrial, que tiene como objetivo central el estudio de la geometría bi y tridimensional mediante el modelado de

superficies tipo nurbs. El curso se estructuró en un conjunto de prácticas destinadas a la adquisición de las herramientas básicas del programa para el modelaje y la edición de superficies planas y superficies curvas de segundo grado.

– Curso de mecanismos cinemáticos con el programa Pro-Engineer.

El curso va dirigido al profesorado de ELISAVA que ya está habituado a utilizar este software y que lo conoce de forma básica en su uso como modelador de sólidos, y que quiere entrar a la simulación de mecanismos.

Área de Proyectos

– Conferencias

De forma complementaria al desarrollo de los Proyectos de Fin de Estudios (PFE) se promueven las conferencias siguientes:

- Santa&Cole. Conferencia sobre mobiliario urbano a cargo de José Mª Serra, organizada por la profesora Montse Periel en el marco de su asignatura de los estudios de Graduado Superior en Diseño, en la que participaron los alumnos de Proyectos II.
- Fundación Ascamm. *Inicio al diseño de piezas plásticas*, a cargo de Alfonso Sánchez, para todo el alumnado de Proyectos II.
- Empresa Marquespatent, a cargo de Fernando Marqués. Se presentaron varios ejemplos de productos registrados (propiedad intelectual, propiedad industrial). Se fomentó el debate con los alumnos entorno a la conferencia y a los ejemplos presentados. Conferencia para todo el alumnado de Proyectos II.

Área de Empresa

A lo largo del curso 2008-2009 se han establecido contactos con varias empresas e instituciones.

En el ámbito de los centros de formación destacan la Universitat Pompeu Fabra, la

Universitat Politècnica de Catalunya y el Col·legi Maristes de Les Corts.

En referencia a la relación de ferias y eventos en los que se ha participado, hay que mencionar: EXPO 2008, Zaragoza; EXPOQUIMIA y CONSTRUMAT 2009 en la Fira de Barcelona, y Asociación/Colegio de Ingenieros Industriales de Cataluña.

A su vez, se han establecido contactos y visitas a organismos oficiales:

- Centro de Atención a la Empresa. Cámara de Comercio de Barcelona.
- Consorcio para la Formación Continua de Cataluña. Área de gestión de programas de formación.
- Instituto Catalán de Energía (ICAEN). Generalitat de Catalunya.
- Centro de Investigaciones Energéticas Medioambientales y Tecnológicas (CIEMAT). Ministerio de Ciencia e Innovación.
- Centro Aragonés de Diseño Industrial (CADi).
- Colegio de Ingenieros Técnicos Industriales de Barcelona (CETIB).

Finalmente, hay que destacar las visitas realizadas a:

Bicicletas Monty, Casals Ventilació, Centro Español de Plásticos, Metalarte, Real Club Deportivo Español de Barcelona, Rucker Lypsa, Soler y Palau, y Solter Soldadura.

Alumnado

En el curso 2008-2009, el número total de alumnos matriculados en Ingeniería Técnica en Diseño Industrial, así como el número de alumnos de nuevo ingreso a estos estudios, se han mantenido, cubriendo las plazas ofertadas.

Másters y Postgrados

Docencia

Los estudios de postgrado constituyen un área dinámica que combina la transmisión de conocimiento, la conexión del alumno con el ámbito profesional y la capacitación para aportar elementos de innovación. Aplicamos una metodología que promueve un aprendizaje basado en la resolución de problemas (mediante la creación de proyectos), el conocimiento del entorno social en el que se introduce (mediante el análisis y la investigación) y su aplicabilidad (a través de propuestas creativas). El diseño es el eje central que articula la diversidad de nuestros cursos en todo su conjunto. Constituye un campo de conocimiento que ha ido ampliando sus fronteras como disciplina, pero también como elemento articulador que se relaciona con múltiples ámbitos y actividades. Nuestro trabajo consiste en detectar estos desplazamientos contemporáneos del diseño y facilitar un espacio de formación que lo recoja y lo transmita tanto a aquellos que actualmente trabajan con él como a los que se dedicarán al diseño en un futuro. El diseño como práctica transversal y el diseño como disciplina especializada es el planteamiento que orienta y sitúa, en diferentes niveles, los estudios de postgrado en relación con el entorno profesional y su actividad en el contexto social.

El área de postgrado en ELISAVA ha alcanzado un grado de madurez y estabilidad después de un progresivo crecimiento anual que ha permitido un rico despliegue de actividad educativa entorno al diseño. Los diferentes cursos que se llevan a cabo combinan programas de carácter más genérico con otros más especializados.

Hoy, el reto que perseguimos es el de estabilizar el crecimiento cuantitativo de la oferta formativa y el de fomentar al máximo su excelencia académica, mediante el refuerzo de la relación entre contenido, entorno y procedimientos.

Los elementos de consolidación y mejora del área de postgrado han sido:

- La actualización constante de los programas que permite el despliegue de una oferta adecuada en la Escuela. En unos casos vinculada a

los diferentes estudios de grado, y en otros incorporando nuevas áreas o incrementando aspectos que no tienen cabida en la estructura de los estudios. Estas áreas en estos momentos son: Diseño Gráfico y Comunicación, Diseño y Espacio, Diseño y Producto, y Diseño y Moda.

- La detección de ámbitos de conocimiento de interés para la profesión, para poder liderar nuevos campos de actividad que todavía no han sido desplegados. Amplia oferta de especialidades, que abarca prácticamente todos los espacios de actividad del diseño.
- La articulación adecuada de los contenidos, que combinan temáticas de actualidad, profesorado certificado, tanto del mundo universitario como del profesional, y la posibilidad de insertarse o mejorar la posición de los participantes en el mundo laboral.
- La estructura modular de los másters en postgrados. La flexibilidad modular es claramente decisiva y fortalecedora en cuanto a la potencialidad combinatoria.
- Mejora de los sistemas de información/comunicación con los estudiantes y los candidatos. Mejora en la definición de los contenidos de los programas y en el servicio de información y atención al estudiante y a los candidatos.
- Fomentar la realización de prácticas profesionales en empresas y la inserción laboral de los estudiantes.
- El crecimiento cualitativo y cuantitativo basado en el refuerzo del profesorado para dar una atención más individualizada al estudiante.
- La flexibilización de los programas.
- La mejora del grado de satisfacción de los estudiantes, a través de la buena coordinación de los contenidos de los programas y de su gestión a través de la Unidad de Gestión del Postgrado.
- El fomento de actividades con proyección hacia el exterior, especialmente las desarrolladas con la colaboración de empresas o instituciones.

- Iniciar el Máster Oficial en Diseño y Comunicación que da acceso al doctorado, promoviendo que varios profesores de ELISAVA puedan alcanzar esta titulación.
- Desplegar cursos de corta duración agrupados en los meses de junio y julio como Escuela de Verano.

Este año, los programas de máster y postgrado ofrecidos y llevados a cabo son 1 máster universitario, 17 másters profesionalizadores articulados en 36 postgrados diferentes, además de un postgrado independiente. Estos programas han sido los siguientes:

Área de Diseño Gráfico y Comunicación

Máster en Diseño Gráfico

- Diploma de Postgrado en Diseño Gráfico Aplicado a la Comunicación
- Diploma de Postgrado en Diseño Gráfico y Proyectos Editoriales

Máster en Diseño de la Identidad Corporativa

- Diploma de Postgrado en Diseño y Gestión de la Identidad Corporativa
- Diploma de Postgrado en Diseño y Aplicación de la Identidad Corporativa

Máster en Diseño, Estrategias de Comunicación y Publicidad

- Diploma de Postgrado en Diseño y Estrategias de Comunicación
- Diploma de Postgrado en Creatividad y Publicidad

Máster en Diseño y Dirección de Arte

- Diploma de Postgrado en Diseño y Estrategias de Comunicación
- Diploma de Postgrado en Dirección de Arte

Máster en Diseño y Gestión de la Producción Gráfica

- Diploma de Postgrado en Diseño y Producción Gráfica
- Diploma de Postgrado en Gestión de Proyectos Gráficos

Máster en Diseño de Packaging

- Diploma de Postgrado en Diseño y Estrategia de Packaging
- Diploma de Postgrado en Packaging. Producto y Mercado

Máster en Digital Media Design.

Diseño Multimedia

- Diploma de Postgrado en Diseño de la Interacción
- Diploma de Postgrado en Diseño de Presentaciones Multimedia

Máster en Diseño de Proyectos Web

- Diploma de Postgrado en Diseño y Dirección de Proyectos Web
- Diploma de Postgrado en Diseño Web 2.0

Máster en Visual Media Design.

Diseño e Imagen

- Diploma de Postgrado en Diseño y Televisión
- Diploma de Postgrado en Diseño y Fotografía

Área de Diseño y Espacio

Máster en Diseño del Espacio Interior

- Diploma de Postgrado en Espacio Interior. Perímetros Privados
- Diploma de Postgrado en Diseño del Espacio de Trabajo

Máster en Diseño y Arquitectura

- Diploma de Postgrado en Diseño, Imagen y Arquitectura
- Diploma de Postgrado en Diseño, Entorno y Arquitectura

Máster en Diseño y Espacio Público

- Diploma de Postgrado en Exteriorismo: Acontecimientos y Espacios Efímeros.
- Diploma de Postgrado en Diseño, Arte y Sociedad. Intervenciones en el Espacio Público

Máster en Diseño y Dirección de Proyectos Expositivos

- Diploma de Postgrado en Dirección de Proyectos Expositivos
- Diploma de Postgrado en Diseño y Nuevos Formatos Expositivos

Máster en Diseño del Espacio Comercial: Retail Design

- Diploma de Postgrado en Retail Design. Diseño y Espacio: Shopping
- Diploma de Postgrado en Retail Design. Diseño y Concepto: Branding

Área de Diseño y Producto

Máster en Diseño de Producto

- Diploma de Postgrado en Conceptualización de Producto
- Diploma de Postgrado en Desarrollo de Producto

Máster en Diseño de Vehículos de Transporte

- Diploma de Postgrado en Diseño de Vehículos de Transporte: Estrategias y Concepto.
- Diploma de Postgrado en Modelado Digital.
- Diploma de Postgrado en Diseño de Vehículos de Transporte: Desarrollo de Proyectos.

Diploma de Postgrado en Diseño de Mobiliario

Área de Diseño y Moda

Máster en Fashion Design. Diseño y Moda

- Diploma de Postgrado en Diseño y Moda: Creatividad y Tendencias.
- Diploma de Postgrado en Diseño y Moda: Colección y Contexto.

Máster Universitario

En el transcurso de este curso académico, se ha desarrollado en ELISAVA la primera edición del Máster Universitario bajo el título de Máster en Diseño y Comunicación, que forma parte del Programa Oficial de Postgrado en Comunicación Social dentro del Departamento de Periodismo y Comunicación Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra.

El Máster Universitario en Diseño y Comunicación constituye el primer máster universitario del Estado español en diseño. ELISAVA, conjuntamente con el Departamento de Comunicación Social de la Universitat Pompeu Fabra, han podido ser pioneros en la implementación de unos estudios de tercer ciclo

en diseño con una titulación reconocida en el Espacio Europeo de Educación Superior, y en un momento en el que el diseño todavía no tenía un reconocimiento como titulación oficial.

Actividades

La actividad docente de los estudios de postgrado combina las clases magistrales y las conferencias con la realización de seminarios, talleres y desarrollo de proyectos. La metodología se adecua perfectamente a los criterios de Bolonia de forma que las sesiones más teóricas son puestas en relación con las más proyectuales, persiguiendo incentivar el autoaprendizaje y el aprendizaje basado en el desarrollo de proyectos. Año tras año, las actividades que se promueven cada curso se revisan, se renuevan y se actualizan teniendo en cuenta su adecuación a la temática propuesta o a los proyectos que se trabajan en cada edición.

Desde el marco propio de estos estudios se han desarrollado las siguientes actividades a lo largo del curso 2008-2009:

Máster en Diseño Gráfico

- Diploma de Postgrado en Diseño Gráfico Aplicado a la Comunicación
- Diploma de Postgrado en Diseño Gráfico y Proyectos Editoriales

Conferencias

- *Naming*, a cargo de Ignasi Fontvila Batalla, director de Nomen España, consultoría de *Naming y Branding*.
- Norberto Chaves Martínez, asesor en diseño, imagen y comunicación.
- Enric Casas Gironella, director de comunicación corporativa y calidad. Ayuntamiento de Barcelona.
- Chris Barret.
- Federico Joselevich, artista digital, Colectivo Área3.
- Beatriz Soler, profesora de ESADE, especializada en innovación y tendencias en diseño.
- *Los futuros del libro*, a cargo de Joaquín Rodríguez, doctor en Sociología, autor del blog *Los Futuros del Libro*.

- *Publicaciones infantiles*, a cargo de Teresa Duran Armengol, escritora e ilustradora catalana muy destacada por su dedicación al libro infantil y juvenil.
- Antoni Casas, director de Casas i Associats.
- René Lönngren, fundador de LE COOL PUBLISHING, un grupo de comunicación de guías alternativas líder a nivel europeo.

Clases teóricas, prácticas y *workshops* impartidos por profesores y profesionales destacados en los campos del diseño gráfico y editorial, así como en los campos de la investigación entorno a la comunicación gráfica: Ramón Prat, Raquel Pelta, Marta Marín, Keith Adams, Martin Lorenz, Lupi Asensio, Angel Garcia, Miquel Tur, Jesus del Hoyo, Antoni Planells, Dolors Soriano, Stephane Tirion, Martin Allais, Josep Maria Martín, Xavier Roig, Andrés Hispano, Christian Sharmer, Reinhard Steger, Estudi Gominola, Omar Sosa, TMC Jordi Hernández Coderch, Iñigo Jerez, Albert Cano, David Ruiz, Robert Muñoz, Estudi Bisdixt, Leila Mendez, y Daniel Riera.

Máster en Diseño de la Identidad Corporativa

- Diploma de Postgrado en Diseño y Gestión de la Identidad Corporativa
- Diploma de Postgrado en Diseño y Aplicación de la Identidad Corporativa

Conferencias

- *Posicionamiento* a cargo de Beatriz Soler, profesora del Departamento de Dirección de Marketing de ESADE, titular de las asignaturas Marketing Management y Brand Management.

Case Study

- *ANTONIO PUIG, S.A.*, a cargo de Mercè Riera, International Marketing Manager de Antonio Banderas Fragancias.
- *Empresa Morillas Brand Design*, a cargo de Luis Morillas, diseñador gráfico y director de Morillas Brand Design, y Jordi Aguilar, estrategia y director de estrategia de Morillas Brand Design.
- *Empresa Landor*, a cargo de Luis Manzano, director general de Landor & Associates.
- *Empresa Interbrand*, a cargo de Raúl García, director de arte de Interbrand.

Workshops

- *Empresa Interbrand*, a cargo de Gonzalo Brujó, consejero delegado de Interbrand.
- *Diseño de símbolos y logotipos: el Sistema*, a cargo de Mario Eskenazi, diseñador gráfico.
- *TWO POINTS.NET (Visual Identity)*, a cargo de Martin Lorenz, diseñador gráfico y director de TwoPoints.Net.

Máster en Diseño, Estrategias de Comunicación y Publicidad

- Diploma de Postgrado en Diseño y Estrategias de Comunicación
- Diploma de Postgrado en Creatividad y Publicidad

Conferencias

- *Networking*, a cargo de Philippe Rouger, director de la sede del Club de Creativos en Barcelona, y director de comunicación y relaciones públicas de la productora Boolab. Networking.
- *Storytelling. Será mejor que lo cuentes*, a cargo de Antonio Nuñez, profesor y consultor en estrategia de comunicación, autor del libro *¡Será mejor que lo cuentes! Los relatos como herramientas de comunicación (Storytelling)*.
- *Una milionésima de segundo*, a cargo de Josep Mª Plera, vicepresidente y socio de la agencia SCPF. "Grand Prix" en el Festival de Cine Publicitario de Cannes y "Gran Premio" en el Festival de Cine Publicitario de San Sebastián.

Seminarios

- *Análisis i generación de discursos persuasivos*, a cargo de Xavier Ruíz Collantes, licenciado en Ciencias de la Información por la Universitat Autònoma de Barcelona, doctor en Periodismo por la Universitat Autònoma de Barcelona.
- *Neurobiología en actos de compra. El cerebro reptiliano, el cerebro mamífero y el cerebro imaginativo*, a cargo de Beatriz Barco, licenciada en Biología (especialidad Biosanitaria) por la Universitat de Barcelona. Guionista y reportera en el programa REDES de Televisión Española, 2000-2009.

- *Creatividad. Práctica creativa publicitaria (Workshop/Insights)*, a cargo de Matilde Obradors, licenciada en Filosofía y Letras (Psicología) por la Universitat Autònoma de Barcelona. Doctora en Comunicación Audiovisual por la Universitat Pompeu Fabra. Autora del libro *Creativitat i generació d'idees*.

El curso ha contado con la presencia de un importante número de creativos de publicidad, todos ellos de reconocido prestigio como perfiles innovadores entre el sector de la comunicación gráfica, audiovisual y de la publicidad, que ha transmitido su metodología y experiencia profesional, como: Javi Donada y Àngelo Palma, creativos de Soonintokyo; Rory Lambert, director creativo en la agencia barcelonesa Pavlov; Francesc Talamino, director creativo de Bassat Ogilvy y ganador de numerosos premios publicitarios, León de Oro en Cannes y en el festival de San Sebastián; Esteve Traveset, director de arte de HerraizSoto, y Aixalà, realizador de spots publicitarios, videoclips y cortometrajes.

Blog

Como elemento de comunicación interna y difusión externa, el curso cuenta con un blog (www.pub-elisava.com) donde los estudiantes encuentran información de última hora acerca del sector, los principales profesionales que la dinamizan, las últimas tendencias, universos y lenguajes referenciales, ejemplos de creatividad, producciones destacables, noticias, convocatorias y concursos.

Máster en Diseño y Dirección de Arte

- Diploma de Postgrado en Diseño y Estrategias de Comunicación.
- Diploma de Postgrado en Dirección de Arte.

Conferencias

- *La ópera: suma de lenguajes*, a cargo de Lluís Trullen, profesor y crítico musical.
- *Diseño y espacio público*, a cargo de Ruedi Baur, fundador de Intégral Concept, un estudio multidisciplinar dedicado al diseño, la arquitectura, la escenografía, el diseño de producto, la fotografía y la edición.

- *La imagen del Sònar*, a cargo de Biel Capllonch, director de arte de fotografía, de autor y publicidad.
- *El director de arte en la publicidad interactiva*, a cargo de Esteve Traveset y Sergi Cullell, directores de arte de la agencia Herraizsoto & Co, especializada en comunicación digital interactiva.
- *Mr. SONY*, a cargo de Chu Uroz, director artístico de Bigas Luna, La Fura dels Baus y presidente de Moda Fad.

Seminarios

- *La eficacia simbólica de las imágenes*, a cargo de Manuel Delgado, doctor en Antropología por la Universitat de Barcelona, profesor titular de Antropología Religiosa en el Departamento de Antropología Social de la UB y coordinador del Doctorado de Antropología del Espacio y del Territorio.
- *Imaginario y creación*, a cargo de Alain Verjat, doctor en Filosofía y Letras, fundador del GRIM (Grup de Recerca sobre Imaginari i Mitocrítica), laboratorio de investigación asociado al Centre de Recherches sur l'Imaginaire (Universidades de Grenoble II y III, París V, Bordeaux, Dijon, Lyon II Lumière).
- *Concept & Context Book*, a cargo de Jordi Cano, director del curso, y Víctor Curto, director creativo de la agencia Zink. Exposición y aplicación del método CB&CB, para la conceptualización y generación de imágenes en un proyecto de dirección de arte.

Talleres

- *Stop Motion*, a cargo de Joaquín Urbina, director de arte de No Domain, agencia especializada en producciones audiovisuales.

Blog

Como elemento de comunicación interna y difusión externa, el curso cuenta con un blog (www.ddda-elisava.com) donde los estudiantes encuentran información de última hora acerca del sector, los principales profesionales que la dinamizan, las últimas tendencias, universos y lenguajes referenciales, ejemplos de creatividad, producciones destacables, noticias, convocatorias y concursos.

Máster en Diseño de Packaging

- Diploma de Postgrado en Diseño y Estrategia de Packaging.

Conferencias

- Pati Núñez, Premio Nacional de Diseño 07, y directora de Paty Núñez&Associats. Conferencia abierta a todos los públicos.
- Pati Núñez, ponencia exclusiva para los alumnos del postgrado.
- América Sánchez, Premio Nacional de Diseño 1992.
- David Espluga, Espluga&associats.
- Jordi Almuni, director creativo. Young&Rubicam.
- Enric Aguilera, Estudi Aguilera.
- David Ruiz, director creativo. Ruiz&Company.

Talleres

- *Introducción al diseño de packaging*. Eva Minguella.
- *Presentaciones en público*. Aurora Michavila.
- *El packaging creativo*. David Espluga.
- *La escritura creativa*. Daniel Tanzer y Pepón Prades.
- *Tipografía y lettering*. Jordi Duró.
- *Packaging de gran consumo*. Cesc Ribot.
- *El packaging de alimentación*. Enric Aguilera.

- Diploma de Postgrado en Packaging. Producto y Mercado.

Conferencias

- Antoni Arola, director de Estudi Arola. Conferencia abierta a todos los públicos.
- Christophe Blin, In Spirit Design.
- *Responsabilidad social y packaging*, a cargo de Joana Pérez, Unicef.

Talleres

- *Box Orbit de 70 Cápsulas*. Ion Elola. Proyecto real para Wrigley.
- *Box Orbit de 70 Cápsulas. Diseño Industrial*. Alex Pirard.
- *Packaging estructural*. Isaac Salom.
- *Diseño gráfico para packaging estructural*. Enric Aguilera.
- *Diseño estructural y gráfico para botella de Codorniu*. Enric Dachs.
- *El segundo uso en packaging*. Curro Claret.
- *Ecología y packaging*. Raul García.

- *Nuevo proyecto Orbit*. Guillem Virgili. Proyecto real para Wrigley.

Visitas

- Metalográfica Hermanos Cano. El Prat de Llobregat.
- Salón Hispack 09.
- Itinerario *Cerebro y compras*, con Beatriz Barco. Barcelona.
- Imprenta Relleus Egara. Terrassa.
- Fábrica AC Marca. Industrialización y packaging.

Workshops

- *Nuevo packaging para Sabateries FOSCO*. Tutor: Eva Minguella. Proyecto real para FOSCO. Workshop externo a la programación del curso y de carácter voluntario para los alumnos del Postgrado.

Máster en Diseño y Gestión de la Producción Gráfica

- Diploma de Postgrado en Diseño y Producción Gráfica

Conferencias

- *La creatividad y el método de trabajo*, a cargo de Norberto Chaves, consultor de comunicación y diseño.
- *Creatividad tipográfica*, a cargo de Marc Salinas, diseñador gráfico y tipógrafo.
- *Diseño del papel moneda*, a cargo de Oriol Miró, especialista en caligrafía y tipografía.
- *La memoria de investigación y de proyecto*, a cargo de Raquel Pelta, historiadora del diseño.
- *Elaboración del papel artesano*, a cargo de Victoria Rabal, directora del Museu Molí de Capellades.
- *Historia de la impresión*, a cargo de Francesc Orenes, doctor en Bellas Artes.

- Diploma de Postgrado en Gestión de Proyectos Gráficos

Conferencias

- *El proyecto gráfico*, a cargo de Jesús del Hoyo Arjona, decano del Colegio Profesional del Diseño Gráfico de Cataluña.
- *Marketing y comunicación*, a cargo de Enric Jaulent, diplomado en Dirección de Marketing por ESADE.
- *La serigrafía*, a cargo de Josep Tobella, presidente del Gremio de Serigrafía de Cataluña.
- *Encuadernación artística*, a cargo de Elvira Postigo, especialista en encuadernación artística.

Proyectos de empresa realizados en el marco del programa:

- OETI: Organización Europea de la Televisión Infantil.
- IDENSITAT: Proyectos de intervención crítica e interacción social en el espacio público.
- ITDI: Ingeniería Técnica en Diseño Industrial, ELISAVA.

Máster en Digital Media Design. Diseño Multimedia

En el Máster se ha trabajado en el desarrollo de proyectos bajo el tema *Naturalmedia*.

- Diploma de Postgrado en Diseño de la Interacción

Conferencias

- Josep Lascrain. Biólogo, medio ambiente y ecología.
- Gerard Passola. Biólogo, especialista en vegetación.
- Mónica Bello. Responsable de programas educativos de LABoral (Gijón) y miembro del jurado de los Premios Vida de la Fundación Telefónica.
- Raquel Paricio. Artista especializada en tecnologías digitales y BioArte.
- Ulla Taipale. Capsula.org.

Workshops

- *Computación física*, a cargo de Federico Joselevich, Area3 Argentina.
- *Computación física*, a cargo de Alex Posada, director de interactivos de Hangar, y Víctor Viña, diseñador de la interacción.

- *Visualización de datos*, a cargo de Cristóbal Castilla, componente de Aerlab, y Víctor García, componente de Doubleyou.
- *Computación sonora*, a cargo de Carlos Gómez, componente de la Orquesta del Caos.

Exposición

- Proyectos realizados en los diferentes *workshops* bajo el tema *NaturalMedia* realizada en la sala de exposiciones de ELISAVA.
- Diploma de Postgrado en Diseño de Presentaciones Multimedia.

Proyectos

- *Visuales reactivos*. Participación por tercer año consecutivo en el festival de videoarte de Barcelona LOOP con un proyecto de interactivos visuales que lleva por título *Naturalmedia. Lo repetitivo, lo evolutivo*. Se proyectó en la fachada de ELISAVA en una intervención en el espacio público de la plaza de la Mercè.
- *Videojuegos animados*. Proyecto de videojuegos en ocho bits, seleccionado para una exposición organizada por el Departamento de Juventud del Ayuntamiento de Barcelona.

Máster en Diseño de Proyectos Web

- Diploma de Postgrado en Diseño y Dirección de Proyectos Web
- Diploma de Postgrado en Diseño Web 2.0

En los dos programas se realizó un único proyecto, creado y producido por los estudiantes y profesores: *Mediaculum*, pensado para poder desarrollarse en ambos cursos y cubrir el aprendizaje de todas las áreas propuestas en los programas.

Se trata de un proyecto que pertenece al ámbito de los servicios en Internet, que permite una nueva manera de crear el portfollio personal, aglutinando todos los contenidos de otros servidores como Youtube, Facebook, Flickr, Vimeo... Una vez finalizado el Máster, los estudiantes y profesores han creado una asociación para cerrar el proyecto y buscar aplicaciones reales.

Conferencias

Ciclo de conferencias compartidas entre el Diploma de Postgrado en Diseño Multimedia y el Diploma de Postgrado en Diseño Web 2.0:

- *Derechos de autor y propiedad intelectual*, a cargo de Eva Soria e Iban Garcia.
- Steph Thirion. Creador del videojuego Eliss para I-phone.
- Alfons Cornella. Presidente de Infonomía.
- Albert Feliu. Co-fundador de Infojobs.
- Gregor Gimmy. Sclipo, plataforma de educación on-line.

Workshops

- *Publicidad expandida*, a cargo de Federico Joselevich, componente de Area3.
- *Visualización de datos*, a cargo de Susana Tesconi, videoartista, educadora y diseñadora de la interacción, y Giovanni Civitenga, artista sonoro y de la interacción.

Máster en Visual Media Design. Diseño e Imagen

- Diploma de Postgrado en Diseño y Fotografía

Conferencias

- Colectivo Nophoto.
- Mariona Fernández, directora de SCAN.
- Pepe Baeza, editor gráfico de La Vanguardia.
- Emilio Álvarez, director de la Galería Àngels de Barcelona.
- Ricard Martínez, fotógrafo.
- Enric Aguilera, diseño y fotografía.

Visitas

- Exposición *El Archivo Universal*, MACBA.
- *Rodchenko*, Obra Social Caixa Catalunya.
- *De Facto. Joan Fontcuberta 1982-2008*, La Virreina Centro de la Imagen.
- Laboratorios fotográficos Sabaté.
- Taller del colectivo ATELIERETAGUARDIA.

Exposiciones

- Proyectos de los alumnos en el hall de ELISAVA.

- Diploma de Postgrado en Diseño y Televisión

Conferencias

- *La direcció d'art a televisió*, a cargo de Joaquim Ribes, director de arte del grupo Turner.
- *La creativitat no depèn de la intel·ligència*, a cargo de Nathan Cornes, director creativo.
- *Noves audiències*, a cargo de Nathan Cornes, director creativo.
- *Els drets musicals en produccions audiovisuals*, a cargo de Josep Me Romero Fillat, montador musical. TV3, Televisió de Catalunya.

Talleres

- *La gestió de projectes en After Effects*, a cargo de Rubén Córdoba, director de arte, y Roger Córdoba, Motion Graphics. Kotoc.
- *La tipografia en el audiovisual*, a cargo de Xavier Sindreu, diseñador gráfico. TV3, Televisió de Catalunya.

Visitas

- Instalaciones de TV3, Televisió de Catalunya.

Con el objetivo de que el alumno experimente la realidad en el proceso de diseño en televisión, este año se ha establecido una colaboración con el Máster de Innovación y Calidad Televisiva de TV3, UPF y UAB, MIQT3. Ello ha permitido elaborar simultáneamente cinco proyectos de identidad para un programa de televisión incluyendo las principales aplicaciones para un producto de estas características.

Máster en Diseño del Espacio Interior

- Diploma de Postgrado en Diseño del Espacio Interior. Perímetros Privados

Conferencias

- *L'obra de l'estudi d'interioristes López-Turruella*, a cargo de Isabel López, diseñadora.
- *Obra pròpia: Estudi Francesc Rifé*, a cargo de Francesc Rifé, diseñador.
- *Obra i reflexions. Bany Espai Roca*, a cargo de Martín Ruiz de Azúa, diseñador.
- *Obra pròpia: Estudi Agustí Costa*, a cargo de Agustí Costa, arquitecto técnico.
- *Cases i habitants*, a cargo de Carlos Ferrater, doctor arquitecto. Conferencia de clausura del programa.

Libros

- Presentación del libro *Espai interior. Actituds, sensacions i conceptes projectats*, de Agustí Costa, arquitecto técnico.

Presentación de obra propia

- Josep Llobet, arquitecto.
- Lola Domenech, arquitecta.
- Joaquim Matutano, arquitecto.
- Daniela Hartmann, diseñadora.

Visitas de obra e interiorismo:

- En Vilada, comentada por el autor, Agustí Costa.
- En varias obras en Vidreres, comentadas por el autor, Josep Llobet.

Visitas

- Showroom Ca2l (iluminación).
- Showroom Azulacocsa (materiales).
- Showroom Greek (cocinas).
- Sala Barcelona (domótica)
- Materioteca MATER.

- Diploma de Postgrado en Diseño del Espacio de Trabajo.

Conferencias

- *Arquitectura del trabajo*, a cargo de Iñaki Ábalos, responsable del despacho de arquitectura Ábalos Sentkiewicz.
- *El color*, a cargo de Jordi Pericot, catedrático emérito de la Universitat Pompeu Fabra (UPF).
- *Ronan and Erwan Bouroullec*, a cargo de Ronan Bouroullec, diseñador.
- *Obra pròpia*, a cargo de Antoni Arola, diseñador.

Case Study

- Phillips. Elena Seron, iluminación, conceptos básicos y actualización de modelos de lámparas.
- Flos. Mario Suárez (Flos) y Laura Murguía (iGuzzini), iluminación de sistema.
- Signes. Monserrat Estella y Nèlida Falcó. Jornada sobre producción de elementos de señalización.

Workshops

- *Interiorismo aplicado a una imagen de marca*, a cargo de Natalie Denys y Patricia von Arend, interioristas.
- *Racionalización del espacio de oficina*, a cargo de Lluís Peiró, arquitecto.
- *Elaboración del prototipo de un asiento a Escala 1:1*, a cargo de Antonio Bustamante, arquitecto ergónomo.
- *La barra de un bar*, a cargo de Marc Cuixart, arquitecto.

Visitas

- Torre AGBAR, comentada por Joan Ragull y Joaquín Calpe, del Gabinete Técnico de AGBAR.
- Sede corporativa de GAS NATURAL, comentada por Albert López, arquitecto, Project Manager de la construcción del edificio, obra de Miralles-Tagliabue.
- Biblioteca de la UPF (antiguo Dipòsit de les Aigües).

Viajes y visitas

- Fábrica de DYNAMOBEL, muebles de oficina en Peralta, Navarra.
- Fábrica de ARLEX, sistemas divisorios, Les Franqueses del Vallès.

Máster en Diseño y Espacio Público

- Diploma de Postgrado en Exteriorismo: Acontecimientos y Espacios Efímeros

Conferencias

- Pep Gatell, codirector de La Fura dels Baus.

Visitas

- Parque Arqueológico Mines de Gavà, con Anton Hansen de Croquis S.A.
- Visita guiada y conferencia en el espacio Barcelona Food Cultura, a cargo de Antoni Miralda.

Workshop y presentación de proyectos en la fábrica de Cerveces Damm a cargo de Sofàexperience.

- Diploma de Postgrado en Diseño, Arte y Sociedad. Intervenciones en el Espacio Público.

En el curso se ha trabajado bajo el tema de la temporalidad y provisionalidad en el espacio público.

Conferencias

- Ruedi Baur sobre la obra reciente. Conferencia realizada conjuntamente con el Máster en Dirección de Arte.
- *Espacio público en la ciudad dispersa*, a cargo de Francesc Muñoz, geógrafo.
- *Antropología del espacio público*, a cargo de Manuel Delgado, doctor en antropología y profesor titular en la Universitat de Barcelona.

Visitas

- Barrio de La Florida. L'Hospitalet de Llobregat. Visita guiada por la Asociación de Vecinos de La Florida.
- Barrio de San Cosme de El Prat de Llobregat. Visita guiada a través del Plan de Actuación de San Cosme.

Talleres

- *Espacio social y medios. Espacio público, de lo físico a lo virtual*, a cargo de Daniel G. Andújar, artista.
- *Espacios de tránsito*, a cargo de David Bravo, arquitecto.

Workshops

- *Public spaces at work*, a cargo de Francesc Muñoz, geógrafo. Taller de proyectos realizado en el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona conjuntamente con el Máster de Intervención y Gestión del Paisaje para la Ordenación del Territorio y del Medio Ambiente.
- *El espacio público como factor de paz y conflicto*, a cargo de Ruedi Baur, diseñador integral, y Vera Kockot, socióloga.
- *Ocupaciones temporales del espacio*, a cargo de Santiago Cirugeda, arquitecto i artista.
- *Jardines temporales*, a cargo de Josep-Maria Martín, artista. Taller residencia de una semana en Calaf realizado en colaboración con Idensitat.

Máster en Diseño y Dirección de Proyectos Expositivos

- Diploma de Postgrado en Dirección de Proyectos Expositivos

Talleres

- *Conceptualización*. Eduard Màrquez, escritor.
- *Investigación*. Jorge Luís Marzo.
- *Diseño del espacio conceptual*. Francesc Torres.
- *Diseño del espacio arquitectónico*. Emili Pedrós.
- *Producción*. Mery Cuesta, comisaria de exposiciones.
- *Montaje*. Mario Corea, jefe de montajes del CCCB.
- *Comunicación*. Roberta Bosco, periodista.
- *Difusión*. Alexandra Laudo, jefa de prensa de la Fundación Antoni Tàpies.

Visitas

- Festival Kosmopolis, en el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), conducida por Juan Insua, comisario de la muestra y jefe de actividades del CCCB.
- Montaje de la exposición *Cildo Meireles*, en el MACBA, conducida por el jefe de montajes del centro, Xavier Torrent.
- Showroom Iguzzini, con sesión conducida por su director técnico y por la especialista en iluminación de exposiciones, Maria Güell.
- Centro de producción de artes visuales Can Xalant (Mataró), conducida por su director, Pep Dardanyà.
- CosmoCaixa, conducida por Jorge Wagensberg, director.
- Almacenes y recinto técnico del CCCB, conducida por Mario Corea, jefe de montajes y mantenimiento técnico.
- *En construcción. Recetas desde la carencia, la ubicuidad y el exceso*, en el Bòlit, Centre d'Art Contemporani, Girona, conducida por la directora del centro y comisaria de la exposición, Rosa Pera.

- Diploma de Postgrado en Diseño y Nuevos Formatos Expositivos

El programa ha centrado su actividad entorno a proyectos y personalidades que han trabajado el fenómeno expositivo.

Conferencias

- Lluís Mayol, director del concurso Projecte Públic.
- Josep Bohigas, arquitecto del estudio Bopbaa.
- Estudio Cadaval-Sola Morales, arquitectos.
- Martí Perán, comisario.
- Mich Micemmacher, coordinador general del Primavera Sound.
- Olga Subirós y Mona Kim. Arquitecta y diseñadora.
- Carles Muro. Arquitecto.
- Conferencia y taller con David Juárez, arquitecto del estudio Straddle3 sobre la estructura geodésica y Buckminster Fuller.
- Beatriz Colomina, profesora de Arquitectura. Directora del Doctorado en Arquitectura y del Programa Media and Modernity de la Universidad de Princeton.

Colaboraciones

- Festival Eme3. Los alumnos han realizado varias instalaciones en el espacio público integradas en el festival.
- IaaC (Instituto de Arquitectura Avanzada)

Seminarios

- *Museografía y Audiovisual*, a cargo de Andrés Hispano, realizador e historiador audiovisual y comisario de exposiciones.

Visitas a exposiciones

- *Iluminaciones. Cataluña visionaria* (CCCB), conducida por Pilar Parcerisas, comisaria.
- *Barcelona sensaciones* (Edificio Fòrum), y posterior trabajo de análisis y rediseño.
- *Montar/grapar/plegar* (Dhub Montacada), coincidiendo con su inauguración con Beatriz Colomina.
- *Turismo, espacios de ficción*. Dhub Montacada.

Workshops

- Proyecto expositivo y espacio, a cargo de Toni Montes y Roger Paez, arquitectos.

Máster en Diseño y Arquitectura

- Diploma de Postgrado en Diseño, Imagen y Arquitectura
- Diploma de Postgrado en Diseño, Entorno y Arquitectura

Conferencias

- *Cambium*, a cargo de Antonio Scotti. Dentro del caso de estudio Post-Oil Cities.
- Dentro del marco de Professional World Series: Paul Minifie (Australia); Gretchen Wilkins (EE.UU.); Jan van Schaik (Australia); Tohru Horiguchi (Japón); Masashige Motoe (Japón); Bjarke Ingels (Dinamarca); Dennis Dollens (EE.UU.); Jane McAllister (Gran Bretaña); y Ben Stringer (Gran Bretaña).
- *Ooops*, a cargo de Manuel Gausa.

Seminarios

- Por primera vez se ha organizado el seminario *Tomorrow Matters Pop-up Week*, de una semana de duración, conjuntamente con el Postgrado de Retail Design, bajo la dirección de Carmen Malvar y Carlota Magrinyà; con la participación de Andrea Tapia (Argentina), Maria Callís, Federica Sandretti (Italia), Marisa Leiria (Portugal), Michel Campioni (Bélgica) y Guillem Balaguer.

Workshops

- *You, me and I. Cómo generar hiper-creatividad*, a cargo de Ana Batory.
- *En busca del espacio sensible (ssh)pace*, a cargo de Federica Sandretti (Italia), Marisa Leiria (Portugal), Bet Cantalops, Carles Sora, Enrique Perezalba, Alex Posadas, Ignasi Lloradó, Pedro Mendes y Luca Lacomino.
- *Tú serás tu producto*, a cargo de Uri Altell y Guillermo López.
- *Edit Me. Estrategias de Autopublicación*, a cargo de Mauri O'Brien, Patrick Thomas, Javier Inocuo, Irene Ferrer y Toni Sellés.
- *Post-oil cities*, a cargo de Lluís Sabadell, Laura Cantarella, Daniel Calatayud, Lorenzo Correa y Mauro Costa.
- *Tejiendo arquitectura*, con la participación de Dennis Dollens, Joan Farré y Diego Oliver.
- *Infografías del ambiente*, a cargo de Bea Ramo.
- *Re-use*, a cargo de Patricio Abreu, Stella Lo Scitutto, Jose Luis Rodriguez y Mauri O'Brien.

Talleres

- *Tooling. Cómo construir lo que diseñamos digitalmente*, realizado en el centro CNC de MedioDesign con Juan Pablo Quintero, Afonso Orciuoli, Ernesto Bueno y Maruan

Halabi; con el apoyo de Du Pont, Jordi Sagristà SL, Porcelanosa-Krion, Formica y Gabarró Hermanos.

Visitas

- ca2L, empresa de iluminación.
- Centro de producción digital de la Sagrada Familia con Maruan Halabi.
- Se ha asistido a la semana cultural Portugal Convida con las conferencias de Eduardo Souto de Moura y Fernando Guerra, Guta Moura Guedes y Martín Ruiz de Azúa, en el CCCB. En esta línea por encontrar más lazos con un país vecino, se organizaron dos conferencias complementarias con Nadir Bonaccorso de nbAA y Andreia Salavessa y Tiago Saraiva de Ateliermob.

Este programa ha finalizado el curso con la plantación de 64 árboles frutales en la finca de Univerd en Mas Carbó de Palafoxs para compensar las emisiones de CO₂ emitidas durante la celebración del curso.

El Máster ha sido referenciado y anunciado en la web Arquitectura.pt, en la revista MONU de Rotterdam (Holanda) y en el cuadro de actividades de la Fundación Nau Ivanow, y ha estado presente en la exposición FutureSonic en Manchester (Inglaterra) y sus trabajos se exhibirán en la Casa da Vizinha en Lisboa (Portugal).

Los resultados del máster han sido presentados dentro de eme3: COLLAPSE Laboratorios celebrado en el MACBA en el marco de las investigaciones desarrolladas por ocho universidades españolas.

Por otro lado, el estudiante Carlos Briceño (Venezuela) ha sido escogido e invitado a participar en el GreenEngines Productive Landscapes for Self-Sustainable Cities, organizado por Ana Moya Pellitero de la Istanbul Kültür University y la Yıldız Technical University; con la participación de la Technical University Delft, la Wageningen University, la Technical University Eindhoven, la Universitat Politècnica de Catalunya y el Observatori del Paisatge.

Los tribunales finales en cada postgrado han contado con la colaboración de Félix Arranz,

Joan Pascual y Martín Ruiz de Azúa, y de Marc García-Duran, Anna Nufrio, Ricardo Devesa y Antonio Sanmartín. El tribunal final del Máster se ha celebrado en la Fundación Palo Alto con la estrecha colaboración de Laura Fabregó y Pilar Chiva del Centre Català del Reciclatge de la Agència de Residus de Catalunya de la Generalitat de Catalunya.

Máster en Diseño del Espacio Comercial: Retail Design

- Diploma de Postgrado en Retail Design. Diseño y Espacio: Shopping
- Diploma de Postgrado en Retail Design. Diseño y Concepto: Branding

Conferencias

- María Callís, socia consultora de Alpenstock, especializada en la creación de conceptos de retail, sobre la teoría del marketing.
- *Conferencia y workshop sobre casos profesionales*, a cargo de Ignasi Bonjoch, diseñador de interiores y de espacio. Profesor de ELISAVA y socio fundador de Bonjoch Associats.
- *Comunicación, marca y estrategias*, a cargo de Enric Jaulent, Joandó Reverter y Jordi Cano.
- Conferencias y Tour-Retail por Barcelona, a cargo de Emma Capellera, visual merchandiser, socia fundadora de Alpenstock.

Proyectos

- Dirigido por Ramón Malvar, director de Atelier Malvar+Tusch en Barcelona, estudio especializado en diseño comercial y diseño gráfico. Se ha trabajado el concepto y el diseño integral de un espacio comercial totalmente innovador desde todos sus puntos de vista, tanto estratégicos como técnicos y formales.
- Dirigido por Asdrúbal Franco, arquitecto de DOMO - Atelier Malvar + Tusch; Carmen Malvar, arquitecta independiente, especializada en diseño comercial, y Javier Lozano, artista y profesor de estética de la Politécnica de Madrid. Diseño de un espacio comercial entre un artista y una marca donde se fusiona el concepto de espacio y el producto que en él se vende. Trabajo intensivo y muy técnico donde se desarrolla el proyecto hasta el final con todo tipo de detalles constructivos y planos necesarios para la total realización.

Workshops

- *Estrategia e innovación en el brand*, a cargo de Elisabeth M. de Moretin, design planner & strategist, independiente. Graduada en Design Methods, Planning por ID, Illinois Institute of Technology, Chicago.

Visitas

- Essa Punt, empresa de rotulación y señalización con fábrica propia.

Máster en Diseño de Producto

- Diploma de Postgrado en Conceptualización de Producto

Conferencias

- Joan Rieradevall. ICTA.
- Joan Sabata. ANIMA.
- Ana Roquero. LINK DESIGN.
- Pilar Casellas. CIDEM/COPCA.
- Marcelo Alegre. ALEGRE INDUSTRIAL.
- André Ricard. RICARD DESIGN.

Convenios para la realización del proyecto del curso

- ROCA Sanitario.
- Hewlett Packard.

Proyectos

- *Eco-diseño*, con Joan Rieradevall y Raúl García ICTA-UAB.
- *ROCA: Diseño de equipamientos y espacio de los aseos de la terminal Aeropuerto BCN*. Intervención especial del técnico de ROCA José Contreras Customer Training Manager.
- *HP: Design the work infrastructure of workgroups in emerging markets in 2020*. Intervenciones especiales de técnicos de HP: Daniel Martínez, HP emerging market specialist; Marina Talavera, HP User Interaction Function Manager; Christian Sturm, HP human factor specialist; Emilio Angulo, HP R&D chief engineer.
- *Souvenir del Raval*, con Núria Coll. Se ha editado una colección de postales con los resultados de los proyectos. La excusa de este ejercicio era conocer la oferta de recursos (librerías especializadas, museos, comercios de interés) de unas determinadas zonas de Barcelona, especialmente útil para estudiantes extranjeros.

Visitas

- CETEMMSA (Mataró).
- ROCA (Gavà).
- Hewlett Packard (Sant Cugat).

- Diploma de Postgrado en Desarrollo de Producto.

Conferencias

- *Comercialització de un producte. Caso de la sillita plegable desarrollada en el Postgrado de Desarrollo de Producto de ELISAVA*, a cargo de la empresa PLAY. Conferencia inaugural.
- Michele Chiumenti, Centro CIMNE. International Center for Numerical Methods in Engineering.
- *Simulació CAE en el desenvolupament de producte*, a cargo de Anja Querol. Empresa T-Systems.
- *La gestió del desenvolupament de producte*, a cargo de Raimon Albiol, de la empresa INDRA. Conferencia de clausura de curso.

Visitas

- Centro Tecnológico ASCAMM. Asociación Catalana de Empresas de Moldes y Matrices.
- Fundación Centro CIM, en el Parque Tecnológico de Barcelona. Centro del Ámbito de las Tecnologías de la Producción.
- MAQUITEC 2009. Maquinaria, productos y servicios para la industria.
- Empresa PLAY.
- Centro de Materiales MATER, creado por el FAD (Foment de les Arts i del Disseny).

Se han realizado proyectos de desarrollo de producto con las empresas Santa&Cole (Indoor y Outdoor) y PLAY.

Máster en Diseño de Vehículos de Transporte

- Diploma de Postgrado en Diseño de Vehículos de Transporte: Estrategias y Concepto.
- Diploma de Postgrado en Modelado Digital.
- Diploma de Postgrado en Diseño de Vehículos de Transporte: Desarrollo de Proyectos.

Jornadas temáticas

Celebración de la II Jornada de Diseño del Automóvil. Proyectos SEAT ELISAVA. La sesión de apertura contó con la participación

de: Dr. Aleix Carrió, presidente del Patronato de la Fundació ELISAVA; Toni Clariana, miembro del Patronato de la Fundació ELISAVA; Dr. Xavier Costa, director de ELISAVA Escola Superior de Disseny; Ramon Paredes, vicepresidente de Recursos Humanos de SEAT; y Luis Santos, Diseño de Vehículo Completo SEAT. Posteriormente, Josep M. Montseny, director del Máster en Diseño de Vehículos de Transporte, presentó los proyectos SEAT Terranova, SEAT Technetium y SEAT 2050.

Las conferencias que tuvieron lugar dentro del marco de esta jornada fueron

- *Del diseño/concepto a la realización*, a cargo de Teo Garcia, Technical Project Leader A00/A0 SEAT.
- *SEAT Diseño*, a cargo de Luis Santos, Diseño de Vehículo Completo SEAT.

La jornada finalizó con el Degree Show, presentación de los proyectos finales del Máster en Diseño de Vehículos de Transporte 2008.

Conferencias

- Diego Ledesma. Director de Anteproyectos y Marketing de Peguform.
- Renan Legloire. Diseñador de IBO Group.
- Eduardo Cuadrado. ICEM International (Dassault Systèmes Iberia).
- Ferran Esquius. Styling Department Ficosa.
- Tancredi. Diseñador de automóviles.

Visitas

- SEAT Design Center.
- Ficosa International.

Diploma de Postgrado en Diseño de Mobiliario

Conferencias

- Carles Riart, mueblista y diseñador de interiores, con formación eminentemente artesanal.
- Vicent Martínez, diseñador industrial. Director de Punt Mobles, Premio Nacional de Diseño 1997.
- Martín Ruiz de Azúa, diseñador industrial y profesor de ELISAVA.
- Josep Mañà, diseñador y profesor de la Escola Massana, comisario e impulsor de varias

iniciativas vinculadas con el mundo del mobiliario como la exposición *El elogio del mueble* del Museo de Artes Decorativas de Barcelona.

- Josep Maria Tremoleda, diseñador industrial. Director de Mobles 114, Premio Nacional de Diseño 2001.
- Josep Puig, diseñador industrial (Novell-Puig Design) y profesor de ELISAVA.
- Alberto Liévore, diseñador industrial (Liévore-Altherr-Molina). Premio Nacional de Diseño 1999.
- Gabriel Teixidó, diseñador industrial.
- Sergio Chismol, Product Manager (Andreu World), responsable del desarrollo de nuevos productos.
- Antoni Arola, diseñador industrial e interiorista. Premio Nacional de Diseño 2003.
- Miguel Milà y Santa&Cole. Miguel Milà, pionero del diseño en nuestro país y Premio Nacional de Diseño, y Josep Maria Serra, responsable de producto de la división de Mobiliario Urbano de Santa&Cole.

Exposiciones

- *En el banco del Sr. Milà*, en La Roca Village (Barcelona). Los alumnos del postgrado, con la colaboración de Santa&Cole y promovido por La Roca Village, presentaron sus proyectos prospectivos entorno al Banco Neorromántico de Miguel Milà.

Visitas

- Showroom de Nani Marquina en Barcelona. Guiada y comentada por Nani Marquina, diseñadora industrial, gerente de la empresa y actual presidenta de la ADP (Asociación de Diseñadores Profesionales); y Ariadna Miquel, diseñadora industrial y Product Manager responsable del desarrollo de nuevos productos.
- Showroom y Taller de Tapicerías JOQUER S.A. en Viladecans (Barcelona). Guiada y comentada por Miquel Àngel Carretero, Product Manager, diseñador industrial e ingeniero técnico en diseño industrial, responsable del desarrollo de nuevos productos.
- Showroom y Centro de Diseño de FIGUERAS International Seating en Lliçà d'Amunt y en La Garriga (Barcelona). Guiada y comentada por Pau Borràs, diseñador industrial y responsable de Figueras Design.

- Showroom de ARKITEKTURA en Barcelona. Guiada y comentada por Marta Ventós, gerente e interiorista.
- Fábrica de Corbats i Portes VILMA en Terrassa. Guiada y comentada por Xavier Solanellas, ingeniero y gerente de VILMA.

Máster en Fashion Design. Diseño y Moda

- Diploma de Postgrado en Diseño y Moda: Creatividad y Tendencias
- Diploma de Postgrado en Diseño y Moda: Colección y Contexto

Visitas

- Fábrica textil TEXTIL SANTANDERINA en Monistrol de Montserrat.
- *¿Qué se le puede pedir a un tejido?* Visita y taller en la Escuela Universitaria de Ingeniería Técnica en Tejidos de Punto de Canet de Mar.
- *Smart Textiles/Smart Clothes: Introducción a los tejidos inteligentes.* Visita y clases en el Centro CETEMMSA de Mataró.
- TWENTY, empresa de confección de Sant Joan Despí. El proceso productivo: Twenty dispone en la actualidad de la marca Antonio Miró.

Conferencias

- Conferencia y workshop a cargo de Chu Uroz, presidente de Modafad.
- Josep Abril, diseñador de moda con marca propia. Director creativo de la marca Armand Basi.
- Hola Por Qué, marca creada por Ana Escalera y Eduardo Villamañán, profesionales de la ilustración, estampación y serigrafía en tejido para colecciones de marca propia y proveedores y colaboradores de otras marcas y diseñadores.

Exposiciones

- *Bits de moda'09.* Muestra y presentación de las colecciones creadas por los estudiantes en un entorno creado por ellos mismos. Además de sus creaciones en moda y complementos, los estudiantes exponen sus propuestas de marca y comunicación propias que han generado entorno a estas creaciones (acciones, audiovisuales, plataformas de Internet, música, etc.), reflejando la interdisciplinariedad del Máster in Fashion Design.

Workshops

- *El vestido personaje*, a cargo de Mariaelena Roqué, artista que investiga con el uso de diferentes materiales (tejidos nuevos y viejos, industriales, étnicos, metales, etc.) con los que crea personajes y elementos escénicos.
- *Interdisciplinario*. Dirigido por Antoni Miró, diseñador y director creativo de Antonio Miró; Chu Uroz, director artístico y presidente de Moda-FAD; Mariana Méndez, diseñadora de complementos con marca propia y diseñadora para Yamamoto y Mandarina Duck; y Josep Puig, diseñador industrial, profesor de Graduado Superior en Diseño de ELISAVA y codirector del Máster en Diseño de Producto.
- *Improvisación y creatividad*, a cargo de Txell Miras, diseñadora de moda con marca propia.
- *Modelaje*, a cargo de Teresa Helbig, diseñadora de moda con marca propia.

Formación Abierta

- *Cohabitar*. Curso en Diseño y Arquitectura dentro del marco de la Cooperación Internacional

El desarrollo del programa *Cohabitar* ha permitido tener una experiencia pionera en el ámbito del diseño y la arquitectura en el contexto de la cooperación internacional. Después de una primera experiencia realizada el año anterior en La Habana, este año ha contado con alumnos becados por la Agencia Catalana de Cooperación al Desarrollo de la Generalitat de Catalunya para realizar el curso en Barcelona.

Escuela de Verano

Por primera vez ELISAVA ha desplegado una programación de cursos de corta duración agrupados en el mes de julio, que forman parte de la Formación Abierta y que se han constituido como programación de Escuela de Verano.

- *Stop Motion Workshop*
Horas de formación: 20
Dirección: Beatriu Malaret.
Profesor: No-Domain.
Taller de creación audiovisual a partir de la

imagen fija que ofrece la oportunidad de desarrollar conocimientos teóricos y prácticos para la creación, guión y producción de un proyecto audiovisual.

- *Creación: La producción de ideas*
Horas de formación: 20
Dirección: Beatriu Malaret.
Profesora: Laura Soler
Este curso trabaja poniendo en práctica técnicas para aprender a estimular y controlar nuestra capacidad de crear. Se utilizan diferentes tácticas de análisis para activar nuevas ideas, así como mecanismos generativos para aumentar la creatividad.
- *Mobiliario y materiales inteligentes*
Horas de formación: 32
Dirección: Ramon Malvar. Profesores: Ricard Ferrer, Idoia Urdiain, Jan Bayo y José Manuel Gómez.
Curso orientado a conocer y entender el actual mercado de materiales recientes, las nuevas tecnologías y su aplicación al diseño del mobiliario. La tecnología de nueva generación como parte integrante del mobiliario. Sus aplicaciones en el diseño y producción de mobiliario mediante las herramientas más eficaces para desarrollar un diseño innovador.
- *Lighting*
Horas de formación: 20
Dirección: Ramon Malvar.
Profesoras: María Güell y Birgit Walter.
Este curso se especializa en temas de iluminación y sus aplicaciones en el espacio tanto para configurar ambientes como para comunicar y transmitir sensaciones. Se analizan y se dan a conocer los recursos técnicos y estilísticos básicos para una buena comprensión del arte de la iluminación y su aplicación en el espacio.
- *3D Studio Max*
Horas de formación: 20
Dirección: Guillem Martí.
Profesor: Andreu Roca.
Curso instrumental que propone el aprendizaje del software de 3DSTUDIO MAX mediante la realización de prácticas. Esta herramienta

es un potente modelador tridimensional que permite generar imágenes fotorrealistas.

- *Retail Design Workshop. Taller de diseño del espacio comercial*
Horas de formación: 40
Dirección: Carmen Malvar.
Curso que profundiza en proyectar y aplicar propuestas de diseño de interiores para espacios comerciales.
- *Curso intensivo de packaging*
Horas de formación: 120 horas
Dirección: Eva Minguella y Xavier Costa
Curso impartido para un grupo de estudiantes del Instituto Técnico de Monterrey.
- *CATIA V5-MD2*
Horas de formación: 72
Dirección: José María Ibáñez.
Los objetivos de este curso son ampliar los conocimientos mediante el manejo de un programa de CAD de referencia en el sector de la ingeniería.

Alumnado

En los últimos cursos el peso del área de másters en relación al número de alumnos y la actividad que desarrolla en el conjunto de la Escuela ha experimentado un crecimiento muy importante. En el curso 2008-2009 se ha estancado, de forma que el número de alumnos en relación con el curso anterior es sensiblemente superior pero con una marcada tendencia a la estabilización. Por otro lado, con la incorporación del Máster Universitario se propicia un nuevo tipo de alumnado que busca en el diseño un espacio de investigación que hasta hoy no existía, posibilitando que los alumnos puedan optar a doctorarse en diseño.

Este año se ha realizado la primera edición de la Escuela de Verano que se ha podido desplegar con un notable número de alumnos. Se han llevado a cabo 7 cursos y en ellos han participado 98 alumnos. Todo ello contribuye a constatar que, de forma progresiva, el prestigio de ELISAVA se ha ido consolidando en el espacio empresa.

Ciclos Formativos

Docencia

Durante el curso 2008-2009, desde los estudios de Ciclos Formativos de Diseño y dentro del marco académico, hay que destacar las siguientes iniciativas:

- Los ciclos de diseño han superado por tercera vez consecutiva las auditorias internas y externas de la norma UNE-EN-ISO 9001.2008 en relación a los requisitos de los sistemas de Gestión de Calidad y los requisitos del Manual y Procedimientos derivados de la norma.
- Se han organizado las Segundas Jornadas de Diseño en colaboración con la Escola de Música Virtèlia de la Institució Cultural del CIC. En las Jornadas han participado todos los alumnos y profesores de la Escuela.
- Se ha realizado la reestructuración del curso de preparación para la prueba de acceso a ciclos formativos de grado superior en un curso de preparación para grado superior, en la que el desarrollo del proceso proyectual ha sido su esencia.
- Se han consolidado las prácticas en empresas de los alumnos de ciclos de diseño y se ha dado un importante impulso a la bolsa de trabajo.

Actividades

Desde el marco propio de estos estudios se han desarrollado las siguientes actividades a lo largo del curso 2008-2009:

- Acto de graduación de los Ciclos Formativos de Diseño de Autoedición, Gráfica Publicitaria y Proyectos y Dirección de Obras de Decoración de las promociones de los cursos 2007-2008 y 2008-2009.
- Participación en las Segundas Jornadas de Diseño de todos los ciclos, incluido el Curso de Preparación para Grado Superior, con la colaboración de la Escola Virtèlia de Música de la Institució Cultural del CIC.

- Conferencia sobre las Vanguardias Artísticas a cargo del Doctor Francesc Orenes, en el marco de las Jornadas de Diseño.

- Presentación de los Máster y Postgrados de ELISAVA a cargo de Ramon Parramon, jefe de programas.

- Visita a la escuela SERP de Lyon (Francia) con el profesor Jean-Marc Sohier.

Ciclos Formativos de Grado Medio de Autoedición

- Visita a la Imprenta Municipal de Barcelona con los profesores Toni Casas y Paco Garcia.

Ciclos Formativos de Grado Superior Gráfica Publicitaria

- Exposición de un caso real de desarrollo de una marca a cargo de José Arcos, de Imagine de Marque, para todos los alumnos.

- Exposición de proyectos reales de branding y packaging en productos de gran consumo a cargo de Jaume Ros, de Chili Design, para los estudiantes de 1º y 2º curso.

- Visita guiada a la exposición de Alphonse Mucha en el CaixaForum para los alumnos de segundo curso con el profesor Henry Naranjo.

- Visita a la exposición de Fontcuberta en el Palacio de la Virreina para los alumnos de segundo con el profesor Jordi Anguera.

- Conferencia sobre multimedia a cargo de Anna Coll Marfagon para los estudiantes de segundo curso.

- Salida al Born para realizar un trabajo de fotografía B/N analógica de los alumnos de segundo con el profesor Jordi Anguera.

- Visita a una imprenta con los estudiantes de segundo con el profesor Jorge Wimes.

Ciclos Formativos de Grado Superior Proyectos y Dirección de Obras de Decoración

- Charla sobre iluminación a cargo de Mario Suñer, de FLOS, para los estudiantes de primero y segundo.

- Visitas realizadas por los alumnos de primer curso, con los profesores Marc Cuixart y Rafael Perera, al Palacio de la Virreina (exposición Fontcuberta) y al Museo de Historia; y al CaixaForum a las exposiciones *Richard Rogers + Arquitectos. De la casa a la ciudad* y *Joaquim Mir. Antològica (1873-1940)* con los profesores Anna Iglesias y Rafael Perera.

- Visita de los alumnos de primer curso al Pabelló de la República de la Universitat de Barcelona, con los profesores Ana Miguel y Oscar Engroba, y al showroom de iluminación "ca2L", con Ana Miguel.

- Visitas realizadas por los alumnos de segundo curso, con el profesor Marc Tintoré, a varias instituciones: Casa de la Convalecencia, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), Foment de les Arts Decoratives i del Disseny (FAD), Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) y Museo Picasso.

- Visita de los alumnos de segundo con el profesor Marc Cuixart al CaixaForum a las exposiciones *Richard Rogers + Arquitectos. De la casa a la ciudad* y *Joaquim Mir. Antològica (1873-1940)* y a la presentación de un libro especial sobre cocinas.

- Visitas de los estudiantes de segundo curso al GREK y a NEOCERAMICA, con la profesora Mar Esplà; a KNAUF, con los profesores Marc Tintoré y Toni Grabulosa; a un ático con el profesor Marc Cuixart; y a CONSTRUMAT.

- Visitas de obra de los alumnos de segundo realizadas con el profesor Toni Grabulosa y con la profesora Mar Esplà.

Alumnado

En el curso 2008-2009 el número total de alumnos matriculados en ciclos formativos se ha incrementado un 12,5% en relación al curso 2007-2008.

INTERCAMBIOS INTERNACIONALES

Durante el curso 2008-2009, ELISAVA ha intensificado la relación con universidades y escuelas en las que los alumnos pueden realizar estancias por estudios y complementar su formación desde una perspectiva internacional.

En este sentido, las escuelas participantes en el programa europeo Lifelong Learning/ Erasmus de cooperación en el ámbito de la educación o con convenios bilaterales de intercambio son las siguientes:

- Alemania: Universität der Künste Berlin (Berlín); Akademie der Bildenden Künste München (Munich); School of Design, Fachhochschule Potsdam (Potsdam) y Faculty of Art and Design, Bauhaus-Universität Weimar (Weimar).
- Austria: Fachhochschule Salzburg (Salzburgo) y Universität für angewandte Kunst Wien (Viena).
- Bélgica: College of Design Sciences, Artesis Hogeschool Antwerpen (Amberes); Institute Supérieur d'Architecture Saint-Luc de Wallonie (Lieja) y Katholieke Hogeschool Mechelen (Mechelen).
- Canadá: École de Design Industriel, Faculté d'Aménagement, Université de Montréal (Montreal).
- Chile: Pontificia Universidad Católica de Chile (Santiago de Chile).
- Dinamarca: Danmarks Designskole (Copenhague) y Designskolen Kolding (Kolding).
- Eslovenia: Academy of Fine Arts, University of Ljubljana (Ljubljana).
- Estados Unidos: California College of the Arts (San Francisco) y Rhode Island School of Design (Providence).
- Finlandia: University of Art and Design Helsinki, TaiK, Aalto University (Helsinki); Institute of Design, Lahti University of Applied Sciences (Lahti) y Institute of Art and Design, Helsinki Metropolia University of Applied Sciences (Vantaa).
- Francia: L'École de Design Nantes Atlantique (Nantes); École Supérieure d'Arts Graphiques d'Architecture Intérieure, ESAG (París); École Nationale Supérieure de Création Industrielle, ENSCI/Les Ateliers (París); Olivier de Serres-School of Art and Design (París) y Parsons-Paris School of Art and Design (París).
- Hungría: Moholy-Nagy University of Craft and Design (Budapest).
- Irlanda: National College of Art and Design, NCAD (Dublín).
- Israel: Bezalel Academy of Arts and Design (Jerusalén) y Colman Academic Studies Division, College of Management (Rishon Le Zion).
- Italia: Nuova Accademia di Belle Arti Milano, NABA (Milán) y School of Design, Politécnico di Milano (Milán).
- México: Instituto Tecnológico de Estudios Superiores de Monterrey, Campus Monterrey (Monterrey).
- Noruega: Faculty of Design, Oslo National College of the Arts, KHIO (Oslo) y Norwegian University of Science and Technology, NTNU (Trondheim).
- Países Bajos: Gerrit Rietveld Academie (Ámsterdam); ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem (Arnhem); Faculty of Industrial Design Engineering, Delft University of Technology (Delft); Design Academy Eindhoven (Eindhoven) y Faculty of Visual Arts and Design, Utrecht School of the Arts (Utrecht).
- Polonia: Jan Matejko Academy of Fine Arts in Cracow (Cracovia).
- Portugal: Instituto de Artes Visuais Design e Marketing, IADE (Lisboa).
- Reino Unido: The Glasgow School of Art (Glasgow) y Winchester School of Art, University of Southampton (Winchester).
- Suecia: School of Design and Crafts, Göteborg University, HDK (Goteborg) y Konstfack Stockholm, University College of Arts, Crafts and Design (Estocolmo).
- Suiza: École Cantonale d'Art de Lausanne, ECAL (Lausana) y Zürcher Hochschule der Künste Zürich, ZHDK (Zurich).

ACTIVIDADES Y PUBLICACIONES

ELISAVA ha desarrollado diferentes actividades a lo largo del curso 2008-2009, en el que han participado los diferentes estudios universitarios y de Másters y Postgrados. De entre todas ellas hay que destacar las siguientes:

Conferencias

- *Design Day*
Conferencias organizadas para reflexionar sobre el valor que aporta el diseño desde varias vertientes, a cargo de:
 - Armand Mevis del estudio Mevis & Van Deursen de los Países Bajos.
 - Los integrantes del estudio Colors and The Kids, Alemania.
- *Investigación en diseño.*
Conferencia a cargo de Jon Rodríguez con motivo de la presentación del número 25 de Temes de Disseny.
- *Civic Design in Situs*
Conferencia de Ruedi Baur, dentro del marco del Máster en Diseño y Espacio Público.
- *Obra de Ronan y Ewan Bourullec.*
Conferencia a cargo del arquitecto Ronan Bourullec, organizada dentro del marco de los diplomas de postgrado en Diseño del Espacio

de Trabajo; Diseño de Mobiliario; y Diseño, Entorno y Arquitectura.

- *Diseño Hub Barcelona.*
Conferencia a cargo de Angelo Palma y Anna Gasulla dentro del marco del Acto de Graduación de la promoción de estudiantes del año 2008.
- *Año luz.*
Conferencia de Toni Arola, vinculada a la programación del Máster en Diseño y Estrategia de Packaging.
- *Casas y habitantes.*
Conferencia de clausura del Postgrado en Espacio Interior. Perímetros Privados, a cargo de Carlos Ferrater.
- *Actitudes, sensaciones y conceptos proyectados.*
Presentación y conferencia del libro *L'Espai Interior* a cargo de su autor, Agustí Costa, dentro del marco de los estudios de Arquitectura Técnica y del Postgrado en Espacio Interior. Perímetros Privados.
- *Fotografía, cultura pop y contractultura.*
Conferencia de Òscar Mariné e Ignasi Andreu, organizada dentro del marco del Máster en Diseño Gráfico y del Postgrado en Diseño Gráfico y Proyectos Editoriales.

Jornadas

- II Jornada de Diseño del Automóvil.
Proyectos SEAT-ELISAVA
Conjunto de comunicaciones de profesionales de la empresa SEAT y otros vinculados al Máster en Diseño de Vehículos de Transporte en el que se presentaron los proyectos que los alumnos de este programa realizaron con la tutela de SEAT. Conferencias que se impartieron:
 - *Del disseny/concepte a la realització.* Teo Garcia, Technical Project Leader A00/A0.
 - *Seat Disseny.* Luis Santos, Diseño de Vehículo Completo de SEAT.
- Jornada de Coolhunting e Innovación: Tendencia en las tendencias

Conjunto de comunicaciones de profesionales vinculados al mundo de la moda, tendencias y coolhunting dentro del marco del futuro Postgrado en Coolhunting: Diseño y Tendencias Globales de ELISAVA. Conferencias que se impartieron:

- *Trendhunting para Pronto Moda.* Gustaf Esters y Paula Delgada, de CODE para H&M.
 - *Coolhunting y Trends Forecasting para grandes y pequeñas empresas.* Cristina Bifano.
 - *Cultura y mercado.* Alex Brahim, de DiBina.
 - *La aplicación de las tendencias: la verdadera llave para el mercado.* Gemma Requena, de Boom Estrategas.
 - *Oportunidades y subvenciones para la innovación.* Joan Martí, de ACCIÓ CIDEM y COPCA.
 - *Soy un Idea Catalyst.* Gustavo Carvajal, de The Vidal Partnership New York.
 - *Networking y presentación de proyectos y blogs.* Alex Ceball Studio.
 - *Coolhunting: investigación cultural como herramienta para la innovación.* Silvia Ospina y Jorge Rodríguez.
- Jornada Profesional. Presente y futuro de las fachadas arquitectónicas
Con la participación de Xavier Ferrés, Michela Mezzavilla, Joaquín Adell, Javier Peña y Valerie Vergeron. Jornada organizada por Elisava Professionals, Asociación de Antiguos Alumnos de ELISAVA.

- Jornada Diseño para el Reciclaje
Mesa redonda y talleres organizados conjuntamente entre ELISAVA y la Agencia Catalana de Residuos de la Generalitat de Catalunya.

Exposiciones

- *Expo Naked. PFE 08.*
Selección de los Proyectos Finales de Estudios de la promoción 2007 de Graduado Superior en Diseño, Arquitectura Técnica e Ingeniería Técnica en Diseño Industrial.
- *Bio-diseña.*
Exposición que recopila proyectos sostenibles

o que tienen en cuenta el medio ambiente desarrollados por estudiantes de los diferentes estudios de la Escuela, dentro del marco de Casadecor 2008.

- *Photographic.*
Muestra de proyectos de los estudiantes del Postgrado en Diseño y Fotografía, y de alumnos del Graduado Superior en Diseño de la asignatura Imagen.
- *Diseño para el reciclaje.*
Exposición que recopila los proyectos galardonados en los Premios Medio Ambiente Diseño para el Reciclaje 2009 organizados por la Agencia Catalana de Residuos de la Generalitat de Catalunya.
- *Elisava nuevos retos y nuevos espacios*
Exposición que muestra el contexto histórico y el modelo de la Escuela así como una recopilación de los diferentes espacios donde se ha ubicado ELISAVA.
- *Pro Photo Start.*
Muestra de trabajos de la promoción 2008 del Postgrado en Diseño y Fotografía.
- *Intercambios internacionales.*
Exposición que recopila los proyectos que los estudiantes de ELISAVA han desarrollado durante sus estancias en otras universidades fuera del país dentro del programa ERASMUS.
- *Degree Show.*
Muestra de los trabajos del Máster en Diseño de Vehículos de Transporte y especialmente de los proyectos que se han desarrollado en colaboración con SEAT.
- *Nuevas aplicaciones textiles.*
Exposición de los proyectos realizados por los alumnos del Graduado Superior en Diseño en el workshop de escaparatismo desarrollado para la empresa Gaston y Daniela.
- *Experimentación en tiempos de crisis. Maquetas de Case Study House.*
Exposición de maquetas desarrolladas en la asignatura de Introducción al Diseño

de Proyectos de Interiores de Arquitectura Técnica.

- *Diseño Barcelona Saint-Étienne.*
Muestra de trabajos de estudiantes de la École Supérieure d'Art et Design de Saint-Étienne y de ELISAVA Escola Superior de Disseny, dentro del marco de la semana de Rhône-Alpes en Cataluña.
- *Bits de moda'09. Underconstrucció.*
Exposició de les col·leccions creades per los estudiants del Postgrau en Disseny i Moda: Col·lecció i Contexte, 2009.
- *Befeeter.*
Muestra de proyectos realizados en la asignatura de Packaging del Graduado Superior en Diseño.
- *Espacios híbridos.*
Intervenciones en diferentes espacios de la Escuela elaboradas por los Estudiantes de la Asignatura Espacios Híbridos del Graduado Superior en Diseño.
- *Naturalmedia.*
Exposició de los proyectos del Máster Digital Media Design. Disseny Multimedia.

Otras actividades

- *Acto de Graduación.*
Promoción 2009 de ELISAVA en el Auditori de Barcelona.
- *El círculo de yeso caucásico.*
Representación de esta obra a partir del texto de Bertolt Brecht a cargo del Aula de Teatro de ELISAVA, integrada por estudiantes de la Escuela.
- *Naturalmedia. Festival Loop.*
Participación al Festival Loop con una intervención con proyecciones sobre la fachada de la Escuela y una posterior participación en el hotel donde se celebra el evento.
- Fiesta de verano de ELISAVA Professionals Organizada por la Asociación de Antiguos Alumnos de ELISAVA.

Publicaciones

- *Temes de Disseny 25. Recerca en disseny.*
Editores: Daniel Cid y Víctor Viña.
Artículos: Gillian Crampton-Smith, Mark Stevens, Lekshmy Parameswaran, Laszlo Herczegh, Jon Rodríguez, Cale Tompson y Karmen Franinovic.
- *Naked.*
Libro que recoge los trabajos de los estudiantes de la promoción de 2006 del Graduado Superior en Diseño.
- *Innovative Polymers in Street Furniture.*
Publicación que agrupa los diferentes proyectos desarrollados conjuntamente por ELISAVA y BAYER Material Science.
- *100% ELISAVA.*
Catálogo de la intervención que tuvo lugar en el salón 100% Design de Londres.
- *Bio-diseña, selecció d'ecoprojectes.*
Catálogo de la exposición del mismo nombre realizada en motivo de Casadecor 08.

Publicaciones de Arquitectura Técnica

- Presentación del libro ECOProductos para la arquitectura y el diseño, de Ignasi Pérez Arnal, en la Sala de Actos del Colegio de Arquitectos de Cataluña el 16 de diciembre de 2008.
- Presentación del libro *L'espai interior*, de Agustí Costa, en el Aula 18 de ELISAVA el 23 de enero de 2009.
- Artículo en L'Informatiu, número 314 de julio de 2009, referente a los planes de estudio del nuevo grado en España.
- Artículo-entrevista sobre sostenibilidad y rehabilitación urbana en la revista portuguesa Arquitectura & Construcción, número 56, de agosto y septiembre de 2009.
- Booklet Edifici Plurifamiliar, Premio FAD 2009, de Emiliano López.
- Booklet Edifici MediaTIC, de Enric Ruiz-Geli.

- Booklet Edifici Terminal 1, de Ricard Bofill.

- Booklet Bio-diseña, para las jornadas CasaDecor 08.

- Artículo en El Periódico de Catalunya sobre los retos de la climatización, 11 de septiembre de 2009.

Publicaciones de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial

La relación de artículos publicados desde los estudios de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial (ITDI) incluye la preparación por parte de la empresa ICC (Integral Cad Cam) de un artículo sobre el proyecto Nuevo Semáforo Barcelona (premiado por el Ayuntamiento de Barcelona y desarrollado por los alumnos y profesores de ETDI), para su publicación en el boletín ICC On Line News. La empresa ICC es consultora de sistemas avanzados en diseño, ingeniería, gestión de proyectos (CAD/CAM/PDM), y comercializa el software de PTC Pro-Engineer.

Área de Ciencias

- Libros

- Javier Peña Andrés. Selección de materiales en el proceso de diseño. ISBN: 8493132977/84-931329-7-7. Barcelona. Ediciones CPG 2008.

- Artículos científicos en revistas indexadas

- Fruto del convenio de colaboración entre la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) y ELISAVA para la realización de tesis doctoral a cargo de Marta González Colominas, dirigida por José María Manero (UPC) y Javier Peña (ELISAVA), se han presentado las publicaciones:
 - *Quantum Parameters for Guiding the Design of Ti-alloys with Shape Memory and/or Low Elastic Modulus.* Autores: M. Arciniegas, J. Peña, J.M. Manero, J.C. Paniagua, F.J. Gil. Revista: Philosophical Magazine.

Clave: A. Volumen: 88. Páginas, inicial: 2529; final: 2548. Fecha: 2008.

- *Shape Memory Properties of TiNi Alloys under Cyclic Instrumented Indentation*. Autores: M. Arciniegas, Y. Gaillard, J. Peña, J.M. Manero, F.J. Gil. J.A. Planell. Revista: *Intermetallics*. Clave: A. Volumen: 17. Issue: 10. Páginas, inicial: 784; final: 791. Fecha: 2009.
- *Optimization of the Ti-16.2Hf-24.8Nb-1Zr Alloy by Cold Working*. Autores: González M., Peña J., Manero J.M., Arciniegas M., Gil F.J. Revista: *Journal of Materials and Engineering Performance*, Special issue from the Shape Memory and Superelastic Technology Conference. (Aceptado). Clave: A. Volumen: 18. Páginas, inicial: 506; final: 510. Fecha: 2009.
- *Design and characterization of new Ti-Nb-Hf Alloys*. Autores: González M., Peña J., Manero J.M., Arciniegas M., Gil F.J. Revista: *Journal of Materials and Engineering Performance*, Special issue from the "Shape Memory and Superelastic Technology Conference". Clave: A. Volumen: 18. Páginas, inicial: 490; final: 495. Fecha: 2009.

Publicaciones de Máster y Postgrados

- Máster en Diseño del Espacio Interior. Publicación en la Revista Eben de 3 proyectos realizados por alumnos del Diploma de Postgrado en Diseño del Espacio Interior. Perímetros Privados.

PREMIOS

Durante el curso 2008-2009, ELISAVA ha sido galardonada con los siguientes premios en certámenes nacionales e internacionales:

I'm not an artist, premiada a los Laus y por el Club de Creativos de España

El vídeo WOOORK, un mini musical escrito y dirigido por Soon in Tokyo, dentro de la campaña de publicidad I'M NOT AN ARTIST de ELISAVA del curso 2007-2008, obtuvo el

Bronce dentro de la categoría de Interactivos & Digital Media en la 39ª edición de los Premios Internacionales Laus.

A su vez, el proyecto WOOORK, realizado con la técnica *stop motion*, también fue premiado por el Club de Creativos de España (c de c) dentro de la categoría "Otros soportes exteriores – imagen" en el marco de la sexta edición del Día C, cuando se conocieron 222 trabajos que se seleccionaron como las mejores piezas de comunicación del año.

ELISAVA, la escuela más premiada en los LAUS

ELISAVA fue la escuela más premiada en la última edición de los Premios Laus. El centro obtuvo 8 galardones de Bronce en la categoría de estudiantes de la 39ª edición de los Premios Internacionales Laus. Bersagol, Carvalho, Casanova y Miranda han realizado el Máster en Diseño Gráfico de ELISAVA, mientras que el resto de premiados han cursado los estudios de Graduado Superior en Diseño en la Escuela.

– EUGÈNE IONESCO/ABSURDO.

Chloé Bersagol.

Proyecto basado en la obra de Eugène Ionesco, padre del teatro absurdo. Para subrayar la futilidad humana de la que habla Ionesco, tenemos dos niveles de lectura: una legible y otra ilegible. Esta última ha sido creada mediante unos acetatos que se superponen a veces sobre las páginas para rallar el texto dejando ver sólo algunas de las palabras, creando unos juegos absurdos.

– BOA NOITE A TODOS/ANTONIO LOBO ANTÚNEZ.

BOA NOITE A TODOS es un proyecto editorial basado en la obra de António Lobo Antunes, que se desarrolla a partir de la separación de la estructura: entre crónicas, autobiografías y canciones. La distinción entre las tres partes se realiza con un cambio de encabezamiento. El concepto libro es un discurso del autor a dos voces, porque siempre utiliza en sus textos dos sentidos: experiencia personal y arquitectura mental.

– EXQUISITE CORTÁZAR/CORTÁZAR EXQUISITE.

Mónica Casanova. El contenido de este proyecto editorial son varios textos del escritor Julio Cortázar, siendo el eje principal de esta obra *Historias de cronopios y de famas*, juntamente con una selección de relatos cortos y algunas poesías de este autor. El libro se basa en la técnica surrealista del cadáver exquisito para generar toda su estructura formal, ofreciendo al lector tres formas de lectura de un libro, que a la vez son dos.

– DISTINCT VISIONS/VISIONES DISTINTAS.

Sofía Miranda. La idea principal del proyecto fue construir un libro bilingüe (inglés y castellano) utilizando sistemas visuales que ayuden y guíen el lector de la mejor manera, con la temática de varios realizadores de cine. El libro se abre por la mitad en dos partes: en la parte izquierda, de color amarillo, puede verse todo el texto. En la parte derecha, de color naranja, pueden encontrarse las imágenes que complementan los textos.

– HOTEL PLEK. Roger González Mora.

Creación de la topología de *hotel namming* e imagen corporativa. Se trata de un hotel donde predomina el cartón como material de uso. Es muy económico ya que uno mismo puede personalizarse la habitación. Para la imagen corporativa se ha escogido una línea gráfica directamente relacionada con el lenguaje utilizado en el transporte y almacenamiento en cajas del cartón, de fácil comprensión para todo el mundo.

– SEARCH FOR TRUTH. Xavi Mauri Alarcón.

El proyecto parte de la dualidad entre dos conceptos a priori contradictorios, pero complementarios, como son: versión oficial y versión no-oficial. Necesitamos estas dos versiones para llegar a conformar una historia completa. La oficial con un fondo políticamente correcto, mientras que la no-oficial aporta reflexiones, opiniones e ideas sin pruebas que nos ayudan a iluminar de forma más clara un acontecimiento.

– **INSIDE HOUSES.** Ariadna Rius Ferrer. El proyecto es el rediseño del material de un libro de fotografía con el mismo título, que trata de los interiores de las casas rurales de Europa. En el nuevo enfoque, la pieza se convierte en nostálgica y educativa a la vez. El libro es un híbrido entre álbum de fotografía antigua, encuadernación japonesa y encuadernación tradicional.

– **UNDERCOSMETICS.** Miriam Torres Margarit. Es un proyecto crítico que quiere evidenciar la manipulación a la que estamos sometidos y concienciar la sociedad de la realidad del mundo que nos esconden bajo el maquillaje que le ponen. Consta de 30 envases de productos cosméticos organizados en una caja. Cada producto recibe el nombre de uno de los grandes problemas de la humanidad divididos en 4 grupos: individual, social, mundial y planetario.

Premios de Diseño 2008 Bayer-Elisava on life style

Bayer otorgó a los estudiantes de Graduado Superior en Diseño de ELISAVA los premios ON LIFE STYLE por el desarrollo de seis innovadores proyectos, en una ceremonia celebrada en el Institut Català d'Investigació Química (ICIQ) de Tarragona el 21 de noviembre de 2008.

A principios del 2008, Bayer Polímeros y ELISAVA establecieron un convenio de colaboración por el cual los alumnos de Graduado Superior en Diseño trabajarían en la conceptualización y desarrollo de productos basados en diferentes materiales aportados por Bayer. Para hacerlo se organizaron unos talleres o workshops tutorizados por Núria Coll, diseñadora industrial y profesora de tecnologías del Graduado de ELISAVA en colaboración con Antoni Mairata, coordinador de I+D de Bayer MaterialScience.

Los alumnos participantes en el proyecto han sido: Daniel Cabezas López, Joana Fernández Cardoso de Matos, Eva García Capdevila, Francesc Gasch García, Àngels Gratacós Colomer, Juan Izquierdo Pallás, Pau Jordà Hualde, Laia Klose García, Diana Larrauri Vives, Carmen López Franco, Mª Antonia Márquez García, Elisa Padrón Olivé, Marina Parramon

Costa, Pau Romagosa Palomar y Albert Vallhonrat García.

El resultado ha sido muy fructífero. Los alumnos han trabajado en el ámbito de la seguridad, la sostenibilidad, la movilidad, el ecodiseño, etc. Hay un total de seis proyectos que, por su originalidad, funcionalidad o viabilidad comercial, han merecido la realización de un prototipo.

– **EARLY WARNING.** Son sensores situados delante de los pasos de peatones para que los vehículos disminuyan la velocidad.

– **RAIL GUARD.** Es un protector de raíles para evitar accidentes de tráfico.

– **SAVIA GREEN SPACE.** Es un mobiliario urbano que pretende aprovechar la energía solar y reciclar el agua de la lluvia para generar espacios verdes en ciudades que sean autosuficientes y sostenibles.

– **NYMPHAEA, LIGHTING TREE.** El árbol luminoso Nymphaea es una lámpara que, de forma inteligente, captura toda la energía generada por ella misma durante el día para transformarla en luz.

– **COCOON JACKET.** Es la nueva forma de tomarse un descanso. Se trata de una chaqueta inteligente que puede transformarse fácilmente en una esterilla que envuelve todo el cuerpo.

– **BASTONET.** Es un bastón para dirigir a los transeúntes invidentes. El transeúnte ciego puede recorrer tranquilamente la ciudad mientras es guiado por satélites que reciben información sobre cómo llegar a su destinación.

Premios Ciutat de Barcelona

El proyecto MATER ganó la Mención Especial en los premios Ciutat de Barcelona 2008, en la categoría de Diseño. El jurado acordó por mayoría otorgar una mención especial al equipo MATER, por el proyecto de Foment de les Arts i del Disseny (FAD), que ha contado con la participación del Dr. Javier Peña, profesor y jefe de área de Ciencias de los estudios de Graduado Superior en Diseño y de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial de ELISAVA, como director científico y comisario.

El jurado valoró la aportación científica y estratégica que facilita a los diseñadores el conocimiento de nuevos materiales.

Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi

el profesor emérito de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), Jordi Pericot, ingresó como académico numerario a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi (RACBASJ) por su tarea en el campo del diseño y la comunicación, donde ha destacado por su reflexión teórica. La investidura de Pericot, director de ELISAVA entre 1967 y 1980 y director de la revista de la escuela *Temes de Disseny* desde 1987 hasta el 2007, se produjo el 19 de noviembre de 2008 en un acto público en la Casa Llotja de Mar de Barcelona.

International Design Awards (IDA)

Ariadna Giral, Àngels Gratacós y Judit Vila, antiguas alumnas de los estudios de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial de ELISAVA, consiguieron el primer premio en la categoría Students-Product-Kitchen Appliances de los International Design Awards (IDA), un certamen que reconoce a los mejores diseños mundiales, con el proyecto BAT-U, A MIXER FOR CHILDREN, una batidora de vaso dirigida al público infantil con el objetivo de que los más pequeños puedan introducirse en el mundo culinario a través de un electrodoméstico pensado exclusivamente para ellos.

Premios 2009 Diseño para el reciclaje

Laura Liberal Olcoz, antigua alumna de los estudios de Graduado Superior en Diseño, especialidad Producto, ganó la mención especial, categoría Proyectos, con CITRUS en la V edición del Premi Disseny per al Reciclatge: Producte Reciclat/Reciclable, que organiza el Centre Català del Reciclatge de l'Agència de Residus de Catalunya del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Premios Crea! Mater

Raquel Díaz, Fernando Giner y Laia Puig, alumnos de tercero de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial de ELISAVA, ganaron la primera edición de los premios Crea! Mater con CAFEPLAST, un soporte con contenedor

para los tiestos biodegradable y nutritivo para aquellas plantas que necesiten transplantarse cuando crecen o, simplemente, para las plantas de interior.

Valencia Crea 2008

Pilar Sola y Mónica Casanova, antiguas alumnas del Máster en Diseño Gráfico de ELISAVA, ganaron el Premio Nacional del IX Certamen de Creación Joven Valencia Crea, en la categoría de Comunicación Corporativa, con BERLIN EXPORT, realizado como proyecto final del Postgrado en Diseño Aplicado a la Comunicación de la escuela, que desarrolla la identidad visual para un evento expositivo, la temática del cual son las ciudades.

Valencia Crea 2009

Rubén García Castro y Andreas Hidber Stalder, alumnos del Máster en Diseño Gráfico, recibieron un galardón en la X edición de los premios Valencia Crea, en la categoría de Comunicación Corporativa, con el proyecto CODES, que desarrolla la identidad visual de este congreso de lingüística, traducción y tipografía, que tiene como sede la ciudad de Toledo (España) y Basilea (Suiza) como ciudad invitada.

Barcelona Visualsound

Raimundo Morte, antiguo alumno de Graduado Superior en Diseño, especialidad Gráfico, ganó el premio del público y el premio del jurado en la categoría de Vídeo Creación de la VI edición del Barcelona VisualSound, festival audiovisual de creación joven celebrado el pasado mes de febrero, con su proyecto TÚ, HABRÁS SIDO MI CUERPO, basado en el poema de Àngel Mota *La possessió d'un altre cos com a metàfora d'un trencadís o abocat al fracàs*.

Festival Musiclip

Marc Esteban, Jordi Matosas y Oriol Rello, antiguos alumnos del Graduado Superior en Diseño de ELISAVA, ganó el tercer premio, categoría Animación, en la III edición del Musiclip (Festival Internacional de la Música, las Artes Visuales y el Videoclip de Barcelona), que se celebró del 27 de abril al 3 de mayo, con DAME OTRO PAPEL, un videoclip dirigido y realizado por el estudio de animación Home de Caramel, fundado en 2008 por estos tres antiguos alumnos de ELISAVA.

Concurso Pure Creativity

Óscar Pérez Sellarès, alumno de 3º de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial de ELISAVA, fue finalista de la primera edición del concurso Pure Creativity, destinado a crear un objeto innovador, inteligente y práctico basado en las nuevas posibilidades que ofrece el *rapid manufacturing*, con el proyecto STOOLY, un juguete para niños que incluye funciones de caminador y que puede convertirse en un cómodo taburete.

Concurso de diseño Trofeo "La Caixa"

Martí Morral, alumno de tercero de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial de la escuela, fue finalista de la primera edición del concurso de diseño Trofeo "La Caixa" con su proyecto 1,8 KG. Partiendo de un elemento sólido como es una biga, se incorpora al centro de la copa, con un conjunto combinado que agrupa, entre otras características, innovación, modernidad y calidad.

Concurso Modafad Low Cost

Isabel Moncayo y Pia Aspillaga, antiguas alumnas del Máster en Fashion Design. Diseño y Moda que se imparte en ELISAVA, fueron finalistas con su nueva colección LOW COST en la 27 edición del concurso Modafad Low Cost, destinado a jóvenes diseñadores emergentes. Isabel y Pia trabajan conjuntamente en Barcelona para desarrollar Barcelona desarrollando su marca de ropa QUERIDA JULIA.

Concurso Nuevo Diseño 2008

Bernat Martorell, antiguo alumno del Graduado Superior en Diseño de ELISAVA, especialidad Producto, quedó finalista en la segunda edición del concurso Nuevo Diseño 2008, organizado por la revista *Magazine* y *Living DECO*, con el proyecto mOm (mobiliario de oficina móvil), que reúne importantes innovaciones técnicas y estéticas a la hora de plantear y solucionar la integración de espacios de trabajo dentro del ámbito doméstico.

COLABORACIÓN CON EMPRESAS E INSTITUCIONES

Docencia

Desde ELISAVA se valoran muy especialmente las relaciones con el mundo empresarial e institucional, ya que se considera que son los espacios futuros para el desarrollo de nuestros estudiantes. En este sentido es importante para la Escuela ampliar y consolidar, año tras año, estas relaciones, definiendo estructuras de trabajo conjunto más enriquecedoras tanto para las entidades colaboradoras como para ELISAVA. Durante el curso 2008-2009, se ha consolidado la unidad de empresas responsable de la gestión, coordinación y centralización de los contactos y acuerdos, tanto a nivel nacional como internacional, creada el curso anterior. Asimismo, también se han continuado detectando y generando nuevas oportunidades de proyectos de empresa e investigación que abarcan todos los estudios de la Escuela desde los diferentes ámbitos de referencia: Diseño, Ingeniería Técnica en Diseño Industrial, Arquitectura Técnica y Másters y Postgrados, generando nuevas sinergias y estableciendo una relación con la sociedad y la empresa mucho más directa, dinámica e internacional.

Por otro lado, ha habido un incremento cuantitativo y cualitativo de las empresas e instituciones que forman parte de la Bolsa de Trabajo y de la Bolsa de Prácticas de ELISAVA, que ha alcanzado un buen nivel dos años después de transferir sus competencias a la asociación de antiguos alumnos, Elisava Professionals (EPI), y de la creación de un servicio de consulta de la Bolsa on-line.

Entre las empresas e instituciones que a lo largo del curso 2008-2009 han colaborado con la Escuela encontramos organismos de la Administración, universidades, colegios oficiales, asociaciones profesionales, fundaciones y empresas del sector del diseño, el mobiliario, la comunicación, las nuevas tecnologías, la arquitectura y la automoción, entre otras. Durante este periodo académico se ha visto plasmada una relación creciente de convenios de colaboración con estas entidades, al igual que un incremento de la

participación de ELISAVA en concursos nacionales e internacionales, que ha quedado reflejada en la obtención de múltiples galardones.

Modalidades de colaboración

Las modalidades de colaboración con ELISAVA son muy diversas, ya que dependen de las necesidades académicas del centro y de los requerimientos empresariales. Con todo, pueden agruparse de la manera siguiente:

- Bolsa de Prácticas
- Bolsa de Trabajo. Actualmente gestionada por ELISAVA Professionals
- Proyectos específicos desarrollados con empresas e instituciones:
 - Proyectos académicos
 - Workshops prospectivos
 - Investigación sobre el contexto cotidiano de los usuarios
 - Montajes efímeros
- Incubadora de jóvenes talentos
- Becas
- Patrocinios
- Concursos

Colaboraciones en cifras

Durante el curso 2008-2009 ELISAVA ha establecido 174 colaboraciones con empresas e instituciones. Ello supone un incremento de las colaboraciones establecidas de un 26,09% en relación al curso 2007-2008.

Proyectos con empresas e instituciones

Durante este curso se han llevado a cabo los proyectos siguientes en colaboración con empresas e instituciones:

Ver página 62.

Colaboración con empresas e instituciones

Ver página 66.

SERVICIOS

ELISAVA cuenta con los siguientes servicios que dan apoyo a las actividades docentes, a los que se han introducido mejoras a lo largo del curso 2008-2009:

Centro de Informática

Las aulas tecnológicas y teóricas están dotadas de los equipos y programas necesarios para prestar apoyo a la docencia y adaptados a las necesidades profesionales del mercado laboral. Disponemos de hardware de última generación tanto en entornos PC como Macintosh, así como de conexión WI-FI en nuestras instalaciones.

Biblioteca

Cuenta con un fondo de más de 7.000 libros y revistas especializadas y con una base de datos de vaciado de artículos de revistas en CD-ROM. La biblioteca cuenta con PCs para realizar consultas a Internet y conexión WI-FI.

Taller de Maquetas y de Prototipos

Con una superficie de 300 m², está equipado con máquinas y herramientas para la elaboración de prototipos, modelos a escala y maquetas.

Laboratorio de Ciencias y Tecnología

Espacio destinado a la investigación científica y a la experimentación tecnológica, que da apoyo a la actividad científica y/o docente de los estudios de Ingeniería Técnica en Diseño Industrial.

Servicio de Información y Coordinación de la Actividad Docente (SICAD)

Servicio orientado a informar de las actividades que se desarrollan en la Escuela así como de coordinar su actividad docente. Además, gestiona los Convenios de Colaboración Educativa.

Secretaría Académica

Se encarga de tramitar todas las solicitudes relacionadas con el expediente académico del estudiante.

Laboratorio de Fotografía

Equipado con 15 ampliadoras de negativos para revelado B/N.

Administración

Se encarga de la gestión de los recursos de la Escuela, así como de su contabilidad. Punto de recogida de justificantes de pago de títulos, certificaciones y matrículas.

Por lo que se refiere a las novedades incorporadas a los espacios de la Escuela cabe destacar:

Biblioteca

Elisava ha firmado un convenio con el CCUC (Catálogo Colectivo de las Universidades de Cataluña) y todo el fondo documental de nuestra biblioteca se puede consultar desde Internet gracias a la implantación de una nueva herramienta de gestión bibliotecaria.

Nuevo espacio para el taller de diseño

Implementación de nuevas infraestructuras para este departamento.

Mejoras informáticas

En este sentido ha habido un cambio de servidores, cinco en total. Asimismo también se han sustituido cincuenta ordenadores de las aulas tecnológicas y todos los ordenadores de las aulas teóricas de la Escuela. Se ha renovado el 75% de los proyectores de las aulas. Se ha activado el nuevo Campus Virtual que permite prestar apoyo al aprendizaje guiado y mejora la comunicación entre estudiantes y profesores. Se ha dotado a todos los estudiantes de correo electrónico. Se ha renovado el Plotter a disposición de los estudiantes.

Administración

El departamento de Administración ha implementado un ERP que mejora la gestión de los recursos de la Escuela.

DATOS ECONÓMICOS

Desde la perspectiva económica, el hecho más significativo del curso 2008-2009 ha sido la inversión efectuada en la nueva sede de la Escuela y la preparación del traslado de la actividad para afrontar el nuevo curso 2009-2010 en las nuevas instalaciones. También es necesario destacar que este hecho ha provocado que el incremento de los gastos de explotación haya superado en un 0,89% el aumento de los ingresos.

Por lo que se refiere al curso 2009-2010, el Patronato de la Fundació ha aprobado un presupuesto que incorpora en su composición la voluntad de afrontar el actual escenario económico mediante la austeridad en todas sus partidas. Este hecho, sin embargo, no dañará la continuidad de la calidad y novedad del proyecto educativo ni la apuesta por impulsar la investigación, los proyectos con las empresas y el interés por la internacionalización que tanto desde la perspectiva de la oferta educativa como de la preparación de los estudiantes se ha convertido en una necesidad y un objetivo para integrarse en un mundo cada vez más globalizado.

A continuación se refleja la evolución económica de los estados financieros de la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària¹ durante los tres últimos cursos, concretados en las cuentas de pérdidas y ganancias y los balances de situación. En el curso 2008-2009 se ha aplicado el Nuevo Plan General Contable, y los datos de los dos cursos anteriores se han adaptado a los criterios de la nueva normativa.

Cuenta de pérdidas y ganancias (en miles de Euros)

Conceptos	2006-2007 ²	2007-2008 ²	2008-2009
Ingresos por actividad	9.133	11.002	11.504
Gastos de explotación	8.835	10.825	11.415
Resultado de explotación	298	177	89
Resultado del ejercicio	540	588	473

Balance de situación (en miles de Euros)

Conceptos	2006-2007 ²	2007-2008 ²	2008-2009
Activo no corriente	583	429	3.028
Activo corriente	8.235	10.892	11.109
Total activo	8.818	11.321	14.137
Patrimonio neto	2.346	2.934	5.478
Passivo no corriente	1.443	2.553	453
Passiu corrent	5.029	5.834	8.206
Total patrimonio neto y pasivo	8.818	11.321	14.137

1. Los estados financieros de la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària que se exponen, auditados por la empresa Gabinet Tècnic d'Auditoria, S.A., incorporan los estados financieros de la Societat d'Estudi i Divulgació del Disseny Elisava, S.L. participada al 100% por la Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària.

2. Datos adaptados a los criterios del Nuevo Plan General Contable.

EQUIPO

Consultar página 75.

English Version

PRESENTATION

Thanks to the completion of a number of long-awaited, well-planned projects that we have worked hard to achieve, the academic year 2008/09 has been a particularly satisfying one in terms of attaining our goal of positioning the School as a leading institution in innovation, creativity and research in design. We have adapted the contents of our teaching activities to the requirements of society and we have ensured excellent levels of teaching quality. We have looked ahead to future training requirements to ensure that our professionals stay continuously up-to-date. And we have worked to project the ELISAVA brand nationally and internationally in order to build its reputation, improve the contribution it makes to society, and ensure the employability of the professionals that are taught by the School.

The Council of Universities' approval of our university-course syllabuses (the Degree in Design, Degree in Engineering Building and Degree in Engineering in Industrial Design) represents not just the strengthening of the educational offer; it also means that the School is moving clearly into the European Higher Education Area's new educational scenario. As part of this, ELISAVA has ensured that its courses are in line with the EHEA's criteria. The focus is on promoting student mobility, helping graduates into the employment market, teaching quality and lifelong learning.

The School has also extended its links with the University of Southampton. This collaboration, which has operated very satisfactorily since 1994, means that students will now obtain both the qualification of Graduate in Design and the

University of Southampton's Bachelor of Arts (Hons) in Design.

Similarly, as part of its objective to strengthen its university profile, the School has developed an EHEA-recognised qualification - Spain's first university masters in design course. The "Design and Communication" masters, part of the official programme for the Postgraduate Diploma in Social Communication by Pompeu Fabra University's journalism and audiovisual communication department, represents a pioneering step in the academic repositioning of our design studies.

The same level of determination and effort shown in these projects was seen equally during the process of changing the School's campus. Throughout this academic year, much work has been done to renovate, fit out and improve

the infrastructure of the building on La Rambla. This 10,500 square metre space is where all ELISAVA students - undergraduates, those on masters and postgraduate courses and students involved in ongoing education - will study from academic year 2009/10.

This anticipated and necessary change is the result of the School's ongoing determination and persistence as well as its close relationship with Pompeu Fabra University. It offers us an enviable location in the heart of Barcelona, maintaining the School's identification with Barcelona's citizens and the urban environment, while re-stating our commitment to the historic old town, the location for our current campus since 1997.

ELISAVA is fully aware that it is not exempt from the overall and structural impact that the

current economic environment has, and will continue to have in the coming years, in terms of models of social behaviour. We believe, however, that education is one of the most important factors to help tackle the changing environment that lies ahead of us. We must therefore redouble our efforts in adapting our educational offering to the new needs that will inevitably arise. Responding to this challenge is one of ELISAVA's most important tasks. The fact that design and innovation have an inherently powerful transforming capacity will help significantly in this situation. The active presence of design and innovation in the economy is reflected well in the European Commission project *Design as a Driver of User Centred Innovation*, the aim of which is to identify the best way of making design an integral part of European innovation policies.

The School has worked and will continue to work on building its network of relationships that help align it with the interests of society and universities abroad. Our aim is to consolidate ELISAVA's reputation as one of the best design centres in the world. On this, we point to the increase in the number of relationships with international centres as well as the increase in projects being undertaken with national and international companies and institutions. The trust of companies such as Group Oxilane (formerly Dechathlon), Mango, Santa&Cole, Roca Sanitarios S.A. and Sony give a strong indication of the value of design in creating points of differentiation as well as its active role in the innovation process - something that has always been core to ELISAVA. All of these completed projects and others that will be implemented in the coming years

could not have happened without the dedication, commitment and hard work of a great team that is committed to education in general and the School in particular. Our team looks ahead, determined that ELISAVA should be increasingly active, participative, creative and committed.

ALEIX CARRIÓ

Chairman of the Fundació Privada ELISAVA
Escola Universitària

MANAGEMENT REPORT

This academic year, ELISAVA is tackling three challenges. The first is to link design with technology and the most advanced and innovative industrial sectors related to communication and digital technology.

The second is to link design to a new social and cultural diversity by maximising international expansion and cooperation. Design today is not aimed at a homogenous and unified set of users; instead, whether due to the composition of our societies or because the usage and consumption of these designs is increasingly more globalised, it needs to be targeted at more differentiated user profiles.

The third challenge is to do with environmental awareness and sustainability - a response to relatively new conditions and phenomena, but which nevertheless strongly affects design. In recent years, a completely new environment has arisen in our post-industrial societies, in which these new parameters have started appearing.

Our first step consists in recognising the new conditions within which design needs to work. We need to be capable of carrying out an analysis and a diagnosis that enables us to understand the new requirements. For ELISAVA, it is important to be able to respond to the new conditions and understand how to prepare for the transformation that is taking place in industry, business, society and the cultural context.

Another area of work consists in establishing more effective links with society. One often talks about the dangers of universities becoming ivory towers, self-referential environments unconnected with the rest of society. We, therefore, need to be able to work with professionals, businesses and society in general. This entails building networks at different levels. One of these focuses on teaching about the role of design. We have to be capable of explaining this beyond our classrooms and student body.

There is another highly important level of relationship: international networks. Today, design is an activity that has been inevitably globalised. Failing to maintain contact with international trends means condemning oneself to irrelevance. Thus, international expansion is essential for schools, especially for one such as ours that has progressed from being a Barcelona -focused school to now playing a role on a larger scale. We talk of an international network of formally- and informally-connected centres that share knowledge and experience, capable of becoming drivers of global and international design trends.

For 2008/09, ELISAVA can therefore look back at a year that is significant for taking two major steps towards the future: adapting to the new European Higher Education Area (EHEA) framework and committing to a new and better campus. In terms of the EHEA, the process of drawing up the new syllabuses and having them evaluated by the university system is complete. Specifically, this has resulted in three new Degrees in Design, Engineering in Industrial Design, and Engineering Building as well as the introduction of a new teaching model in accordance with European framework. The new degree courses start in the academic year 2009/10.

With regard to the new campus, the design of the new spaces for the building on La Rambla 30-32 is complete and building work has begun, to be finished at the end of September 2009 to coincide with the start of the new academic year. Student teams from the School have participated in the new project in the areas of new signposting, interior design and creating a large mural in the entrance area.

Current achievements include clearly positive results from the academic year. These have been marked by a steady diversifying of our academic offer; a firm commitment to modernise and excel in learning models; the growing number of joint School-business projects along with the resulting advances in research and innovation; and by a growing awareness of social and environmental responsibility.

In his essay *Theses on the philosophy of history*, Walter Benjamin said: "At all times, we must make efforts to tear up the tradition of conformism that is about to superimpose itself". He tells us how the dynamic of tradition is very important. But the other side of the coin of tradition is conformism, where ways of doing things has become established and validated over time. This dual point of view that Benjamin identifies - the virtues of tradition and the dangers of conformism that tradition brings with it - must always be borne in mind. It is important for us to appreciate the tradition we have, as a School with a history of almost 50 years - a school that has been a pioneer and that has steadily built this vision of design. But at the same time, the threat of conforming to what we have inherited is a constant danger. We need, therefore, to be capable of building - upon an extraordinary rich legacy - the bases of the future looking ahead to new directions.

XAVIER COSTA I GUIX

Director of the Fundació Privada ELISAVA
Escola Universitària

ELISAVA 2008/09

ELISAVA completed the following initiatives during the academic year 2008/09:

- Decisive steps were taken to move ahead with the process of adapting to the European Higher Education Area. These included completing the process of drawing up the syllabuses and educational offers for the three new degree courses (Design, Engineering in Industrial Design and Engineering Building) and introducing a new teaching model aligned with the European framework. The new degree courses start in the academic year 2009/10.
- The launch of new masters and postgraduate programmes: Masters in Design and Graphic Production Management and Masters in Web Project Design.
- Start of the PhD in Design, linked to the University Masters in Design and Communication.
- First edition of ELISAVA Summer School - a programme of continuing education aimed at professionals and advanced students.
- Strengthening of the new ELISAVA Virtual Campus - a space for students and lecturers to work and interrelate.
- Agreement between ELISAVA and UPF to secure the building at La Rambla 30-32 for use as the School's campus. This 10,500 square metre building will offer improved conditions for the School. The new location, scheduled to open in the coming 2009/10 academic year, will further strengthen ELISAVA's identification with the city and its historic centre.
- A total of 174 joint projects have been run with companies and institutions. An important joint ELISAVA-SEAT project has also been formalised, due to culminate at the end of 2009.

Students

In the academic year 2008/09, the total number of students at ELISAVA increased by 0.3% compared to the previous period.

STUDIES

Higher Degree in Design

Teaching

For the academic year 2008/09, we mention the following Higher Degree in Design initiatives:

European Higher Education Area (EHEA)

During the year, the syllabuses were drawn up for the subjects in the first year of the new Degree in Design planned for 2009/10. The syllabus is the governing document or roadmap for a subject and contains the skills that must be achieved by students. It also includes evaluation mechanisms, course content, the teaching schedule and the bibliographic and digital resources.

End-of-Course Project

In order to provide a reference framework, the different lecturer teams working on End-Of-Course Projects proposed a wide range of topics for their students to work on.

The graphic communications projects proposed were based on the following areas of work: Hubble (Looking Into the Future) and Disseny per a canviar (Designing for Change).

The product projects proposed were based on the following areas of work: Disseny de codi obert (Designing Open Code) and Disseny per a col·lectivitats (Designing for Communities).

The interior design projects proposed were based on the following areas of work: En la pell de l'altre (In the Skin of Another) and Noves tecnologies del comportament humà (New Technologies of Human Behaviour).

El factor humà en el nou ambient tecnològic (The Human Factor in the New Technological Environment).

Professional Areas

The set of subjects that make up the Professional Areas is one of the key elements in training Higher Degree in Design designers. Each academic year they are adapted to the professional landscape.

This year, students were offered the following areas to choose from:

- Information architecture
- Experience of colour
- Malleable material
- Light and space
- Ergonomics
- The material of spaces
- Audiovisual design
- Illustration
- Typographic project
- Temporary constructions
- Designing stands
- Urban furniture
- Web design
- Digital animation
- Packaging
- Hybrid spaces
- Projects and technologies
- Furniture for interiors
- Audiovisual projects
- Lettering
- Design for television
- Retail Design
- New exhibition languages
- Designing with cheap materials
- Web projects
- Design of press information
- Transport design
- Contract space
- Small objects
- Trends
- Fashion design
- From magazine to fanzine
- Ready-made
- Future habitat
- Art direction in advertising
- Interiors and furniture

Activities

The main lectures and workshops were:

- *How do you cook up a name?*
Xavier Grau.
- *Cultural hybrids.*
Robert E. D'Souza and Alex Schady.
- *Inventions for playing a rhythm.*
Tomàs Bedós and Ernest Parera.
- *Let's Wiki-collaborate.*
David Gómez.
- *Micro-scenes.*
Ferran Utzet.
- *Chawan workshop "The bowl of tea".*
Carmen Balada.
- *Colour and sentiments applied to fashion.*
Jorge Zuazo.
- *Designing time.*
Fernando Magán and Carles Lurqui.
- *The window.*
Jordi Hidalgo and Daniela Hartmann.
- *Three into one.*
Ivan Pomés
- *Gastón y Daniela. New textile applications.*
Ana Mir and Susana Zarco.
- *The boy who left home to learn to be afraid.*
Winchester School of Art.

Students

In the academic year 2008/09, the total number of students registering for the Higher Degree in Design course increased by 4.2% compared with 2007/08.

Similarly, the number of students registering for the BA Honours in Design at the University of Southampton saw a healthy increase of 3.2% compared with last year.

Technical Architecture

Teaching

During the academic year 2008/09, the different areas of the Technical Architecture course coordinated and carried out a number of activities related to teaching the degree.

European Space for Higher Education

After drawing up the new syllabus which combines the directives of the European Higher Education Area and the principles of the Bologna Protocol in order to align the Technical Architecture course with the new Building Engineering degree, ANECA approved the content of the syllabus in March and gave the green light for it to be implemented during the academic year 2009/10.

National programmes

- As members of the Xarxa de Recerca en Educació per a la Sostenibilitat (Network for Research in Education for Sustainability), ELISAVA forms part of the working group Competències per a la Sostenibilitat a la Universitat (Skills for Sustainability in Universities), of which lecturers Rafael Balanzó and Ignasi Pérez Arnal are members.
- Participation in the study for the international development plan of BCN Design Export design services, conducted by BCD (Barcelona Design Centre).
- Participation in the "EnginyCat!" programme (www.enginy.cat), undertaken by the Universities and Research Committee of the Dept for Innovation, Universities and Enterprise.
- Participation in the Mentors-EnginyCat Plan.
- The proposal for the national programme of Collaborative Actions has been written and presented. The purpose of this is to facilitate research between technology centres - in this case, CIDEMCO from the Basque Country - and universities, with the Building Engineering course in order to develop architectural solutions for implementing the knowledge society within constructed spaces.

European programmes

- The number of learning agreements has increased, with an agreement with the Facoltà di Architettura di Alghero (Sardinia, Italy) being added to those already in place with the School of Saint Jacques in Belgium, Florence in Italy and the Fachhochschule in Salzburg, Austria.
- Within the framework of Uni.EMA (in which ELISAVA's Technical Architecture course participates along with the University of Limoges and the Dept of Conservation and Restoration of the Facoltà di Architettura della Università of Florence) and jointly with PANORMEDIL-Ente Scuola Edile di Palermo and SPEF-Scuola Professionale Edile di Firenze, lecturer Albert Plà attended the conference *Restauro: Le Figure Professionali Tra Formazione E Istruzione in Una Dimensione Europea*, held at the Palazzo Forcell DeSeta on 23-24 October 2008.
- This year, eight students took part in the practical restoration of buildings in the town of Certaldo (Tuscany, Italy) as part of the collaboration agreement between Tuscany's Scuola Professionale Edile di Firenze Consorzio Formedil, which for the second year running has included a visit in order to carry out a survey of a building to be restored and the call for applications for the AVA European programme in July, under the direction of Albert Plà.
- We also took part in preparatory meetings for the launch of the International University Masters as part of the Erasmus Mundus programme on Interaction Design with the Facoltà di Architettura di Alghero, Joanneum University of Applied Sciences in Graz and its information design department, and the Italian University of Bolzano.
- Fédération Compagnonnique, a professional training body directed by Armand Labarre, together with ELISAVA's Technical Architecture course, have provided support to the Eurogip Lim project with the Académie de Limoges's GIPFCIP being accepted into the Mobilité Leonardo 2009/10 programme.

This has encouraged transnational mobility within European companies. ELISAVA's Technical Architecture course is committed to encouraging the acceptance of interns from the Limousin region of Limoges (France).

- A Protocol of Understanding was signed between the Centro Regionale per la Progettazione ed il Restauro and the Scienze Naturali ed applicate ai Beni Culturali della Regione Siciliana, el Corso di Laurea in Conservazione e Restauro dei Beni Culturali della Facoltà di Architettura di Palermo, l'Ente Scuola Edile di Palermo, la Scuola Professionale Edile di Firenze and the Université Européenne des Métiers et des Arts for reciprocal information about programmes, the creation of teaching programmes, the presentation of public and European funds for training activities and the exchange of experience and skills.
- Two European programmes have been presented: the first within the ACP (African, Caribbean and Pacific) for the task of positioning and compiling low-cost ways of building in the social sector and African countries in the four regions (called Northern, Southern, West and Central Africa) together with the universities of Makerere, Addis Ababa and Yaounde, with the participation of UPC's water research group. The second programme was developed within the ACI-COLABORA inter-university co-operation activity. In this case, the object of the programme was to research and develop health spaces between Europe and India with the participation of the director of the Ammedabadh Vastu Foundation, Dr Yatin Pandya.

Final-Year Projects

This year, the number of students presenting final-year projects has increased, with 73 being approved. The projects that have been presented have shown a strong tendency towards the areas of health and safety (a result of the Technical Engineering in Industrial Design course's invitation to jointly participate this year in TechWeek). There has also been a strong

showing for topics related to sustainability applied to construction among the broad range of topics, both technical and material, as well as historic and project studies. One such project is currently in the study phase to be converted into a patents and commercial product as the start of the *Be Real* programme in order to turn students' ideas into businesses.

For the first time, there has been a joint presentation of a Final-Year Project by two students from the Technical Engineering in Industrial Design and Technical Architecture courses to develop the design and location of urban mini-turbines.

Teaching staff

- Lecturer Rosario Hernández joined as head of the department, and highlighted the excellent work done by Albert Fuster up until this year.
- The teaching team consists of 61 lecturers. Lecturer Ramon Cortasa has joined for the Pre-Project subject area. He joins from the director team of Construccions PAI and also has experience as a lecturer on masters and postgraduate courses at the CAATEEB (College of Surveyors, Technical Architects and Building Engineers of Barcelona). Also, Ignasi Ubach, chief executive of PromoBuilding, linked to ESADE for the Economy course.

- During the academic year 2008/09, the following lecturers from the Technical Architecture course enhanced their training with the support of ELISAVA, by attending the following events:

- Jose Manuel Garcés López, Application of the Technical Code for Building, COAATB.
- Anna Baldrich Aragó, Calculation and design of metallic structures in accordance with the EC-3 and CTE-SE-A standard, Fundació UPC.
- Miguel Ungueti Fernández, Application of the Technical Code for Building, COAATB.
- Albert Plà Gisbert, 2nd Symposium of Pathology and Rehabilitation Lecturers of Technical Architecture Schools.

- Rafael Balanzó, 3rd International Architecture, City and Energy Congress, CSCAE and CENER, Pamplona.
- Rafael Balanzó, Public design and urban regeneration, UB.
- Rafael Balanzó, Global Eco Forum.
- Ignasi Pérez Arnal, Global Eco Forum
- Joaquim Matutano, Conference on heritage signposting, Museu d'Història (History Museum), Sant Feliu de Guíxols.

- Marta Janeras, lecturer studying for her PhD, organised the MathCAD course on implementing this software within other subject areas of the same courses.
- This year, four lecturers' meetings were held instead of the two annual meetings held in previous academic years, in order to update information and knowledge so that the Bologna process could be followed more effectively.

Research

- Attendance at the conference *Mobility policies for researchers* at the Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (Catalan Foundation for Research and Innovation), on 7 November 2008.
- Collaboration agreement to take part in the organisation of TEDxArckitects lectures (subsidiary of the North American organisation that organises TED lectures, featuring thinkers who operate and have impact globally) under the title *Architecture and Commitment*.
- Collaboration agreement with the Waste Agency of Catalonia's Catalan Centre for Recycling as part of organising the workshop "Loucomcau".

Virtual Campus

Establishment of the second phase of this academic channel of communication in order to facilitate and improve interaction between students and teachers. This year, 100% of school programmes across all subject areas and all terms were input.

Activities

The following initiatives were run during the academic year 2008/09:

National conferences

- Attendance at the National Conference of Surveyors, Technical Architects and Building Engineers in Albacete in May 2009.

International conferences

- 1st International Conference on Research in Construction, held in June 2009 in Madrid, attended by Rosario Hernández.
- Convegno Restauro held in October 2008 in Palermo (Italy), attended by Albert Pla.

World conferences

- 3rd Clusters Urbans Conference, organised by 22@Barcelona and Barcelona City Council, and held on 12 February at the International Convention Centre in Barcelona.
- Support was provided for attending national IAESTE meetings. The Spanish delegation included ELISAVA Technical Architecture student, Joan Mercadé.

Agreements

- Participation in the Commission for Research of the Research Network in Education for Sustainability, meetings on 13 November 2008.
- Signing of an agreement with ITEC (the Institute of Construction Technology of Catalonia) for the transfer of the software package TCQ and related modules.
- Signing of an agreement with the CAATEEB (College of Surveyors, Technical Architects and Building Engineers of Barcelona).
- Signing of an agreement to provide training on ArchiCAD for the teaching staff for two weeks

in July 2009 and the holding of the Fòrum ArchiCAD promoted in Spain by IOCAD.

- Signing of an agreement with Sostres 8 Arquitectura to jointly present a bid for the technical support for site inspections for the construction of Line 9 of the Barcelona Metro, being executed by GISA.

Lectures

- Round table at Construjove '08, on 13 November 2008. Ignasi Pérez Arnal, head of studies and speaker, attended this meeting as did Francesc Jordana (EPSEB), Gabriel Robert (La Salle), Javier Llovera (representing the Committee of the Conference of Technical Architecture Directors) as well as Teresa Pallàs, CAATB. The round table looked at how each of the Technical Architecture schools has structured its syllabus as well as the solutions to provide in order to help students obtain the degree in building engineering qualification.
- Barcelona Meeting Point. Participation in a number of sessions at this event.

Exhibitions

- *Casa Decor 08*. ELISAVA took part in Casa Decor with the project Bio-Design - a proposition on the relationship between sustainability and architecture, engineering and design, developed by students with and text and guidelines by Rafael Balanzó (head of department and Technical Architecture lecturer) and Ignasi Pérez Arnal (head of studies and lecturer on the Technical Architecture course).
- *naked TFE'07-08*. Exhibition of the best projects and final-year research and development projects on a topic related to construction and architecture. The projects demonstrated the application of the general knowledge acquired during the course. The selected works consisted of eight projects that had achieved excellent and outstanding grades. All of them demonstrate the influence that new technical and environmental cultures will have on future architecture

professionals. The exhibited projects were: *Photovoltaic facades* by Carlos Aguilar Olaria; *The industrial colonies* of Ripollès by Marta Bosch Alier; *Environmental implications of sustainable construction of buildings* by Carles Climent Fernández; *Comparison between the traditional construction system and the ascendant/descendent system* by Joan Esteller Ortega; *Guidelines for installing lifts in housing estates* by Ramon Flores Mompert; *Roof cisterns with filtering and insulating flagstones* by Alejandro Fuentes Ballesteros; *Comparison of techniques for restoring facades* by Lorena Montserrat Gala; *Mixed columns in building construction* by Álvaro Navarro Rodríguez; *Structural aluminium* by Borja Navas Sánchez; *The influence of popular architecture on work by Josep Lluís Sert in Ibiza* by Ana Maria Ribas Alonso; and *Housing estates in Barcelona* by Ariadna Sierra Cano.

- *Design for Recycling*. The exhibition presents the products and projects awarded during its latest edition. On Wednesday 3 December, the exhibition was opened with a roundtable attended by Pilar Chiva, director of the Catalan Centre for Recycling (Waste Agency of Catalonia), ELISAVA lecturers Javier Peña and Curro Claret, and Italian architect Valentina Maini. The conclusions from the round table can be read on the following website: www.arc.cat/ca/noticies/noticies_detall.asp?oid=1111. To supplement the exhibition, the workshop LOUCOMCAU was held on Thursday 4 December to drive innovative ideas of how to create sustainable packaging from waste in order to avoid eggs from breaking if they fall to the ground.

Conferences

- Conference on Installations with Rafael Riera from ABN Pipe, José Sánchez from Roca Sanitarios and José-Maria Colell de Biotrit.
- Attendance at the research conference held at the Fundació Catalana de Recerca i Investigació (Catalan Foundation for Research and Investigation) in November 2008.

- All students took part in the *Construjove* conference that was organised in November by the Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona (College of Surveyors and Technical Architects of Barcelona) and the Consell de Col·legis d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Catalunya (Council of Colleges of Surveyors and Technical Architects of Catalonia).

Workshops

- Participation in the *Green Engines* workshop held in July 2009 at the Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (Higher Technical School of Architecture of Barcelona).

Awards

- Attendance at the *Nit de la Construcció* (Construction Night) and the Catalunya Construcció 2009 awards ceremony, organised on July by CAATEEB (College of Surveyors, Technical Architects and Construction Engineers of Barcelona).
- Attendance at the European Holcim Awards for Sustainable Construction in Madrid in September 2008.

Visits

- Multi-family housing in Castelldefels, with Jose Manuel Garcés, on 6 October 2008.
- Visit to the Agbar Museum, in November 2008.
- Spa Las Arenas, with Xavier Campos, on 13 November 2008.
- MEDIA TIC, December 2008.
- Terminal 2 of Barcelona Airport, 28 January 2009.
- Visit to Prefabricats Pujol in Lleida, in May 2009.
- Visit to FAD Award 2009 multi-family housing, by Emiliano López in Barcelona.

- Visit to the School of Technical Architecture at Jaume I de Castelló University.

- Visits organised by subject areas were:

- Visit by Improvement & Control students to the CA2L Showroom, Materials Session and Applus's Fire and Thermo-technical Laboratory.
- Visit by Characteristics of Materials students to the Gres Catalán factory and Ciments Molins Industrial SA factory.
- Visit by Graphical Expression students to the Palau de Capitanía building and La Maternitat buildings.
- Visit by Rehabilitation and Maintenance Techniques students to Barcelona Cathedral.

Other

- Asociación de Sectoriales de Arquitectura Técnica (Industry Association of Technical Architecture) invited two students from our School to take part in their annual meeting in San Sebastian in April, organised by Madrid's EUAT.

Students

In the academic year 2008/09, enrolment onto the Technical Architecture course was affected by the serious crisis affecting the construction industry and 62 places were filled. For next academic year, we have studied measures to compensate and adapt to this situation in the industry.

Technical Engineering In Industrial Design

Teaching

From the academic year 2008/09, the Technical Engineering in Industrial Design course academic highlights included the following:

European Higher Education Area (EHEA)

This academic year 2008/09 (the second year of testing the Bologna system, teaching systems and operational methodology) included an in-depth review of the procedures and structure of contents for the subjects that make up the course. The important change in the way that teaching tasks are distributed was certainly one of the central aspects of this review period as was student participation in this process.

Much that came out of the first two years' teaching under the Bologna experience was useful in developing the new Engineering in Industrial Design (EID) syllabus, which has been the main feature of this academic year 2008/09. Indeed, the need definitively to implement the EHEA programmes in 2009/10 entailed an important debate about how the different subjects fit across the new syllabus. For this reason, a specific committee was created including the EID course head of studies, the heads of the different course departments, a representative from Pompeu Fabra University and a renowned professional.

The EID syllabus was produced as a result of the committee meetings and, following numerous revisions, was approved by ANECA. It will be launched for the first time in the forthcoming academic year. With this, ELISAVA's EID course will form a definitive part of the European Higher Education Area.

End-of-Course Projects

The following end-of-course projects, linked to businesses, were run:

- NAVITAS PARADIGMA
End-of-course project: Design of mini turbines
Tutors: Alfred Puig and José Garcés
Company: Fernando Pérez
- CASALS VENTILACIÓ
End-of-course project: Jet-fan for garages
Tutors: Dr Javier Peña and Jesús Martínez
Company: Arnau Tintó

– BICICLETAS MONTY

End-of-course project: Foldable bicycle
Tutor: Xavier Riudor
Company: Sergio Moyano

– METALARTE

End-of-course project: Nawa luminaire
Tutor: Isidre Donadeu
Company: Franco Piacentino

– SONY

End-of-course project: Television frame
Tutors: José Luis Junquera and Sergio Bueno
Company: Juan Antonio Pérez

Company projects

– Project: Sport and Sustainability. Company: Suris, CETIB. Ramón Gasch. Development of the project: research into solutions that can be applied to energy-recovery systems. Project by Enric Gelabert, Carlos López, Elena Macazaga. Overseen by José-Maria Ibáñez.

– Project: Termix. Company: Dols Industrial de Peluquería. Víctor del Castillo. Development of the project: improvement of the prototype and adjusting the design and development for its correct functioning. Project by Albert Delgado, Pau Estape and Óscar Pérez. Overseen by Manel L. Membrilla.

– Project: Marine Business. Company: Mrs Gemma Torra. Collaboration proposal.

– Project: Telescopic roofs. Company: Mr Joaquim Forcada. Collaboration proposal.

Participation in competitions

Technical Engineering in Industrial Design students were encouraged to take part in the "Medalles ADI FAD" awards. Students from last year's course Raquel Díaz, Joan Maymí, Laia Puig and Sergi Vich submitted their end-of-year projects to the competition. The project coordinator was José-Maria Ibáñez. Marta Carrió and Lupi Asensio helped with drawing up and presenting the necessary documentation.

Activities

As part of this course, the following initiatives were run during the academic year 2008/09:

Sciences Department

Lectures

- *Creating new coatings that have photo and thermochromic properties*, by Jordi Pla and Pol A. Fantoba from the studio PLAFANTOBA.
- *New polymeric materials* by Toni Gonzalez de Cabañes.

Competitions

- Participation in the *Crea! Mater 2008* competition. Winners: Raquel Díaz, Fernando Giner and Laia Puig.

Projects

As part of the Fundamentals of Physics course the following projects were worked on for the company EPS Escuela de Mecánica de Motos. Supervision was by Souad El Aamrani and Guillem Martín:

- A lift for motorbikes of any cylinder capacity, that is capable of lifting both wheels at the same time and enabling the wheels, brake callipers and suspension rods to be worked on.
- An engine support with auxiliary table for fitting trays and universal fastenings to allow the mechanic freedom of movement.

Training activities for lecturers

As part of offering support for the new 2009/10 subjects, teaching staff were given training.

- Introduction to the MathCad program
This course was aimed at course staff teaching mathematics. Its main objective was to study the mathematical potential of a computer software package and its application to Industrial Design.

Exhibitions

- Mater in Progress. New Materials, New Industry. Dr Javier Peña was curator for the exhibition that ran from March to May 2009 in Saragossa.

Engineering Department

Visits

- Group visits to trade fairs EQUIPLAST, EXPOQUIMIA and EUROSURFAS (industrial machinery, raw materials, moulds and dyes, machining, plastic injection, extrusion, rapid manufacturing, automation, numerical control, environment).
- Individual student visits to a number of production centres: Tallers Massaguer, Centro Nacional de Microelectrónica (National Microelectronics Centre), Technotraf, Grupo Sapa Profiles La Selva SL, Cermecal SL, Ripleg SL, Max- For, Caldererías Gil SA, Farga Rossell, Lecom machines and assemblies, Ribas Agrícola, Utiles Mecánicos Milvus, among others.

Seminars

Seminars on new industrial processes for making parts for modelling and thermoforming in the School workshop.

Systems

Incorporation of computer simulation methods for the Mechanical Systems course.

Design Department

Tech-Week lectures

The theme of Tech-Week '09 was focused on health and safety in construction. In recent years, there has been an increase in the use of individual and collective protection items to fight work-related accidents.

The interest in the subject both for the Engineering and Technical Architecture courses enabled joint organising of the conferences.

A number of talks around design and the manufacture of elements were given as well as their application and current regulations on matters of safety with the participation of representatives from universities and the business world.

In addition to lectures, Tech Week also included a workspace and forum with lecturers from the different departments related to the courses taking part. It finished with a student project on safety, proposed as part of the Design and Product course for the second-year Technical Engineering in Industrial Design course.

The following talks were given:

- *Safety in construction*. Xavier Campos, architect and safety coordinator during planning and works phases for SOSTRES 8 architects, lecturer in safety and accident prevention on ELISAVA's Technical Architecture course.
- *Designing safety elements*. Arnaud de Witte, chief executive of Securman, working at height.
- *Safety in teamwork - an example of product development*. Jordi Garcia, architect and head of technical communication at Encofrats Alsina.
- *Production and manufacture of protective items*. Fernando González, manager at company Airbox.
- *Inspecting safety at work*. José Hernández, coordinator for the Generalitat de Catalunya's department for the promotion of health and safety.
- *Project Captain*. Àlex Domínguez, project developer, and José María Ibáñez, head of Technical Engineering in Industrial Design projects department, presented the Capitán project, apparatus adapted for vertical work, which was developed by second-year students from last year's Technical Engineering in Industrial Design course.

Design of furniture and the environment

The following activities were carried out as part of this subject on the third year of the Technical Engineering in Industrial Design course:

- Guided tour: architecture and history of the Palau de Mar building, site of the current Museum of History of Catalonia.
- Talk on design and kitchen layout, given by Gloria Piqueras, industrial designer at the company B. Solanes, distributors of German brand Nolte Kuechen kitchens.

Training activities for lecturers

As part of offering support for the new 2009/10 subjects, teaching staff were given training.

- Introduction to the 3D Studio rendering programme
This course was aimed at course staff teaching Artistic Expression, its main objective is to study the options for rendering industrial objects. The course was structured around a set of practical exercises aimed at learning about the programme's basic tools for rendering and the visual and graphical presentation of different industrial products.

Representation Department

Training activities for lecturers

As part of offering support for the new 2009/10 subjects, two training courses were given for teaching staff.

- Introduction to the Rhinoceros surface-modelling programme
Aimed at course staff teaching Methodology on the Engineering in Industrial Design course. Its main purpose is to look at bi- and tri-dimensional geometry through modelling NURBS surface types. The course was structured around a set of practical exercises aimed at learning about the basic tools of the program for modelling and editing flat surfaces and second-degree curved surfaces.

- Course on cinematic mechanisms using the Pro-Engineer program
The course was aimed at lecturers of ELISAVA who are already familiar with using this software and who basically understand how to use it as a solids modeller and who wish to learn how to simulate mechanisms.

Projects Department

Lectures

To supplement end-of-course projects, the following lectures were offered:

- *The company Marquespatent*, by Fernando Marqués. Different examples of registered products were presented (intellectual property, patent rights). Students were encouraged to debate during the lecture and discuss the examples presented. Lecture for all Projects II students.
- *Fundació Ascamm: Introduction to design of plastic parts*, by Alfonso Sánchez, for all Projects II students.
- *Santa&Cole. Lecture on urban furniture*, by José-Maria Serra, organised by lecturer Montse Periel as part of her subject area on the Higher Degree in Design course. Projects II students took part.

Companies Department

In 2008/09, contact was made with a number of businesses and institutions.

In terms of education and training centres, we highlight Pompeu Fabra University (UPF), Polytechnic University of Catalonia (UPC) and the Col·legi Maristes de Les Corts.

The fairs and events we attended included the following: EXPO 2008 in Saragossa; EXPOQUIMIA and Construmat 2009 at Fira de Barcelona, and Associació/Col·legi d'Enginyers Industrials De Catalunya (Association/College of Industrial Engineers of Catalonia).

Contacts and visits to official organisations were also arranged:

- Company customer services centre. Barcelona Chamber of Commerce.
- Consortium for lifelong learning in Catalonia. Training programme management department.
- ICAEN (Catalan Energy Institute). Generalitat de Catalunya.
- CIEMAT (Centre for Energy Environmental and Technological Research). Department of Science and Innovation.
- CADI (Aragon Centre for Industrial Design).
- CETIB (College of Industrial Technical Engineers of Barcelona).

Lastly, we mention visits made to:

Bicicletas Monty, Casals Ventilació, Store Español de Plásticos, Metalarte, Reial Club Sportiu Espanyol de Barcelona, Rucker Lypsa, Soler i Palau, and Solter Soldadura.

Students

In the 2008/09 academic year, the total number of students registering for Technical Engineering in Industrial Design remained at a steady level, as did student intake - with all places offered being covered.

Masters and Postgraduate Courses

Teaching

Postgraduate courses is a dynamic area that combines passing on knowledge, connecting students with the professional world and equipping them to be able to innovate. We apply a methodology that promotes learning based on problem solving (by creating projects), understanding of the social environment in which they operate (through analysis and research) and application (through creative propositions). Design is the core axis that connects the diversity of our courses as a whole. It is an area of knowledge that has steadily extended

its boundaries as a discipline, but also as a connector that is related to many spheres and activities. Our work consists in identifying contemporary shifts in design and providing a space for training that brings together and conveys these shifts both to those already working and those who will be working in the future. Design as a cross-disciplinary practice and design as a specialist discipline: this is the approach we use to guide and position the postgraduate courses at different levels in terms of the professional environment and the social context.

ELISAVA's postgraduate area has achieved a level of maturity and stability following steady annual growth, enabling rich educational activities around design to be deployed. The different courses that are run combine both generic and more specialised programmes. With the quantitative growth in our educational offer established, we are now working to foster academic excellence, by reinforcing the relationship between course content, environment and procedures.

The following are the areas where we have worked to consolidate and improve our postgraduate offer:

- Constant updating of programmes, enabling the right educational offers to be rolled out across the School. In some cases, these are linked to the different degree courses; in others, they entail incorporating new areas or developing new aspects that do not fit into current course structures. Currently, these areas are: Graphic Design and Communication, Design and Space, Design and Product, and Design and Fashion.
- Identifying areas of knowledge that are of interest to the profession, in order to lead new fields of activity that are not currently offered. The broad range of options for specialisation, covering practically all of design's activity areas.
- The correct structuring of course contents, combining current themes, teaching staff that are qualified both academically and

professionally, and offering students the potential of getting into/improving their position in the world of work.

- The modular structure of the masters and postgraduate courses. The modular flexibility is decisive and a strong point in terms of options for combining courses and subjects.
- Improvements in systems for providing information and communicating with students and applicants. Improvements in defining the content of programmes and improvements to our information service, as well as student services and applicant services.
- Promoting professional work experience placements within companies as well as students internships.
- Qualitative and quantitative growth based on reinforcing teaching staff in order to provide a more individualised service to students.
- Making programmes more flexible.
- Improving the level of satisfaction among students. Proper coordination of the contents of programmes and managing this through the Postgraduate Management Unit.
- Encouraging outward-facing activities, especially those carried out in collaboration with companies and institutions.
- Running short courses during June and July as part of the Summer School.
- Launching the Official Masters in Design and Communication that provides access to the PhD, and encouraging ELISAVA's lecturers to gain this qualification.

This year the masters and postgraduate courses offered and run comprise: one university masters course, 17 professional development masters courses structured into 36 different postgraduate courses and an independent postgraduate course. These are detailed below.

Graphic Design and Communication Area

Masters in Graphic Design

- Postgraduate Diploma in Graphic Design applied to Communication
- Postgraduate Diploma in Graphic Design and Editorial Projects

Masters in Corporate Identity Design

- Postgraduate Diploma in Corporate Identity Strategy and Management
- Postgraduate Diploma in Design and Application of Corporate Identity

Masters in Design, Communication Strategies and Advertising

- Postgraduate Diploma in Design and Communication Strategies
- Postgraduate Diploma in Creativity and Advertising

Masters in Design and Art Direction

- Postgraduate Diploma in Design and Communication Strategies
- Postgraduate Diploma in Art Direction

Masters in Design and Graphic Production Management

- Postgraduate Diploma in Design and Graphic Production
- Postgraduate Diploma in Graphic Project Management

Masters in Packaging Design

- Postgraduate Diploma in Design and Packaging Strategy
- Postgraduate Diploma in Packaging. Product and Market

Masters in Digital Media Design. Multimedia Design

- Postgraduate Diploma in Interactive Design
- Postgraduate Diploma in Multimedia Presentation Design

Masters in Web Project Design

- Postgraduate Diploma in Web Project Management and Direction
- Postgraduate Diploma in Web 2.0 Design

Masters in Visual Media Design. Design and Image

- Postgraduate Diploma in Design and Photography
- Postgraduate Diploma in Design and Television

Design and Space Area

Masters in Interior Design

- Postgraduate Diploma in Interior Spaces. Private Perimeters
- Postgraduate Diploma in Design of Work Space

Masters in Public Space Design

- Postgraduate Diploma in Exterior Design. Events and Ephemeral Spaces
- Postgraduate Diploma in Design, Art and Society. Interventions on Public Spaces

Masters in Design and Exhibition Project Management

- Postgraduate Diploma in Exhibition Project Management
- Postgraduate Diploma in Design and New Exhibition Formats

Masters in Design and Architecture

- Postgraduate Diploma in Design, Image and Architecture
- Postgraduate Diploma in Design, Environment and Architecture

Masters in Commercial Space Design: Retail Design

- Postgraduate Diploma in Retail Design. Design and Space: Shopping
- Postgraduate Diploma in Retail Design. Design and Concept: Branding

Design and Product Area

Masters in Product Design

- Postgraduate Diploma in Product Conceptualisation
- Postgraduate Diploma in Product Development

Masters in Transport Vehicle Design

- Postgraduate Diploma in Transport Vehicle Design: Strategies and Concept
- Postgraduate Diploma in Digital Modelling

- Postgraduate Diploma in Transport Vehicle Design: Developing Projects

Postgraduate Diploma in Furniture Design

Design and Fashion Area

Masters in Fashion Design

- Postgraduate Diploma in Design and Fashion: Creativity and Trends
- Postgraduate Diploma in Design and Fashion: Collection and Context

University Masters Course

This academic year ELISAVA has developed the first edition of the University Masters course, *Masters in Design and Communication*, that forms part of the official Postgraduate Diploma in Social Communication within Pompeu Fabra University's department of journalism and audio-visual communication.

The University Masters in Design and Communication is the first university masters course in design in Spain. ELISAVA and Pompeu Fabra University's department of social communication have succeeded in becoming pioneers in implementing a tertiary education course in design with a qualification recognised by the European Higher Education Area and at a time when design was not officially recognised as a qualification.

Activities

Postgraduate teaching activity combines master classes and lectures with seminars, workshops and developing projects. The methodology used closely follows the Bologna criteria such that more theoretical sessions sit alongside more project-based work, with the aim of encouraging self-learning and learning based project work. The activities within each academic year are revised, refreshed and updated year on year; they are aligned with the proposed themes or projects that are worked on in each year.

As part of this course, the following initiatives were run during the academic year 2008/09:

Masters in Graphic Design

- Postgraduate Diploma in Graphic Design applied to Communication
- Postgraduate Diploma in Graphic Design and Editorial Projects

Lectures

- *Naming* by Ignasi Fontvila Batalla, director of Nomen Espanya, naming and branding consultancy.
- Norberto Chaves Martínez, design, image and communication consultant.
- Enric Casas Gironella, director of corporate communication and quality, Barcelona City Council.
- Chris Barret.
- Federico Joselevich, digital artist, Colectivo área3.
- Beatriz Soler, ESADE lecturer specialising in innovation and trends in design.
- *Los futuros del libro (The future of the book)* by Joaquín Rodríguez, Doctor in sociology, author of the blog Los futuros del libro (The Future of Books).
- *Children's publications*, by Teresa Duran Armengol, Catalan writer and illustrator, highly regarded for her work on toddlers' and children's books.
- Antoni Casas, Director of Casas i Associats
- René Lönngren, founder of LE COOL PUBLISHING, a European leader in alternative guides.

Theory classes, practical work and workshops given by well-regarded lecturers and professionals from the fields of design, graphics and publishing as well as from research into graphical communication: Ramon Prat, Raquel Pelta, Marta Marín, Keith Adams, Martin Lorenz, Lupi Asensio, Angel Garcia, Miquel Tur, Jesus del Hoyo, Antoni Planells, Dolores Soriano, Stephane Tirion, Martin Allais, Josep Maria Martín, Xavier Roig, Andrés Hispano, Christian Sharmer, Reinhard Steger, Estudi Gominola, Omar Sosa, TMC Jordi Hernández Coderch, Iñigo Jerez, Albert Cano, David Ruiz, Robert Muñoz, Estudi Bisdixt, Leila Mendez and Daniel Riera.

Masters in Corporate Identity Design

- Postgraduate Diploma in Corporate Identity Strategy and Management
- Postgraduate Diploma in Design and Application of Corporate Identity

Lectures

- *Positioning*, by Beatriz Soler, lecturer from the ESADE marketing management department, in charge of the subjects Marketing Management and Brand Management.

Case Studies

- *ANTONIO PUIG, SA* by Mercè Riera, international marketing manager, Antonio Banderas fragrances.
- *The company Morillas Brand Design* by Luis Morillas, graphic designer and director of Morillas Brand Design, and Jordi Aguilar, strategist and director of strategy at Morillas Brand Design.
- *The company Landor* by Luis Manzano, chief executive of Landor & Associates
- *The company Interbrand* by Raul Garcia, art director at Interbrand.

Workshops

- *The company Interbrand* by Gonzalo Brujó, managing director of Interbrand.
- *Designing symbols and logos: the system* by Mario Eskenazi, graphic designer.
- *Two Points.Net. Visual identity* by Martin Lorenz, Martin Lorenz, graphic designer and director of TwoPoints.Net.

Masters in Design, Communication Strategies and Advertising

- Postgraduate Diploma in Design and Communication Strategies
- Postgraduate Diploma in Creativity and Advertising

Lectures

- *Networking* by Philippe Rouger, director of the head office of the Club de Creatius (Creatives' Club) in Barcelona and director of commu-

nications and public relations at production company Boolab. Networking

- *Storytelling. It will be better if you tell it* by Antonio Nuñez, lecturer and consultant in communication strategy, author of the book *Será mejor que lo cuentes! Los relatos como herramientas de comunicación* (It Will Be Better If You Tell It. Stories and Communication Tools), Storytelling
- *One millionth of a second* by Josep-Maria Piera, vice-chairman and partner of the agency SCPF. "Grand Prix" at the Cannes Cinema Advertising Festival and "Gran Premio" at the San Sebastian Cinema Advertising Festival.

Seminars

- *Analysis and generation of persuasive discourses* by Xavier Ruíz Collantes, graduate in Information Sciences from the Autonomous University of Barcelona (UAB), PhD in journalism from the Autonomous University of Barcelona (UAB).
- *Neurobiology in shopping. The reptilian brain, the mammal brain and the imaginative brain* by Beatriz Barco, graduate in biology (specialising in bio-health) from the University of Barcelona. Scriptwriter and reporter on Televisión Española's REDES programme, 2000/09.
- *Creativity. Creative advertising practice (Workshop/Insights)*, by Matilde Obradors, graduate in philosophy and letters (psychology) from the Autonomous University of Barcelona (UAB). PhD in audiovisual communication from Pompeu Fabra. University. Author of the book *Creativitat i generació d'idees* (Creativity & Idea Generation).

This academic year saw a significant number of advertising creatives - renowned innovators in the graphic communication, audiovisual and advertising industries - who talked about their methodology and professional experience. These included: Javi Donada and Àngelo Palma, creatives at Soonintokyo; Rory Lambert, creative director at Barcelona agency Pavlov; Francesc Talamino, creative director at Bassat Ogilvy and winner of numerous advertising awards, Gold Lion at Cannes and at the San Sebastian Festival; Esteve Traveset, art director at HerraizSoto, and Aixalà, producer of advertising spot ads, video clips and short films.

Blog

To assist with internal and external communication, the blog (www.pub-elisava.com) enables students to find up-to-date information about the industry, the main players within it, the latest trends, reference universes and languages, examples of creativity, outstanding productions, news, official announcements and competitions.

Masters in Design and Art Direction

- Postgraduate Diploma in Design and Communication Strategies
- Postgraduate Diploma in Art Direction

Lectures

- *Opera sum of languages* by Lluís Trullen, lecturer and music critic.
- *Design and public spaces* by Ruedi Baur, founder of Intégral Concept, a multidisciplinary design, architecture, stage design, product design, photography and publishing studio.
- *The Sònar image* by Biel Capllonch, photographic art director, author and advertising.
- *The art director in interactive advertising* by Esteve Travesset and Sergi Cullell, art directors at agency Herraizsoto & Co, specialising in interactive digital communication.
- *Mr SONY* by Chu Uroz, artistic director at Bigas Luna, Fura dels Baus and chairman of Moda Fad.

Seminars

- *The symbolic effectiveness of images* by Manuel Delgado, PhD in anthropology from University of Barcelona, full professor of religious anthropology in the department of social anthropology of the same university and coordinator of the PhD in anthropology of space and territory.
- *Imagery and creation* by Alain Verjat, PhD in philosophy and letters, founder of GRIM, a research laboratory into imagery and myth analysis connected to the Centre for Research into Imagery (Universities of Grenoble II and III, Paris V, Bordeaux, Dijon, Lyon II Lumière).
- *Concept & Context Book* by Jordi Cano, course director, and Víctor Curto, creative director at agency Zink. Description and application of the CB&CB method for

conceptualising and generating images under an art direction project.

Workshops

- *Stop Motion* by Joaquín Urbina, art director at No Domain, an agency specialising in audio-visual productions.

Blogs

To support internal and external communication, the blog (www.pub-elisava.com) enables students to find up-to-date information about the industry, the main players within it, the latest trends, reference universes and languages, examples of creativity, outstanding productions, news, official announcements and competitions.

Masters in Packaging Design

- Postgraduate Diploma in Design and Packaging Strategy

Lectures

- Pati Núñez, National Design Award winner 07 and director of Paty Núñez & Associats. Lecture open to all.
- Pati Núñez, exclusive talk for postgraduate students.
- América Sánchez, National Design Award winner 1992.
- David Espluga, Espluga & Associats
- Jordi Almuni, creative director at Young & Rubicam.
- Enric Aguilera, Estudi Aguilera studio.
- David Ruiz, creative director at Ruiz & Company.

Workshops

- *Introduction to the design of packaging.* Eva Minguella.
- *Presentations in public.* Aurora Michavila.
- *Creative packaging.* David Espluga.
- *Creative writing.* Daniel Tanzer and Pepón Prades.
- *Typography and lettering.* Jordi Duró.
- *Mass-production packaging.* Cesc Ribot
- *Food packaging.* Enric Aguilera.

- Postgraduate Diploma in Packaging. Product and Market

Lectures

- Antoni Arola, director of the studio Estudi Arola. Lecture open to all.
- Christophe Blin, In Spirit Design
- *Social responsibility and packaging* by Joana Pérez, Unicef.

Workshops

- *Box of 70 capsules of Orbit.* Ion Elola. Current Wrigley project.
- *Box of 70 capsules of Orbit.* Industrial design. Alex Pirard.
- *Structural packaging.* Isaac Salom.
- *Graphic design for structural packaging.* Enric Aguilera.
- *Structural design and graphics for the Cordoniu bottle.* Enric Dachs.
- *Second use in packaging.* Curro Claret.
- *Ecology and packaging.* Raul García.
- *New Orbit project.* Guillem Virgili. Current Wrigley project.

Visits

- Metalogràfica Hermanos Cano, El Prat de Llobregat.
- Saló Hispack 09.
- Cervell itinerary and purchasing with Beatriz Barco, Barcelona.
- Impremta Relleus Egara, Terrassa.
- AC Marca factory. Industrialisation and packaging.

Workshops

- *New packaging for Fosco shoe retailers.* Tutor: Eva Minguella. Current Fosco project. Workshop outside the course schedule and voluntary for postgraduate students.

Masters in Design and Graphic Production Management

- Postgraduate Diploma in Design and Graphic Production

Lectures

- *Creativity and working methods* by Norberto Chaves, Communication and design consultant.

- *Typographical creativity* by Marc Salinas, graphic designer and typographer.
- *Design for banknotes*, by Oriol Miró, specialist in calligraphy and typography.
- *The research and project report*, by Raquel Pelta, design historian.
- *Producing hand-made paper*, by Victoria Rabal, director of the Capellades Mill Museum.
- *History of Printing* by Francesc Orenes, Doctor in Fine Art.

— Postgraduate Diploma in Graphic Project Management

Lectures

- *The graphics project* by Jesús del Hoyo Arjona, dean of the Col·legi Professional del Disseny Gràfic de Catalunya (Professional College of Graphical Design of Catalonia).
- *Marketing and communication* by Enric Jaulent, graduate in marketing management, ESADE.
- *Silk-screen printing* by Josep Tobella, chairman of the Gremi de Serigrafia de Catalunya (Silk-Screen Printing Guild of Catalonia).
- *Artistic binding* by Elvira Postigo, specialist in artistic binding.

Company projects carried out under the programme:

- OETI: European Organisation for Children's Television.
- IDENSITAT: Project on critical intervention and social interaction within public spaces.
- TEID: Technical Engineering in Industrial Design, ELISAVA.

Masters in Digital Media Design. Multimedia Design

Work was done during the Masters on projects under the topic *Naturalmedia*.

— Postgraduate Diploma in Interactive Design

Lectures

- Josep Lascurain, biologist, environment and ecology.
- Gerard Passola, biologist, specialist in vegetation.

- Mónica Bello, Head of educational programs for LABoral (Gijón) and member of Fundació Telefónica's "Vida" awards jury.
- Raquel Paricio, artist specialising in digital technology and BioArt.
- Ulla Taipale, Capsula.org.

Workshops

- *Physical computation* by Federico Joselevich, Area3 Argentina.
- *Physical computation* by Alex Posada, director of interactive at Hangar, and Víctor Viña, interaction designer.
- *Visualisation of data*, by Cristóbal Castilla of Aerlab and Victor Garcia of Doubleyou.
- *Sound computation*, by Carlos Gómez, from the Orquesta del Caos (Orchestra of Chaos).

Exhibition

- Projects undertaken during different workshops on the topic *NaturalMedia* held in ELISAVA's exhibition room.

— Postgraduate Diploma in Multimedia Presentation Design

Projects

- *Reactive Visuals*. Participation for the third consecutive year in the Barcelona LOOP video-art festival with an interactive visuals project titled *Naturalmedia. That Which Is Repetitive, That Which Is Evolutionary*. Projected onto the ELISAVA building as part of a public outdoor event in Plaza de la Mercè.
- *Animated Videogames*. 8-bit videogames project, selected for an exhibition organised by Barcelona City Council's youth department.

Masters in Web Project Design

— Postgraduate Diploma in Web Project Management and Design
 — Postgraduate Diploma in Web 2.0 Design

Under the two programmes a single project was run, created and produced by students and lecturers: *Mediaculum*, designed so that it can be run over both courses and cover learning for all areas proposed under the programmes. A project focused on internet

services that offer a new way of creating personal portfolios. It brings together all content from other servers such as YouTube, Facebook, flickr, vimeo. Having finished the Masters, students and lecturers created an association to finish the project and looks for real applications.

Lectures

Series of lectures shared between the Postgraduate Diploma in Multimedia Design and the Postgraduate Diploma in Web 2.0 Design:

- *Author rights and intellectual property* by Eva Soria and Iban Garcia.
- Steph Thirion, creator of the Eliss video game for the iPhone.
- Alfons Cornella, chairman of Infonomia.
- Albert Feliu, co-founder of Infojobs.
- Gregor Gimmy, Sclipo, online education platform.

Workshops

- *Expanded advertising* by Federico Joselevich of Area 3.
- *Visualisation of data* by Susana Tesconi, video artist, educator and interaction designer, and Giovanni Civitenga, sound and interaction artist.

Masters in Visual Media Design. Design and Image

— Postgraduate Diploma in Design and Photography

Lectures

- Nophoto collective.
- Mariona Fernández, director of SCAN.
- Pepe Baeza, graphic editor at La Vanguardia
- Emilio Álvarez, director of Galeria Àngels in Barcelona.
- Ricard Martínez, photographer.
- Enric Aguilera, design and photography.

Visits

- *The universal archive exhibition*, MACBA.
- *Rodchenko*, Caixa Catalunya social programme.
- *De Facto. Joan Fontcuberta 1982-2008*, La Virreina Centre de la Imatge.

- Sabaté photographic laboratories.
- *Workshop* by collective ATELIERETAGUARDIA.

Exhibitions

- Student projects in the ELISAVA Hall.

— Postgraduate Diploma in Design and Television

Lectures

- *Art direction in television* by Joaquim Ribes, art director at the Turner group.
- *Creativity does not depend on intelligence* by Nathan Comes, creative director
- *New audiences*, by Nathan Comes, creative director.
- *Musical rights in audiovisual productions* by Josep-Maria Romero Fillat, music editor. TV3, Televisió de Catalunya.

Workshops

- *Managing after effects projects* by Rubén Córdoba, art director, and Roger Córdoba, Motion graphics. Kotoc.
- *Use of typography in audiovisual* by Xavier Sindreu, graphic designer. TV3, Televisió de Catalunya.

Visits

- TV3 facilities, Televisió de Catalunya.

With the aim of enabling students to experiment with what the real process of design is like in television, this year a partnership was set up with the Masters in Televisual Innovation and Quality by TV3, UPF and UAB, MIQT3. This enabled five identity projects to be simultaneously worked on for a television programme including the initial applications for a product with these characteristics.

Masters in Interior Design

- Postgraduate Diploma in Design of Interior Spaces. Private Perimeters

Lectures

- *The work of interior design studio López-Turrueña* by Isabel López, designer.
- *Own work: by studio Estudi Francesc Rifé* by Francesc Rifé, designer.

- *Work and reflections. Roca Bath Space* by Martín Ruiz de Azúa, designer.
- *Own work: by studio Estudi Agustí Costa* by Agustí Costa, technical architect.
- *Houses and residents* by Carlos Ferrater, Dr. Architect. Closing lecture for the programme.

Books

- Presentation of the book *Espai interior. Actituds, i conceptes projectats (Interior Spaces: Attitudes, Sensations and Design Concepts)* by Agustí Costa, technical architect.

Presentation of own work

- Josep Llobet, architect.
- Lola Domenech, architect.
- Joaquim Matutano, architect.
- Daniela Hartmann, designer.

Visits to interiors projects

- Vilada, with commentary by designer Agustí Costa.
- A number of projects in Vidreres with commentary by designer Josep Llobet .

Visits

- Ca2l showroom (lighting).
- Azulacocsa show room (materials).
- Greek showroom (kitchens).
- Sala Barcelona (home control systems).
- Materioteca MATER.

- Postgraduate Diploma in Design of Work Space

Lectures

- *Architecture of work* by Iñaki Ábalos, head of architectural practice Ábalos Sentkiewicz.
- *Colour* by Jordi Pericot, Emeritus head of department at Pompeu Fabra University (UPF).
- *Ronan and Erwan Bouroullec* by Ronan Bouroullec, designer .
- *Own work* by Antoni Arola, designer.

Case Study

- *Philips*. Elena Seron, lighting, basic concepts and updating of lamp models.
- *Flos*. Mario Suñer (Flos) and Laura Murguía (iGuzzini), system lighting.

- *Signs*. Monserrat Estella and Nèlida Falcó. Session on producing signage elements.

Workshops

- *Interior design applied to a brand image* by Natalie Denys and Patricia von Arend, interior designers.
- *Rationalising office space* by Lluís Peiró, architect.
- *Developing a prototype for a 1:1 scale seat* by Antonio Bustamante, ergonomics architect.
- *The bar of a bar* by Marc Cuixart, architect.

Visits

- Torre AGBAR, with commentary by Joan Ragull and Joaquín Calpe from AGBAR technical office.
- Gas Natural's corporate head office, with commentary by Albert López, architect and construction project manager - a Miralles-Tagliabue project.
- The UPF Library (former storage space for water).

Trips and visits

- The Dynamobel factory, office furniture. In Peralta, Navarre.
- Arlex factory, division systems. In Les Franqueses del Vallès.

Masters in Public Space Design

- Postgraduate Diploma in Exterior Design: Events and Ephemeral Spaces

Lectures

- Pep Gatell, co-director of La Fura dels Baus.

Visits

- Mines de Gavà archaeological park, with Anton Hansen de Croquis SA
- Guided tour and talk in the Barcelona .Food Cultura space, given by Antoni Miralda.

Workshop and presentation of projects by Sofãexperience at the Damm beer factory.

- Postgraduate Diploma in Design, Art and Society. Interventions on Public Spaces

During the year, work was done on the topic of temporality and provisionality in public spaces.

Lectures

- *Ruedi Baur on recent work*. Lecture given jointly to students on the Masters in Art Direction.
- *Public spaces in disperse cities* by Francesc Muñoz, geographer.
- *Anthropology of public spaces* by Manuel Delgado, doctor of anthropology and full professor at Barcelona University.

Visits

- La Florida neighbourhood. L'Hospitalet de Llobregat, by La Florida's Neighbourhood Association.
- Sant Cosme neighbourhood, El Prat de Llobregat. Guided tour under the Sant Cosme Action Plan.

Workshops

- *Social spaces and media*. *Public spaces, from the physical to the virtual* by Daniel G. Andújar, artist.
- *Traffic spaces* by David Bravo, architect.

Workshops

- *Public spaces at work* by Francesc Muñoz, geographer. Project workshop run by the Centre of Contemporary Culture of Barcelona (CCCB) together with the masters in landscape management and operations for planning and the environment.
- *Public spaces as a factor of peace and conflict* by Ruedi Baur, designer, and Vera Kockot, sociologist.
- *Temporary occupation of spaces* by Santiago Cirugeda, architect and artist.
- *Temporary gardens* by Josep-Maria Martín, artist. One-week residency workshop in Calaf, run in collaboration with Idensitat.

Masters in Design and Exhibition Project Design Management

- Postgraduate Diploma in Exhibition Project Management

Workshops

- *Conceptualisation*, Eduard Màrquez, writer
- *Research*, Jorge Luís Marzo.
- *Designing conceptual spaces*, Francesc Torres.
- *Designing architectural spaces*, Emili Pedrós.
- *Production*, Mery Cuesta, exhibition curator.
- *Assembly*, Mario Corea, CCCB's head of installation.
- *Communication*, Roberta Bosco, journalist.
- *Dissemination*, Alexandra Laudo, Fundació Antoni Tàpies' head of press.

Visits

- *Kosmopolis Festival at CCCB (Centre for Contemporary Culture of Barcelona)*, organised by Juan Insua, CCCB's festival curator and head of activities.
- *Mounting of the exhibition Cildo Meireles at MACBA*, organised by the centre's head of installation, Xavier Torrent.
- *Showroom Iguzzini*, with a session by technical director and exhibition lighting specialists, Maria Güell.
- *Can Xalant (Mataró) centre for visual arts production*, conducted by director, Pep Dardanyà.
- *CosmoCaixa*, conducted by director Jorge Wagensberg.
- *CCCB's stores and technical centre*, conducted by Mario Corea, head of assembly and technical maintenance.
- *Under construction. Recipes from scarcity, ubiquity and excess* at Bòlit Contemporary Art Centre in Girona, conducted by the centre's director and exhibition curator, Rosa Pera.

- Postgraduate Diploma in Design and New Exhibition Formats

The programme activities were focused around projects and experts in exhibition practice and theory.

Lectures

- Lluís Mayol, director of the Projecte Public competition.
- Josep Bohigas, architect from the studio Boopba.
- Architectural studio Cadaval-Sola Morales.
- Martí Perán, curator.

- Mich Micemmacher, general coordinator of Primavera Sound.
- Olga Subirós and Mona Kim, architect and designer.
- Carles Muro, architect.
- Lecture and workshop with David Juárez, architect from the studio Straddle3, on geodesic structure and Buckminster Fuller.
- Beatriz Colomina, lecturer in architecture, director of the PhD in Architecture and the Media and Modernity programme at Princeton University.

Collaborations

- Eme3 festival. Students did a number of installations in the festival's public spaces
- IaaC (Institute of Advanced Architecture) for the purpose of constructing a geodesic dome at its centre, which served as a classroom for ELISAVA and as a meeting place for them.

Seminars

- *Museography and audiovisual* by Andrés Hispano, audiovisual producer and historian and exhibition curator.

Exhibition visits

- *Illuminations. Visionary Catalonia*, CCCB, conducted by Pilar Parcerisas, curator.
- *Barcelona sensations*, Forum Building, and subsequent analysis and re-design work.
- *Erect/staple/fold*, Dhub Montacada, coinciding with the opening with Beatriz Colomina.
- *Tourism, spaces of fiction*. Dhub Montacada.

Workshops

- *Exhibition project and space* by Toni Montes and Roger Paez, architects.

Masters in Design and Architecture

- Postgraduate Diploma in Design, Image and Architecture
- Postgraduate Diploma in Design, Environment and Architecture

Lectures

- As part of the Professional World Series: Paul Minifie (Australia); Gretchen Wilkins (US); Jan van Schaik (Australia); Tohru Horiguchi (Japan); Masashige Motoe (Japan); Bjarke Ingels (Denmark); Dennis Dollens (US); Jane

McAllister (Great Britain); and Ben Stringer (Great Britain).

- *Cambium*, by Antonio Scotti. Within the Post-Oil Cities case study
- *Ooops* by Manuel Gausa.

Seminars

- The one-week seminar *Tomorrow matters* pop-up week was held for the first time, jointly with the Postgraduate Diploma in Retail Design under the direction of Carmen Malvar and Carlota Magrinyà; and with the participation of Andrea Tapia (Argentina), Maria Callis, Federica Sandretti (Italy), Marisa Leiria (Portugal), Michel Campioni (Belgium) and Guillem Balaguer.

Workshops

- *You, me and I. How to generate hyper creativity* by Ana Batory.
- *In search of the sensible (ssh)pace* by Federica Sandretti (Italy), Marisa Leiria (Portugal), Bet Cantallops, Carles Sora, Enrique Perezalba, Alex Posadas, Ignasi Lloradó, Pedro Mendes and Luca Lacomino.
- *You will be your product* by Uri Altell and Guillermo López.
- *Edit me. Strategies for self-publication* by Mauri O'Brien, Patrick Thomas, Javier Inocuo, Irene Ferrer and Toni Sellés.
- *Post-oil cities* by Lluís Sabadell, Laura Cantarella, Daniel Calatayud, Lorenzo Correa and Mauro Costa.
- *Weaving architecture* with the participation of Dennis Dollens, Joan Farré and Diego Oliver.
- *Infographies of the environment* by Bea Ramo.
- *Re-use* by Patricio Abreu, Stella Lo Sciotto, Jose Luis Rodriguez and Mauri O'Brien.

Workshops

- *Tooling. How to build what we design digitally* run at the centre CNC de MedioDesign with Juan Pablo Quintero, Affonso Orciuoli, Ernesto Bueno and Maruan Halabi; with the support of Du Pont, Jordi Sagristà SL, Porcelanosa-Krion, Formica, Gabarró Hermanos.

Visits

- ca2L, lighting company.
- Sagrada Família digital production centre with Maruan Halabi.

- Portugal Convida cultural week with lectures by Eduardo Souto de Moura and Fernando Guerra, Guta Moura Guedes and Ruiz de Azúa at the CCCB. As part of this, in order to develop more links with neighbouring countries, two complimentary lectures were organised with Nadir Bonaccorso from nbAA and Andreia Salavessa and Tiago Saraiva from Ateliermob.

This programme ended the academic year with the planting of 64 fruit trees on the Univerd estate in Mas Carbó de Palafolls to compensate for CO² emissions produced during the year.

The Masters has been referred to and advertised on the Arquitectura website.PT, in the Rotterdam (Netherlands) magazine MONU and in the Fundació Nau Ivanow activities book. It also featured in the FutureSonic exhibition in Manchester (UK). Projects from the course will be exhibited at the Casa da Vizinha a Lisboa (Portugal).

The results of the Masters course were presented during eme3: Collapse Laboratories held at the MACBA as part of the research work conducted by eight Spanish universities.

Venezuelan student Carlos Briceño was selected and invited to take part in GreenEngines productive landscapes for self sustainable cities, organised by Ana Moya Pellitero from Istanbul Kültür University and Yildiz Technical University; with the participation of the Technical University Delft, Wageningen University, Technical University Eindhoven, UPC (Polytechnic University of Catalonia) and the Observatori del Paisatge (Observatory of Landscape).

The final judging in each postgraduate diploma involved Félix Arranz, Joan Pascual and Martín Ruiz de Azúa, as well as Marc Garcia-Duran, Anna Nufrio, Ricardo Devesa and Antonio Sanmartín. The final judging for the Masters courses was held at Fundació Palo Alto with the close collaboration of Laura Fabregó and Pilar Chiva from the Generalitat de Catalunya's Waste Agency of Catalonia's Catalan Centre for Recycling.

Masters in Commercial Space Design: Retail Design

- Postgraduate Diploma in Retail Design. Design and Space: Shopping
- Postgraduate Diploma in Retail Design. Design and Concept: Branding

Lectures

- Maria Callis, partner-consultant at Alpenstock, specialising in creating retail concepts on the theory of marketing.
- *Lecture and workshop on professional case studies* by Ignasi Bonjoch, designer of interiors and spaces. ELISAVA lecturer and founding partner of Bonjoch Associats.
- *Brand communication and strategies* by Enric Jaulent, Joandó Reverter and Jordi Cano.
- *Lectures and retail tour through Barcelona* by Emma Capellera, visual merchandiser, founding partner of Alpenstock.

Projects

- Directed by Ramón Malvar, director of Atelier Malvar+Tusch in Barcelona, a studio specialising in retail design and graphic design. Work was done on the concept and integrate design of a totally innovative sales space from all points of view - in terms of strategy, technical and form.
- Directed by Asdrúbal Franco, DOMO architect - Atelier Malvar + Tusch; Carmen Malvar, independent architect, specialising in retail design, and Javier Lozano, artist and lecturer in aesthetics at the Polytechnic of Madrid. Designing a sales space between an artist and a brand where the concepts of the space and products sold there are merged. Intensive and highly technical project where the project is developed to completion with all construction details and plans necessary for full implementation.

Workshops

- *Strategy and innovation in brands* by Elisabeth M de Moretin, independent design planner & strategist, graduate in design methods and planning from ID, Illinois Institute of Technology, Chicago.

Visits

- Essa Punt, labelling and signage company with own factory.

Masters in Product Design

- Postgraduate Diploma in Product Conceptualisation

Lectures

- Joan Rieradevall, ICTA.
- Joan Sabata, ANIMA.
- Ana Roquero, LINK DESIGN.
- Pilar Casellas, CIDEM/COPCA.
- Marcelo Alegre, ALEGRE INDUSTRIAL.
- André Ricard, RICARD DESIGN.

Agreements made for carrying out projects for the year

- ROCA Sanitario.
- Hewlett Packard.

Projects

- *Eco-design* with Joan Rieradevall and Raül García ICTA-UAB.
- *ROCA: Design of equipment and spaces for the Barcelona airport terminal toilets.* Special involvement of ROCA technician, José Contreras customer training manager.
- *HP: Design the work infrastructure of workgroups in emerging markets in 2020.* Special involvement of HP technician Daniel Martínez, HP emerging market specialist, Marina Talavera, HP user interaction function manager, Christian Sturm, HP human factor specialist Emilio Angulo and HP R&D chief engineer.
- *Souvenir from the Raval* with Núria Coll. A collection of postcards using the results from the projects was published. The reason for this exercise was to determine the resources available (specialist libraries, museums, interesting businesses) in specific areas of Barcelona, especially useful for foreign students.

Visits

- CETEMMSA (Mataró).
- ROCA (Gavà).
- Hewlett Packard (Sant Cugat).

- Postgraduate Diploma in Product Development

Lectures

- *Commercialising a product.* Case study on the folding seat, developed as part of ELISAVA's postgraduate diploma on product development, run by the company PLAY. Opening lecture.
- Michele Chiumenti, Centre CIMNE. International Center for Numerical Methods in Engineering.
- CAE Simulation in Product Development by Anja Querol, T-Systems.
- *Managing product development* by Raimon Albiol from the firm INDRA. Closing lecture for the year.

Visits

- ASCAMM Technology Centre. Associació Catalana d'Empreses de Molltes i Matrius (Catalan Association of Moulding and Dye Companies).
- Fundació Centre CIM at the Barcelona Technology Park. Centre for the Area of Production Technologies.
- MAQUITEC 2009. Machinery, products and services for industry.
- Company PLAY.
- MATER Materials Centre, created by the FAD (Promotion of Arts and Design).

Product development projects were run with the firms SANTA & COLE (Indoor and Outdoor) and PLAY.

Masters in Transport Vehicle Design

- Postgraduate Diploma in Transport Vehicle Design: Strategies and Concept
- Postgraduate Diploma in Digital Modelling
- Postgraduate Diploma in Transport Vehicle Design: Developing Projects

Themed conferences

Second conference on car design. SEAT-ELISAVA Projects

The session was opened with the participation of the following: Dr. Aleix Carrió, chairman of the Fundació ELISAVA board of trustees; Toni

Clariana, member of the Fundació ELISAVA board of trustees; Dr. Xavier Costa, director of ELISAVA; Ramon Paredes, vice-chairman of human resources at SEAT; and Luis Santos, SEAT Complete Vehicle Design. Subsequently, Josep M. Montseny, director of the masters in transport vehicle design, presented the projects SEAT Terranova, SEAT Technetium and SEAT 2050.

The lectures held as part of this conference were

- *From design/concept to reality* by Teo Garcia, technical project leader A00/A0 SEAT.
- *SEAT Design* by Luis Santos, SEAT Complete Vehicle Design.

The conference closed with the Degree Show, a presentation of the final projects from the 2008 Masters in Transport Vehicle Design course.

Lectures

- Diego Ledesma, director of Avantprojectes and marketing at Peguform.
- Renan Legloire, IBO Group designer.
- Eduardo Cuadrado, ICEM International (Dassault Systèmes Iberia).
- Ferran Esquiús, styling Department Ficosà.
- Tancredi, car designer.

Visits

- SEAT Design Center.
- Ficosà International.

Postgraduate Diploma in Furniture Design

Lectures

- Carles Riart, furniture and interiors designer with extensive training in crafts.
- Vicent Martínez, industrial designer and director of Punt Mobles, national design prize winner 1997.
- Martín Ruiz de Azúa, industrial designer and lecturer at ELISAVA.
- Josep Mañà, designer and lecturer at Escola Massana, curator and promoter of various initiatives linked to furniture, such as the L'elogi del moble (Eulogy to furniture) exhibition at the Museum of Decorative Arts in Barcelona.

- Josep Maria Tremoleda, industrial designer and director of Mobles 114, national design prize winner 2001.
- Josep Puig, industrial designer (Novell-Puig Design) and lecturer at ELISAVA.
- Alberto Liévore, industrial designer (Liévore-Altherr-Molina), national design prize winner 1999.
- Sergio Chismol, product manager (Andreu World), in charge of new product development.
- Antoni Arola, industrial designer and interior designer, national design prize winner 2003.
- Miguel Milà and Santa & Cole. Miguel Milà pioneering Catalan designer and national design prize winner, and Josep Maria Serra head of products for Santa & Cole's urban furniture division.
- Gabriel Teixidó, industrial designer.

Exhibitions

- *On Mr Milà's bench* at La Roca Village (Barcelona). The postgraduate course students, with the support of Santa & Cole and promoted by La Roca Village, presented their prospective projects relating to Miguel Milà's Neo-Romantic Bench.

Visits

- Nani Marquina show room in Barcelona. Guide and commentary by Nani Marquina, industrial designer, manager of the company and current chair of ADP (the association of professional designers), and Ariadna Miquel, industrial designer and product manager responsible for new product development.
- Tapicerías JOQUER SA showroom and workshop in Viladecans (Barcelona). Guide and commentary by Miquel Àngel Carretero, product manager, industrial designer and technical engineer in industrial design, in charge of new product development.
- FIGUERAS International Seating show room and design centre at Lliçà d'Amunt and La Garriga (Barcelona). Guide and commentary by Pau Borràs, industrial designer and head of Figueras Design.
- ARKITEKTURA show room in Barcelona. Guide and commentary by Marta Ventós, manager and interior designer.

- Corbats i Portes VILMA factory in Terrassa. Guide and commentary by Xavier Solanellas, engineer and manager at VILMA.

Masters in Fashion Design

- Postgraduate Diploma in Design and Fashion: Creativity and Trends
- Postgraduate Diploma in Design and Fashion: Collection and Context

Visits

- Textuk Santanderina, textile factory at Monistrol de Montserrat.
- *What can you demand of a fabric?.* Visit and workshop, Canet de Mar University School of Technical Engineering in Fabrics.
- *Introduction to intelligent fabrics.* Visit and classes in the Mataró CETEMMSA Centre.
- TWENTY, tailoring company in Sant Joan Despí. The production process Twenty currently has the Antonio Miró brand.

Lectures

- Lecture and workshop by Chu Uroz, chairman of Modafad.
- Josep Abril, fashion designer with his own label, creative director of Armand Basi.
- *Hola Por Qué*, brand created by Ana Escalera and Eduardo Villamañán, professionals in illustration, prints and silk printing or own-brand collections as well as suppliers and partners from other brands and designers.

Exhibitions

- *Bits of fashion'09.* Show and presentation of collections created by students in an environment also created by them. In addition to their fashion and accessories creations, the students presented their own brand and communication proposals that they produced around the creations (activities, audiovisuals, internet platforms, music and so on), reflecting the interdisciplinary nature of the masters in fashion design.

Workshops

- *The personality dress* by Mariaelena Roqué, an artist who researches the use of different materials (new, old, industrial and ethnic fabrics, metals, etc) with people who create characters and scenery elements.

- *Interdisciplinary.* Directed by Toni Miró, designer and creative director of Antonio Miró; Chu Uroz, artistic director and chairman of MOda-Fad; Mariana Méndez, accessories designer with her own label and also designer for Yamamoto and Mandarina Duck; and Josep Puig, industrial designer and lecturer on ELISAVA's Higher Degree in Design and co-director of the masters in product design.
- *Improvisation and creativity* by Txell Miras, fashion designer with her own label
- *Modelling* by Teresa Helbig, fashion designer with her own label.

Open Courses

- *Cohabitar.* Course in Design and Architecture within the framework of International Cooperation
Developing the Cohabitar programme has offered a pioneering experience in the area of design and architecture in the context of international cooperation. Following the initial experience the previous year in Havana, this year included students with scholarships from the Generalitat de Catalunya's ACCD (Catalan Agency for Development Corporation) for running the course in Barcelona.

Summer School

For the first time, ELISAVA has implemented a programme of short courses in July, forming part of its open education offering and part of the Summer School schedule.

- *Stop motion workshop*
Number of course hours: 20
Director: Beatriu Malaret.
Lecturer: No-Domain.
Workshop for creating audiovisual work based on still image that offers the opportunity to develop theoretical and practical knowledge for creating, scripting and producing an audiovisual project.
- *Creating: Producing ideas*
Number of course hours: 20
Director: Beatriu Malaret.
Lecturer: Laura Soler.

This course puts techniques into practice so that students learn to stimulate and control their creative capacity. Different analysis tactics are used in order to activate new ideas; along with generative mechanisms for improving creativity.

– *Furniture and intelligent materials*

Number of course hours: 32

Director: Ramon Malvar.

Lecturers: Ricard Ferrer, Idoia Urdiain, Jan Bayo, José Manuel Gómez.

Course aimed at becoming familiar with and understanding the current market for new materials and technologies and their application to furniture design. Latest-generation technology as an integral part of furniture. Its application in designing and producing furniture using the most effective tools to create innovative designs.

– *Lighting*

Number of course hours: 20

Director: Ramon Malvar.

Lecturers: Maria Güell and Birgit Walter.

This course focuses on lighting and its applications within physical spaces, both to create moods and communicate/convey feelings. The basic technical and stylistic resources will be analysed and explained in order to provide a good understanding of the art of lighting and its application in spaces.

– *3D Studio Max*

Number of course hours: 20

Director: Guillem Martín.

Lecturer: Andreu Roca.

Practical course that teaches students how to use the 3D STUDIO MAX program through practical exercises. This tool is a powerful 3-dimensional modelling system that enables photo-realistic images to be generated.

– *Retail design workshop. Designing retail spaces.*

Number of course hours: 40 hours

Director: Carmen Malvar.

Course that goes into depth about how to design and apply interior design proposals for retail spaces.

– *Intensive course on packaging*

Number of course hours: 120 hours

Directors: Eva Minguella and Xavier Costa.

Course given to a group of students from the Technical Institute of Monterrey.

– *CATIA V5-MD2*

Number of course hours: 72

Director: José María Ibáñez.

The objective of this course is to expand students' knowledge by using a leading CAD program used in the engineering industry.

Students

In previous academic years, the importance of masters courses in comparison with the number of students and the School's overall activity grew significantly. In the academic year 2008/09 it has slowed down such that the number of students in relation to the previous year is slightly higher but with a marked tendency to stabilise.

On the other hand, the incorporation of the University Masters course has brought a new kind of student looking for a space for carrying out research that previously did not exist and making it possible for students to choose to do a PhD in design.

This year, the first edition of the Summer School was run, involving a significant number of students. Seven courses were run with 98 students taking part. All of this contributes to us noting the steady strengthening of ELISAVA's prestige within the business world.

Vocational Qualifications in Design

Teaching

During the academic year 2008/09, Vocational Qualification in Design initiatives included the following:

- For the third consecutive time, the design qualifications passed the internal and external audits for the UNE-EN-ISO 9001:2008

standard in relation to quality management systems and the requirements in the manual and procedures arising from the standard.

- The second round of Conferences on Design were organised in collaboration with the Institució Cultural del CIC's Escola de Música Virtèlia. Students and lecturers from the School took part.
- The preparation course for the entrance exam to the higher degree vocational qualifications has been restructured into a higher degree preparation course, in which the development of the design process is central.
- Work placements for students on the design qualifications have been strengthened and the careers service has been given a major boost.

Activities

Based on the framework of these courses, the following activities were developed during the academic year 2008/09:

- Graduation ceremony for the Vocational Qualifications in Design, Desktop Publishing, Advertising Graphics and Design and Direction of Scenery Projects for the graduates from academic years 2007/08 and 2008/09.
- Participation in the second series of Conferences on Design for all courses, including the Preparation Course for the Higher Degree, in collaboration with the Institució Cultural del CIC's Escola Virtèlia.
- Lecture on *Artistic Avant-gardes* by Dr Francesc Orenes, as part of the Design Conferences.
- Presentation of ELISAVA's Masters and Postgraduate Diplomas by Ramon Parramon, head of programmes.
- Visit to the SEPR School in Lyon, France with lecturer Jean-Marc Sohier.

Intermediate Vocational Qualification, Desktop Publishing

- Visit to the Impremta Municipal de Barcelona (Barcelona Municipal Printers) with lecturers Toni Casas and Paco Garcia.

Higher Degree Vocational Qualification, Advertising Graphics

- Presentation of a case study looking at the development of a brand by José Arcos from Imagine de Marque, for all students.
- Presentation of branding and packaging projects for mass-consumption products by Jaume Ros of Chili Design, for first-year and second-year students.
- Guided tour of the Alphonse Mucha exhibition at the CaixaForum with lecturer Henry Naranjo, for second-year students.
- Visit to the Fontcuberta exhibition at the Palau de la Virreina with lecturer Jordi Anguera, for second-year students.
- Lecture on multimedia by Anna Coll Marfagon, for second-year students.
- Trip to the Born area of Barcelona for second-year students to take black-and-white analogue photographs, with lecturer Jordi Anguera.
- Visit to a printers by second-year students, with lecturer Jorge Wimes.

Higher Degree Vocational Qualification, Design and Direction for Scenery Projects

- Talk on lighting by Mario Suñer from FLOS, for first-year and second-year students.
- Visits by first-year students with lecturers Marc Cuixart and Rafael Perera to the Palau de la Virreina (Fontcuberta exhibition) and to the Museu d'Història (Museum of History). Also, as to the CaixaForum for exhibitions Richard Rogers + Architects - From House to City and Joaquim Mir. Anthology (1873-1940) with lecturers Anna Iglesias and Rafael Perera.

- Visit by first-year students to the University of Barcelona's Pavelló de la República, with lecturers Ana Miguel and Óscar Engroba, and also to the "ca2L" lighting showroom, with Ana Miguel.
- Visits by second-year students with lecturer Marc Tintoré to a number of institutions: Casa de la Convalescència, CCCB (Centre of Contemporary Culture in Barcelona), FAD (Promotion of Arts and Design), MACBA (Museum of Contemporary Art of Barcelona) MNAC (National Museum of Art of Catalonia) and the Picasso Museum.
- Visit by second-year students with lecturer Marc Cuixart to the CaixaForum for the exhibitions *Richard Rogers + Architects - From House to City and Joaquim Mir. Anthology (1873-1940)*. Also, to the presentation of a special book on cuisine.
- Visit by second-year students to the GREK and NEOCERAMICA, with lecturer Mar Esplà; KNAUF, with lecturers Marc Tintoré and Toni Grabulosa; to a penthouse, with lecturer Marc Cuixart; and to CONSTRUMAT.
- Site visits by second-year students with lecturers Grabulosa and Mar Esplà.

Students

In the 2008-2009 academic year, the total number of students matriculated in vocational training has increased by 12.5% on 2007-2008.

INTERNATIONAL EXCHANGES

During the academic year 2008/09, ELISAVA strengthened its relationships with universities and schools that students can visit in order to supplement their training and gain an international perspective.

The following are the schools participating in the European Lifelong Learning/Erasmus cooperation programme in the area of education,

or with which ELISAVA has bilateral exchange agreements:

- Austria: Fachhochschule Salzburg and Universität für angewandte Kunst Wien (Vienna).
- Belgium: College of Design Sciences, Artesis Hogeschool Antwerpen (Antwerp); Institute Supérieur d'Architecture Saint-Luc de Wallonie (Liège) and Katholieke Hogeschool Mechelen (Mechelen).
- Canada: École de Design Industriel, Faculté d'Aménagement, University of Montreal.
- Chile: Pontificia Universidad Católica de Chile (Santiago de Chile).
- Denmark: Danmarks Designskole (Copenhagen) and Designskolen Kolding (Kolding).
- Finland: University of Art and Design Helsinki, TaiK, Aalto University (Helsinki); Institute of Design, Lahti University of Applied Sciences and Institute of Art and Design, Helsinki Metropolia University of Applied Sciences (Vantaa).
- France: Nantes Atlantique School of Design; ESAG (Higher School of Design, Graphic Arts and Interior Architecture) (Paris); ENSCI (National Higher School of Industrial Creation), Les Ateliers (Paris); Olivier de Serres-School of Art and Design (Paris) and Parsons-Paris School of Art and Design (Paris).
- Germany: Universität der Künste Berlin; Akademie der Bildenden Künste München (Munich); School of Design, Fachhochschule Potsdam (Potsdam) and Faculty of Art and Design, Bauhaus-Universität Weimar.
- Hungary: Moholy-Nagy University of Craft and Design (Budapest).
- Ireland: National College of Art and Design, NCAD (Dublin).

- Israel: Bezalel Academy of Arts and Design (Jerusalem) and Colman Academic Studies Division, College of Management (Rishon Le Zion).
- Italy: Nuova Accademia di Belle Arti Milano, NABA (Milan) and School of Design, Politecnico di Milano (Milan).
- Mexico: Instituto Tecnológico de Estudios Superiores de Monterrey, Campus Monterrey (Monterrey).
- Netherlands: Gerrit Rietveld Academie (Amsterdam); ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem (Arnhem); Faculty of Industrial Design Engineering, Delft University of Technology (Delft); Design Academy Eindhoven (Eindhoven) and Faculty of Visual Arts and Design, Utrecht School of the Arts (Utrecht).
- Norway: Faculty of Design, Oslo National College of the Arts, KHIO (Oslo) and Norwegian University of Science and Technology, NTNU (Trondheim).
- Poland: Jan Matejko Academy of Fine Arts in Cracow (Krakow).
- Portugal: Instituto de Artes Visuais Design e Marketing, IADE (Lisbon).
- Slovenia: Academy of Fine Arts, University of Ljubljana.
- Sweden: School of Design and Crafts, Gothenburg University HDK (Gothenburg) and Konstfack Stockholm, University College of Arts, Crafts and Design (Stockholm).
- Switzerland: École Cantonale d'Art de Lausanne, ECAL (Lausanne) and Zürcher Hochschule der Künste Zürich, ZHDK (Zurich).
- United States: California College of the Arts (San Francisco) and Rhode Island School of Design (Providence).
- United Kingdom: The Glasgow School of Art and Winchester School of Art, University of Southampton.

ACTIVITIES AND PUBLICATIONS

ELISAVA run a range of activities throughout the academic year 2008/09, involving the different university, masters and postgraduate courses. Among these, the following are noted:

Lectures

- *Design Day*
Lectures to reflect on the value that design brings from various points of view, given by:
 - Armand Mevis from Dutch studio Mevis & Van Deursen.
 - Members of the studio Colors and The Kids, Germany.
- *Research in Design*
Lecture by Jon Rodríguez with the presentation of issue 25 of Temes de Disseny.
- *Civic Design in Situs*
Lecture by Ruedi Baur, as part of the Masters in Design and Public Spaces.
- *Work by Ronan and Ewan Bourullec*
Lecture by architect Ronan Bourullec, organised as part of the Postgraduate Diplomas in Workspace Design, Furniture Design, and Design, Environment and Architecture.
- *Disseny Hub Barcelona*
Lecture by Angelo Palma and Anna Gasulla as part of the graduation ceremony for students graduating in 2008.
- *Attitudes, feelings and design concepts*
Presentation and lecture for the book *Espai Interior* by its author, Agustí Costa, as part of the Technical Architecture course and the Postgraduate Diploma in Interior Space. Private Perimeters.
- *Houses and Residents*
Closing lecture by Carlos Ferrater for the Postgraduate Diploma in Interior Spaces. Private Perimeters.

- *Año Luz*
Lecture by Toni Arola, linked to the syllabus of the Masters in Packaging Design and Strategy.

- *Photography, Pop Culture and Counterculture*
Lecture by Òscar Mariné and Ignasi Andreu, organised as part of the Masters in Graphic Design and the Postgraduate Diploma in Graphic Design and Editorial Projects.

Conferences

- *2nd Session on Automobile Design. SEAT-ELISAVA Projects*
A set of communication activities by professionals from the company SEAT and by others linked to the Masters in Transport Vehicle Design, during which presentations were made of the projects that students worked on under the guidance of SEAT for this programme. Lectures included:
 - *From Design/Concept to Completion.* Teo Garcia, Technical Project Leader A00/A0.
 - *SEAT Design.* Luis Santos, Full SEAT Vehicle Design.
- *Conference on Coolhunting and Innovation: Trend among the trends*
A set of communication activities by professionals linked to the world of fashion, trends and coolhunting as part of the future ELISAVA Postgraduate Diploma in Coolhunting: Design and Global Trends. Lectures included:
 - *Trendhunting for Pronto Moda.* Gustaf Esters and Paula Delgada, by CODE for H&M.
 - *Coolhunting and trends forecasting for large and Small Companies.* Cristina Bifano.
 - *Culture and Market.* Alex Brahim, of DiBina.
 - *The application of trends: the real key for the market.* Gemma Requena, of Boom Estrategas.
 - *Opportunities and grants for Innovation.* Joan Martí of ACC1Ó CIDEM and COPCA.
 - *I'm an Idea Catalyst.* Gustavo Carvajal, of New York's Vidal Partnership.
 - *Networking and Presenting Projects and Blogs.* Alex Ceball Studio.

- *Coolhunting: Cultural investigation as a Tool for Innovation.* Silvia Ospina and Jorge Rodríguez.

– *Professional conference. Present and future of architectural facades*
With the participation of Xavier Ferrés, Michela Mezzavilla, Joaquín Adell, Javier Peña and Valerie Vergeron. Conference organised by ELISAVA Professionals, the association of former ELISAVA students.

– *Design conference for recycling*
Roundtable and workshops organised together with ELISAVA and the Generalitat de Catalunya's Waste Agency of Catalonia.

Exhibitions

– *Expo Naked. PFE 08*
Compilation of End-of-Course Projects by Higher Degree in Design, Technical Architecture and Technical Engineering in Industrial Design graduates from 2007.

– *Bio-Design*
An exhibition that brings together sustainable projects or projects that take account of the environment, developed by students on different courses of the School, within the framework of Casadecor 2008.

– *Photographic*
An exhibition of projects by Postgraduate Diploma in Design and Photography course students, and students studying Image within the Higher Degree in Design course.

– *Design for recycling*
An exhibition bringing together the winning projects in the Environment Awards Design for Recycling 2009, organised by the Generalitat de Catalunya's Catalan Waste Agency.

– *Elisava: New challenges and new spaces*
An exhibition that demonstrates the School's historical context and model as well as a compilation of the different spaces that ELISAVA has inhabited.

– *Pro Photo Start*
Exhibition of work from Postgraduate Diploma in Design and Photography students graduating in 2008.

– *International Exchanges*
An exhibition that brings together the projects that ELISAVA students have worked on during their stays at the universities abroad within the ERASMUS programme.

– *Degree Show*
Exhibition of work from the Masters in Transport Vehicle Design - in particular projects that have been developed in collaboration with SEAT.

– *New Textile Applications*
An exhibition of projects worked on by students from the Higher Degree in Design as part of the workshop developed by the company Gaston y Daniela.

– *Befeeter*
Exhibition of projects done as part of the Higher Degree in Design's Packaging course.

– *Experimenting in Times of Crisis. Case Study House Models*
An exhibition of models developed during the introductory course to designing interiors projects for Technical Architecture.

– *Design Barcelona/Saint-Étienne*
Exhibition of work by students of the École Supérieure d'Art et Design of Saint-Étienne and ELISAVA, as part of "Rhône-Alpes in Catalonia" week.

– *Bits of fashion'09. Underconstruccion*
Exhibition of collections created by students on the Postgraduate Degree in Design and Fashion: Collection and Context, 2009.

– *Hybrid Spaces*
Interventions around different parts of the School produced by students on the Higher Degree in Design's Hybrid Spaces course.

– *Naturalmedia*
Exhibition of projects from the Masters in Digital Media Design. Multimedia Design.

Other activities

– *Graduation Ceremony*
ELISAVA students graduating in 2009, held in the Barcelona Auditori.

– *El Cerce de Guix Caucasià*
A representation of this work based on Bertholt Brecht's text, in the ELISAVA Theatre Hall, involving students from the School.

– *Naturalmedia Festival Loop*
Participation in Festival Loop involving projections onto the front of the School building and subsequent participation at the hotel where the event was held.

– *ELISAVA Professionals Summer Festival*
Organised by the Association of Former Students of ELISAVA.

Publications

– *TdD 25. Research in Design*
Editors: Daniel Cid and Víctor Viña
Articles: Gillian Crampton-Smith, Mark Stevens, Lekshmy Parameswaran, Laszlo Herczegh, Jon Rodríguez, Cale Tompson, Karmen Franinovic.

– *Naked*
A book collecting the work of Higher Degree in Design students graduating in 2006.

– *Bio-Design Selection of Eco-projects*
Exhibition catalogue of the same name produced for Casadecor 08.

– *Innovative polymers in street furniture*
A publication containing a number of joint projects between ELISAVA and Bayer Material Science.

– *100% ELISAVA*
Catalogue of activities that took place in the 100% Design exhibition in London.

Technical Architecture Publications

- Presentation of the book *ECOproductos para la arquitectura y el diseño* (ECOproducts for Architecture and Design) by Ignasi Pérez Arnal in the College of Architects of Catalonia assembly room on 16 December 2008.
- Presentation of the book *L'espai interior* (Interior Spaces) by Agustí Costa in room 18 at ELISAVA on 23 January 2009.
- Article in L'Informatiu, issue 314 of July 2009, making reference to Spain's new degree syllabuses.
- Article/interview on sustainability and urban rehabilitation in the Portuguese magazine *Arquitectura & Construcción*, issue 56, August/September 2009.
- Edifici Plurifamiliar (Multi-Family Building) booklet, FAD Award 2009, by Emiliano López.
- Edifici MediaTIC (MediaTIC Building) booklet by Enric Ruiz-Geli.
- Edifici Terminal 1 (Terminal 1 Building) booklet by Ricard Bofill.
- Bio-Design booklet for the Casadecor 08 conferences.
- Article in El Periódico de Catalunya on the challenges of temperature-control, 11 September 2009.

Technical Engineering in Industrial Design Publications

The list of articles published by the Technical Engineering in Industrial Design course includes the preparation of an article for the company ICC (Integral Cad Cam) about the project Nou Semàfor Barcelona (New Traffic Lights for Barcelona), which was developed by students and lecturers from the course and won an award from Barcelona City Council. The article was published in the ICC On line News newsletter. ICC provides consultancy on advanced design, engineering, project management

systems (CAD/CAM/PDM), and sells PTC Pro-Engineer software.

Sciences Department

– Books

- Javier Peña Andrés. *Selección de materiales en el proceso de diseño* (Selecting Materials during the Process of Design). ISBN: 8493132977 / 84-931329-7-7. Barcelona. Ediciones CPG 2008.

– Scientific articles in indexed journals

Result of the collaboration agreement between Polytechnic University of Catalonia (UPC) and ELISAVA for a PhD thesis by Marta González Colominas, directed by José María Manero (UPC) and Javier Peña (ELISAVA), was submitted to a number of publications:

- *Quantum parameters for guiding the design of Ti-alloys with shape memory and/or low elastic modulus*. Authors: M. Arciniegas, J. Peña, J.M. Manero, J.C. Paniagua, F.J. Gil. Magazine: Philosophical Magazine. Key: A. Volume: 88. Pages - start: 2529; end: 2548. Date: 2008.
- *Shape memory properties of TiNi alloys under cyclic instrumented indentation*. Authors: M. Arciniegas, Y. Gaillard, J. Peña, J.M. Manero, F.J. Gil. J.A. Planell. Magazine: Intermetallics. Key: A. Volume: 17. Issue: 10. Pages - start: 784; end: 791. Date: 2009.
- *Optimization of the Ti-16.2Hf-24.8Nb-1Zr alloy by cold working*. Authors: González M., Peña J., Manero J.M., Arciniegas M., Gil F.J. Magazine: Journal of Materials and Engineering Performance, Special issue from the Shape Memory and Superelastic Technology Conference. (Accepted). Key: A. Volume: 18. Pages - start: 506; end: 510. Date: 2009.
- *Design and characterization of new Ti-Nb-Hf alloys*. Authors: González M., Peña J., Manero J.M., Arciniegas M., Gil F.J. Magazine: Journal of Materials and Engineering Performance, Special issue from the Shape Memory and Superelastic Technology Conference. Key: A. Volume: 18. Pages - start: 490; end: 495. Date: 2009.

Masters and Postgraduate Diplomas Publications

– *Masters in Interior Design*

Publication of three projects by students on the Postgraduate Diploma in Design of Interior Spaces - Private Parameters in the magazine Eben.

AWARDS

During the academic year 2008/09, ELISAVA won the following awards in national and international competitions:

I'm Not an Artist, awarded at the LAUS Awards and by the Creatives Club of Spain

The video WOOORK, a mini musical written and directed by Soon in Tokyo as part of ELISAVA's advertising campaign I'M NOT AN ARTIST for the academic year 2007/08 was awarded bronze in the category of Interactive & Digital Media at the 39th International Laus Awards.

Similarly, the project WOOORK, made using Stop Motion, was also awarded by the Creatives Club of Spain in the category of other external media-image as part of the sixth edition of "Día C", during which 222 works were presented, from which the best pieces of communication for the year were selected.

ELISAVA wins most awards at the LAUS Awards.

ELISAVA School won the most awards at the latest edition of the Laus Awards. The School received 8 bronze awards in the student category at the 39th International Laus Awards. Bersagol, Carvalho, Casanova and Miranda studied ELISAVA's Masters in Graphic Design, while other winners were students of ELISAVA's Higher Degree in Design course.

– EUGÈNE IONESCO/ABSURDO.

Chloé Bersagol

Project based on the work of Eugène Ionesco's, father of absurd theatre. To underline the human futility that Ionesco talks about, we have two levels of interpretation: one legible and the other illegible. The latter

is created by overlaying acetate on pages by scratching the text, leaving visible only some of the words, thus creating a wacky game.

- BOA NOITE A TODOS (GOODNIGHT ALL)/ ANTONIO LOBO ANTÚNEZ. Maria Carvahlo BOA NOITE A TODOS is a publishing project based on the work of António Lobo Antunes, which is developed by separating structure: between chronicles, autobiographies and songs. The distinction between the three parts is done by using a change of heading. The book concept is a discourse by the author in two voices because in his texts he always uses two meanings: personal experience and mental architecture.
- EXQUISITE CORTÁZAR/CORTÁZAR EXQUISITE. Mónica Casanova
The content of this editorial project consists of various texts by the writer Julio Cortázar, with the core of this work being *Historias de cronopios y de famas* along with a selection of short stories and poems by this author. The book is based on the surrealist technique of the exquisite corpse to generate its entire structural form, offering the reader three ways of reading a book, which are at once two.
- DISTINCT VISIONS. Sofia Miranda
The main idea for the project was to construct a bilingual book (English and Spanish) using visual systems that help and guide the reader better, following the theme of various cinema producers. The book opens at the middle in two parts: on the left-hand side, in yellow, the whole text can be seen. On the right-hand side, in orange, are the images that complement the texts.
- HOTEL PLEK. Roger González Mora
Creating hotel naming topology and corporate image. This is a hotel where the use of cardboard predominates. It is very economic because the room can be personalised. For the corporate image, a graphical approach was chosen directly related to the language used in cardboard box transportation and storage, which is easily understood by everyone.
- SEARCH FOR TRUTH. Xavi Mauri Alarcón
The project is based on the duality between two concepts that are a priori contradictory but are also complementary - such as an official version and an unofficial version. We need both of these versions in order to get the full picture. The official version is based on political correctness, while the unofficial version provides reflections, opinions and ideas that have not been tested and which help us to shed more light onto an event.
- INSIDE HOUSES. Ariadna Rius Ferrer
The project is the re-design of the material from a photography book of the same title, which covers the interiors of rural houses in Europe. In the new approach, the piece becomes at once nostalgic and educational. The book is a cross between an old photograph album, Japanese bookbinding and traditional bookbinding.
- UNDERCOSMETICS. Miriam Torres Margarit
This is a critical project that aims to provide evidence of the manipulation we face, and raise society's awareness of the reality of the world that is concealed under make up. It consists of 30 containers for cosmetic products organised in a box. Each product is given the name of one of the great problems of humanity divided into four groups: individual, social, global and planetary.

Bayer-Elisava 2008 Design Awards on Lifestyle

Bayer awarded ELISAVA Higher Degree in Design students ON LIFESTYLE awards for six innovative projects during a ceremony held at the ICIQ (Catalan Institute for Chemical Research) in Tarragona on 21 November 2008.

At the start of 2008, Bayer Polymers and ELISAVA established a collaboration agreement under which Higher Degree in Design students would work on conceptualising and developing products based on different materials provided by Bayer. As part of this, workshops were run that were supervised by Núria Coll, industrial designer and ELISAVA lecturer in technologies, together with Antoni Mairata, Bayer Material Science R&D coordinator.

The following students participated in this project: Daniel Cabezas López, Joana Fernández Cardoso de Matos, Eva García Capdevila, Francesc Gasch García, Àngels Gratacós Colomer, Juan Izquierdo Pallás, Pau Jordà Hualde, Laia Klose García, Diana Larrauri Vives, Carmen López Franco, María Antonia Márquez García, Elisa Padrón Olivé, Marina Parramon Costa, Pau Romagosa Palomar and Albert Vallhonrat García.

The results have been very fruitful. The students worked in the areas of security, sustainability, mobility, eco-design and so on. Due to their originality, functionality and commercial viability, six projects were deemed suitable for taking to the prototype stage.

- EARLY WARNING. This consists of sensors positioned at pedestrian crossings to make vehicles slow down.
- RAIL GUARD. This rail guard aims to help avoid traffic accidents.
- SAVIA GREEN SPACE. This street furniture uses solar energy and recycles rainwater in order to create green spaces in cities that are self-sufficient and sustainable.
- NYMPHAEA, LIGHTING TREE. The Nymphaea Lighting Tree is a lamp that intelligently captures all the energy generated by itself during the day in order to turn it into a light.
- COCOON JACKET. This is a new way of having a rest. It is an intelligent jacket that can be easily transformed into sleeping bag that surrounds the whole body.
- BASTONET. This cane helps guide blind pedestrians. The blind pedestrian can confidently go through the streets while being guided by satellites that receive information about how to get to his or her destination.
- PREMIS CIUTAT DE BARCELONA
The MATER project was awarded Special Mention at the Premis Ciutat de Barcelona 2008 awards, under the design category. The jury agreed by a majority to award a

special mention to the MATER team for the FAD (Promotion of Arts and Design) project including, as scientific director and curator, Dr Javier Peña, ELISAVA lecturer and head of the sciences area for the Higher Degree in Design and Technical Engineering in Industrial Design courses. The jury praised the scientific and strategic contribution that helped the designers understand the new materials.

Royal Academy of Fine Art of Sant Jordi

Emeritus professor of Pompeu Fabra University (UPF), Jordi Pericot, was welcomed as permanent academic at RACBSJ (Royal Academy of Fine Art of Sant Jordi) for his work in the field of design and communication, where his theoretical reflection has been outstanding. The investiture of Pericot - who was ELISAVA director between 1977 and 1980 and director of the School's review *Temes de Disseny* from 1987 to 2007 - was held on 19 November 2008 in a public ceremony at Barcelona's Casa Llotja de Mar.

International Design Awards (IDA)

Ariadna Giralt, Angels and Gratacós Judith Villarreal, former students on ELISAVA's Technical Engineering in Industrial Design course, won first prize in the Students-Product-Kitchen Appliances category at the International Design Awards (IDA), the event that recognises the best designs worldwide. They won the award for their project BAT-U A MIXER FOR CHILDREN, a blender aimed at introducing the children's market to cookery via an appliance that is designed specifically for them.

2009 Design for Recycling Awards

Laura Liberal Olcoz, former Higher Degree in Design student (specialising in product design) won special mention in the Projects category for CITRUS at the fifth edition of the Design for Recycling Awards: recycled/recyclable product, organised by the Generalitat de Catalunya's Environment and Housing Department's Waste Agency of Catalonia's Catalan Centre for Recycling.

Crea! Mater Awards

Raquel Díaz, Fernando Giner and Laia Puig, students from ELISAVA's third-year Technical Engineering in Industrial design course, won

the first edition of the Crea! Mater awards for CAFEPLAST - a material with biodegradable container for biodegradable and nutritional pots for plants that need to be transplanted when they grow bigger or, simply, for indoor plants.

Valencia Crea 2008

Pilar Sola and Mónica Casanova, former students of ELISAVA's Masters in Graphic Design, won the national prize for the 9th young people's creativity contest *Valencia Crea*, in the corporate communication category. Their BERLIN EXPORT, produced as a final project for the School's Postgraduate Diploma in Design Applied to Communication, involved developing the visual identity for an exhibition event on the subject of cities.

Valencia Crea 2009

Rubén García Castro and Andreas Hidber Stalder, students on the Masters in Graphic Design course, won an award at the 10th edition of the Valencia Crea awards, under the corporate communication category. Their project CODES involved developing the visual identity for the linguistic, translation and typography conference, held in Toledo (Spain) and Basle (Switzerland) Suïssa), as a guest city.

Barcelona Visualsound

Raimundo Morte, a former student on the Higher Degree in Design course (specialising in graphics), won the public's award and the jury's award under the video creation category in the 6th edition of Barcelona VisualSound, the young people's audiovisual creativity festival held in February. Raimundo won for his project TU, HABRÁS SIDO MI CUERPO (You Must Have Been My Body), based on the d'Àngel Mota poem *La possessió d'un altre cos com a metàfora d'un trencadís o abocat al fracàs* ("The Possession of another Body as a Metaphor for One that is Broken or Doomed to Failure).

Musiclip Festival

Marc Esteban, Jordi Matosas and Oriol Rello, former students on ELISAVA's Higher Degree in Design course, won third prize in the animation category at the third edition of Musiclip (Barcelona's international festival of music, visual arts and video clips), which ran from 27 April to 3 May. Their project DAME OTRO

PAPEL (Give Me another Role) was a videoclip directed and produced by the animation studio Home de Caramel, which the three former ELISAVA students set up in 2008.

Pure Creativity Competition

Óscar Pérez Sellarès, third-year ELISAVA Technical Engineering in Industrial Design student, was a finalist in the first edition of the Pure Creativity Competition. This competition focuses on the creation of innovative, intelligent and practical objects based on the new potential offered by Rapid Manufacturing. Óscar's STOOLY project is a toy for children that includes a walker function and can also convert into a comfortable stool.

La Caixa Trophy Design Competition

Martí Morral, third-year student on ELISAVA's Technical Engineering in Industrial Design course, was finalist in the first edition of the La Caixa Trophy Design Competition with his project 1,8 KG. Using a solid object such as a beam, a cup is incorporated in the centre that brings together, among other features, innovation, modernity and quality.

Modafad Low Cost Competition

Isabel Moncayo i Pia Aspillaga, former students of ELISAVA's Masters in Fashion Design. Design and Fashion, were finalists with their LOW COST collection at the 27th edition of the Modafad Low Cost competition, aimed at young emerging designers. Isabel and Pia work together in Barcelona on their own clothing brand QUERIDA JULIA (Dear Julia).

Nuevo Diseño Competition 2008

Bernat Martorell, former ELISAVA Higher Degree in Design student (specialising in product design), was a finalist at the second edition of the Nuevo Diseño (New Design) competition 2008, organised by Living Deco Magazine. His project mOm (mobile office furniture) brings together important technical and aesthetic innovations when proposing and solving ways of integrating workspaces into the home environment.

COLLABORATION WITH COMPANIES AND INSTITUTIONS

Teaching

At ELISAVA, we particularly value relations with business and institutions because it is there that our students will develop in the future. It is important for the School to expand and strengthen these relationships year-on-year while defining joint working structures that are more enriching both for the businesses and institutions with which we collaborate as well as for ELISAVA.

Academic year 2008/09 saw a consolidating of the business unit that had been previously set up to manage, coordinate and centralise contact points and agreements, at both national and international levels. At the same time, work has continued to identify and generate new opportunities for business and research projects that cover the breadth of the School's courses and different areas of reference: Design, Technical Engineering in Industrial Design, Technical Architecture, and masters and postgraduate diplomas. All of this creates new synergies and establishes more direct, dynamic and international relationships with society and the business world.

There has also been a quantitative and qualitative increase among the companies and institutions that take part in ELISAVA's Work Placement Service and Careers Service. The service has achieved a good level in the two years since responsibility was transferred to ELISAVA Professions (the association of former students) and the online Career Enquiry service was created.

Companies and institutions that collaborated with the School during the academic year 2008/09 include government organisations, universities, official colleges, professional associations, foundations and companies from the fields of design, furniture, communication, new technology, architecture and automobile design, among others.

During this period, we have seen a growing list of collaboration agreements with these organisations as well as an increase in ELISAVA's participation in national and international competitions, which can be seen in the many awards that have been won.

Forms of collaboration

There are a number of different ways of collaborating with ELISAVA, given that the collaboration activity is shaped according to the School's academic needs as well as the requirements of companies. Overall, they can be grouped as follows:

- Work Placement Service
- Careers Service -currently managed by ELISAVA Professionals
- Specific projects developed with companies and institutions:
 - Academic projects
 - Prospecting workshops
 - Research into the everyday context of users
 - Temporary installations
- Young talent incubator
- Grants
- Sponsorships
- Competitions

Collaboration in figures

During the academic year 2008/09, ELISAVA established 175 collaboration programmes with companies and institutions. This represented an increase of 26.09% compared with the previous academic year.

Projects run with companies and institutions

This academic year, a wide range of companies and institutions collaborated with ELISAVA on many of its activities and projects: See page 62

Projects run with companies and institutions

See page 66

SERVICES

ELISAVA relies on the following services that provide support to the teaching activities, which throughout the academic year 2008-2009 have been improved:

Computer Centre

The technological and theoretical classrooms are fitted-out with the necessary equipment and programs to provide support to the teaching staff, the same adapted to the professional needs of the work market. We have the latest generation hardware in both PC and Macintosh environments, as well as WI-FI connection at our facilities.

Library

This library has a list of titles with more than 7000 books and specialised magazines, apart from a database of magazine articles available on CD-ROM. The library also has a series of PCs at the disposal of the students for Internet queries and with WI-FI connection.

Scale Model and Prototypes Workshop

This workshop that has a surface of 300 m² is equipped with machines and tools for production of prototypes, scale models and mock-ups.

Science and Technology Laboratory

This space is conceived for scientific research and technological experimentation, providing support to the scientific and/or teaching activity aimed at Technical Engineering studies in Industrial Design.

Photography Laboratory

The laboratory is equipped with 15 negative enlargers for developing of black and white prints.

Teaching Activity Information and Coordination Service (SICAD)

This service is aimed at informing on the activities that take place at the School, as well as at coordinating the teaching activity. It also handles all the Educational Collaboration Agreements.

Academic Secretary's Office

This office is in charge of processing all applications related with the student's academic file.

Administration

This area is in charge of handling the School's resources and accounting. This is also the place where receipts for payment of degrees, certifications and enrolment are to be collected.

In that referring to novelties that have been included in the School's spaces, the following are to be highlighted:

Library

Elisava has signed an agreement with the CCUC (Collective Catalogue of the Catalan Universities) and our library's entire title list can be consulted through the Internet thanks to implantation of a new library management tool.

New space for the Design Workshop

New infrastructures have been implemented for this department.

Computer improvements

In this sense a change in servers has taken place, affecting a total of five. Likewise fifty computers have been substituted in the technological classrooms and all the computers in the School's theoretical classrooms. 75% of the projectors found in the classrooms have been renewed. The new Virtual Campus has also been activated, which will allow us to provide guided learning and improve communications between students and teachers. All the students now enjoy electronic mail service. The plotter at the disposal of the students has also been renovated.

Administration

The Administration Department has implemented an ERP (Enterprise Resource Planning) system that improves management of the School's resources.

FINANCIAL DATA

From an economic perspective, the most significant event in the 2008-2009 academic year has been the investment made in the School's new headquarters and the preparation involved in transferring the activities in order to undertake the new 2009-2010 academic year at the new facilities. Should also be noted that this fact has led to increased operating expenses which have exceeded a 0.89% the increase in revenue.

In as far as the 2009-2010 academic year is concerned the Board of Trustees of the Fundació has approved a budget that takes into account the intention to confront the current economic scenario by applying austerity in all the budgetary items. However, this circumstance will certainly not be in detriment of continuity in the quality and innovation of the educational project or the wager on promoting research, projects with companies and interest in internationalisation, which from both a perspective of the educational offer, as well as the preparation the students receive has turned into a necessity and a goal in order to form part of a world that is increasingly globalised.

Here below economic evolution of the financial status of Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària¹ for the last three academic years is duly outlined, specified in the Profit and Loss Accounts and the balance sheet. The New General Accounting Plan has been applied in the 2008-2009 academic year, as is the case with the data corresponding to the two previous academic years, which have been adapted to the criteria of the new regulation.

TEAM

See page 75.

Income statement (in thousands of Euros)

Concepts	2006-2007 ²	2007-2008 ²	2008-2009
Sales income	9.133	11.002	11.504
Operating expenses	8.835	10.825	11.415
Operating profits	298	177	89
Year income	540	588	473

Balance sheet (in thousands of Euros)

Concepts	2006-2007 ²	2007-2008 ²	2008-2009
Non current assets	583	429	3.028
Current assets	8.235	10.892	11.109
Total assets	8.818	11.321	14.137
Net assets	2.346	2.934	5.478
Non current liabilities	1.443	2.553	453
Current liabilities	5.029	5.834	8.206
Total net assets & liabilities	8.818	11.321	14.137

1. The financial statements of the Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària that are outlined, audited by the company Gabinet Tècnic d'Auditoria, S.A., include the financial status of the Societat d'Estudi i Divulgació del Disseny ELISAVA, S.L., of which Fundació Privada ELISAVA Escola Universitària is the investee company.

2. Data adapted to the Nou Pla General Contable (New General Account Plan) criteria.

